

KONSOLIDIRANO GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU

2022

Konsolidirano godišnje izvješće o radu eu-LISA-e za 2022.

Donio upravni odbor eu-LISA-e 22. lipnja 2023.

Dokument 2023-182 REV 3

Sadržaj

Sadržaj	3	2.10. Praćenje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice.....	102
Popis slika i tablica	4	2.11. Upravljanje okolišem	109
Kratice i pokrate	6	2.12. Procjena koju je provelo rukovodstvo	109
Ukratko o agenciji eu-LISA	8	2.13. Vanjska evaluacija	109
Informacijski sustavi za pravosuđe i unutarnje poslove kojima upravlja eu-LISA	14	Ocjena djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu (ICF)	112
Analiza i ocjena upravnog odbora	16	3.1. Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu .	112
Predgovor izvršne direktorice	18	3.2. Zaključci ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu	118
Sažetak	20	3.3. Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu	119
Uvod	27	Jamstvo rukovodstva	121
Postignuća godine	28	4.1. Pregled elemenata na kojima se temelji jamstvo	121
1.1. Upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova koji su u funkciji i njihov razvoj.....	28	4.2. Zadržske	122
1.2. Novi sustavi i inovacije	45	Izjava o jamstvu	124
1.3. Infrastruktura i mreže	59	Prilog I. Statistički podatci o glavnim poslovnim aktivnostima	126
1.4. Sigurnost i kontinuitet poslovanja	62	Prilog II. Statistika financijskog upravljanja	130
1.5. Odnosi s dionicima.....	63	Prilog III. Organizacijska shema	138
1.6. Upravljanje i usklađenost.....	70	Prilog IV. Plan radnih mjesta i dodatne informacije o upravljanju ljudskim resursima	139
1.7. Administracija i opća podrška.....	76	Prilog V. Ljudski i financijski resursi prema aktivnostima	142
Rukovodstvo	82	Prilog VI. Sporazumi o doprinosu, dodjeli bespovratnih sredstava i razini usluga	145
2.1. Upravni odbor.....	82	Prilog VII. Upravljanje okolišem	146
2.2. Najvažniji događaji	83	Prilog VIII. Godišnja računovodstvena dokumentacija	147
2.3. Upravljanje proračunom i financijama	85	Prilog IX. Godišnje aktivnosti i pokazatelji	149
2.4. Delegiranje i daljnje delegiranje ovlasti izvršenja proračuna na osoblje.....	90	Prilog X. Izvješće o javnom pristupu dokumentima	177
2.5. Upravljanje ljudskim resursima	91	Prilog XI. Inicijative za održivost	179
2.6. Strategija za poboljšanje učinkovitosti	96		
2.7. Ocjena rezultata revizije i ex post evaluacije.	97		
2.8. Praćenje revizijskih preporuka i povezanih akcijskih planova	99		
2.9. Mjere praćenja povezane s istragama koje provodi OLAF	102		

Popis slika i tablica

Popis tablica

Tablica 1. Sustavi PUP-a: broj incidenata i zahtjeva za uslugu koji su obrađeni 2022.	44
Tablica 2. Sustavi PUP-a: podjela incidenata prema prioritetu i sustavu	44
Tablica 3. Sustavi PUP-a: podjela problema prema prioritetu i sustavu.....	45
Tablica 4. Pokazatelji uspješnosti Odjela za unutarnju reviziju eu-LISA-e.....	73
Tablica 5. Opozvane proračunske obveze iz 2022. po godini nastanka (u milijunima EUR).....	86
Tablica 6. Stanje popunjenih radnih mjesta na dan 31. prosinca 2022.....	92
Tablica 7. Stvarni i odobreni broj članova osoblja na dan 31. prosinca 2022.....	92
Tablica 8. Raspodjela osoblja eu-LISA-e po lokacijama i vrstama ugovora	93
Tablica 9. Raščlamba kompenzacijskog dopusta po vrsti dopusta i razredu osoblja (u danima).....	95
Tablica 10. Sažetak tema unutarnje revizije za 2022.	97
Tablica 11. Revizijske preporuke: napredak u provedbi (na dan 31. prosinca 2022.)	100
Tablica 12. Popis otvorenih revizijskih preporuka koje su izdali unutarnji revizori (IAS i IAC), uključujući one sa znatnim kašnjenjima (> 6 mjeseci na dan 31. siječnja 2023.)	100
Tablica 13. Provedba revizijskih preporuka Europskog revizorskog suda iz prethodnih godina	101
Tablica 14. Korporativni rizici, stanje u prosincu 2022.....	116
Tablica 15. Plan radnih mjesta za 2022.	139
Tablica 16. Početne razine ključnih funkcija	139
Tablica 17. Komparativna analize eu-LISA-e za 2022.: radna mjesta	140
Tablica 18. Komparativna analiza eu-LISA-e 2022.: vanjski pružatelji usluga (izvođači na licu mjesta).....	140
Tablica 19. Ljudski resursi po područjima djelatnosti 2022.	142
Tablica 20. Ukupni troškovi sustava	143
Tablica 21. Udio izravnih troškova za 2022. povezanih s višelokacijskom organizacijom Agencije (u milijunima EUR).....	144

Popis slika

Slika 1. Putnički kontinuum.	29
Slika 2. SIS – ukupno izvršenih pretraživanja	32
Slika 3. SIS – prosječni broj pretraživanja dnevno	32
Slika 4. SIS– prosječno rezultata po danu.....	32
Slika 5. SIS – ukupan broj pohranjenih upozorenja.....	32
Slika 6. SIS – podjela upozorenja prema kategorijama.....	32
Slika 7. VIS – ukupno pohranjenih zahtjeva za izdavanje vize.....	36
Slika 8. VIS – ukupno pohranjenih otisaka prstiju.....	36
Slika 9. VIS– ukupno graničnih operacija	36
Slika 10. VIS – ukupno izdanih viza	36
Slika 11. VIS – granične operacije mjesečno (2017. – 2022.).....	37
Slika 12. VIS – mjesečno izdanih viza (2016. – 2021.)	37
Slika 13. VIS – ukupno alfanumeričkih pretraživanja.....	37
Slika 14. VIS – ukupno biometrijskih pretraživanja.....	37
Slika 15. Ukupni promet u sustavu Eurodac	41
Slika 16. Promet u sustavu Eurodaca po kategorijama 2022.	41
Slika 17. Tražitelji azila (prva kategorija).....	41
Slika 18. Nezakoniti prelasci granica (druga kategorija)	41
Slika 19. Nezakonita prisutnost (treća kategorija).....	41
Slika 20. Pretraživanja Eurodaca koja provode nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva (četvrta kategorija)	41
Slika 21. Pretraživanja Eurodaca koja provodi Europol (peta kategorija).....	41
Slika 22. Arhitektura interoperabilnosti PUP-a.....	56
Slika 23. Sudjelovanje u osposobljavanjima eu-LISA-e za države članice.....	68
Slika 24. Potrošnja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza C1 (u milijunima EUR).....	88
Slika 25. Kretanja u potrošnji odobrenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom godine (u milijunima EUR)	88
Slika 26. Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz glave 3. (u milijunima EUR).....	88
Slika 27. Potrošnja odobrenih sredstava za plaćanje C1 (u milijunima EUR).....	88
Slika 28. Kretanja u potrošnji plaćenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom godine (u milijunima EUR)	88
Slika 29. Izvršena odobrena sredstava za plaćanje u okviru glave 3. (u milijunima EUR).....	89
Slika 30. Mjesečno kretanje ukupnog vremena plaćanja	89
Slika 31. Plaćanja u roku od 30 dana	89
Slika 32. Plaćanja u roku od 60 dana	89
Slika 33. Aktivnost javne nabave 2014. – 2022.	90

Kratice i pokrate

ACFC	Odbor za reviziju, usklađenost i financije Upravnog odbora eu-LISA-e	ECRIS RI	Referentni implementacijski računalni program sustava ECRIS
AFIS	Sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju	ECRIS-TCN	Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja
AG	Savjetodavna skupina	ED	Izvršni direktor
AI	Umjetna inteligencija	EDPS	Europski nadzornik za zaštitu podataka
ALM	Upravljanje životnim ciklusom aplikacija	EES	Sustav ulaska/izlaska
ARES	Sustav za upravljanje evidencijama eu-LISA-e	EMAS	Sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja
ARS	Zakonodavni financijski izvještaj	EMS	Sustav upravljanja okolišem
BCU	Pričuvna centralna jedinica	ENISA	Agencija Europske unije za kibersigurnost
BMS	Usluga uspoređivanja biometrijskih podataka	EPMO	Ured za upravljanje poslovnim projektima
CAF	Zajednički okvir za procjenu	ESP	Europski portal za pretraživanje
CEAS	Zajednički europski sustav azila	ETIAS	Sustav EU-a za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja
CEPOL	Agencija Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva	EUAA	Agencija Europske unije za azil
CERT-EU	Tim za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija	EUAN	Mreža agencija Europske unije
CIR	Zajednički repozitorij podataka o identitetu	eu-LISA	Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde
CRRS	Središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku	EUN	Europski uhiđbeni nalog
CSI	Zajednička infrastruktura	Eurodac	Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil
CSIRT	Tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente	Eurojust	Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu
CSP	Zajednička dijeljena platforma	Europol	Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva
CU	Centralna jedinica	FRA	Agencija Europske unije za temeljna prava
DPIA	Procjena učinka na zaštitu podataka	Frontex	Europska agencija za graničnu i obalnu stražu
DPO	Službenik za zaštitu podataka	GU HOME	Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove
DubliNet	Elektronička komunikacijska mreža uspostavljena za potrebe provedbe Dablinske uredbe	IAC	Odjel za unutarnju reviziju
EASA	Agencija Europske unije za sigurnost zračnog prometa	IAS	Služba za unutarnju reviziju
ECA	Europski revizorski sud	ICD	Dokument o nadzoru sučelja
ECHA	Europska agencija za kemikalije	ICF	Okvir za unutarnju kontrolu
e-CODEX	Komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka	IKT	Informacijske i komunikacijske tehnologije
ECRIS	Europski informacijski sustav kaznene evidencije	ISO	Međunarodna organizacija za normizaciju

ITIL	Popis infrastrukture informacijskih tehnologija
ITSM	Upravljanje uslugama informacijskih tehnologija
IXIM	Radna skupina Vijeća za razmjenu informacija u području pravosuđa i unutarnjih poslova
JHAAN	Mreža agencija za pravosuđe i unutarnje poslove
KPI	Ključni pokazatelj uspješnosti
MDC	Modularni podatkovni centar
MID	Detektor višestrukih identiteta
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevара
PM	Upravljanje projektom
PPM	Upravljanje portfeljem projekata
PUP	Pravosuđe i unutarnji poslovi
R&D	Istraživanje i razvoj
sBMS	Zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka
SDLC	Životni ciklus razvoja sustava
SEMM	Mehanizam evaluacije i praćenja šengenske pravne stečevine
SIRENE	Zahtjev za dopunske informacije kod nacionalnih unosa
SIS	Šengenski informacijski sustav
SLA	Sporazum o razini usluga
SM9	Alat eu-LISA-e za upravljanje informacijskim uslugama (Microfocus Service Manager, verzija 9)
SNE	Upućeni nacionalni stručnjak
SON	Mreža službenika za sigurnost
TCN	Državljanin treće zemlje
TEF	Okvir za transverzalni inženjering
TESTA-ng	Sustav transeuropskih usluga za telematiku među upravama – nova generacija
TOF	Transverzalni okvir za operacije
VIS	Vizni informacijski sustav
WGAI	Radna skupina eu-LISA-e za umjetnu inteligenciju
ZIT	Zajednički istražni timovi

Ukratko o agenciji eu-LISA

Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA ili „Agencija”) odgovorna je za rad i kontinuirani razvoj opsežnih informacijskih sustava EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP)¹. Od početka rada 2012. Agencija se iz male tehničke agencije razvila u „digitalno srce” šengenskoga područja, a doprinijela je provedbi raznih politika u području pravosuđa i unutarnjih poslova: od viza, migracija i azila do unutarnje sigurnosti i pravosuđa. Primarno se bavi olakšavanjem učinkovite razmjene informacija među relevantnim tijelima u cijeloj Europi radi pravodobnog upravljanja vanjskim granicama EU-a koje se temelji na podacima i pružanjem sigurnog i neometanog iskustva međunarodnim putnicima.

Glavni je prioritet Agencije zajamčiti učinkovit, siguran i neprekinut rad informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a u skladu s pravnim osnovama i odgovarajućim sporazumima o razini usluga te primjenjivim zahtjevima za zaštitu podataka i sigurnost. Stalna dostupnost tih informacijskih sustava ključna je za unutarnju sigurnost EU-a, a građanima EU-a i osobama koje u njemu borave ujedno jamči slobodu kretanja. Agencija eu-LISA trenutačno upravlja trima osnovnim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova koji omogućuju učinkovito funkcioniranje šengenskoga područja, a to su:

- **Šengenski informacijski sustav (SIS)**²,
- **vizni informacijski sustav (VIS)**³,
- **europski sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil (Eurodac)**⁴.

Kako bi se dodatno pojednostavnilo upravljanje vanjskim granicama EU-a i poboljšala unutarnja sigurnost šengenskoga područja, eu-LISA trenutačno razvija novu arhitekturu interoperabilnosti u području pravosuđa i unutarnjih poslova te sljedeće nove informacijske sustave:

- **sustav ulaska/izlaska (EES)**⁵,
- **europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)**⁶,
- **Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva (ECRIS-TCN)**⁷
- **i komponente interoperabilnosti:** sBMS, CIR, ESP, MID i CRRS⁸.

Agencija eu-LISA započela je 2022. i pripreme za preuzimanje operativnog upravljanja sustavom **e-CODEX** (komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka)⁹, kojim se olakšava sigurna komunikacija među pravosudnim tijelima u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima. Agencija na taj način nastavlja jačati svoj doprinos u području pravosuđa EU-a i inicijativi Europske komisije za digitalizaciju pravosuđa.

Kako bi se pobrinula da njezini ključni dionici – Komisija, države članice i druge agencije EU-a – na raspolaganju imaju najsuvremenije stručno znanje, eu-LISA aktivno prati najnovija kretanja u području **istraživanja i inovacija** kako bi utvrdila i testirala nova tehnološka rješenja za daljnje jačanje svoje operativne učinkovitosti i pokretanje digitalne transformacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Osim toga, Agencija svim krajnjim korisnicima sustava pruža visokokvalitetne usluge, uključujući potporu 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu i osposobljavanje korisnika.

¹ Uredba (EU) 2018/1726, SL L 295, 21.11.2018., str. 99.

² Uredbe (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 i (EU) 2018/1862, SL L 312, 7.12.2018., str. 1.

³ Uredba (EZ) br. 767/2008, SL L 218, 13.8.2008., str. 60.; Odluka Vijeća 2004/512/EZ, SL L 213, 15.6.2004., str. 5.; Odluka Vijeća 2008/633/PUP, SL L 218, 13.8.2008., str. 129.

⁴ Uredba (EU) br. 603/2013, SL L 180, 29.6.2013., str. 1.; Uredba (EU) br. 604/2013, SL L 180, 29.6.2013., str. 31.; Uredba (EZ) br. 1560/2003, SL L 222, 5.9.2003., str. 3.

⁵ Uredba (EU) 2017/2226, SL L 327, 9.12.2017., str. 20.

⁶ Uredba (EU) 2018/1240, SL L 236, 19.9.2018., str. 1. i Uredba (EU) 2018/1241, SL L 236, 19.9.2018., str. 72.

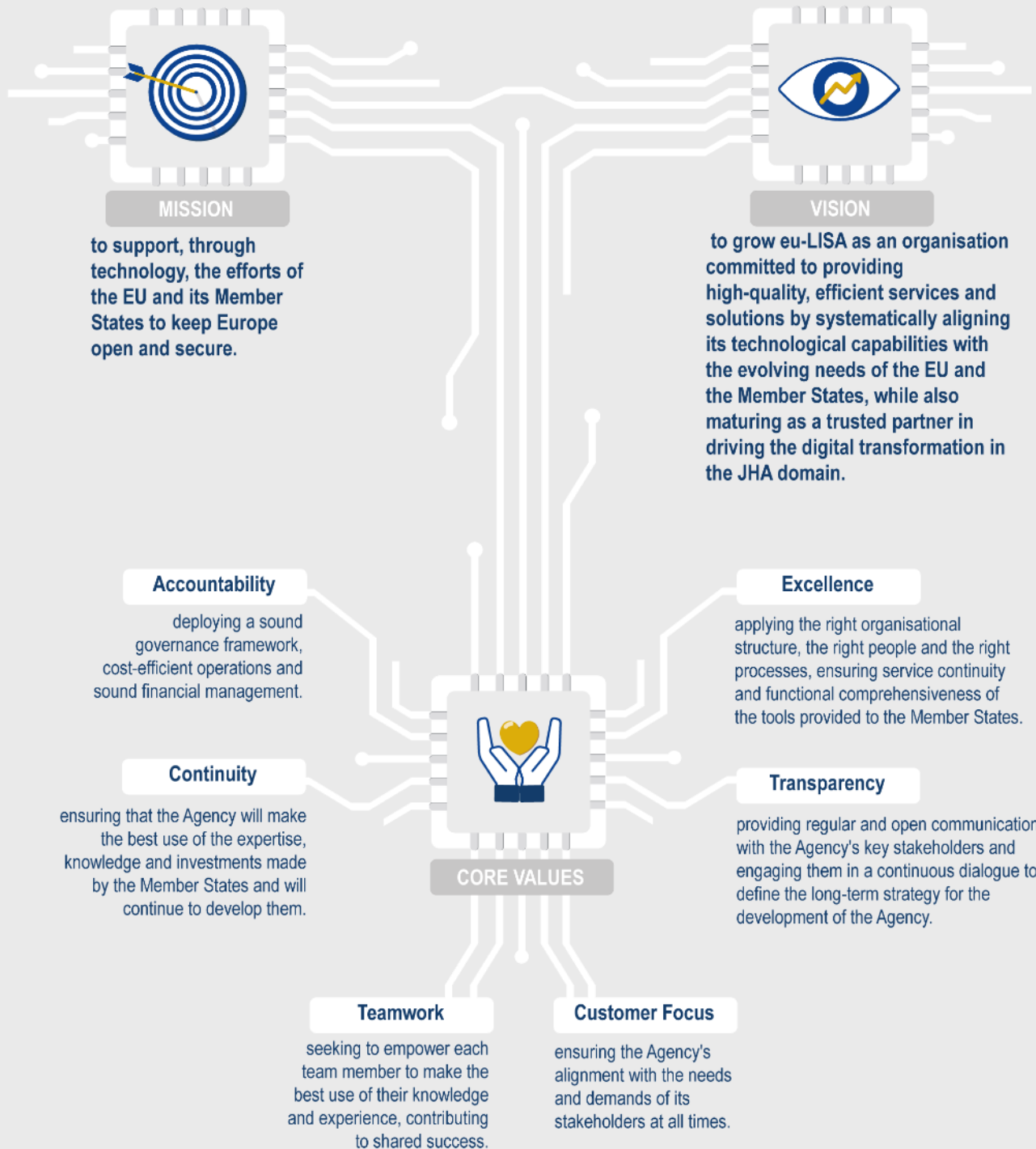
⁷ Uredba (EU) 2019/816, SL L 135, 22.5.2019., str. 1.

⁸ Uredbe (EU) 2019/817 i (EU) 2019/818, SL L 135, 22.5.2019., str. 27.

⁹ Uredba (EU) 2022/850, SL L 150, 1.6.2022., str. 1.

Sve aktivnosti Agencija provodi **transparentno i odgovorno** prema svojim dionicima i građanima EU-a, čime čuva svoj dobar ugled i vidljivost.

Misija, vizija i temeljne vrijednosti

HEADQUARTERS
Tallinn, Estonia

TECHNICAL SITE
Strasbourg, France

LIAISON OFFICE
Brussels, Belgium

TECHNICAL BACK-UP SITE
St Johan im Pongau, Austria

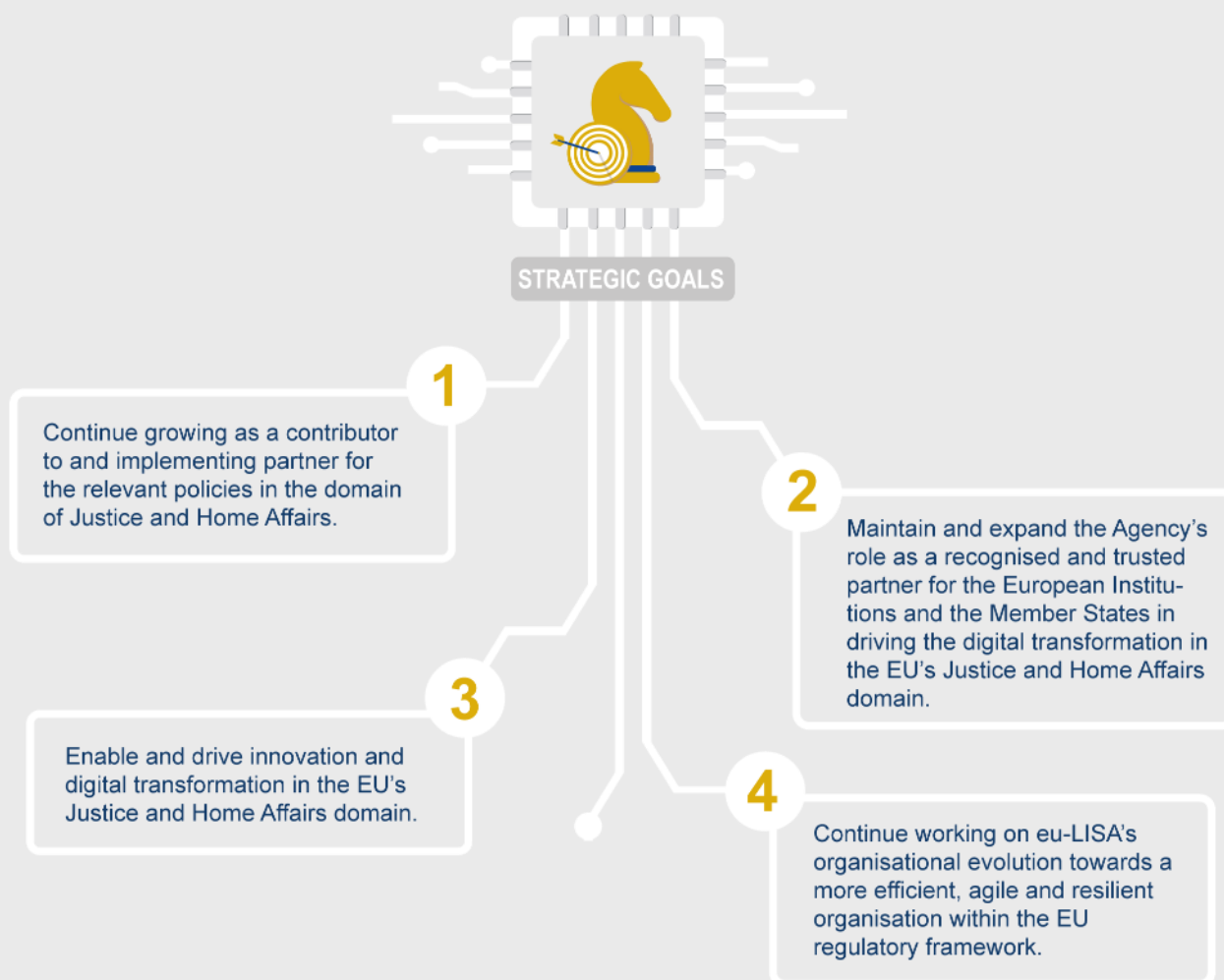
PRIJEVOD stranice 9.

MISSION	MISIJA
<i>to support, through advanced technology, the efforts of the EU and its Member States to keep Europe open and secure</i>	<i>S pomoću tehnologije podržati nastojanja koje EU i njegove države članice ulažu kako bi Europa ostala otvorena i sigurna.</i>
VISION	VIZIJA
<i>to grow eu-LISA as an organisation committed to providing high-quality, efficient services and solutions by systematically aligning its technological capabilities with the evolving needs of the EU and the Member States, while also maturing as a trusted partner in driving the digital transformation in the JHA domain.</i>	<i>Rast eu-LISA-e kao organizacije koja se obvezala na pružanje visokokvalitetnih i učinkovitih usluga i rješenja tako što će se njezini tehnološki kapaciteti sustavno usklađivati s promjenjivim potrebama EU-a i država članica te preuzimanje uloge pouzdanog partnera u poticanju digitalne transformacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova.</i>
CORE VALUES	TEMELJNE VRIJEDNOSTI
Accountability	Odgovornost
<i>deploying a sound governance framework, cost-efficient operations and sound financial management.</i>	<i>Primjena čvrstog upravljačkog okvira, isplativih aktivnosti i učinkovitog upravljanja financijama.</i>
Continuity	Kontinuitet
<i>ensuring that the Agency will make the best use of the expertise, knowledge and investments made by the Member States and will continue to develop them.</i>	<i>Jamstvo da će Agencija na najbolji način iskoristiti stručnost, znanje i ulaganja država članica te da će ih nastaviti razvijati.</i>
Teamwork	Timski rad
<i>seeking to empower each team member to make the best use of their knowledge and experience, contributing to shared success.</i>	<i>Nastojanje da se osnaže svi članovi tima kako bi na najbolji način iskoristili svoje znanje i iskustvo te doprinijeli zajedničkom uspjehu.</i>
Customer focus	Usmjerenost na korisnike
<i>ensuring the Agency's alignment with the needs and demands of its stakeholders at all times.</i>	<i>Omogućavanje stalne usklađenosti Agencije s potrebama i zahtjevima svojih dionika.</i>
Excellence	Izvrsnost
<i>applying the right organisational structure, the right people and the right processes, ensuring service continuity and functional comprehensiveness of the tools provided to the Member States.</i>	<i>Zahvaljujući ispravnoj organizacijskoj strukturi, uz prave ljude i prave postupke jamči se kontinuitet usluga i funkcionalna cjelovitost alata koji se pružaju državama članicama.</i>
Transparency	Transparentnost
<i>providing regular and open communication with the Agency's key stakeholders and engaging them in a continuous dialogue to define the long-term strategy for the development of the Agency.</i>	<i>Redovita i otvorena komunikacija s ključnim dionicima Agencije i njihovo uključivanje u stalni dijalog radi utvrđivanja dugoročne strategije za njezin razvoj.</i>
LOCATIONS	LOKACIJE
HEADQUARTERS	SJEDIŠTE
<i>Tallinn, Estonia</i>	<i>Tallinn, Estonija</i>
TECHNICAL SITE	TEHNIČKI CENTAR
<i>Strasbourg, France</i>	<i>Strasbourg, Francuska</i>
LIAISON OFFICE	URED ZA VEZU
<i>Brussels, Belgium</i>	<i>Bruxelles, Belgija</i>
TECHNICAL BACK-UP SITE	TEHNIČKI PRIČUVNI CENTAR
<i>St Johan im Pognau, Austria</i>	<i>St Johan im Pognau, Austrija</i>

Dugoročna strategija

Strateškim ciljevima navedenima u **dugoročnoj strategiji Agencije za razdoblje 2021. – 2027.**¹⁰ podupire se primarna misija eu-LISA-e, tj. pružanje najsuvremenijih tehnoloških rješenja i nastavak digitalizacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a kako bi se njezinim dionicima pružila potpora u nastojanjima **da Europa ostane otvorena i sigurna.**

Za usmjeravanje svojih dugoročnih i godišnjih aktivnosti Agencija je postavila sljedeća četiri strateška cilja:

¹⁰ Strategija eu-LISA-e za razdoblje 2021. – 2027., koju je upravni odbor donio u studenom 2021.

PRIJEVOD stranice 11.

STRATEGIC GOALS	STRATEŠKI CILJEVI
<i>1: Continue growing as a contributor to and implementing partner for the relevant policies in the domain of Justice and Home Affairs.</i>	<i>1. Daljnji napredak u pružanju doprinosa relevantnim politikama u području pravosuđa i unutarnjih poslova u ulozi partnera za njihovu provedbu.</i>
<i>2: Maintain and expand the Agency's role as a recognised and trusted partner for the European institutions and the Member States in driving the digital transformation in the EU's Justice and Home Affairs domain.</i>	<i>2. Održavanje i širenje uloge Agencije kao priznatog i pouzdanog partnera europskih institucija i država članica u poticanju digitalne transformacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.</i>
<i>3: Enable and drive innovation and digital transformation in the EU's Justice and Home Affairs domain.</i>	<i>3. Omogućivanje i poticanje inovacija i digitalne transformacije u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.</i>
<i>4: Continue working on eu-LISA's organisational evolution towards a more efficient, agile and resilient organisation within the EU regulatory framework.</i>	<i>4. Nastavak rada na organizacijskom razvoju eu-LISA-e prema učinkovitijoj, prilagodljivijoj i otpornijoj organizaciji u sklopu regulatornog okvira EU-a.</i>

Informacijski sustavi za pravosuđe i unutarnje poslove kojima upravlja eu-LISA

Svrha sustava	Puštanje u rad	Status	Podatci pohranjeni 2022.	Operacije u 2022.
Azil, migracije i granice				
Eurodac Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil				
<p>Eurodac je baza podataka EU-a koja sadržava digitalizirane otiske prstiju, a služi za upravljanje zahtjevima za azil u skladu s Dablinskom uredbom. Sustav pomaže u utvrđivanju odgovorne države članice tako što provjerava je li podnositelj zahtjeva prethodno zatražio azil u drugoj državi članici EU-a. Kako bi se kvalitetnije suzbile nezakonite migracije, eu-LISA će u sklopu velike nadogradnje sustava uskoro uvesti nove funkcije i preoblikovati njegov središnji sustav.</p>	<p>2003. Pod upravljanjem eu-LISA-e od lipnja 2013.</p>	 <p>U funkciji</p>	<p>6,5 milijuna skupova otisaka prstiju</p>	<p>1 481 815</p>
Unutarnja sigurnost i granice EU-a				
SIS Šengenski informacijski sustav				
<p>SIS je najveći sustav za razmjenu informacija za upravljanje vanjskim granicama i jamčenje unutarnje sigurnosti šengenskoga područja. Olakšava razmjenu informacija o traženim ili nestalim osobama ili predmetima i daje upute nadležnim tijelima o tome što učiniti kad otkriju osobe ili predmete. Stoga je riječ o neprocjenjivom alatu za borbu protiv prekograničnog kriminala i terorizma.</p>	<p>1995. Pod upravljanjem eu-LISA-e od svibnja 2013.</p>	 <p>U funkciji</p>	<p>87 milijuna upozorenja</p>	<p>obavljeno 12,7 milijardi pretraživanja</p>
Šengen, granice i vize				
VIS Vizni informacijski sustav				
<p>VIS je jedan od ključnih elemenata šengenske arhitekture te olakšava obradu zahtjeva za vizu i upravljanje vizama za kratkotrajni boravak državljana trećih zemalja koji putuju u šengensko područje ili prolaze kroz njega. Podupire provedbu zajedničke vizne politike EU-a i pomaže u borbi protiv prijevара povezanih s vizama jer pomaže u identifikaciji osoba koje ne ispunjavaju potrebne uvjete za boravak ili ulazak.</p>	<p>2011. Pod upravljanjem eu-LISA-e od prosinca 2012.</p>	 <p>U funkciji</p>	<p>56,7 milijuna zahtjeva za izdavanje vize 51,5 milijuna skupova otisaka prstiju 56,7 milijuna fotografija lica</p>	<p>152 milijuna</p>
EES Sustav ulaska/izlaska				
<p>Sustav EES trebao bi pojednostavniti nadzor državne granice jer će se ručno otiskivanje pečata u putovnice zamijeniti elektroničkom registracijom svih državljana trećih zemalja koji ulaze u šengensko područje i izlaze iz njega. Kad postane operativan, omogućit će bolje praćenje dopuštenih boravaka i identifikaciju osoba koje su možda prekoračile trajanje dopuštenog boravka, što će doprinijeti sprečavanju nezakonitih migracija i jačanju unutarnje sigurnosti, ali i borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma.</p>	<p>2024.</p>	 <p>U razvoju</p>		
ETIAS Europski sustav za informacije o putovanjima i odobranje putovanja				
<p>ETIAS je internetski sustav odobravanja putovanja za državljane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize koji putuju u 30 europskih zemalja. Riječ je o sustavu za provjeru prije putovanja, u okviru kojeg se uspoređuju informacije iz svih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova</p>	<p>2025.</p>	 <p>U razvoju</p>		

Svrha sustava	Puštanje u rad	Status	Podatci pohranjeni 2022.	Operacije u 2022.
---------------	----------------	--------	--------------------------	-------------------

te baza podataka Europol i Interpol kako bi se unaprijed utvrdili potencijalni sigurnosni rizici, rizici od nezakonitih migracija ili visoki rizici od epidemije koji mogu biti razlog za odbijanje ulaska u šengensko područje. Odobrenja u sustavu ETIAS provjeravaju zračni, pomorski i kopneni prijevoznici prije ukrcaja, kao i službenici graničnog nadzora na šengenskim granicama.

Suradnja u području pravosuđa

ECRIS RI | Referentni implementacijski računalni program sustava ECRIS

Sustav ECRIS je decentralizirani sustav za razmjenu informacija među državama članicama o kaznenoj evidenciji građana EU-a i državljana trećih zemalja. Ima integracijsko sučelje za povezivanje s nacionalnim registrima kaznene evidencije država članica.

2012.
Pod upravljanjem eu-LISA-e od travnja 2020.

U funkciji

Nije primjenjivo

Nije primjenjivo

ECRIS-TCN | Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja

ECRIS-TCN prvi je IT sustav koji je eu-LISA razvila za područje pravosuđa EU-a, a olakšava elektroničku razmjenu podataka o kaznenim evidencijama državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva. Kao takav, olakšava provedbu načela uzajamnog priznavanja sudskih presuda i odluka u cijeloj Europi.

2025.

U razvoju

Nije primjenjivo

Nije primjenjivo

e-CODEX | Komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka

e-CODEX je komunikacijska platforma za olakšavanje sigurnog prijenosa elektroničkog sadržaja između pravosudnih tijela i pravnih stručnjaka u prekograničnim sudskim postupcima, što pravosudni postupak za građane i poduzeća u cijeloj Europi čini učinkovitijim. EU je 2022. eu-LISA-i povjerio razvoj i održavanje sustava e-CODEX, što je važan korak prema povećanju doprinosa Agencije digitalizaciji područja pravosuđa EU-a.

2013.
Predaja eu-LISA-i planirana za razdoblje srpanj – prosinac 2023.

U funkciji

Nije primjenjivo

Nije primjenjivo

Nova arhitektura interoperabilnosti

Interoperabilnost je sposobnost međusobno povezanih sustava da razmjenjuju podatke i informacije, čime se relevantnim tijelima omogućuje jednostavniji pristup sveobuhvatnim informacijama.

Sveobuhvatni sustavi interoperabilnosti područja pravosuđa i unutarnjih poslova omogućit će se integracijom komponenata koje olakšavaju ovlaštena pretraživanja i razmjenu informacija, a to su:

- **Europski portal za pretraživanje (ESP):** jedinstveni prozor za pretraživanje za brza pretraživanja u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA,
- **zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS)** za unakrsno uspoređivanje biometrijskih podataka u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova,
- **zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR)** za ispravnu identifikaciju državljana trećih zemalja (biografski i biometrijski podatci),
- **detektor višestrukih identiteta (MID)** za otkrivanje višestrukih identiteta i borbu protiv prijevara povezanih s identitetom te
- **središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)** za izradu međusustavnih agregiranih izvješća.

2026.

U razvoju

Analiza i ocjena upravnog odbora

Upravni odbor eu-LISA-e analizirao je i ocijenio konsolidirano godišnje izvješće o radu Agencije o njezinim postignućima i rezultatima za 2022.

Odbor naglašava ključnu ulogu eu-LISA-e za učinkovito funkcioniranje i otpornost šengenskoga područja, kao i njezin neprocjenjiv doprinos uspješnoj provedbi politika EU-a u području nadzora državne granice, viza, migracija i azila, e-pravosuđa, digitalizacije i kibersigurnosti.

Upravni odbor:

- prepoznaje trud koji je eu-LISA uložila u postizanje ciljeva za 2022., kako su utvrđeni u Uredbi o njezinu osnivanju i godišnjem programu rada opisanom u jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2022. – 2024.,
- zahvaljuje Agenciji na kontinuiranom radu i dobrim rezultatima koje je ostvarila u brizi za stabilnu i neprekinutu dostupnost informacijskih sustava EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja te na pomoći koju je pružila za učinkovito funkcioniranje šengenskoga područja,
- prepoznaje kvalitetu i pravodobnost potpore koju je Agencija 2022. pružala državama članicama i Europskoj komisiji,
- uviđa da je 2022. bila iznimno zahtjevna godina za sustave u razvoju jer je Agencija istodobno radila na velikom broju međusobno povezanih aktivnosti kako bi ispunila visoka očekivanja svojih dionika, dok su se opseg i složenost njezinih operacija nastavili povećavati,
- primjećuje da je eu-LISA ostvarila napredak u razvoju i isporuci novih informacijskih sustava za područje pravosuđa i unutarnjih poslova – EES, ETIAS, ECRIS-TCN i preinaka SIS-a, zajedno s novom arhitekturom interoperabilnosti, te prima na znanje da se zbog poremećaja u lancu opskrbe u kombinaciji s poteškoćama s eksteraliziranim aktivnostima nije bilo moguće pridržavati izvornih provedbenih planova,
- potiče Agenciju da dodatno poboljša učinkovitost i djelotvornost svojih sustava za upravljanje proračunom i unutarnju kontrolu, prije svega poboljšanjem postupka upravljanja ugovorima i dobavljačima te što bržom provedbom dugoročnih revizijskih preporuka, te izražava zadovoljstvo sveukupnim upravljanjem eu-LISA-e 2022.

Upravni odbor smatra da je u ovom izvješću navedeno dovoljno dokaza da je, unatoč brojnim poteškoćama koje otežavaju pridržavanja zahtjevnih rokova za provedbu, **eu-LISA primijenila sustavan i dosljedan pristup provedbi svojeg mandata**, a svoje financijske i ljudske resurse upotrijebila u skladu sa svrhama utvrđenima u svojem godišnjem programu rada za 2022., kako je naveden u jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2022. – 2024.

S obzirom na informacije navedene u ovom izvješću upravni odbor:

- naglašava **znatan pritisak na osoblje eu-LISA-e** koje radi na složenim projektima, kao i da su Agenciji potrebni dodatni ljudski resursi na operativnim, ali i na horizontalnim i međuorganizacijskim funkcijama, te niža stopa slobodnih radnih mjesta kako bi mogla izvršavati zadaće koje su joj povjerene u programskom razdoblju 2021. – 2027.,
- dodatno naglašava potrebu da eu-LISA smanji ovisnost o vanjskim izvođačima za osnovne zadaće, ali i očuva visoku razinu usklađenosti,
- **podupire Agenciju u njezinu kontinuiranom radu** na provedbi svojeg mandata te novih inicijativa (EES, ETIAS, ECRIS-TCN) i arhitekture interoperabilnosti kako bi se one mogle neometano pustiti u rad,
- prepoznaje **međuovisnosti** između rada Agencije na središnjoj razini i rada država članica na

nacionalnoj razini te poziva eu-LISA-u da nastavi blisko i učinkovito surađivati sa svojim dionicima i Europskom komisijom radi uspješne isporuke novih sustava te

- potvrđuje **važnost programa za povećanje kapaciteta agencije eu-LISA** kako bi podatkovni centar dobio dostatan kapacitet za učinkovito i održivo uvođenje novih i postojećih IT sustava te upravljanje njima, uz nastavak jamčenja neprekidne dostupnosti i pravodobnog razvoja svih sustava u njezinoj nadležnosti.

Upravni odbor zahvaljuje bivšem izvršnom direktoru Agencije Krumu Garkovu, privremenom izvršnom direktoru Luci Tagliarettiju te upravi eu-LISA-e i njezinu cjelokupnom osoblju na nepokolebljivom angažmanu i radu tijekom ove iznimno zahtjevne godine.

Zsolt Szolnoki

Predsjednik upravnog odbora

Predgovor izvršne direktorice

Vizija, trud i žrtve potrebni za izgradnju ujedinjene Europe zajedničkih vrijednosti i mogućnosti koje ona donosi postali su još jasniji uslijed izazova posljednjih godina: od financijske krize, preko pandemije, do rata u Ukrajini. Više nego ikad prije kritična vremena i krize naglašavaju važnost solidarnosti, odgovornosti i jedinstva. Te vrijednosti temelj su snage Europske unije i gorivo su za motor EU-a koji Uniji daje snagu da prevlada teška razdoblja i nastavi težiti boljim vremenima za sve, bili oni građani EU-a ili ljudi koji dijele naše vrijednosti.

U tom kontekstu eu-LISA ima ključnu ulogu u pozitivnom utjecaju na živote milijuna ljudi. Cilj pružanja usluga europskim građanima u središtu je naše misije. To činimo tako što pomažemo da Europa ostane sigurna, zaštićena i otvorena. Doprinosimo izgradnji bolje Europe uz pomoć dionika u institucijama EU-a, državama članicama i drugih agencija te široke mreže partnera. Svojim dionicima pomažemo pružanjem najsuvremenijih digitalnih alata i tehnologija koji služe građanima te štite njihovu privatnosti i osobne podatke. Rezultati našeg rada neodvojivo su utkani u siguran i zaštićen svakodnevni život europskih građana i posjetitelja šengenskog prostora. U eu-LISA-i ponosni smo što doprinosimo tim ciljevima.

Godine 2022. obilježena je 10. obljetnica rada eu-LISA-e, što je prilika da se osvrnemo na sva njezina dosadašnja i trenutačna postignuća te ključne etape i događaje koji su se dogodili na našem putovanju od male tehničke agencije do digitalnog srca šengena, kao i na ulogu koju je Agencija imala u ključnim područjima za unutarnju sigurnost Europe. Misija i vrijednosti Agencije – jačanje Europske unije i njezinih država članica kako bi Europa ostala otvorena i sigurna te kako bi se s pomoću tehnologije zadovoljile potrebe građana – ključne su i ukorijenjene u predanom radu i angažmanu njezinih timova tijekom proteklog desetljeća.

Regulatorni okvir koji se stalno mijenja, promjene u politici i promjene u operativnom okružju, velik broj usporednih i međusobno povezanih aktivnosti te visoka očekivanja dionika Agencije učinili su 2022. iznimno zahtjevnom godinom. Budući da su opseg i složenost njezinih operacija i dalje rasli, u 2022. otpornost Agencije i njezina sposobnost da zajamči neprekidnu dostupnost sustava kojima upravlja kao i normalno funkcioniranje šengenskoga prostora povećale su se do krajnjih granica.

Osim toga, Agencija je zajedno s državama članicama i Europskom komisijom tijekom godine uložila znatan trud u razvoj komponenata interoperabilnosti informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a te novih sustava koji su joj povjereni (EES, ETIAS i ECRIS-TCN). Novi sustavi i informacijska arhitektura ujedno su najsloženiji i najzahtjevniji program transformacije koji je pokrenula Agencija za upravljanje granicama i unutarnju sigurnost u EU-u. Negativni učinci poremećaja u lancu opskrbe u kombinaciji s poteškoćama koje su neki izvođači Agencije imali zbog zahtjevnog rasporeda provedbe doveli su do kašnjenja zbog kojih je bilo potrebno preispitati i izmijeniti izvorne planove. Agencija je učinila sve što je mogla kako bi održala tempo rada i pobrinula se za pravodobnu provedbu nove informacijske arhitekture.

Na tom je putu eu-LISA nastojala biti pouzdan i sposoban partner država članica i institucija EU-a. Osim toga, nastavila je razvijati i povećavati svoj doprinos uspješnoj provedbi relevantnih politika u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a. Iako je dosad prvenstveno bila usmjerena na digitalizaciju i interoperabilnost sustava upravljanja granicama i unutarnje sigurnosti, Agencija je 2022. nastavila širiti svoju ulogu u području pravosuđa EU-a tako što je pokrenula pripreme za preuzimanje sustava e-CODEX. Taj sustav bit će jedna od strateških sastavnica u cjelokupnom digitalnom ekosustavu područja pravosuđa EU-a te će poboljšati učinkovitost europskih pravosudnih tijela i omogućiti bolji pristup pravosuđu građanima i poduzećima u cijelom EU-u.

Te smo godine obilježili naših prvih deset godina rada, no to je i bila prijelazna godina za Agenciju. Željela bih zahvaliti Luci Tagliarettiju na njegovu radu u svojstvu privremenog izvršnog direktora. Želim zahvaliti i cjelokupnom rukovodstvu i svim timovima eu-LISA-e, koji su neumorno nastavili ostvarivati ciljeve Agencije u tom razdoblju.

Radujem se suradnji sa svim timovima, dionicima i partnerima eu-LISA-e kako bismo zajedno ostvarili velike zadaće koje su nam povjerene.

Agnès Diallo

Izvršna direktorica

Sažetak

The European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA) was established in 2011 as a technical agency to take over the management of three existing IT systems for the Schengen area. Over the past decade, it has grown into the 'digital heart' of Schengen, serving as one of the guarantors of its safety and security, while also ensuring one of the fundamental rights of EU citizens - the freedom of movement.

Since commencing operation in 2012, eu-LISA has evolved into a key contributor to the ongoing digital transformation of the EU's domain of justice and home affairs (JHA). The Agency's overall performance in the 2022 demonstrated that eu-LISA remains a reliable and committed partner for the European institutions and Member States in the process of implementing relevant JHA policies, while also ensuring the safety and integrity of the technologies deployed.

2022 Annual Priorities

1 Stable and uninterrupted operations and services of core business systems: SIS, VIS, Eurodac.

2 Progress with the implementation of new initiatives (i.e., EES, ETIAS, Interoperability, ECRIS-TCN, Revised VIS, Eurodac Recast) in accordance with established roadmaps.

3 Progress with the second extension of the Agency's operational site in Strasbourg (renamed to 'Capacity Increase Programme').

4 Further strengthening of the Agency's internal control system, with particular emphasis on quality management, as well as contract and vendor management.

5 Further developing and improving eu-LISA's programme and portfolio management capability.

The annual activity report for 2022 reflects the Agency's progress with the implementation of a number of highly challenging and critical tasks with an increasingly complex operational environment.

PRIJEVOD stranice 19.

Executive summary	Sažetak
<p><i>The European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA) was established in 2011 as a technical agency to take over the management of three existing IT systems for the Schengen area. Over the past decade, it has grown into the 'digital heart' of Schengen, serving as one of the guarantors of its safety and security, while also ensuring one of the fundamental rights of EU citizens – the freedom of movement.</i></p>	<p>Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) osnovana je 2011. kao tehnička agencija koja je preuzela upravljanje trima postojećim informacijskim sustavima za šengensko područje. U proteklom desetljeću postala je „digitalno srce“ šengena i jedan je od jamaca njegove sigurnosti i zaštite te se brine za jedno od temeljnih prava građana EU-a – slobodu kretanja.</p>
<p><i>Since commencing operation in 2012, eu-LISA has evolved into a key contributor to the ongoing digital transformation of the EU's domain of justice and home affairs (JHA). The Agency's overall performance in 2022 demonstrated that eu-LISA remains a reliable and committed partner for the European institutions and Member States in the process of implementing relevant JHA policies, while also ensuring the safety and integrity of the technologies deployed.</i></p>	<p><i>Od početka rada 2012. eu-LISA se razvila u ključnog dionika u kontinuiranoj digitalnoj transformaciji područja pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a (PUP). Ukupna uspješnost Agencije 2022. pokazuje da je eu-LISA i dalje pouzdan i predan partner europskih institucija i država članica u provedbi relevantnih politika u području pravosuđa i unutarnjih poslova te jamčenju sigurnosti i cjelovitosti primijenjenih tehnologija.</i></p>
<p>2022 annual priorities:</p>	<p>Godišnji prioriteti za 2022.</p>
<p><i>1. Stable and uninterrupted operations and services of core business systems: SIS, VIS, Eurodac.</i></p>	<p><i>1. Stabilan i neprekinut rad i usluge sustava glavnih poslovnih aktivnosti: SIS, VIS i Eurodac.</i></p>
<p><i>2. Progress with the implementation of new initiatives (i.e., EES, ETIAS, ECRIS-TCN, Interoperability, Revised VIS, Eurodac Recast) in accordance with established roadmaps.</i></p>	<p><i>2. Napredak u provedbi novih inicijativa (tj. EES, ETIAS, ECRIS-TCN, interoperabilnost, revidirani VIS, preinaka Eurodaca) u skladu s utvrđenim planovima.</i></p>
<p><i>3. Progress with the second extension of the Agency's operational site in Strasbourg (renamed to 'Capacity Increase Programme').</i></p>	<p><i>3. Napredak drugog proširenja tehničkog centra Agencije u Strasbourgu (preimenovano u „Program povećanja kapaciteta“).</i></p>
<p><i>4. Further strengthening of the Agency's internal control system, with particular emphasis on quality management, as well as contract and vendor management.</i></p>	<p><i>4. Daljnje jačanje sustava unutarnje kontrole Agencije, s posebnim naglaskom na kvaliteti upravljanja, uključujući upravljanje ugovorima i dobavljačima.</i></p>
<p><i>5. Further developing and improving eu-LISA's programme and portfolio management capability.</i></p>	<p><i>5. Nastavak razvoja i jačanja sposobnosti eu-LISA-e za upravljanje programima i portfeljima.</i></p>
<p><i>The annual activity report for 2022 reflects the Agency's progress with the implementation of a number of highly challenging and critical tasks within an increasingly complex operational environment.</i></p>	<p><i>Godišnje izvješće o radu za 2022. odražava napredak Agencije u provedbi niza vrlo zahtjevnih i ključnih zadaća u sve složenijem operativnom okruženju.</i></p>

Postignuća godine

➤ **Prvi prioritet:** stabilan i neprekinut rad i usluge sustava glavnih poslovnih aktivnosti – SIS, VIS i Eurodac

Agencija je 2022. nastavila osiguravati stabilan rad temeljnih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a: šengenskog informacijskog sustava (SIS), uključujući sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS), viznog informacijskog sustava (VIS) i europskog sustava za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil (Eurodac). Kako bi ti sustavi stalno bili dostupni, Agencija je ujedno nastavila učinkovito operativno upravljati temeljnom infrastrukturom, mrežama i uslugama, što je dopunjeno uslugama podrške krajnjim korisnicima sustava 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu.

Uz iznimku nekih incidenata koji su uzrokovali kratkoročnu nedostupnost i kašnjenja, svi sustavi funkcionirali su u skladu sa svojim sporazumima o razini usluga, pri čemu je SIS bio dostupan 99,94 % vremena, VIS 99,69 %, a Eurodac 99,88 %. Incidenti sa sustavima SIS i VIS bili su povezani s uvođenjem novih inačica, a incidenti s ostalim sustavima bili su posljedica vanjskih čimbenika, kao što je incident na mreži TESTA-ng, koji je utjecao na rad sustava SIS i Eurodac.

Nakon pada uzrokovanog pandemijom bolesti COVID-19 stope upotrebe sustava brzo se oporavljaju, pri čemu SIS i VIS bilježe povećanje koje premašuje 80 %, a ni Eurodac sa 73 % ne zaostaje mnogo. Iako su SIS i Eurodac uspjeli nadmašiti rezultate iz prethodnih godina, upotreba VIS-a i dalje je ispod razina prije pandemije:

- **pretraživanja u sustavu SIS: 12,7 milijardi** (povećanje od 82 % u odnosu na 2021., polazna vrijednost prije pandemije: 6,64 milijardi)
- **aktivnosti u sustavu VIS: 152 milijuna** (povećanje od 88 % u odnosu na 2021., polazna vrijednost prije pandemije: 294 milijuna)
- **transakcije u sustavu Eurodac: 1,4 milijuna** (povećanje od 73 % u odnosu na 2021., polazna vrijednost prije pandemije: 916 536).

Glavni ciljevi eu-LISA-e 2022. bili su pobrinuti se za kontinuiranu dostupnost sustava i provesti potrebne promjene tijekom pripreme za njihovu integraciju s komponentama interoperabilnosti. Zahvaljujući zajedničkom radu eu-LISA-e, država članica i Komisije obnovljeni sustav SIS pušten je u rad 7. ožujka 2023. Još jedan važan cilj za 2022. bilo je uvođenje nove tražilice za SIS – Elasticsearch, koja će deseterostruko povećati kapacitet pretraživanja i znatno smanjiti nedostupnost sustava tijekom prebacivanja između središnjih i pričuvnih jedinica.

Osim toga, kako bi ispitala i poboljšala otpornost sustava, Agencija je 2022. provela sigurnosnu provjeru sustava SIS II, pri čemu se posebno usmjerila na središnji sustav (uključujući elemente kontinuiteta poslovanja i druga horizontalna poslovna područja). U drugom dijelu godine eu-LISA je počela surađivati s državama članicama na pripremi predstojeće provjere sigurnosti i kontinuiteta poslovanja sustava VIS, koja je predviđena za 2023.

Osim operativnog upravljanja tim informacijskim sustavima, eu-LISA je nastavila ostvarivati i nekoliko drugih usko povezanih statutarnih ciljeva, kao što su osposobljavanje država članica o upotrebi informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova, priprema statutarne izvješća o njihovoj tehničkoj učinkovitosti, godišnjih statističkih podataka i popisa imenovanih tijela.

**PRVI
PRIORITET**

DRUGI PRIORITET

➤ **Drugi prioritet:** napredak u provedbi novih inicijativa i nadogradnji (tj. EES, ETIAS, interoperabilnost, ECRIS-TCN, revidirani VIS, preinaka Eurodaca) u skladu s utvrđenim planovima

U bliskoj suradnji s Komisijom i državama članicama eu-LISA je nastavila predano raditi na uvođenju novih sustava (EES, ETIAS i ECRIS-TCN te program interoperabilnosti), a napredovala je i u provedbi obnovljenog SIS-a i revidiranog VIS-a. Međutim, negativni učinci poremećaja u lancu opskrbe u kombinaciji s poteškoćama nekih izvođača da se pridržavaju rasporeda provedbe doveli su do kašnjenja zbog kojih je bilo potrebno preispitati i izmijeniti izvorne planove. Agencija je učinila sve što je mogla kako bi napredovala u obavljanju svojih zadaća i pobrinula se za pravodobni razvoj i provedbu te je vrlo pažljivo pratila situaciju i uvela različite mjere za ublažavanje tih učinaka. Ta su nastojanja bila posebno važna za EES jer kašnjenja u rasporedu isporuke EES-a zbog međuovisnosti izravno utječu na rokove provedbe drugih inicijativa, a posebno ETIAS-a i komponenti interoperabilnosti.

Kako bi se pripremila za pokretanje sustava EES i ETIAS, eu-LISA je zajedno s udruženjima prijevoznika provela informativnu kampanju za poticanje registracije, posebno među kopnenim prijevoznicima, kako bi se uspostavile veze sa sustavima.

Kad je riječ o komponentama interoperabilnosti, Agencija je ostvarila dobar napredak u pogledu sustava na visokoj razini i repozitorija zahtjeva, a postavila je i sigurnosne zahtjeve koji će potaknuti razvoj sveobuhvatne sigurnosne arhitekture za sustave u njezinoj nadležnosti.

Agencija je 2022. nastavila širiti svoju ulogu u području pravosuđa EU-a i započela s pripremanjima za preuzimanje sustava e-CODEX.

Kako bi stekla uvid u najnovija tehnološka dostignuća u svojem području stručnosti, eu-LISA je objavila izvješće o tome kako će digitalizacija međunarodnih putovanja utjecati na putnike koji dolaze u EU, a posebno se usmjerila na to kako će EES i ETIAS olakšati prelazak na neometano upravljanje granicama. Osim toga, organizirala je dva okrugla stola s predstavnicima industrije, pri čemu je prvi bio usmjeren na biometrijske tehnologije u upravljanju i provjeri identiteta, a drugi na istraživanje rješenja za poteškoće s kojima se suočavaju prijevoznici u očekivanju početka rada EES-a i ETIAS-a.

Nadalje, eu-LISA je zajedno s Eurojustom izradila izvješće o upotrebi rješenja umjetne inteligencije za potporu prekograničnoj suradnji u kaznenom pravosuđu. Osim toga, aktivno je sudjelovala u radu inovacijskog centra EU-a za unutarnju sigurnost kako bi istražila primjenu novih tehnologija, ali i riješila nedostatke u znanju i sposobnostima u području pravosuđa i unutarnjih poslova.

➤ **Treći prioritet:** Pravodobni napredak drugog proširenja tehničkog centra Agencije u Strasbourgu („Program povećanja kapaciteta”).

Nakon konsolidacije međusobno povezanih projekata u okviru programa povećanja kapaciteta 2021. Agencija je nastavila raditi na drugom proširenju svojeg tehničkog centra u Strasbourgu. U 2022. ažuriran je program izgradnje, uključujući svu relevantnu dokumentaciju i novu procijenjenu financijsku omotnicu. Zbog proračunskih ograničenja poziv na podnošenje ponuda za usluge projektiranja zgrada nije pokrenut, a projekt je trenutačno odgođen za sljedeće višegodišnje razdoblje financijskog okvira.

Međutim, ostvaren je napredak u odnosu na druga dva projekta u okviru Programa povećanja kapaciteta. Prvo, projekt povećanja kapaciteta podataka kako bi se zadovoljile buduće potrebe sustava za smještaj napredovao je dovršetkom koncepta modularnog podatkovnog centra, nakon čega je pokrenuta anketa o tehničkim rješenjima. Kad je riječ o projektu nadogradnje kapaciteta za napajanje i hlađenje, Agencija je zaključila prethodnu studiju o kapacitetu električne energije, a kapaciteti hlađenja optimiziraju se kako bi se smanjila potrošnja energije i pronašla rješenja za nadogradnju postojećeg sustava.

TREĆI PRIORITET

ČETVRTI PRIORITET

➤ **Četvrti prioritet:** daljnje jačanje sustava unutarnje kontrole Agencije, s posebnim naglaskom na kvaliteti upravljanja, uključujući upravljanje ugovorima i dobavljačima

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila jačati svoj sustav unutarnje kontrole, koji je nadopunjen sveobuhvatnim mapiranjem korporativnih procesa, poboljšanjem postupka upravljanja ugovorima i dobavljačima te uvođenjem pristupa potpunog upravljanja kvalitetom (TQM).

Agencija je provela procjenu djelotvornosti svojeg okvira unutarnje kontrole u skladu s metodologijom koju je preporučila Komisija, pri čemu je utvrdila i analizirala prednosti i nedostatke unutarnje kontrole na temelju unaprijed definiranih kriterija praćenja, evidentirala iznimke i neusklađenosti, pratila stanje preostalih revizijskih preporuka i rezultata samoprocjene.

Kako bi poboljšala kontrolu nad tehnologijom i IT sigurnošću, eu-LISA je postrojila svoj postupak izvješćivanja o iznimkama, što je dovelo do različitih mjera praćenja i poboljšanja. Važan korak bio je i strateški prelazak s vertikalne na transverzalnu nabavu proizvoda i usluga za poslovanje, a Agencija je nastavila i ulagati u nove kontrole kako bi poboljšala svoj postupak upravljanja ugovorima i dobavljačima. Osim toga, donesena je nova politika upravljanja ugovorima kako bi se uspostavio sveobuhvatan okvir za upravljanje ugovornim vozilima za nabavu proizvoda, usluga i radova.

U tom razdoblju proces upravljanja korporativnim rizicima razvio se iz godišnjeg postupka u redovito prikupljanje i praćenje korporativnih rizika i problema, uključujući definiciju kriterija učinka i vjerojatnosti. Osim toga, Agencija je uspostavila registar rizika i problema na razini odjela, kako je istaknuto u prethodnoj procjeni okvira za unutarnju kontrolu.

Nakon donošenja politike kvalitete eu-LISA-e 2021. Agencija je osnovala Odbor za kvalitetu kako bi osigurala njezinu praktičnu provedbu i praćenje. Tijekom 2022. eu-LISA je svoje aktivnosti upravljanja kvalitetom usmjerila na provedbu zajedničkog okvira za procjenu (CAF), sustava potpunog upravljanja kvalitetom koji je posebno prilagođen organizacijama javne uprave. Procjena je dovršena 2022., a Agencija će se sljedeće dvije godine baviti provedbom akcijskog plana za CAF.

➤ **Peti prioritet:** nastavak razvoja i jačanja sposobnosti eu-LISA-e za upravljanje programima i portfeljima

U sklopu ovog posljednjeg prioriteta eu-LISA je nastavila konsolidirati svoju sposobnost upravljanja programima i portfeljima kako bi dodatno poboljšala učinkovitost upravljanja projektima, pri čemu se posebno usmjerila na pružanje vrijednih rezultata za lakše donošenje utemeljenih odluka. U okviru sveobuhvatnijih nastojanja da poboljša postupke upravljanja programima i portfeljima zaključila je ocjenu integracije modela zrelosti sposobnosti (CMMI), čiji je cilj bio precizno evaluirati postojeće postupke i utvrditi mogućnosti za poboljšanje. Osim toga, eu-LISA je ažurirala svoju metodologiju upravljanja projektima te uvela nove alate i funkcije za mapiranje rizika i uvođenje nove platforme za potporu razvoju sposobnosti upravljanja projektima.

PETI PRIORITET

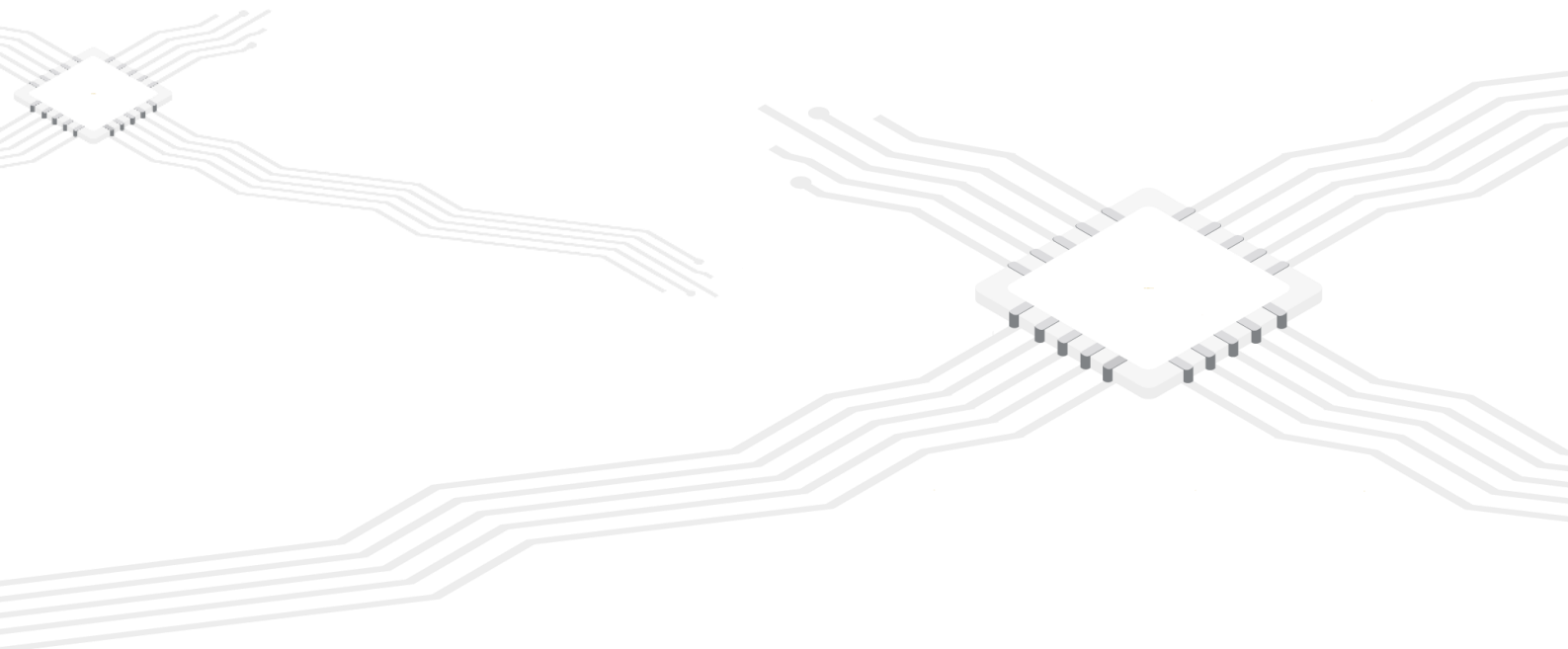
Procjena upravljanja i unutarnje kontrole

U drugom i trećem dijelu ovog izvješća iznosi se pregled upravljanja Agencije u 2022., uključujući sažetak godišnjeg izvješća o okviru unutarnje kontrole, sažetak revizija te korake poduzete na temelju opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice.

Agencija razvija skup složenih i temeljitih sustava, a sama se razvija u dinamičnom okruženju koje zahtijeva prilagodljivost i usklađenost s pravilima EU-a. To stvara dodatne poteškoće i pritisak na rad Agencije i njezine organizacije.

Izvješće o okviru unutarnje kontrole za 2022. pokazuje da je eu-LISA-in sustav unutarnje kontrole prisutan, da funkcionira te da je djelotvoran, ali da su potrebna određena poboljšanja (druge kategorije). Osim toga, u raznim revizijama, uključujući one Europskog revizorskog suda, istaknuta su neka područja u kojima su potrebna poboljšanja.

Agencija će ubuduće biti u potpunosti predana poboljšanjima u područjima u kojima su utvrđeni nedostaci, ponajprije u području upravljanja ugovorima povezanim s operativnim programima i projektima. U skladu s raspravama s Europskim revizorskim sudom i upravnim odborom Agencija nastoji na najučinkovitiji način zatvoriti preostale preporuke, a prednost daje onima koje su najhitnije i onima čija se provedba najdulje čekala. Kako bi ostvarila taj cilj, eu-LISA planira 2023. izraditi i pratiti sveobuhvatni plan upravljanja.

1

ACHIEVEMENTS OF THE YEAR

Overview of the main achievements in the operational management and evolution of JHA systems, the development of new IT systems and other key activities

Uvod

U konsolidiranom godišnjem izvješću o radu agencije eu-LISA daje se strukturirani pregled napretka u provedbi godišnjeg programa rada Agencije za 2022. i postizanju ciljeva navedenih u jedinstvenom programskom dokumentu za razdoblje 2022. – 2024.¹¹ Ovim se izvješćem dionicima agencije eu-LISA žele pružiti jasnoća i jamstvo da Agencija primjenjuje sustavan i dosljedan pristup kako bi učinkovito iskoristila dodijeljene ljudske i financijske resurse za izvršavanje svojeg mandata.

Izvješće slijedi strukturu koju je Europska komisija uspostavila za sve agencije EU-a¹² i u skladu je sa zahtjevima iz članka 48. financijskih pravila eu-LISA-e¹³.

- U **prvom poglavlju** daje se detaljan pregled glavnih **postignuća** u operativnom upravljanju informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova i njihovu razvoju, razvoju novih sustava te drugim ključnim i horizontalnim aktivnostima.
- U **drugom poglavlju** opisuju se **glavni elementi upravljanja eu-LISA-om**, kao što su proračun i ljudski resursi.
- U **trećem poglavlju** navode se procjena **djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu** i glavni korporativni rizici u razdoblju izvješćivanja.
- U **četvrtom i petom poglavlju** daju se relevantne **izjave o jamstvu**.
- U prilogima ovom izvješću pružaju se detaljniji pregled upotrebe resursa i dodatna transparentnost u pogledu rada i poslovanja Agencije.

▾ Pravni okvir

U skladu s člankom 24. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU) 2018/1726 izvršni direktor nakon savjetovanja sa savjetodavnim skupinama treba sastaviti nacrt konsolidiranoga godišnjeg izvješća o radu Agencije i dostaviti ga upravnom odboru radi ocjene i donošenja.

Člankom 19. stavkom 1. točkom (t) te uredbe zahtijeva se da upravni odbor ocijeni i donese konsolidirano godišnje izvješće o radu Agencije za prethodnu godinu, u kojem posebno uspoređuje postignute rezultate s ciljevima iz godišnjeg programa rada.

Upravni odbor izvješće zajedno sa svojom ocjenom mora podnijeti Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu do 1. srpnja te ga staviti na raspolaganje javnosti.

Opći pristup planiranju: portfelji i programi

Tijekom pripreme jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2022. – 2024. eu-LISA je donijela novi pristup strukturiranju svojeg godišnjeg programa rada. Aktivnosti Agencije pojednostavnjene su u **portfelje i programe** kako bi se uzeli u obzir operativni model eu-LISA-e i međuovisnosti različitih projekata i aktivnosti. Tim se pristupom ostvaruje bolja koordinacija kako bi se omogućile sinergije i ekonomije razmjera te poboljšala učinkovitost upravljanja resursima i sljedivosti.

U skladu s tim pristupom, **portfelj** je skup programa na visokoj razini koji doprinosi postizanju strateških ciljeva eu-LISA-e, npr. „Novi sustavi i inovacije” ili „Sigurnost i kontinuitet poslovanja”. Svaki portfelj sastoji se od nekoliko **tematskih programa** za koordinaciju upravljanja međusobno povezanim projektima i izvanprojektnim aktivnostima, npr. „sustav ulaska/izlaska” ili „interoperabilnost”.

¹¹ eu-LISA (2021.), **Jedinstveni programski dokument za razdoblje 2022. – 2024.**

¹² Komunikacija Komisije od 20. travnja 2020. o **jačanju upravljanja u tijelima Unije** iz članka 70. Financijske uredbe 2018/1046 i o smjernicama za izradu jedinstvenog programskog dokumenta i konsolidiranoga godišnjeg izvješća o aktivnostima, COM(2020) 2297 final.

¹³ **Financijska pravila eu-LISA-e**, odluka upravnog odbora br. 2019-198, stupila na snagu 1. rujna 2019.

Postignuća godine

Agencija eu-LISA nastavila je 2022. ustrajno doprinosti potpuno funkcionalnom i otpornom šengenskom području u korist europskih građana. Budući da je odgovorna za operativno upravljanje informacijskim sustavima EU-a za pravosuđe i unutarnje poslove kojima se olakšava integrirano upravljanje granicama i suradnja među tijelima za izvršavanje zakonodavstva, eu-LISA svojim aktivnostima utječe na milijune ljudi koji putuju u Europu iz cijelog svijeta te jamči slobodno kretanje i doprinosi unutarnjoj sigurnosti EU-a.

📄 Članak 3. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji

„Unija svojim građanima nudi područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica, na kojem je osigurano **slobodno kretanje osoba** zajedno s odgovarajućim mjerama u pogledu nadzora vanjskih granica, azila, useljavanja te sprečavanja i suzbijanja kriminala.”

Brza, učinkovita i pouzdana razmjena informacija koju omogućuju opsežni informacijski sustavi kojima upravlja eu-LISA **ključna je za održavanje i jačanje područja slobode, sigurnosti i pravde EU-a**. U tu svrhu šengenski informacijski sustav (SIS) olakšava nadzor državne granice i suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva, dok vizni informacijski sustav (VIS) olakšava izdavanje i provjeru viza. Osim toga, Eurodac pojednostavnjuje razmatranje zahtjeva za azil. U širem smislu, svi ti sustavi **olakšavaju provedbu politika EU-a** u područjima nadzora državne granice, viza, migracija i azila te digitalizacije, a ujedno doprinose suzbijanju organiziranog kriminala i terorizma.

Kao agencija EU-a odgovorna za operativno upravljanje tim sustavima i njihov razvoj, eu-LISA je **ključan partner** institucija i agencija EU-a te država članica jer im na raspolaganje stavlja najsuvremenije stručno znanje te sudjeluje u proaktivnoj suradnji i razmjeni informacija s relevantnim dionicima.

U okviru **strategije EU-a za sigurnosnu uniju** za razdoblje 2020. – 2025.¹⁴ Agencija se usredotočila na aktivnosti koje doprinose izgradnji **snažnog europskog sigurnosnog ekosustava**, uključujući olakšavanje policijske suradnje i razmjene informacija, osiguravanje jakih vanjskih granica i sudjelovanje u istraživanjima i inovacijama povezanim sa sigurnošću. Te ciljeve podupire postojeća šengenska arhitektura, za čije je upravljanje i održavanje odgovorna eu-LISA, a ta će se potpora dodatno ojačati uvođenjem novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova koje Agencija trenutačno razvija: sustava ulaska/izlaska (EES), europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i europskog informacijskog sustava kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (ECRIS-TCN).

Osim toga, eu-LISA gradi i **novu arhitekturu interoperabilnosti za područje pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a**, u koju će integrirati sve informacijske sustave kojima operativno upravlja kako bi poboljšala razmjenu informacija i suradnju između tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnih tijela u cijeloj Europi. Nadalje, u narednim godinama nova arhitektura interoperabilnosti zajedno s novim sustavima transformirat će upravljanje granicama zahvaljujući digitalizaciji, a putnicima koji putuju u šengensko područje pružit će neometano iskustvo putovanja (*vidjeti putnički kontinuum*).

1.1. Upravljanje informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova koji su u funkciji i njihov razvoj

Agencija eu-LISA svoj rad uvelike temelji na Komisijinoj strategiji za šengen¹⁵ i revidiranom mehanizmu evaluacije i praćenja šengena¹⁶, čiji je cilj jačanje i poboljšanje otpornosti šengenskog područja. Budući da su

¹⁴ Komunikacija Komisije o strategiji EU-a za sigurnosnu uniju, COM(2020) 605 final.

¹⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu i Vijeću „Strategija za potpuno funkcionalno i otporno schengensko područje”, COM(2021) 277 final.

¹⁶ Uredba Vijeća (EU) 2022/922 od 9. lipnja 2022. o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013.

svi informacijski sustavi za pravosuđe i unutarnje poslove kojima upravlja eu-LISA kompenzacijske mjere za olakšavanje slobodnog kretanja unutar šengenskog područja, njihov kontinuirani razvoj i održavanje ključni su za EU i eu-LISA-u. Ti su informacijski sustavi ključni za učinkovito upravljanje granicama i provedbu zajedničke politike EU-a u području azila, migracija i viza na vanjskim granicama EU-a. Agencija cjelokupnom ovlaštenom osoblju omogućuje brz, neometan i sustavan pristup podacima o putovanjima. Neprekidna dostupnost tih sustava u cijelom šengenskom području ključna je za jamčenje slobode kretanja građanima EU-a, a doprinosi i unutarnjoj sigurnosti Unije jer olakšava suradnju među europskim tijelima za izvršavanje zakonodavstva putem pouzdane i sigurne razmjene informacija.

Osim toga, Agencija podupire provedbu zajedničkog europskog sustava azila (CEAS)¹⁷ primjenom Dablinske uredbe¹⁸ u okviru sustava Eurodac, jednog od središnjih instrumenata za pojednostavnjenje obrade zahtjeva za azil. Preinačenom Uredbom o Eurodacu, kojom se omogućuje još sveobuhvatnija razmjena informacija o pitanjima azila i nezakonitih migracija, omogućit će se još učinkovitije upravljanje azilom i migracijama u cijelom EU-a, kako je predloženo u novom paktu Komisije o migracijama i azilu¹⁹.

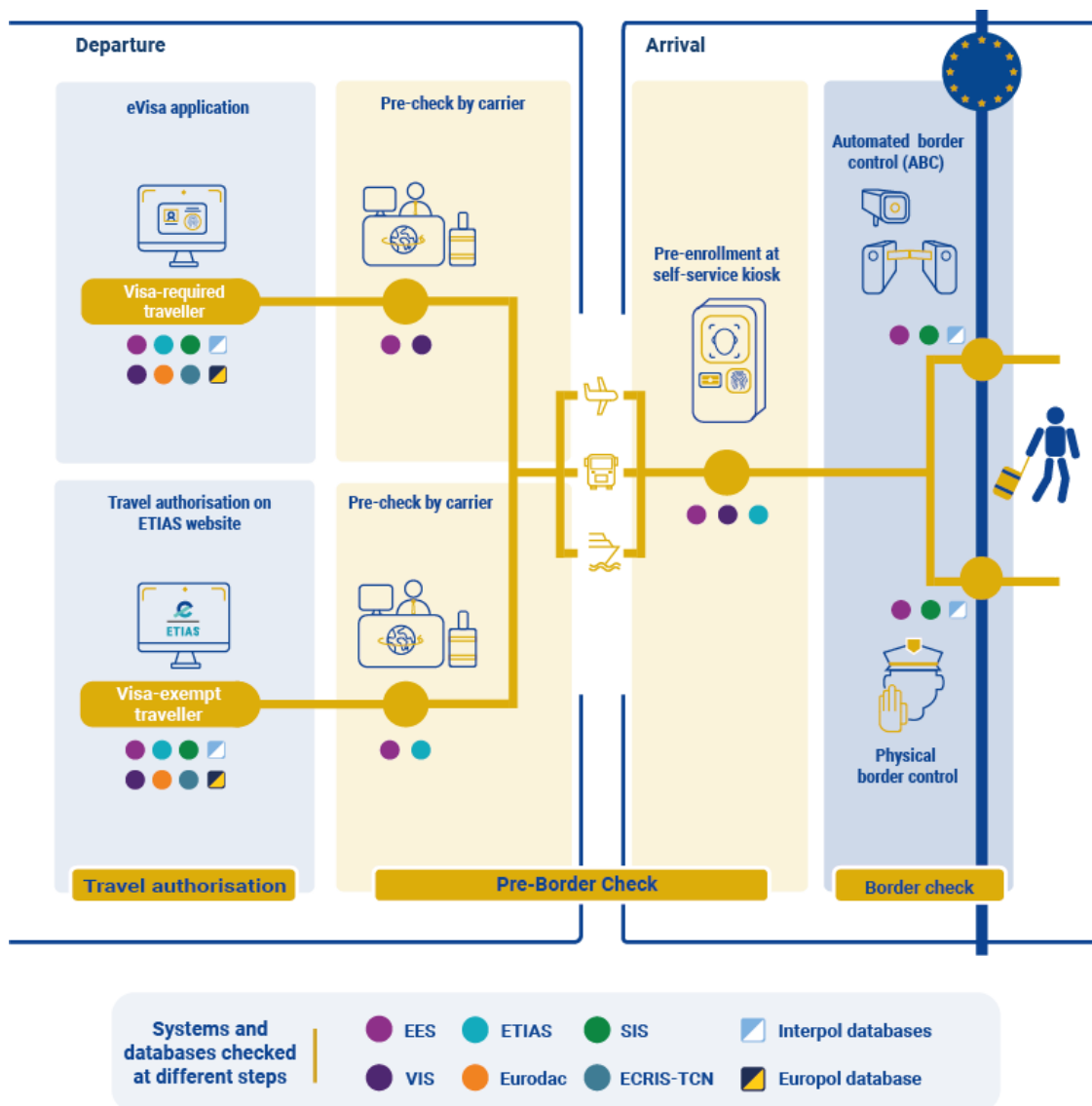
Glavni cilj Agencije bio je pobrinuti se za djelotvorno i učinkovito upravljanje šengenskim informacijskim sustavom (SIS), viznim informacijskim sustavom (VIS) i Eurodacom u skladu s relevantnim propisima i sporazumima o razini usluga te zajamčiti neprekinutu dostupnost tih sustava.

Slika 1. Putnički kontinuum.

¹⁷Za više informacija vidjeti posebnu stranicu **Zajedničkog europskog sustava azila** na mrežnom mjestu Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove (GU HOME).

¹⁸ **Uredba (EU) Europskog parlamenta i Vijeća br. 604/2013** od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka), SL L 180, 29. lipnja 2013., str. 31.

¹⁹ Komunikacija Komisije o **novom paktu o migracijama i azilu**, COM(2020) 609 final.

PRIJEVOD infografike na stranici 28.

<i>the traveller continuum</i>	<i>Putnički kontinuum</i>
<i>travel authorisation</i>	<i>Odobrenje putovanja</i>
<i>pre-border check</i>	<i>Predgranična kontrola</i>
<i>border check</i>	<i>Granična kontrola</i>
<i>departure</i>	<i>Polazak</i>
<i>visa-required traveller</i>	<i>Putnik kojemu je potrebna viza</i>
<i>eVISA application</i>	<i>Aplikacija e-VIZA</i>
<i>pre-check by carrier</i>	<i>Prethodna provjera koju provodi prijevoznik</i>
<i>visa-exempt traveller</i>	<i>Putnik izuzet od obveze posjedovanja vize</i>
<i>ETIAS travel authorisation</i>	<i>Odobrenje putovanja u ETIAS-u</i>
<i>arrival</i>	<i>Dolazak</i>
<i>pre-enrolment at self-service kiosk</i>	<i>Prethodna registracija na samoposlužnom kiosku</i>

<i>automated border control (ABC) gates</i>	<i>Izlaz automatizirane granične kontrole</i>
<i>physical border control</i>	<i>Fizička granična kontrola</i>
<i>systems and databases checked at different steps</i>	<i>Sustavi i baze podataka provjereni u različitim fazama</i>

Šengenski informacijski sustav

Pretraživanja i rezultati u sustavu SIS

Slika 2. SIS – ukupno izvršenih pretraživanja

Slika 3. SIS – prosječni broj pretraživanja dnevno

Slika 4. SIS – prosječno rezultata po danu

Podatci pohranjeni u sustavu SIS II

Slika 5. SIS – ukupan broj pohranjenih upozorenja

Slika 6. SIS – podjela upozorenja prema kategorijama²⁰

- Identifikacijska isprava: 81 %
- Prometna dozvola vozila: 7 %
- Regstarska pločica: 5 %
- Vozilo: 3 %
- Ostalo: 3 %
- Osoba: 1 %

- Države članice izvršile su 12,7 milijardi pretraživanja u sustavu SIS, što je povećanje od 82 % u odnosu na 2021.
- Prosječan broj pretraživanja po danu 2022. je dosegnoo 35 milijuna.
- Više od 70 milijuna upozorenja odnosilo se na izdane isprave (npr. putovnice, osobne iskaznice).
- Uredi SIRENE obradili su više od 263 000 rezultata povezanih s inozemnim upozorenjima, što je povećanje od 18 % u odnosu na 2021.
- Na kraju 2022. ukupan broj upozorenja o osobama iznosio je 1 002 342, što je povećanje od 4,17 % u odnosu na 2021.
- Izbrisano je 6,5 milijuna upozorenja o vrijednosnim papirima i bezgotovinskim sredstvima plaćanja.

²⁰ Kategorija upozorenja „Izdane isprave” odnosi se na osobne isprave kao što su putovnice, osobne iskaznice, boravišne dozvole, putne isprave i vozačke dozvole koje su ukradene, nezakonito prisvojene, izgubljene ili poništene ili izgledaju kao takva isprava, ali su lažne, u skladu s člankom 38. stavkom 2. točkom (l) Uredbe (EU) 2018/1862 o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, SL L 312, 7. prosinca 2018., str. 56.

1.1.1. Šengenski informacijski sustav (SIS)

SIS je pokrenut 1995., a zadaća mu je olakšavanje razmjene informacija među europskim nacionalnim tijelima (uglavnom tijelima za izvršavanje zakonodavstva, pravosudnim tijelima, tijelima za nadzor državne granice, carinu i kontrolu viza) kako bi se razmjenjivala i pregledavala upozorenja o osobama i predmetima, npr. traženim ili nestalim osobama, izgubljenim ili ukradenim predmetima (npr. identifikacijske isprave, vozila), odbijanju ulaska ili boravka državljana trećih zemalja u šengenskom području itd.

Tijekom godina SIS je nekoliko puta izmijenjen kako bi se dodale nove funkcije. Mogućnost biometrijskog pretraživanja – **automatizirani sustav identifikacije otisaka prstiju (AFIS)** – uvedena je 2018. kako bi se omogućila identifikacija osoba od interesa isključivo na temelju otisaka prstiju dodanih europskim uhidbenim nalozima, što izravno doprinosi suradnji u izvršavanju zakonodavstva i pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima u cijeloj Uniji.

SIS je danas najveći i najkorišteniji sustav EU-a za razmjenu informacija za upravljanje granicama i unutarnju sigurnost te je jedan od **temelja šengenskog područja**. Donošenjem **preinaka uredbe o SIS-u** krajem 2018. započela je velika faza razvoja novih upozorenja i funkcija, a vrhunac je bilo puštanje u rad obnovljenog SIS-a u ožujku 2023.²¹

Agencija je odgovornost za operativno upravljanje sustavom preuzela u svibnju 2013. te je odgovorna za učinkovit rad i razvoj središnjeg sustava i njegove komunikacijske infrastrukture. Glavni ciljevi eu-LISA-e 2022. bili su pobrinuti se za kontinuiranu dostupnost sustava i provesti potrebne promjene te pripremiti SIS za integraciju s komponentama interoperabilnosti.

Rad sustava

Središnji sustav SIS-a. Dostupnost sustava 2022. ostala je visoka i iznosila 99,94 %, dok je vrijeme odgovora bilo 98,98 %, što je nešto niže od minimalnog cilja od 99 %. Međutim, zbog nekoliko ključnih incidenata navedenih u nastavku ukupna učinkovitost sustava bila je ispod očekivanih ciljnih vrijednosti:

- Dvije nenajavljene aktivnosti održavanja mreže TESTA-ng u veljači uzrokovale su prekide u devet država članica.
- Kriptografska kutija jedne države članice pokvarila se 13. veljače, zbog čega su poruke sustava SIS u mehanizmu SIRENE Mail²² bile blokirane 22 sata, što je utjecalo na nekoliko država članica, uključujući Norvešku, Rumunjsku, Njemačku, Grčku, Italiju i Francusku.
- Središnji sustav SIS-a 15. ožujka bio je nedostupan dva sata zbog kvara mrežnih uređaja.
- Neposredno nakon uvođenja nove inačice (21_R1) 30. lipnja 2022. došlo je do incidenta. U narednim danima eu-LISA je blisko surađivala s Komisijom, predsjedništvom Vijeća EU-a i predsjednikom savjetodavne skupine za SIS kako bi stabilizirala sustav i usmjerila se na dostupnost funkcije pretraživanja. Konfiguracija i rad sustava SIS u potpunosti su obnovljeni do 5. srpnja. Tijekom incidenta kvaliteta usluga bila je ozbiljno narušena, što je većinom utjecalo na funkcije sustava za kreiranje, ažuriranje i brisanje. Pretraživanje je i dalje bilo dostupno, ali sa smanjenom učinkovitošću.

U svibnju 2022. eu-LISA je predstavila rezultate studije učinka u kojoj su istražene mogućnosti za povećanje veličine datoteka (u binarnom formatu) koje su priložene transakcijama u sustavu SIS (npr. datoteke s otiscima prstiju ili skenirani dokumenti). Nakon što je dobila odobrenje savjetodavne skupine za SIS, Agencija je pokrenula projekt za pripremu sustava SIS za upotrebu **datoteka u binarnom formatu**.

Preinačene uredbe o SIS-u sadržavaju nove odredbe za registraciju upozorenja o **bezgotovinskim sredstvima plaćanja**, koja su u prošlosti bila zasebna kategorija upozorenja: vrijednosni papiri i sredstva plaćanja²³. Kako bi se provele te nove odredbe, eu-LISA je od ožujka do studenog 2022. izbrisala oko 6,5 milijuna upozorenja o vrijednosnim papirima i bezgotovinskim sredstvima plaćanja pohranjenima u SIS-u, i to bez utjecaja na normalno funkcioniranje sustava za države članice.

²¹ Europska komisija (2023.), „Sigurnosna unija:Obnovljeni sustav SIS pušten je u rad”, priopćenje za medije, IP/23/1505, 7. ožujka 2023.

²² SIRENE Mail je mehanizam za razmjenu informacija za savjetovanje među nacionalnim uredima SIRENE (nacionalne kontaktne točke koje rade 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu) u pogledu dodatnih informacija povezanih s upozorenjima u SIS-u.

²³ Upozorenja o „vrijednosnim papirima i sredstvima plaćanja, kao što su čekovi, kreditne kartice, obveznice, dionice i udjeli koji su ukradeni, protupravno korišteni, izgubljeni ili poništeni” bilježili su se u SIS-u u skladu s člankom 38. stavkom 1. točkom (h) **Odluke Vijeća 2007/533/PUP** od 12. lipnja 2007. o osnivanju, radu i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II).

Sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS). Tijekom 2022. eu-LISA je upravljala i održavala biometrijsku komponentu sustava SIS te je zabilježila sljedeće incidente:

- Sustav je 31. ožujka pretrpio incident zbog kojeg je ostao nedostupan 1,5 sati.
- Zbog gubitka veze s 24 poslužitelja 4. listopada došlo je do potpunog prekida usluge središnjeg sustava u trajanju od jednog sata.
- Funkcija biometrijskog pretraživanja 31. listopada bila je nedostupna dva sata zbog kvara jedne komponente.

Sigurnosna vježba sustava SIS II 2022. Vježba je provedena 27. listopada 2022., a ponajprije je bila usmjerena na središnji sustav (uključujući elemente kontinuiteta poslovanja i druga horizontalna poslovna područja). Scenarij se temeljio na tri događaja koji su utjecali na 15 timova, na temelju čega je eu-LISA dobila dragocjene informacije za poboljšanje tehnologije, osposobljavanja, politike i postupaka te metodologije vježbe.

Agencija eu-LISA 2022. je blisko surađivala i s Ciprom na pripremama potrebnima za njegovo povezivanje sa sustavom. Cipar će se sa SIS-om povezati u drugom tromjesečju 2023., u skladu s relevantnom odlukom Vijeća.

Upotreba sustava

Središnji sustav SIS-a. Upotreba sustava 2022. znatno se povećala te je zabilježeno 12,7 milijardi upita iz država članica, što je povećanje od 82 % u odnosu na 2021. Prosječan broj dnevnih pretraživanja dosegnuo je 35 milijuna, u usporedbi s oko 20 milijuna 2021. i 18 milijuna 2019. prije pandemije. To je povećanje uvelike potaknuto velikim porastom broja automatiziranih pretraživanja, koji se s 4 milijarde u 2021. povećao na 8,3 milijarde u 2022. Neka pretraživanja mogu se pripisati automatiziranim sustavima za prepoznavanje registarskih pločica (ANPR), kako su prijavile Belgija i Nizozemska, kao i automatiziranim upitima iz sustava prethodnih informacija o putnicima (API). Prosječni dnevni broj rezultata (tj. kad pretraga dovede do upozorenja, a nadležna tijela to potvrde) dosegnuo je 722, u usporedbi sa 611 u 2021. (povećanje od 18 %) i 777 u 2019.

Sustav za automatsku identifikaciju otisaka prstiju (AFIS). Upotreba sustava AFIS u SIS-u 2022. nastavila je ubrzano rasti, pri čemu se ukupan broj upita više nego trostruko povećao u odnosu na 2021., što potvrđuje sve veću relevantnost tih funkcija za države članice. U skladu s preinačenim uredbama o SIS-u sve države članice morale su omogućiti funkcionalnost pretraživanja otisaka prstiju u sustavu AFIS u SIS-u do kraja 2020. Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila podupirati preostale države članice u nastojanjima da omoguće tu funkciju, pri čemu se Francuska pridružila u siječnju, a Finska u kolovožu. Do kraja godine sve su države članice upotrebljavale tu funkciju, osim Poljske i Estonije, iako su i one postigle tehničku spremnost.

Nadogradnja i razvoj sustava SIS

Provedba preinačenih uredbi o SIS-u

Preinakama uredbi o sustavu SIS, koje su donesene u studenom 2018., proširen je opseg funkcionalnosti sustava, npr. uvođenjem novih kategorija upozorenja i proširenjem popisa stvari za koje se mogu izdavati upozorenja. Taj je korak bio važna evolucija sustava SIS te je eu-LISA-a zahvaljujući njemu proširila svoj doprinos strategiji EU-a za sigurnosnu uniju. Kao rezultat zajedničkog rada eu-LISA-e, država članica i Komisije obnovljeni sustav SIS pušten je u rad 7. ožujka 2023., s kašnjenjem od otprilike godinu dana u odnosu na početni plan.

U razdoblju izvješćivanja Agencija se usmjerila na **dovršetak provedbe preinačenih uredbi o SIS-u** tako što je pripremala i testirala konačne verzije, tj. provodila testove prihvatljivosti središnjeg sustava, migracije podataka i sukladnosti nacionalnih sustava. Međutim, testiranja su bila dugotrajna, zbog čega je eu-LISA blisko surađivala s državama članicama kako bi pratila situaciju i ublažila kašnjenja. Prelazak na novu verziju sustava SIS planiran je u isto vrijeme za sve države članice, a vraćanje na prethodnu verziju neće biti moguće. Stoga je bilo ključno da sve države članice budu spremne i imaju dovoljno vremena da se pripreme za prelazak na novi sustav.

Do 16. studenog tri države članice još nisu dovršile svoje testove, zbog čega je upravni odbor eu-LISA-e Vijeću za pravosuđe i unutarnje poslove podnio prijedlog da se početak rada obnovljenog SIS-a odgodi najkasnije do

7. ožujka 2023.²⁴ Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove potvrdilo je tu odluku na sastanku 8. prosinca 2022.²⁵ Kako bi pružila potporu državama članicama u razvoju nacionalnih sustava, eu-LISA upravlja simulatorom središnjeg sustava SIS-a, koji je 2022. dvaput nadograđen.

Uredi SIRENE. Sve države članice koje upravljaju SIS-om uspostavile su nacionalne urede SIRENE (zahtjev za dodatne podatke kod nacionalnih unosa) koji su odgovorni za bilo kakvu razmjenu dodatnih informacija i koordinaciju aktivnosti u vezi s upozorenjima SIS-a²⁶. Uredi SIRENE upotrebljavaju komunikacijsku infrastrukturu SIS-a za sigurnu razmjenu dodatnih informacija. Tom funkcijom upravlja eu-LISA s pomoću usluge nadzora sustava SIS II Mail Relay. Tijekom godine surađivala je s nacionalnim stručnjacima SIRENE kako bi se pripremile i testirale nove funkcije sustava SIS prije puštanja u rad.

U okviru projekta preinake sustava SIS eu-LISA je odgovorna za pripremu dokumentacije o **razmjeni podataka među uredima SIRENE**, što uključuje skup tehničkih specifikacija kojima se utvrđuje kako se ta razmjena odvija. Tijekom godine dokumentacija o toj razmjeni nekoliko je puta ažurirana kako bi odražavala nove funkcije koje proizlaze iz preinačenih uredbi o SIS-u i dostavljena je državama članicama. Agencija je u skladu s novim pravnim okvirom s državama članicama surađivala i na ažuriranju popisa nacionalnih ureda za SIS i ureda SIRENE te popisa nadležnih tijela ovlaštenih za izravno pretraživanje podataka u sustavu SIS. Uzimajući u obzir odgodu provedbe revidiranog sustava SIS, taj je popis objavljen 7. ožujka 2023.²⁷

Od prosinca 2022. eu-LISA je uvela ažuriranu verziju **Priručnika za operatore sustava SIS**, koji uključuje nekoliko poboljšanja na temelju stečenih iskustava, npr. uspostavu uloge koordinatora za kritične incidente nakon teškog incidenta u lipnju 2022.

Provedba druge faze uvođenja AFIS-a u SIS. Agencija eu-LISA je 2019. pokrenula projekt druge faze uvođenja AFIS-a, kojim je obuhvaćeno proširenje biometrijskog sustava za obnovljeni SIS. U okviru projekta kombiniraju se poboljšanja učinkovitosti s novim biometrijskim funkcijama koje proizlaze iz preinačenih uredbi o SIS-u, npr. uključivanje otisaka dlanova i latentnih otisaka (otisci na površini).

Agencija je 2022. dovršila **nadogradnju arhitekture AFIS-a** koja je potrebna za omogućivanje druge faze uvođenja AFIS-a. Novi hardver instaliran je te je u funkciji od 29. lipnja. Zbog incidenta koji je trajao od 29. lipnja do 5. srpnja sustav je državama članicama postao u potpunosti dostupan navečer 4. srpnja 2022. Agencija je dovršila sva potrebna testiranja za ažuriranja druge faze AFIS-a, koja je uvedena u ožujku 2023. u okviru početka rada obnovljenog SIS-a.

Nova tražilica. Još jedan važan cilj za 2022. bilo je uvođenje nove tražilice za SIS – Elasticsearch, za koju se očekuje da će deseterostruko povećati kapacitet pretraživanja i znatno smanjiti nedostupnost sustava tijekom prebacivanja između središnjih i pričuvnih jedinica. Cilj za 2022. bila je **migracija nacionalnih sustava** u novu tražilicu. Migracija je naposljetku dovršena 7. studenog. S obzirom na novi datum pokretanja obnovljenog sustava SIS eu-LISA je nastavila raditi na nadogradnji tražilice Elasticsearch. Poboljšanja Oraclea, koja su također dio projekta, odgođena su za buduća izdanja.

Provjeravanje usklađenosti podataka. Za pravilno funkcioniranje SIS-a potrebno je **redovito provjeravati usklađenost podataka**²⁸ kako bi središnji sustav i nacionalne kopije ostali sinkronizirani (npr. nakon privremenog isključenja nacionalnog sustava). U lipnju 2022. Agencija je dostigla kapacitet za svakodnevno vođenje dviju istodobnih provjera usklađenosti podataka²⁹, čime je znatno poboljšan postupak osiguravanja dosljednosti podataka između središnjeg sustava i nacionalnih partnera u državama članicama. U drugom dijelu godine projekt provjere usklađenosti podataka stavljen je na čekanje zbog nepredviđenih događaja s obnovljenim SIS-om, a nastavak je predviđen za 2023.

Spremnost za interoperabilnost

Povezivanje SIS-a s ETIAS-om. Ugovor za fazu analize i projektiranja potpisan je 18. siječnja. Agencija eu-LISA radila je na korespondenciji podataka o identitetu u svrhu otkrivanja višestrukih identiteta.

Povezivanje SIS-a s komponentama interoperabilnosti. U tijeku su pripreme za ugovor o pokretanju

²⁴ Odluke s 39. sastanka Upravnog odbora eu-LISA-e, 16.i 17. studenog 2022.

²⁵ Za više informacija posjetite mrežno mjesto Vijeća s pojedinostima o **ishodima sastanka Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove 8. i 9. prosinca 2022.**

²⁶ Više informacija potražite na posebnom mrežnom mjestu Komisije o **suradnji s uredima SIRENE.**

²⁷ Popisi nadležnih tijela koja su ovlaštena za izravna pretraživanja u SIS-u, zajedno s popisom nacionalnih ureda za SIS i nacionalnih ureda SIRENE, objavljeni su u **Službenom listu Europske unije, sv. 66., C 85, 7. ožujka 2023.**

²⁸ **Provjera usklađenosti podataka** postupak je ažuriranja nacionalnih baza podataka. To se postiže provjerom jesu li upozorenja, poveznice i binarne datoteke nacionalnih kopija u potpunosti sinkronizirane sa središnjim sustavom.

²⁹ Nakon početka rada obnovljenog SIS-a u ožujku 2023. svakodnevno se mogu pokretati najviše četiri istodobne provjere usklađenosti podataka.

projekta za sBMS, ESP, MID i CRRS. Međutim, do kraja 2022. kontrolni dokument sučelja za interoperabilnost sustava SIS nije dostavljen državama članicama. U tom razdoblju eu-LISA je započela i s pripremom migracije funkcija sustava AFIS iz SIS-a u sBMS.

Vizni informacijski sustav

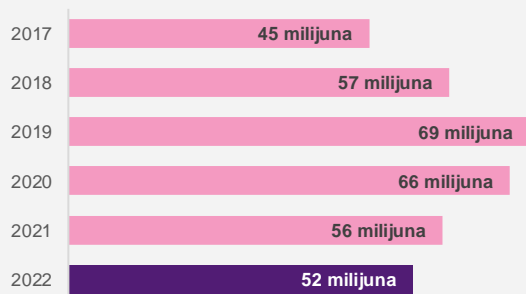
- Ukupne operacije VIS-a znatno su porasle (88 %) u usporedbi s 2021. i dosegnule 152 milijuna. Međutim, upotreba sustava i dalje je ispod razine prije pandemije kad je bilo 294 milijuna operacija (2019.).
- U VIS-u je pohranjeno 56,7 milijuna zahtjeva za vizu.
- U VIS-u je pohranjeno 51,5 milijuna kompleta otisaka prstiju i 56,7 milijuna fotografija lica.

Podatci pohranjeni u sustavu VIS

Slika 7. VIS – ukupno pohranjenih zahtjeva za izdavanje vize

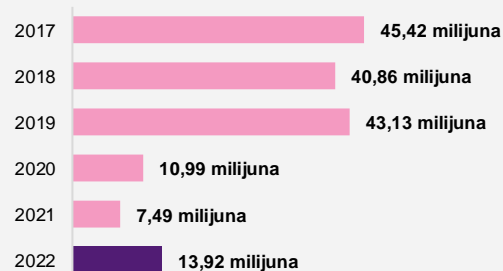

Slika 8. VIS – ukupno pohranjenih otisaka prstiju

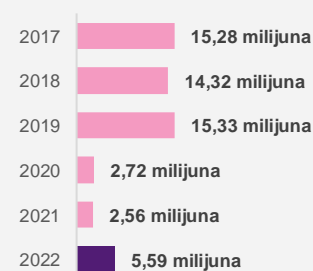

Granične operacije provedene s pomoću sustava VIS

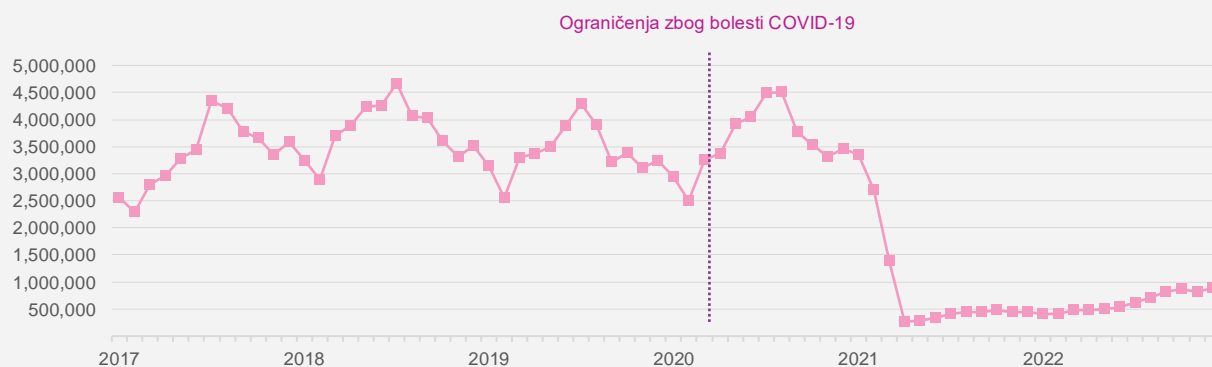
Slika 9. VIS – ukupno graničnih operacija

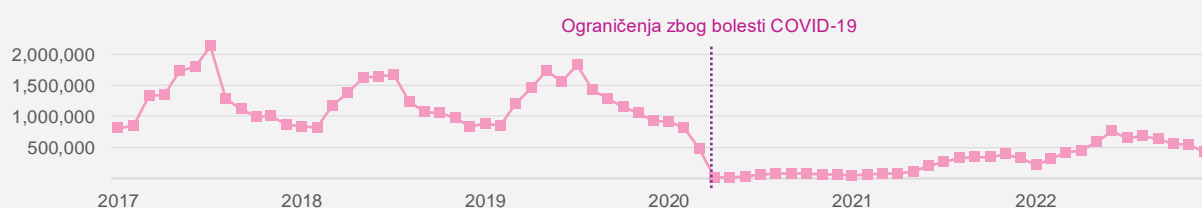
Slika 10. VIS – ukupno izdanih viza

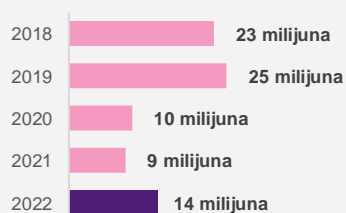
Slika 11. VIS – granične operacije mjesečno (2017. – 2022.)

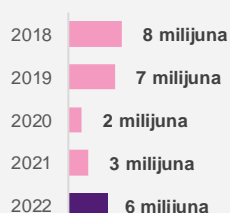
Slika 12. VIS – mjesečno izdanih viza (2016. – 2021.)

Slika 13. VIS – ukupno alfanumeričkih pretraživanja

Slika 14. VIS – ukupno biometrijskih pretraživanja

1.1.2. Vizni informacijski sustav (VIS)

Vizni informacijski sustav (VIS) pušten je u rad u listopadu 2011., a od veljače 2016. u upotrebi je u cijelom svijetu. Kao jedan od ključnih elemenata šengenskog područja, VIS povezuje vanjske granične prijelaze EU-a s konzulatima država članica u zemljama koje nisu članice EU-a i podržava tijela za izdavanje viza u upravljanju vizama za kratkotrajni boravak za državljane trećih zemalja koji putuju ili prolaze kroz šengensko područje.

VIS je opremljen **sustavom za uspoređivanje biometrijskih podataka**, koji graničnim tijelima omogućuje provjeru identiteta državljana trećih zemalja koji putuju u šengensko područje. Nadalje, VIS pruža potporu u borbi protiv prijevara povezanih s vizama tako što pomaže u identifikaciji osoba koje možda ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište u šengenskom području. Osim toga, pruža potporu u utvrđivanju koja je država članica EU-a nadležna za obradu zahtjeva za traženje azila i doprinosi sprečavanju prijetnji unutarnjoj sigurnosti.

Uredba o reformi VIS-a donesena je u srpnju 2021., a njome su dodane nove funkcije, od kojih su najvažnije vize za dugotrajni boravak i boravišne dozvole³⁰. Za uvođenje tih novih funkcija potrebno je preoblikovati poslovne procese VIS-a i znatno ažurirati središnji sustav. Nakon donošenja nove uredbe eu-LISA je pružila tehničku potporu Komisiji u pripremi sekundarnog zakonodavstva.

³⁰ Uredba (EU) 2021/1134 od 7. srpnja 2021. o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP u svrhu reforme viznog informacijskog sustava, SL L 248, 13.7.2021., str. 11.

Rad sustava

Učinkovitost **središnjeg sustava VIS-a** tijekom 2022. ostala je u skladu s ciljnim vrijednostima utvrđenima u sporazumu o razini usluga. Stopa dostupnosti središnjeg sustava VIS-a iznosila je 99,63 %, a pokazatelj uspješnosti u pogledu pravodobnosti odgovora iznosio je 99,70 %. Funkcija VIS Mail također je uspješno funkcionirala tijekom razdoblja izvješćivanja.

Sustav je bio nedostupan zbog sljedećih incidenata:

- U sustavu BMS 1. siječnja dogodila se pogreška povezana s promjenom godine, što je dovelo do potpune nedostupnosti biometrijske usluge u trajanju od 21 sata i 59 minuta. Pogreška je na usluge povezane s VIS-om utjecala samo 1,5 sati jer je sustav potom prešao na pričuvnu središnju jedinicu, a nakon otklanjanja poteškoća i uspostave privremog plana za ponovnu uspostavu usluge BMS-a vratio se na središnju jedinicu.
- VIS se 14. listopada suočio s ozbiljnim pogoršanjem učinkovitosti. Iako je usluga bila dostupna, nije bila u skladu sa sporazumom o razini usluga. Kako bi se ponovno uspostavila učinkovitost, sustav je prešao na pričuvnu središnju jedinicu, što je dovelo do prekida rada VIS-a/BMS-a u trajanju od pola sata. Glavni uzrok sporosti središnje jedinice bio je uzrokovan neispravnim diskom u pohrani.

Osim tih incidenata bilo je i nekoliko slučajeva nedostupnosti sustava u kontekstu uvođenja verzija.

Agencija je uspješno provela **plan za puštanje u rad sustava VIS za 2022.**, koji se sastoji od dviju inačica:

- U svibnju je uvela izdanje za prilagodljivo održavanje, uključujući nekoliko nadogradnji radi pripreme za buduću interoperabilnost sa sustavom ulaska/izlaska (EES).
- U rujnu je uvela korektivnu i prilagodljivu verziju, koja je uključivala rješenja problema koje su istaknule države članice.

Tijekom jeseni Agencija je počela surađivati s državama članicama na dostupnosti okruženja za testiranje. Ona je državama članicama posebno važna jer su im okruženja za testiranje potrebna za nekoliko zadaća, kao što su testiranje novih nacionalnih primjena ili novih razvoja sustava. S obzirom na to da se istodobno može dogoditi nekoliko promjena, dostupnost okruženja za testiranje može biti usko grlo koje utječe na raspored projekata.

Agencija eu-LISA od rujna je s državama članicama počela surađivati i na pripremi provjere **sigurnosti i kontinuiteta poslovanja VIS-a**, koja je zakazana za listopad 2023.

Hrvatska. Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove 8. prosinca 2022. odobrilo je potpunu primjenu šengenske pravne stečevine u Hrvatskoj. Zbog toga je nadzor na unutarnjim kopnenim i morskim granicama između Hrvatske i drugih zemalja šengenskog prostora ukinut 1. siječnja 2023., a zbog usklađivanja sa zrakoplovnim praksama unutarnje zračne granice ukinute su 26. ožujka 2023.³¹ U skladu s odlukom Vijeća Hrvatskoj je od 1. siječnja 2023. odobren i potpuni pristup sustavu VIS. U očekivanju te odluke eu-LISA i Hrvatska pojačale su suradnju u posljednjim mjesecima 2022. kako bi se pobrinule za uspješnu tranziciju. Iako je Hrvatska već 2016. i 2017. dovršila testiranja sustava VIS i VIS Mail³², ta su testiranja ponovljena u studenom i prosincu. Osim toga, Agencija je organizirala osposobljavanje za hrvatske operatore sustava VIS. Kao rezultat toga Hrvatska je 1. siječnja 2023. uspješno dobila potpuni pristup VIS-u.

Upotreba sustava

Operacije u VIS-u obično slijede sezonski trend pa vrhunac dosežu u ljetnim mjesecima. Početkom 2022. razine upotrebe ostale su usporedive s onima iz 2021. Međutim, znatan porast zabilježen je od lipnja do rujna, a tijekom tih ljetnih mjeseci upotreba je dosegla razine prije pandemije bolesti COVID-19 (više od 15 milijuna operacija mjesečno). Bez obzira na to ukupni iznos za 2022. bio je niži. Rat u Ukrajini imao je ograničen utjecaj na upotrebu VIS-a.

Broj pohranjenih zahtjeva za vizu i otisaka prstiju nastavio se smanjivati u skladu s trendom koji je započeo

³¹ Vijeće za PUP (2022.), „Schengensko područje: Vijeće odlučilo ukinuti nadzor na granici s Hrvatskom”, priopćenje za medije, 8. prosinca 2022.

³² **VIS Mail** je mehanizam za razmjenu informacija koji nacionalna tijela nadležna za vize upotrebljavaju za savjetovanja u vezi sa zahtjevima za izdavanje šengenske vize.

2020.³³ Međutim, broj zahtjeva za vizu i izdanih viza 2022. udvostručio se u odnosu na 2021. te je ukupno obrađeno 7,4 milijuna zahtjeva za vizu u odnosu na 3 milijuna u 2021. Međutim, te su brojke i dalje znatno niže nego 2019., kad je obrađeno 17 milijuna zahtjeva.

Tijekom 2022. obujam alfanumeričkih, biometrijskih pretraživanja i biometrijskih autentifikacija nastavio se povećavati, ali je i dalje bio znatno ispod vrijednosti zabilježenih prije pandemije bolesti COVID-19. U razdoblju izvješćivanja za alfanumerička pretraživanja u prosjeku je bilo potrebno 0,36 sekundi, dok je očekivana izvedba bila 30 sekundi, a za biometrijske autentifikacije u prosjeku 0,85 sekundi, dok je očekivana izvedba bila 3 sekunde, što znači da je sustav ostvarivao očekivane rezultate.

Uoči početka rada EES-a, kao i prethodnih godina, eu-LISA je s državama članicama nastavila razmjenjivati analizu niske upotrebe provjera otisaka prstiju na graničnim prijelazima, što bi moglo utjecati na dodanu vrijednost interoperabilnosti i posebno ugroziti učinkovitost EES-a. O toj će se temi raspravljati u suradnji sa savjetodavnom skupinom za VIS i Upravnim odborom eu-LISA-e.

Nadogradnja i razvoj sustava VIS

U skladu s donesenom revidiranom Uredbom o VIS-u u srpnju 2021. sustav prolazi kroz velike promjene. S jedne strane, potrebno ga je nadograditi kako bi se ispunjavao svoju ključnu ulogu putem interoperabilnosti s drugim sustavima PUP-a, a posebno s EES-om i ETIAS-om. S druge strane, u okviru revidirane Uredbe o VIS-u dodat će mu se nove funkcije, kao što su vize za dugotrajni boravak i boravišne dozvole. U tu je svrhu eu-LISA 2022. započela pokretanjem dvaju projekata za strukturiranje razvoja sustava: **projekta revidiranog VIS-a** i projekta **interoperabilnosti VIS-a**, uključujući uspostavu izravnih veza između VIS-a i EES-a te između VIS-a i ETIAS-a. U lipnju 2022. upravni odbor eu-LISA-e odlučio je podržati usklađivanje rasporeda tih dvaju projekata kako se ne bi dogodilo da države članice dvaput moraju promijeniti svoje nacionalne sustave.

Revidirani VIS

Kako bi se uvele nove funkcije koje proizlaze iz zakonodavne revizije, morat će se preoblikovati poslovni procesi VIS-a, za što će biti potrebno znatno ažuriranje središnjeg sustava.

Početkom 2022. projekt revidiranog VIS-a započeo je prikupljanjem zahtjeva, pripremom slučajeva poslovne upotrebe i izradom dokumenta o nadzoru sučelja, pri čemu su dvije inačice dokumenata dovršene zajedno s državama članicama i Komisijom. Agencija je ujedno Komisiji pružila tehničku potporu za pripremu sekundarnog zakonodavstva. Međutim, do kraja 2022. još nisu donesena tri ključna provedbena akta jer je za njih bila potrebna daljnja rasprava s državama članicama.

Spremnost za interoperabilnost

Kako bi se poboljšala i pojednostavnila učinkovitost graničnih kontrola, revidiranom Uredbom o VIS-u predviđa se uspostava interoperabilnosti između VIS-a i EES-a te između VIS-a i ETIAS-a.

Interoperabilnost sustava VIS i EES. Kako bi se omogućilo automatsko preuzimanje podataka o vizama iz VIS-a, mora se uspostaviti izravan komunikacijski kanal između dvaju sustava kako bi se odgovarajući podatci ažurirali u EES-u. Time će se graničnim tijelima omogućiti da preuzmu informacije o vizama iz VIS-a i uvezu ih u EES (npr. valjanost vize i provjera identiteta), dok će se tijelima nadležnima za vize omogućiti da pregledaju EES pri obradi zahtjeva za vizu.

Nakon što je početkom 2022. dovršila razvoj **mikrousluga** koje omogućuju interoperabilnost sustava VIS i EES, eu-LISA se usmjerila na zajedničko testiranje rješenja i provedbu testova s državama članicama. Međutim, zbog **kašnjenja koja su utjecala na razvojni program EES-a** krajem godine nije bilo moguće testirati potpunu integraciju.

Agencija je nastavila s pripremanjima i testovima za **migraciju funkcije biometrijskog pretraživanja sustava VIS na sBMS**. Funkcionalna integracija sustava VIS i sBMS dovršena je 2022., a provedeno je nekoliko testiranja u okviru pripreme za aktivnosti migracije podataka, što će se nastaviti i 2023.

Interoperabilnost s ETIAS-om. Kako bi se omogućilo istodobno postavljanje upita u VIS-u i ETIAS-u,

³³ Podatci se u VIS-u pohranjuju na razdoblje od najviše pet godina, računajući od datuma isteka roka valjanosti, negativne odluke ili odluke o izmjeni vize.

potrebno je uspostaviti interoperabilnu vezu između VIS-a i Europskog portala za pretraživanje (ESP). Ta je obveza uvedena posljedičnim izmjenama ETIAS-a, koje su donesene u srpnju 2021.³⁴

Povezivanje VIS-a s CRRS-om. Agencija je započela razvoj zajedničkog sučelja između VIS-a i središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS).

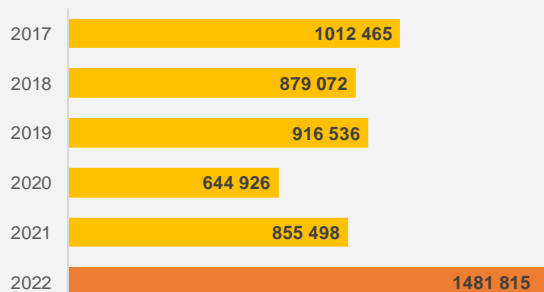
Agencija je započela s radom na **povezivanju VIS-a i ETIAS-a** te na **interoperabilnosti VIS-a s CIR-om, ESP-om, MID-om i CRRS-om**. U tu je svrhu počela prikupljati zahtjeve te pripremila slučajeve poslovne upotrebe i dokument o nadzoru sučelja. Prve verzije tehničkih dokumenata podnesene su državama članicama na pregled te su odobrene.

³⁴ Uredba (EU) 2021/1152 o izmjeni uredbi (EZ) br. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 i (EU) 2019/817 u pogledu utvrđivanja uvjeta za pristup drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja, SL L 249, 14.7.2021., str. 15.

Podatci preneseni putem sustava Eurodac

Slika 15. Ukupni promet u sustavu Eurodac

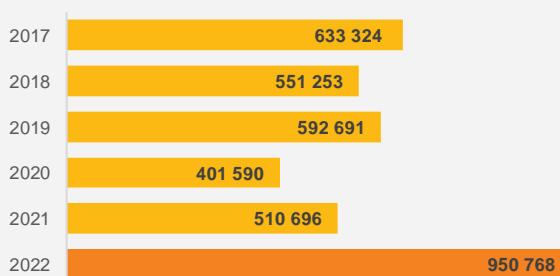

Slika 16. Promet u sustavu Eurodaca po kategorijama 2022.³⁵

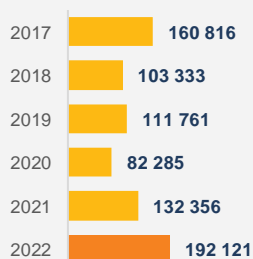
- Prva kategorija: 950 768 (64 %)
- Druga kategorija: 192 121 (13 %)
- Treća kategorija: 337 382 (23 %)
- Četvrta kategorija: 1 491 (0 %)
- Peta kategorija: 53 (0 %)

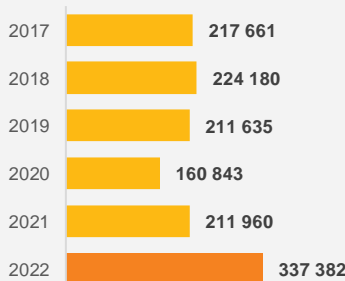
Slika 17. Tražitelji azila (prva kategorija)

Slika 18. Nezakoniti prelasci granica (druga kategorija)

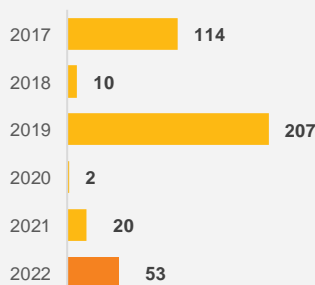

Slika 19. Nezakonita prisutnost (treća kategorija)

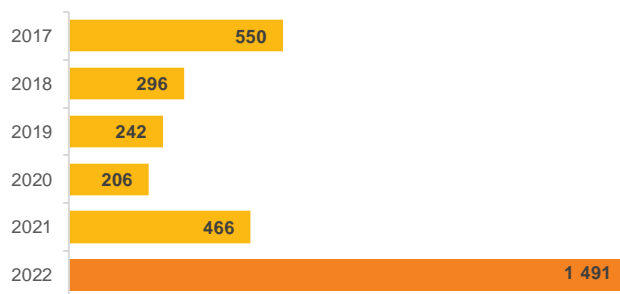

Slika 20. Pretraživanja Eurodaca koja provode nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva (četvrta kategorija)

Slika 21. Pretraživanja Eurodaca koja provodi Europol (peta kategorija)

³⁵ Slika 16.: Kategorije podataka Eurodaca odnose se na skupove podataka o otiscima prstiju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva u dobi od 14 ili više godina. Prva kategorija: podnositelji zahtjeva za azil; druga kategorija: nezakoniti prelasci granica; treća kategorija: osobe za koje je utvrđeno da nezakonito borave unutar šengenskog područja; četvrta kategorija: usporedna pretraživanja nacionalnih tijela za izvršavanje zakonodavstva; peta kategorija: usporedna pretraživanja Europol.

- Ukupni promet povećao se za 73 %, a u svim kategorijama preneseno je više podataka u odnosu na 2021.
- Ukupno 6,5 milijuna skupova otisaka prstiju pohranjeno je u Eurodac, što je povećanje od 12 % u odnosu na 2021.
- 96 % skupova podataka Eurodaca povezano je sa zahtjevima za međunarodnu zaštitu (prva kategorija).
- Otprilike 4 % skupova podataka odnosi se na nezakonite prelasko granica (druga kategorija).

1.1.3. Eurodac

Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil (Eurodac), koji je u upotrebi od 2003., podržava primjenu Dablinske uredbe³⁶ kao jednog od instrumenata koji se koriste za provedbu Zajedničkog europskog sustava azila (CEAS)³⁷. Eurodac pruža pomoć državama članicama u utvrđivanju zemlje koja je nadležna za obradu zahtjeva za traženje azila s pomoću uspoređivanja otisaka prstiju novog podnositelja zahtjeva s onima koji su već registrirani u bazi podataka. U tu svrhu pomaže i u utvrđivanju identiteta osoba uhićenih u vezi s nezakonitim prelaskom vanjskih granica država članica i osoba za koje se utvrdilo da nezakonito borave na njihovu državnom području. Od srpnja 2015. nacionalne agencije za provedbu zakona i Europol imaju mogućnost, pod strogim uvjetima i kao krajnje rješenje, pristupiti Eurodacu i u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istraživanja kaznenih djela terorizma ili teških kaznenih djela. eu-LISA je zadužena za operativno upravljanje središnjim sustavom Eurodaca od lipnja 2013.

Rad sustava

U razdoblju izvješćivanja opća razina učinkovitosti **središnjeg sustava Eurodaca** ostala je na razini dogovorenoj u ugovoru o razini usluge, pri čemu je samo nekoliko događaja utjecalo na dostupnost sustava. Stopa dostupnosti središnjeg sustava Eurodaca iznosila je 99,88 %, a pokazatelj uspješnosti u pogledu pravodobnosti odgovora bio je iznad 99,99 %. Pandemija bolesti COVID-19 nastavila je utjecati na održavanje Eurodaca, uglavnom zbog ograničenja koja se odnose na prisutnost izvođača na lokacijama, što utječe na kvalitetu i učinkovitost svakodnevne podrške. Na dostupnost sustava utjecali su sljedeći događaji:

- Incident na mreži TESTA-ng 26. siječnja učinio je Eurodac nedostupnim i zaustavio sinkronizaciju između središnje jedinice i pričuvne centralne jedinice zbog čega je bio nedostupan gotovo 4,5 sati. Zbog toga je 479 transakcija obrađeno uz kašnjenje, ali nijedna nije izgubljena.
- Incident uzrokovan komponentom slanja e-pošte 4. svibnja blokirao je sve poruke e-pošte u trajanju od sat i 45 minuta. Nijedna poruka nije izgubljena, a uzrok incidenta je otklonjen.
- Eurodac 26. listopada četiri sata nije obrađivao transakcije povezane s otiscima prstiju. To je utjecalo na devet država članica, koje su tijekom incidenta poslale više od 500 transakcija. Te su transakcije kasnile, ali nisu izgubljene. Problem je bio povezan s transakcijom jedne države članice s pogrešno konfiguriranom datotekom. Kako bi se spriječili slični incidenti, Agencija je izradila zahtjev za promjenu, koji će se implementirati u sljedećoj verziji jer se smatralo da je hitnost promjene na srednjoj razini.

DubliNet je sigurna elektronička mreža za razmjenu podataka među nacionalnim tijelima nadležnima za zahtjeve za azil. Održavanje sustava DubliNet ostalo je 2022. u skladu s ugovorenim sporazumom o razini usluga, a eu-LISA je nastavila surađivati s državama članicama kako bi ih integrirala sa svojim okvirom za

³⁶ Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka), SL L 180, 29.6.2013., str. 31.

³⁷ Više informacija potražite na posebnoj stranici Glavne uprave za unutarnje poslove o zajedničkom europskom sustavu azila.

upravljanje informacijskim uslugama, a od 15. travnja 2022. sve ih je povezala sa svojim sustavom izdavanja naloga. Osim toga, Agencija je s državama članicama surađivala i na obnovi certifikata DubliNet kako bi ih se uskladilo s revizijskom preporukom Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Osim toga, ostvarila je napredak i u provedbi druge preporuke Europskog nadzornika za zaštitu podataka, koja se odnosila na automatsko fizičko brisanje otisaka prstiju nakon razdoblja čuvanja.

Upotreba sustava

Količina podataka prenesenih u bazu podataka Eurodac 2022. Se znatno povećala: ukupno je ostvareno više od 1,4 milijuna transakcija, što je 73 % više nego 2021., a razina je usporediva s onom iz 2016. (1,6 milijuna), tijekom druge godine vrhunca kretanja izbjeglica i migranata. Povećanje je zabilježeno u svim kategorijama baze podataka Eurodac: transakcije za prvu kategoriju (zahtjev za međunarodnu zaštitu) povećale su se za 86 %, za drugu kategoriju (nezakoniti prelasci granice) za 45 %, za treću kategoriju (državljeni trećih zemalja koji su nezakonito utvrđeni u državama članicama) za 59 %, a za četvrtu i petu kategoriju (pretraživanja tijela za izvršavanje zakonodavstva, u državama članicama i pretraživanja Europola) za 231 %.

Broj zapisa pohranjenih u bazi podataka Eurodac također je nastavio rasti, čime se nastavio stabilan trend koji je započeo u lipnju 2021., a znatno se ubrzao u ožujku i ponovno u jesen. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine uzrokovao je **povećanje broja registracija azila** u sustavu Eurodac, posebno kad je riječ o osobama koje imaju ukrajinsko ili rusko državljanstvo.

Tijekom 2022. postalo je očito da je potrebno povećati **kapacitet pohrane baze podataka** sustava Eurodac. Taj je kapacitet izravno povezan s politikom zadržavanja sustava: 10 godina za podnositelje zahtjeva za azil i 18 mjeseci za nezakonite prelaske granice. eu-LISA blisko je surađivala s Komisijom i državama članicama kako bi osmislila nekoliko alternativa za povećanje kapaciteta za pohranu Eurodaca.

Razvoj sustava

U očekivanju nove pravne osnove za Eurodac Agencija je nastavila s **projektom minimalne nadogradnje** sustava, koji je započeo 2021. To je uključivalo nadogradnju alata za uspoređivanje biometrijskih podataka i sustava Oracle, nadogradnju mehanizma za sinkronizaciju između središnje jedinice i pričuvne središnje jedinice te zamjenu hardverskih komponenti koje su na kraju podrške dobavljača, što se nije moglo dovršiti 2022. zbog nestašica u lancu opskrbe.

U rujnu je eu-LISA pokrenula projekt za povećanje maksimalnog **dnevnog protoka i kapaciteta pohrane** Eurodaca (sa 7 milijuna na 9 milijuna zapisa). Nadogradnjom će se spriječiti pogoršanje učinkovitosti, a potrebna je kako bi se mogla obraditi brzorastuća količina pohranjenih zapisa i očekuje se da će biti operativna do svibnja 2023.

Prilagodljivo održavanje. Kako bi poboljšala uslugu za države članice, eu-LISA je radila na reviziji okruženja za testiranje i na pretprodukcijom okruženju. Provedena su ispitivanja volumena i otpornosti na stres upotrebom **sintetskih podataka o otiscima prstiju**. Osim toga, kako bi se poboljšalo operativno upravljanje sustavom, eu-LISA je revidirala tehničku dokumentaciju Eurodaca i postupak za kontrolu pristupa i intervenciju vanjskih izvođača na licu mjesta.

Spremnost za interoperabilnost. Integracija sustava Eurodac u **arhitekturu interoperabilnosti** predviđena je preinačenom Uredbom o Eurodacu.

1.1.4. Podrška za rad sustava

Kako bi sustav pravosuđa i unutarnjih poslova u njezinoj nadležnosti bio stalno dostupan, Agencija svim krajnjim korisnicima sustava pruža podršku putem sektora za podršku eu-LISA-e koja je dostupna 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. U tu je svrhu služba za podršku odgovorna za obradu zahtjeva za uslugu (standardni postupci) i koordinira rješavanje incidenata (poremećaj u pružanju usluga) i problema (istraga temeljnih uzroka).

Usluge krajnjim korisnicima sustava PUP pružale su se 2022. bez prekida. Pokazatelj uspješnosti korisničke podrške 2022. dosegao je vrhunac od 82,37 %, čime je premašen cilj od 75 %. Taj pokazatelj pokazuje postotak zahtjeva ispunjenih u okviru cilja sporazuma o razini usluga sklopljenog između eu-LISA-e i država članica mjerenjem odgovora Agencije s pomoću dvaju aspekata: 1. vrijeme koje je potrebno za odgovor na obavijest koju je dostavio krajnji korisnik sustava (vrijeme za odgovor) i 2. vrijeme potrebno za rješavanje navedenog problema (vrijeme za rješavanje).

Sektor za korisničku podršku eu-LISA-e 2022. je obradio 1538 zahtjeva za usluge i 3415 incidenata u sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova koji su u radu. Države članice podnijele su ukupno više od 1200 naloga, dok su dodatna 3672 naloga podnesena unutar Agencije, od kojih su neki podneseni u okviru praćenja događaja, a neke su prijavili izvođači koji rade u poslovnim prostorima Agencije.

Iako je zabilježeno nekoliko kritičnih incidenata, koji su ponajprije utjecali na SIS, zahvaljujući kvalitetnim postupcima i učinkovitoj suradnji između timova za podršku Agencije i drugih operativnih timova (uključujući vanjske izvođače) uspješno je omogućena dobra razina opće dostupnosti sustava za zajednicu pravosuđa i unutarnjih poslova.

Tehnička funkcija eu-LISA-e 2022. je bila usmjerena na smanjenje kašnjenja u rješavanju problema te uklanjanje ključnih i visokoprioritetnih problema u proizvodnom okruženju. To je doprinijelo visokoj dostupnosti sustava, uglavnom zato što su smanjeni učinci pojedinačnih incidenata. Timovi za potporu sudjelovali su i u pripremi složenih novih izdanja (npr. obnovljeni SIS) i započeli osposobljavanje o novim sustavima (npr. EES, sBMS).

U razdoblju izvješćivanja eu-LISA je nastavila unapređivati svoje **alate za upravljanje IT uslugama (ITSM)**, posebno u kontekstu prelaska na transversalni operativni model. Agencija je nekoliko puta ažurirala svoj alat za upravljanje uslugama IT-a (Microfocus Service Manager, verzija 9, SM9) kako bi uvela nove mogućnosti i funkcije, uključujući dinamično dijeljenje naloga među različitim izvođačima. Od lipnja do listopada napravljeno je oko 40 nadogradnji alata SM9, uključujući nadogradnju s 32-bitne na 64-bitnu verziju, što je dovelo do znatnog povećanja učinkovitosti i uvođenja novih značajki.

Osim toga, izvješćivanje o ITSM-u dodatno je automatizirano uvođenjem dinamičnih izvješća za tromjesečne ključne pokazatelje uspješnosti, ali i nekoliko potpuno automatiziranih dnevnih, tjednih i mjesečnih izvješća za vlasnike procesa i druge timove.

Naposlijetku, funkcija rada sustava osmislila je novi proces „Upravljanje događajima” i pokrenula studiju kako bi se utvrdili potrebni alati. Pokrenuta je još jedna studija kako bi se zamijenio alat eOPM, koji eu-LISA-in sektor za korisničku podršku upotrebljava za interakciju s državama članicama putem SIS-a. Cilj je pronaći rješenje koje bi se moglo lako proširiti na sve postojeće i buduće sustave koji su povjereni Agenciji.

Tablica 1. Sustavi PUP-a: broj incidenata³⁸ i zahtjeva za uslugu koji su obrađeni 2022.

	SIS	VIS	BMS	Eurodac	DubliNet	Ostalo ³⁹	Ukupno
Incidenti	1 528	469	592	338	30	458	3 415
prijavila država članica	423	81	0	168	14	2	699
prijavljeni unutar Agencije	1 094	388	592	170	16	456	2 716
Zahtjevi za uslugu	1 089	131	56	191	57	14	1 538
prijavila država članica	371	80	0	74	57	0	582
prijavljeni unutar Agencije	718	51	56	117	0	14	956

Tablica 2. Sustavi PUP-a: podjela incidenata prema prioritetu i sustavu

Prioritet ⁴⁰	SIS	VIS	BMS	Eurodac	DubliNet	Ostalo	Ukupno
ključan	21	5	1	2	0	1	30
visok	233	64	9	26	1	28	361
umjeren	1 053	285	449	255	20	326	2 388
nizak	221	115	133	55	9	103	636
Ukupno	1 528	469	592	338	30	458	3 415

³⁸ Incident je jedan neplanirani događaj koji uzrokuje poremećaje u pružanju usluga. Problem je temeljni uzrok jednog ili više incidenata.

³⁹ U tu kategoriju ubrajaju se sustavi, oprema i infrastruktura koji se upotrebljavaju u proizvodnom i pretprodukcijском okruženju.

⁴⁰ Prioritet incidenta utvrđuje se na temelju poslovnog učinka na zahvaćenu uslugu i hitnosti rješavanja incidenta.

Tablica 3. Sustavi PUP-a: podjela problema prema prioritetu i sustavu

Prioritet	SIS	VIS	BMS	Eurodac	DubliNet	Ostalo	Ukupno
ključan	3	0	0	0	0	0	3
visok	21	4	1	10	0	0	36
umjeren	18	6	4	8	0	8	44
nizak	23	13	8	14	0	6	64
Ukupno	65	23	13	32	0	14	147

1.1.5. Upravljanje testiranjem, inačicama i puštanjem u rad

U okviru planiranog razvoja sustava puštanje inačica u rad omogućuje Agenciji da ažurira svoje informacijske sustave najnovijim funkcijama i zakrpama. U tom su procesu priprema i vremenski raspored inačica od najveće važnosti za smanjenje utjecaja na učinkovitost i dostupnost sustava u radu.

Početak godine Agencija je odobrila planove verzija SIS-a, VIS-a i Eurodaca. U radu su puštene četiri inačice VIS-a kako je i planirano, dok su puštanja u rad inačica SIS-a i Eurodaca kasnila, dijelom zbog problema s kvalitetom otkrivenih tijekom testiranja. U rad je puštena jedna verzija Eurodaca, a Agencija je 2022. za SIS provela samo jednu od planiranih verzija.

Agencija je ažurirala i procese te postupke za operativno upravljanje promjenama kako bi zajamčila djelotvornost, učinkovitost i pravodobno upravljanje sve većim brojem promjena u području IT-ja koje će u konačnici utjecati na učinkovitost i dostupnost sustava koji su joj povjereni.

Tijekom 2022. provedene su aktivnosti upravljanja ispitivanjem za SIS, VIS, Eurodac, EES i sBMS. Tijekom testa prihvatljivosti funkcionalnog sustava VIS-a i EES-a Agencija je ispitala novi skup internih alata koji su pokazali obećavajuće rezultate.

Agencija je tijekom godine organizirala nekoliko posebnih sastanaka stručnih skupina za testiranje za SIS, VIS i EES. Ti su sastanci uvelike doprinijeli uspjehu testiranja s državama članicama i njegovanju snažnog timskog duha u zajednici koja se bavi testiranjima. Osim toga, posve novi skup testnih alata namijenjen krajnjim korisnicima stavljen je na raspolaganje državama članicama, čime je omogućen mnogo brži i lakši proces pružanja podrške. Usporedno s tim eu-LISA je utvrdila pristup ispitivanju interoperabilnosti radi rješavanja složenih međusobno povezanih postupaka osiguranja kvalitete za ispitivanje interoperabilnosti sustava. U drugoj polovini 2022. sklopila je ugovor s vanjskim pružateljem podrške ispitivanju radi boljeg upravljanja sve većim obujmom i složenošću testiranja.

Osim toga, eu-LISA je nastavila raditi na „Upravljanju životnim ciklusom aplikacija” kako bi podržala isporuku aplikacija i upravljala složenošću u vezi s ponovnom upotrebom uobičajenih komponenti u različitim sustavima, kao i međusobnom povezanošću i interoperabilnošću novih sustava.

1.2. Novi sustavi i inovacije

Proširenjem njezina mandata 2018. eu-LISA-i je povjeren razvoj nekoliko **novih opsežnih informacijskih sustava** te osmišljavanje sveobuhvatne **arhitekture interoperabilnosti** za područje pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a. Nadalje, kako bi se podržalo kapacitete eu-LISA-e za kontinuirani razvoj i razvoj IT sustava, revidiranim mandatom proširen je i opseg njezinih **istraživačkih i inovacijskih** aktivnosti, koji sad obuhvaća provedbu projekata provjere koncepta i pilot-projekata.

Komisija je u okviru zakonodavnog paketa „**Pametne granice**” iznijela ideju o uvođenju novih informacijskih sustava kojima bi se dopunili postojeći sustavi EU-a u području unutarnjih poslova (SIS, VIS i Eurodac) kako bi se poboljšala unutarnja sigurnost EU-a i moderniziralo upravljanje vanjskim granicama. Razvoj tih novih sustava – sustava ulaska/izlaska (**EES**) i europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (**ETIAS**) – jedan je od ključnih prioriteta Agencije od donošenja odgovarajućih uredbi o njihovoj uspostavi 2017. i 2018.

Osim toga, kako bi se olakšala razmjena informacija između novih i postojećih IT sustava, eu-LISA je zadužena i za razvoj sveobuhvatne **arhitekture interoperabilnosti** za područje pravosuđa i unutarnjih poslova. Nakon

što postane operativna, interoperabilnost sustava PUP-a podržat će integrirano upravljanje granicama i unutarnju sigurnost, što će biti glavni doprinos Agencije **strategiji EU-a za sigurnosnu uniju**.

Proširenjem mandata eu-LISA-e uvedene su i nove odgovornosti u **području pravosuđa** EU-a, uključujući razvoj novog informacijskog sustava – europskog informacijskog sustava kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (**ECRIS-TCN**) i preuzimanje odgovornosti za operativno upravljanje **sustavom e-CODEX**, elektroničkom komunikacijskom platformom za olakšavanje prekograničnih sudskih postupaka. Time je Agencija počela povećavati svoj doprinos digitalizaciji pravosuđa⁴¹, pri čemu joj je cilj bio poboljšati suradnju između europskih pravosudnih tijela, a građanima i poduzećima EU-a omogućiti bolji pristup pravosuđu.

Tijekom 2022. razvoj i isporuka novih sustava nastavili su se iako su stalno kasnili, uglavnom zbog nemogućnosti izvođača da ih isporuči na vrijeme. Osim toga, poremećaji i nestašice u globalnom lancu opskrbe utjecali su na dostupnost ključnih hardverskih i softverskih komponenti. Kako bi otklonila te poteškoće, eu-LISA je blisko surađivala s državama članicama i Komisijom, pažljivo pratila situaciju i osmišljavala mjere za ublažavanje učinka. To je bilo posebno ključno za EES jer kašnjenja u rasporedu isporuke EES-a zbog međuovisnosti izravno utječu na rokove provedbe ETIAS-a i komponenti interoperabilnosti. Prošireni vremenski okvir za puštanje u rad vjerojatno će utjecati na ljudske i financijske resurse potrebne za dovršetak razvoja.

⁴¹ Komunikacija Komisije „**Digitalizacija pravosuđa u Europskoj uniji: Paket mogućih instrumenata**”, COM(2020) 710 final.

1.2.1. Sustav ulaska/izlaska (EES)

EES je jedan od dvaju informacijskih sustava u području unutarnjih poslova čija je svrha osuvremeniti upravljanje vanjskim granicama EU-a zamjenom trenutačne prakse ručnog otiskivanja pečata u putovnice **elektroničkom registracijom** svih državljana trećih zemalja koji ulaze u šengenski prostor i izlaze iz njega, uključujući podatke koji se odnose na odbijanje ulaska. Osim toga, omogućit će i praćenje odobrenih kratkoročnih boravaka (za posjete u trajanju do 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana) i identifikaciju osoba koje su možda prekoračile trajanje dopuštenog boravka jer će automatski izračunavati trajanje dopuštenog boravka i izdati upozorenje nakon njegovog isteka.

Kao takav, sustav je namijenjen sprečavanju nezakonite imigracije i jačanju unutarnje sigurnosti pomaganjem u borbi protiv organiziranog kriminala i terorizma. Nakon što započne s radom, automatizacija graničnih kontrola uvedena EES-om pomoći će državama članicama i u nošenju s povećanjem protoka putnika, ali i u optimizaciji broja službenika graničnog nadzora na graničnim prijelazima.

- eu-LISA je odgovorna za razvoj i smještaj na poslužitelju:
- središnjeg sustava EES-a,
- nacionalnog jedinstvenog sučelja za uspostavu veze između središnjeg sustava EES-a i nacionalne granične infrastrukture u svakoj državi članici,
- sigurne i šifrirane komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava EES-a i nacionalnih jedinstvenih sučelja,
- sigurnog komunikacijskog kanala između središnjih sustava EES-a i VIS-a.

Rad središnjeg sustava EES-a zahtijeva integraciju komponente EES, sustava za uspoređivanje biometrijskih uzoraka (BMS) i izmjenu postojećeg viznog informacijskog sustava (VIS). Osim toga, EES će imati zajedničku mrežnu uslugu s ETIAS-om koja će sadržavati internetska sučelja za međunarodne putničke prijevoznike i državljane trećih zemalja.

Provedba

Razvoj EES-a započeo je u siječnju 2018., a provedba programa napredovala je do faze testiranja. Unatoč brojnim poteškoćama u razdoblju izvješćivanja Agencija je ostvarila napredak prema dovršetku razvoja središnjeg sustava EES-a, uključujući provedbu nekoliko kampanja testiranja u bliskoj suradnji s državama članicama.

Tijekom 2022. nastavila je blisko surađivati sa svim dionicima kako bi osmislila učinkovite mjere za ublažavanje učinaka stalnih kašnjenja povezanih s EES-om, kao i njihova kolateralnog učinka na planiranu isporuku ETIAS-a i komponenata interoperabilnosti.

Uzimajući u obzir status razvojnog programa za EES upravni odbor eu-LISA-e 24. ožujka 2022. zatražio je od Vijeća da podrži odgodu početka rada sustava do studenog 2022.⁴² Upravni odbor još je jednom revidirao vremenski okvir 22. lipnja 2022. i odgodio puštanje sustava u rad do sredine svibnja 2023. Zbog nepredviđenih okolnosti isporuka ETIAS-a morala se pomaknuti na studeni 2023., a komponente interoperabilnosti postupno su odgođene do lipnja 2024.⁴³ Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove taj revidirani vremenski raspored potvrdilo je na neformalnom sastanku u srpnju u Pragu.

⁴² Odluke s 34. sastanka upravnog odbora eu-LISA-e, 23. i 24. ožujka 2022.

⁴³ Odluke s 36. sastanka upravnog odbora eu-LISA-e, 22. i 23. lipnja 2022.

Unatoč svemu što je poduzeto stanje krajem 2022. i dalje je bilo zabrinjavajuće, a konzorcij zadužen za razvoj središnjeg sustava EES-a nije mogao predstaviti plan s utvrđenim datumom isporuke⁴⁴.

Testiranje

Provedba programa razvoja EES-a napredovala je do faze razvoja i testiranja te se očekuje da će početkom 2024. završiti prelaskom u rad, a zatim i konačnim prihvaćanjem sustava.

Primjena središnjeg sustava EES-a. U siječnju 2022. eu-LISA je započela s planiranim funkcionalnim testiranjem **integriranog rješenja** (tj. središnji sustav EES-a sa sBMS-om i ažuriranim središnjim sustavom VIS-a). Iako su razvoj VIS-a i zajedničkih dijelova sustava za uspoređivanje biometrijskih podataka (sBMS) dovršeni na vrijeme, razvoj dijela sustava EES kasnio je nekoliko mjeseci u odnosu na početni ciljni datum 15. rujna 2022. Na kraju 2022. ugovaratelj je procijenio da će sustav isporučiti početkom siječnja 2023., što bi utjecalo na razdoblje testiranja dostupno državama članicama, ali i odgodilo početak nefunkcionalnog testiranja u prostorima eu-LISA-e. Kako bi pratila napredak i ubrzala provedbu, eu-LISA je nastavila održavati dnevne sastanke s timom ugovaratelja, kao i tjedne sastanke s njegovom upravom, uključujući redovitu eskalaciju na izvršne razine.

Testna okruženja i simulatori. eu-LISA je isporučila privremenu inačicu kojom su prvi put integrirani EES, VIS i BMS, a koja je 20. listopada 2022. uspješno instalirana u posebnom okruženju za testiranje u Njemačkoj. Konzorcij za EES u međuvremenu se suočio s poteškoćama u nadogradnji namjenskih okruženja za testiranje za preostale države članice do sredine prosinca 2022. Taj problem i dugotrajna vremena ugradnje zbog tehničkih problema prijavljeni su upravi ugovaratelja.

Testiranja država članica. Okruženje za testiranje sukladnosti EES-a za države članice stavljeno je na raspolaganje krajem veljače 2022. Međutim, testiranja nacionalnih sustava morala su se provoditi u simulatorima VIS-a i sBMS-a zbog stalnih problema s isporukom potpuno integrirane inačice aplikacije središnjeg sustava EES-a. Do kraja godine 13 država članica gotovo je završilo testiranje u simulatorima VIS-a i sBMS-a sa stopom uspješnosti od 93 %, što ukazuje na dobru kvalitetu sučelja aplikacije. Početkom 2023. države članice i dalje su provodile testiranja. Agencija im aktivno pomaže u tom procesu i olakšava tjedno izvješćivanje putem izvješća o statusu sustava EES.

Kako bi nastavila s testiranjem integrirane verzije, eu-LISA je isporučila privremenu inačicu. Ispitivanje sukladnosti pokazalo je stopu uspješnosti od 90 % u roku od nekoliko dana, što potvrđuje dobru kvalitetu integracije privremene inačice. Međutim, potpuno testiranje (testiranje cjelokupnog poslovanja od početka do kraja za cijeli skup funkcija, uključujući biometriju) nije bilo moguće zbog problema s blokiranjem komponente sBMS.

Spremnost za interoperabilnost

Uredbom o EES-u predviđa se uspostava interoperabilnosti između EES-a i VIS-a (zajedno s BMS-om) te između EES-a i ETIAS-a kako bi se poboljšala i pojednostavnila učinkovitost graničnih kontrola.

Interoperabilnost s VIS-om. Kako bi se omogućilo automatsko preuzimanje podataka o vizama iz VIS-a, mora se uspostaviti izravan komunikacijski kanal između dvaju sustava za ažuriranje odgovarajućih podataka u EES-u, tj. provjeru valjanosti ili poništenje, ukidanje ili produljenje vize. Razvoj **mikrousluga** koje omogućuju interoperabilnost sustava VIS i EES dovršen je početkom 2022., a u ostatku godine eu-LISA se usmjerila zajedničko testiranje rješenja i provedbu testova s državama članicama. Dvršena je funkcionalna integracija sustava VIS-i sBMS i provedeno je nekoliko testiranja u okviru pripreme za aktivnosti migracije podataka, što će se nastaviti i 2023.

Interoperabilnost s ETIAS-om. Kako bi se omogućilo istodobno postavljanje upita u EES-u i ETIAS-u, potrebno je uspostaviti interoperabilnu vezu između EES-a i Europskog portala za pretraživanje (ESP). Ta obveza izvorno nije bila predviđena u početnoj inačici EES-a, već je uvedena posljedičnim izmjenama ETIAS-

⁴⁴ U siječnju 2023. upravni odbor zaključio je da rok utvrđen za svibanj 2023. više nije izvediv te da datum isporuke nije moguće definirati s potrebnom razinom jamstva, prvenstveno zbog nedostupnosti testnih okruženja za testiranje sukladnosti. Unatoč daljnjim kašnjenjima Odbor je od svih država članica i dionika zatražio da nastave s pripremama na graničnim prijelazima (odluke s **40. sastanka Odbora**, 12. siječnja 2023.). U ožujku je od eu-LISA-e zatražio da revidira vremenski okvir za provedbu arhitekture interoperabilnosti u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Na **42. sastanku održanom 15. ožujka 2023.** upravni odbor eu-LISA-e primio je na znanje status uvođenja EES-a i dodatna kašnjenja ugovaratelja te zaključio da više nije izvedivo da EES započne s radom 2023.

a donesenima u srpnju 2021.⁴⁵ Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila s ugovornim raspravama i pripremama za prilagodbu EES-a ETIAS-u.

Povezivanje EES-a s CRRS-om. Agencija je započela razvoj zajedničkog sučelja između EES-a i središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS). Zbog kašnjenja u finalizaciji specifikacija CRRS-a eu-LISA je istražila mogućnosti za uvođenje prilagođene funkcije izvješćivanja kako bi se obuhvatilo prvo razdoblje rada EES-a prije njegove moguće integracije s CRRS-om.

Puštanje u rad

U razdoblju izvješćivanja eu-LISA je s pripremama za prelazak u operativnu fazu započela održavanjem nekoliko tehničkih sastanaka s državama članicama i dijeljenjem prve verzije operativnog priručnika za EES.

1.2.2. Održavanje mrežnih usluga sustava EES/ETIAS

Pri odobravanju ulaska u šengensko područje postoji razlika između državljana trećih zemalja kojima je potrebna viza i državljana trećih zemalja izuzetih od obveze posjedovanja vize. Dok se u sustavu EES provjerava imaju li državljani trećih zemalja kojima je potrebna viza valjanu vizu za barem jedan ovlaštenu ulazak, sustav ETIAS potreban je kako bi se provjerilo imaju li državljani trećih zemalja izuzeti od obveze posjedovanja vize potrebna odobrenja putovanja. Kako bi se olakšala integrirana i **pojednostavnjena obrada dolaznih putnika državljana trećih zemalja** na šengenskim granicama, eu-LISA je zadužena za razvoj mrežnih usluga za EES i ETIAS, koje će uključivati središnje **sučelje za prijevoznike**⁴⁶ za postavljanje upita u oba sustava kako bi se provjerilo ima li putnik koji je državljanin treće zemlje valjanu vizu ili odobrenje putovanja za ulazak u šengensko područje.

Te zajedničke internetske usluge obuhvaćaju nekoliko modula namijenjenih javnosti, uključujući posebna internetska sučelja i mobilne aplikacije za putnike i prijevoznike. Osim sučelja za prijevoznike, komplementarno mrežno sučelje za putnike državljanima trećih zemalja kojima je potrebna viza omogućit će da provjere koliko im je važećih ulazaka u šengensko područje preostalo. Kad ETIAS postane operativan, mrežne usluge uključivat će i internetsku platformu na kojoj državljani trećih zemalja izuzeti od obveze posjedovanja vize mogu podnijeti zahtjev za obvezno odobrenje putovanja u ETIAS-u, koji mora biti odobren prije putovanja.

Zbog zajedničkih komponenti te zajedničke mrežne usluge razvit će se u okviru projekta EES, a područje primjene podijelit će se na dva dijela: jedan za mrežna sučelja (za prijevoznike i državljane trećih zemalja), a drugi za alate za ukraj i podršku prijevoznika. Agencija je taj pristup odabrala radi učinkovite provedbe i ekonomija razmjera.

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila s uvođenjem softvera za mrežne usluge sustava EES/ETIAS, no uvođenje okruženja za testiranje za prijevoznike zbog poteškoća u nabavi, kašnjenja izvođača i tehničke složenosti infrastrukture dodatno je odgođeno za 2023. Osim toga, tvorničkim testovima prihvatljivosti⁴⁷ otkriveni su brojni nedostaci, koji nisu otklonjeni do kraja 2022.

Agencija je blisko surađivala s Komisijom i Frontexom na pružanju mrežnih usluga sustava EES/ETIAS te je pokrenula ugovorni postupak za njihov razvoj. Pregovori o ugovorima za mrežne usluge dovršeni su do kolovoza 2022.⁴⁸ Kasno odobrenje utjecalo je na dovršetak temeljnih zahtjeva i specifikacija za mrežne usluge zbog čega je odgođeno sklapanje ugovora o provedbi.

Podrška državama članicama

Kako bi državama članicama pomogla u puštanju u rad sustava EES i ETIAS, Komisija je objavila revidiranu verziju „Praktičnog priručnika za službenike graničnog nadzora (Schengenski priručnik)”⁴⁹, kojem je eu-LISA doprinijela pregledom tehničkih ažuriranja, pri čemu se posebno usmjerila na veze između sustava i sučelje

⁴⁵ Uredba (EU) 2021/1152 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 i (EU) 2019/817 u pogledu utvrđivanja uvjeta za pristup drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja, SL L 249, 14.7.2021., str. 15.

⁴⁶ Prezentacija radne skupine eu-LISA-e za prijevoznike, „Pregled sučelja za prijevoznike sustava EES/ETIAS”, ožujak 2023.

⁴⁷ Tvorničkim testovima prihvatljivosti (FAT) dokazuje se da se razvijene poslovne funkcionalnosti prije isporuke ispituju na tvorničkoj lokaciji te se provjerava dostatna funkcionalna stabilnost prije isporuke softvera za testiranje rješenja sustava.

⁴⁸ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/1409 od 18. kolovoza 2022. o detaljnim pravilima o uvjetima rada mrežne usluge i pravilima o zaštiti podataka i sigurnosti primjenjivima na mrežnu uslugu te o mjerama za razvoj i tehničku provedbu mrežne usluge te o stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) 2021/1224, SL L 216, 19.8.2022., str. 3.

⁴⁹ Praktični priručnik za službenike graničnog nadzora (Schengenski priručnik), 28. listopada 2022., C(2022) 7591 final.

za prijevoznike (uključujući različite scenarije upita i odgovora). Osim toga, eu-LISA je surađivala s Frontexom na izradi dvaju dokumenata sa smjericama: „Standardni operativni postupci” i „Najčešća pitanja za potporu odjelu za javnost prijevoznika”⁵⁰.

Registracija prijevoznika

Do kraja 2022. pri eu-LISA-i se registriralo ukupno **947 prijevoznika** (799 zračnih, 51 morski i 97 kopnenih) kako bi se uspostavile veze između sustava za EES i ETIAS. Osim toga, zahtjev za registraciju podnijela su i 54 pružatelja softvera za prijevoznike. Otprilike 40 % su prijevoznici iz EU-a, a 60 % iz trećih zemalja.

Naposljetku, broj registriranih prijevoznika, posebno kopnenih, bio je mnogo niži od očekivanog. Kako bi se ublažio mogući učinak na operativnu spremnost EES-a, eu-LISA je udružila snage s udrugama prijevoznika i organizirala informativne aktivnosti kako bi se riješio taj problem i potaknula registracija. Zajedno s Komisijom, Frontexom, udrugama prijevoznika i njihovim pružateljima IT usluga ta je tema ostala prioritet Radne skupine za prijevoznike tijekom 2022.

Kako bi podržala postupak testiranja koji provode prijevoznici, Agencija je otvorila **simulator u oblaku** koji je bio dostupan do prosinca 2022. Od ciljanih 488 prijevoznika samo 380 njih zatražilo je pristup simulatoru, a samo je jedan pružatelj usluga uspio dovršiti cijeli slijed testiranja.

⁵⁰ Frontex (2022.), „ Najčešća pitanja za potporu odjelu za javnost prijevoznika ”, 9. prosinca 2022.

1.2.3. Europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)

ETIAS je internetski sustav za prethodno odobravanje putovanja državljanima trećih zemalja koji su izuzeti od obveze posjedovanja vize, a njime će se odobrenje putovanja uvesti kao **novi uvjet za ulazak u šengensko područje** radi kratkotrajnog boravka. Osim pojednostavnjenja postupaka prelaska granice za državljane trećih zemalja, ETIAS će doprinijeti i unutarnjoj sigurnosti EU-a jer će omogućiti prethodno utvrđivanje potencijalnih sigurnosnih, migracijskih i javnozdravstvenih rizika. Tu **procjenu rizika** olakšat će buduća interoperabilnost sustava pravosuđa i unutarnjih poslova koja će omogućiti provjeru pozadinskih informacija u svim sustavima kojima upravlja eu-LISA, kao i u relevantnim bazama podataka Europolu i Interpolu.

Odobrenja putovanja u ETIAS-u prije ukrcaja provjeravat će zračni, pomorski i kopneni prijevoznici, a na vanjskim graničnim prijelazima službenici graničnog nadzora koji će biti odgovorni za donošenje konačne odluke o odobrenju ili odbijanju ulaska. Štoviše, agencije za provedbu zakona i Europol također će moći pristupiti bazi podataka sustava ETIAS radi sprečavanja, otkrivanja ili istraživanja terorističkih prijetnji ili teških kaznenih djela.

ETIAS se sastoji od:

- središnjeg sustava, koji je razvila i kojim upravlja eu-LISA,
- središnje jedinice, uspostavljene u okviru Frontexa, za obradu zahtjeva ako se pronađe rezultat u bilo kojoj pretraživanoj bazi podataka i, prema potrebi, pokretanje ručne obrade zahtjeva,
- nacionalne jedinice u svakoj državi članici, koja će biti odgovorna za ispitivanje i odlučivanje o zahtjevima poslanima na ručnu obradu.

ETIAS će s EES-om dijeliti nekoliko hardverskih i softverskih komponenti, kao što su nacionalno jedinstveno sučelje, komunikacijska infrastruktura i mrežne usluge (vidjeti odjeljak 1.1.2.).

Razvoj sustava ETIAS započeo je krajem 2018. Međutim, zbog velike međuovisnosti s EES-om razvoj i isporuka sustava ovise o dovršetku i uspješnom puštanju u rad EES-a, tj. ETIAS može početi s radom šest mjeseci nakon EES-a.

Kako bi se pružila potpora unakrsnoj provjeri informacija u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, **posljedičnim izmjenama ETIAS-a** donesenima u srpnju 2021.⁵¹ uvedena je obveza, koja nije bila predviđena u početnoj verziji EES-a, da se nakon početka rada ETIAS-a uspostavi veza interoperabilnosti između EES-a i europskog portala za pretraživanje (ESP)⁵².

Regulatorni okvir

Zahtjevi i specifikacije potrebni za razvoj ETIAS-a na čekanju su do donošenja **sekundarnog zakonodavstva** za provedbu posljedičnih izmjena ETIAS-a. Do siječnja 2023. donesen je 21 pravni akt, a pet ih je bilo u postupku formalnog donošenja (npr. izmijenjene verzije popisa za praćenje i akti o upravljanju podacima u završnoj su fazi donošenja). Rad na aktima povezanima s izvješćivanjem o troškovima (kako bi se procijenila potreba za prilagodbom naknade za ETIAS), kao i na brošurama i metodama plaćanja, još uvijek je u tijeku i čeka se unutarnje savjetovanje službi Komisije.

Dva provedbena akta koja proizlaze iz posljedičnih izmjena ETIAS-a u završnoj su fazi donošenja: 1. Provedbena odluka Komisije o utvrđivanju **tehničkih specifikacija za zadržavanje podataka** i 2. Delegirana

⁵¹ Uredba (EU) 2021/1152 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861 i (EU) 2019/817 u pogledu **utvrđivanja uvjeta za pristup drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja**, SL L 249, 14.7.2021., str. 15.

⁵² Budući da se planirano puštanje EES-a u rad u svibnju 2023. više ne smatra izvedivim zbog kašnjenja povezanih s izvođačima, eu-LISA je pokrenula reviziju vremenskog okvira arhitekture interoperabilnosti, što će utjecati i na raspored uvođenja ETIAS-a.

odluka Komisije o utvrđivanju uvjeta za **podudarnost između podataka** koji se nalaze u evidenciji, upozorenju ili zahtjevu u drugim informacijskim sustavima EU-a koje se pretražuje i onih u zahtjevu. Ta dva akta izravno će utjecati na uvođenje ETIAS-a, kao i drugih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova te programa interoperabilnosti (uključujući integraciju s bazom podataka Europol).

Analiza i projektiranje

Na dovršetak projektiranja središnjeg sustava ETIAS-a utjecale su ovisnosti o komponentama koje se dijele s EES-om, kao i specifikacije interoperabilnosti. Zbog toga je završetak faze analize i projektiranja odgođen za kraj veljače 2023.

Početak 2022. nekoliko krajnjih korisnika zatražilo je nove funkcionalnosti za koje je eu-LISA uz savjetovanje s Komisijom pripremila procjene učinka. Agencija je paralelno s tim nastavila s razvojem elemenata koji su bili u zreloj i stabilnoj fazi.

Komisija je u travnju donijela početnu verziju provedbenog akta za popis za praćenje ETIAS-a, pri čemu je finalizirala tehničke specifikacije i potaknula eu-LISA-u da ažurira **dokument o nadzoru sučelja ETIAS-a**, uključujući pristup enkripciji i specifikacijama ESP-a, koji je državama članicama dostavljen 2. lipnja. Ispravljeno izdanje koje odražava alternativni pristup autentifikaciji popisa za praćenje i najnoviji učinak modela zajedničkog repozitorija podataka o identitetu (CIR) državama članicama poslano je 22. prosinca.

Peta i **konačna inačica simuliranog softvera za ETIAS** državama članicama predstavljena je u travnju. eu-LISA je organizirala i tri radionice za Komisiju i Frontex kako bi predstavila ogledne primjerke javnog mrežnog mjesta za platformu za odobravanje putovanja državljana trećih zemalja, zajedno s mobilnom aplikacijom.

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila ažurirati **procjenu učinka ETIAS-a na zaštitu podataka** kako bi sveobuhvatno odgovorila na primjedbe Europskog nadzornika za zaštitu podataka iz rujna 2021.

Provedba

Funkcije ETIAS-a planiraju se uvesti **iterativnim pristupom** (slično kako su uvedeni elementi dizajna ETIAS-a) kako bi se ublažio učinak ovisnosti o EES-u i komponentama interoperabilnosti na ispitivanje sukladnosti⁵³.

Početne aktivnosti **testiranja rješenja sustava** planirane za prosinac odgođene su zbog kašnjenja s uvođenjem infrastrukture opreme ETIAS-a za testno okruženje i nedostupnosti nacionalnog jedinstvenog sučelja za ETIAS, čime je ugrožen raspored ispitivanja sukladnosti za države članice.

U skladu s Uredbom o ETIAS-u eu-LISA je zadužena za izradu „bijeće liste” odgovarajućih **audiovizualnih alata** za obavljanje razgovora s državljanima trećih zemalja koji podnose zahtjev za odobrenje putovanja. Agencija je 2021. dovršila istraživanje tržišta, a u studenom i prosincu organizirala je ukupno 15 demonstracija za države članice. Očekuje se da će konačno izvješće s državama članicama podijeliti 2023.

Agencija je tijekom godine nastavila s provedbom **ETIAS-ova popisa za praćenje**. Suradivala je i s državama članicama na aspektima povezanim s pristupima enkripciji i autentifikaciji.

Infrastruktura

-U veljači 2022. eu LISA je naručila **mrežnu opremu za okruženje za testiranje**. To je u srpnju 2022. nadopunila narudžbom ostatka **hardverske opreme za okruženje za testiranje**. Međutim, isporuka ugovorene opreme kasnila je zbog nedostatka hardvera, a Agencija je dala sve od sebe da prioritizira instalaciju i konfiguraciju infrastrukture za testiranje kako bi se utjecaj na raspored ispitivanja sukladnosti sveo na najmanju moguću mjeru. Iako je mrežna oprema za testno okruženje isporučena u svibnju 2022., a većina hardverske opreme u rujnu 2022., instalacija nije započela zbog dugotrajnih pregovora o ugovorima koji su krajem 2022. još bili u tijeku, zbog čega je testiranje sustava odgođeno.

U svibnju i lipnju eu-LISA je potpisala okvirne ugovore za buduće održavanje svih aplikacija i infrastrukture (uključujući ETIAS) kao dio transverzalnog operativnog okvira.

⁵³ Agencija je u siječnju 2023. državama članicama dostavila ažuriranu verziju dokumenta s opisom ispitivanja sukladnosti. Krajem ožujka prva verzija **simulatora središnjeg sustava ETIAS-a** bila je spremna za početak testiranja nacionalnih implementacija, a osposobljavanje za države članice održano je 12. svibnja 2023.

1.2.4. Referentni implementacijski računalni program sustava Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS RI)

U skladu s pravom EU-a nacionalni sudovi pri donošenju presuda u kaznenim predmetima moraju uzeti u obzir prethodne osuđujuće presude. Europski informacijski sustav kaznene evidencije (ECRIS), koji je u upotrebi od 2012., decentralizirani je sustav za razmjenu informacija o kaznenim evidencijama između država članica EU-a.

Referentni implementacijski računalni program sustava ECRIS (ECRIS RI) ima sučelje za integraciju koje omogućuje povezivanje s nacionalnim registrima kaznenih evidencija država članica. Agencija je za održavanje sustava ECRIS RI odgovorna od travnja 2020. U prvoj polovini 2022. eu-LISA je provela sigurnosnu analizu izvornog kôda sustava ECRIS RI, pri čemu je otkrila nekoliko sigurnosnih propusta. U listopadu 2022. organizirala je radionicu na kojoj su predstavljena alternativna rješenja tog problema, a upravni odbor u konačnici je u studenom donio odluku da se glavno sučelje sustava ECRIS RI zamijeni. S druge strane, države članice izrazito su potaknute da nadgrade najnoviju verziju sustava ECRIS RI kako bi se ublažili eventualni preostali sigurnosni rizici.

Agencija eu-LISA pripremila se 2022. i za prijenos održavanja sustava ECRIS RI u transverzalni operativni okvir koji upotrebljava za rad svih sustava PUP-a. Prijenos se očekuje 2023.

1.2.5. Europski informacijski sustav kaznene evidencije za državljane trećih zemalja (ECRIS-TCN)

Sustav ECRIS-TCN centralizirani je sustav koji funkcionira po načelu „pronađen rezultat” / „nije pronađen rezultat” kojim se sustav ECRIS dopunjuje informacijama o kaznenim evidencijama državljana trećih zemalja kojima je izrečena osuđujuća presuda u EU-u. Ti će sustavi zajedno pomoći sucima, tužiteljima i drugim relevantnim tijelima u prikupljanju sveobuhvatnih informacija o eventualnim počinjenim kaznenim djelima, bez obzira na državu članicu u kojoj je toj osobi prethodno izrečena osuđujuća presuda. Na taj će način ECRIS-TCN doprinijeti i provedbi načela uzajamnog priznavanja presuda i sudskih odluka u zajedničkom području slobode, pravde i sigurnosti.

Sustav ECRIS-TCN sastoji se od:

- središnjeg sustava, u kojem se pohranjuju podatci o identitetu državljana trećih zemalja kojima je izrečena osuđujuća presuda,
- nacionalne središnje pristupne točke u svakoj državi članici,
- softvera sučelja, koji omogućuje povezivanje nadležnih tijela sa središnjim sustavom,
- komunikacijske infrastrukture za povezivanje središnjeg sustava s nacionalnim središnjim pristupnim točkama.

Kao dio arhitekture interoperabilnosti pravosuđa i unutarnjih poslova, sustav ECRIS-TCN bit će povezan s komponentama interoperabilnosti, čime će se omogućiti pretraživanja svih informacijskih sustava pravosuđa i

unutarnjih poslova.

Regulatorni okvir

Provedbena odluka Komisije s odredbama o alfanumeričkim i biometrijskim podacima objavljena je 16. prosinca 2022.⁵⁴

Analiza i projektiranje

Tijekom 2022. eu-LISA se usmjerila na ispunjavanje zahtjeva za sustav i ažuriranje **dokumenta o nadzoru sučelja sustava ECRIS-TCN**, uzimajući u obzir usklađivanje s komponentama interoperabilnosti koje su razvijene istodobno. Zbog ovisnosti o zajedničkim komponentama EES-a i specifikacijama interoperabilnosti faza analize i projektiranja sustava ECRIS-TCN nije dovršena 2022. i morala se produžiti.

Nakon što su otkriveni sigurnosni nedostaci u sustavu ECRIS RI, Agencija je savjetodavnoj skupini za ECRIS-TCN predstavila pregled stanja. U suradnji s Komisijom, državama članicama i izvođačem izrađen je plan za izvanredne situacije kako bi se spriječio bilo kakav prijenos podataka i ograničio utjecaj na razvoj sustava ECRIS-TCN.

Provedba

Provedba sustava ECRIS-TCN se nastavila. Agencija je u prosincu sklopila novi posebni ugovor za razvoj novog integriranog simulatora.

1.2.6. e-CODEX (komunikacija u okviru e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka)

Sustav e-CODEX digitalna je infrastruktura za sigurnu i interoperabilnu komunikaciju i razmjenu podataka među europskim pravosudnim tijelima te služi kao ključni tehnološki čimbenik za modernizaciju suradnje u prekograničnim građanskim i kaznenim postupcima⁵⁵. Rad Agencije na sustavu e-CODEX važan je korak prema **digitalizaciji pravosuđa** na europskoj razini.

Komunikacijska platforma e-CODEX u funkciji je od 2016., a izvorno je razvijena kao zamjena za čitav niz rascjepkanih i nekompatibilnih nacionalnih informatičkih alata te kako bi se zajamčio siguran elektronički prijenos informacija u **prekograničnim sudskim postupcima**.

Sustav e-CODEX dosad je uveden u IT rješenja koja dobrovoljno upotrebljavaju pravosudna tijela i druga pravna struka iz oko 30 zemalja i partnerskih organizacija u građanskim i kaznenim stvarima, kao što su europski platni nalozi⁵⁶ i europski uhidbeni nalozi⁵⁷.

U Uredbi o e-CODEX-u, donesenoj 30. svibnja 2022., formalno je utvrđena pravna osnova sustava, opisane

⁵⁴ **Provedbena odluka Komisije (EU) 2022/2470** od 14. prosinca 2022. o utvrđivanju mjera potrebnih za tehnički razvoj i provedbu centraliziranog sustava za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva (sustav ECRIS-TCN), SL L 322, 16.12.2022., str. 107.

⁵⁵ Za više informacija posjetite službene internetske stranice **e-CODEX-a**.

⁵⁶ **Europski platni nalog** pojednostavnjen je postupak za prekogranična novčana potraživanja koja tuženik ne osporava.

⁵⁷ **Europski uhidbeni nalog (EUN)** pojednostavnjen je prekogranični sudski postupak predaje u svrhu kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

su njegove komponente, funkcije i upravljanje te su navedene odgovornosti agencije eu-LISA⁵⁸. Agencija bi u drugoj polovini 2023. trebala **preuzeti operativno upravljanje e-CODEX-om**. Osim toga, njezina je zadaća predvoditi daljnju digitalizaciju sudskih postupaka u kojima bi se mogla iskoristiti sigurna i interoperabilna prekogranična komunikacija i razmjena podataka koju omogućuje e-CODEX.

Tijekom 2022. eu-LISA je doprinijela Komisijinoj pripremi provedbenih akata o minimalnim tehničkim specifikacijama sustava, zahtjevima za razinu usluga i posebnim aranžmanima za postupak preuzimanja. U prosincu je osnovala Upravni odbor za program e-CODEX, koji je zadužen za pružanje smjernica njezinu rukovodstvu, i pripremila se za osnivanje posebne savjetodavne skupine za pružanje tehničkog stručnog znanja⁵⁹. U okviru priprema za preuzimanje sustava 2023. eu-LISA blisko surađuje s konzorcijem koji je dosad nadgledao razvoj i održavanje sustava.

1.2.7. Interoperabilnost

Interoperabilnost je sposobnost informacijskih sustava da razmjenjuju podatke i informacije. Učinkovito upravljanje europskom unutarnjom sigurnošću i granicama ovisi o interoperabilnosti različitih informacijskih sustava PUP-a, čime se olakšava suradnja među nacionalnim tijelima u području upravljanja granicama i migracijama te doprinosi unutarnjoj sigurnosti.

U tu je svrhu EU agenciji eu-LISA povjerio razvoj sveobuhvatne arhitekture interoperabilnosti u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Agencija je s izradom programa interoperabilnosti započela sredinom 2019., nakon donošenja uredbi o interoperabilnosti u svibnju 2019.

Ta nova arhitektura, kako je prikazana na slici 22, bit će potpomognuta komponentama interoperabilnosti koje će zajedno omogućiti interoperabilnost svih informacijskih sustava EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova: SIS-a, VIS-a, Eurodaca, EES-a, ETIAS-a i ECRIS-TCN-a.

Arhitekturu interoperabilnosti pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a čine sljedeće komponente:

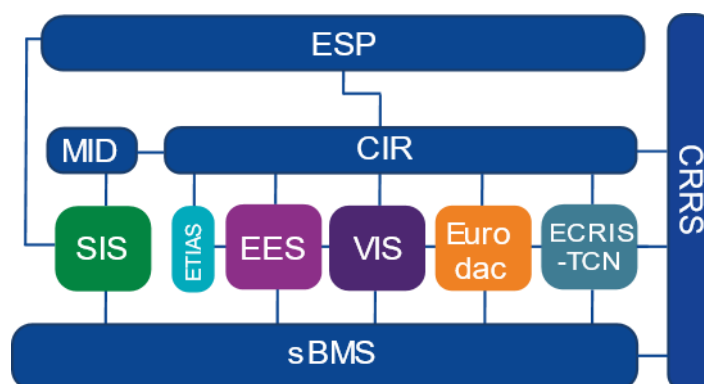
- **europski portal za pretraživanje (ESP)**, koji ovlaštenim korisnicima omogućuje izvršavanje pojedinačnih pretraživanja i primanje rezultata iz svih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima su ovlašteni pristupiti,
- **zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR)**, baza podataka biografskih podataka o trećim osobama radi pouzdane identifikacije,
- **detektor višestrukih identiteta (MID)**, koji pomaže u otkrivanju višestrukih identiteta s dvojnog svrhom točne identifikacije putnika koji putuju u dobroj vjeri i suzbijanja prijevara povezanih s identitetom,
- **zajednička usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (SBMS)**, koja omogućuje provjeru podudarnosti podataka o identitetu s biometrijskim identifikatorima u svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova.

Osim toga, Agencija razvija i **središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)** radi dobivanja međusustavnih statističkih podataka i omogućivanja analitičkog izvješćivanja o svim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova za potrebe politike, operativne potrebe i potrebe kvalitete podataka.

⁵⁸ Uredba (EU) 2022/850 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o računalnom sustavu za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima (**sustav e-CODEX**) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726 (SL L 150, 1.6.2022., str. 1.)

⁵⁹ Prvi sastanak savjetodavne skupine za e-CODEX održan je 17. siječnja 2023., a Odbor za upravljanje programom e-CODEX prvi se put sastao 18. siječnja 2023.

Slika 22. Arhitektura interoperabilnosti PUP-a

Razvoj zajedničkog sustava za uspoređivanje biometrijskih podataka (sBMS)

Do kraja siječnja 2022. sBMS je uključen u **testiranje zajedničkog rješenja sustava** za EES i ažurirani VIS. Ta faza testiranja bila je uspješna jer nisu otkriveni znatni nedostaci u sBMS-u. Posebno testiranje rješenja sustava sBMS započelo je u lipnju, a uspješno je završeno u prosincu.

Agencija je u veljači dostavila ažuriranu **procjenu učinka na zaštitu podataka** sBMS-a Europskom nadzorniku za zaštitu podataka (EDPS) radi davanja mišljenja u skladu s preporukama iz studenog 2021. On je u srpnju 2022. dao pozitivno mišljenje uz zahtjev za dodatne informacije o obradi prikaza lica.

Agencija je 2022. pokrenula postupak nabave za komponente infrastrukture sBMS-a koje će se upotrebljavati i u EES-u i u VIS-u. Nakon uspješne ugradnje hardverskih elemenata softverska rješenja instalirana su u različitim okruženjima, dovršena su za testno okruženje te su u tijeku za pretprodukcijsko i produkcijsko okruženje.

U siječnju 2022. eu-LISA je započela **integraciju sustava ECRIS-TCN s BMS -om** ažuriranjem zahtjeva i dizajna sBMS-a. Cjelovito izdanje isporučeno je krajem kolovoza. Testiranje je planirano za 2023., zajedno s verzijom sBMS-a 1.1.

Agencija je u svibnju 2022. započela s uvođenjem inačice sBMS-a koja podržava SIS, a isporuka je planirana za rujan 2023.

U ožujku je objavljena ažurirana verzija **korisničkog softverskog paketa** sBMS-a s novim funkcijama koje proizlaze iz zahtjeva sustava ECRIS-TCN i SIS. Osim toga, eu-LISA je pripremila i pristup za kontinuirano mjerenje točnosti rada sustava.

Razvoj drugih komponenti interoperabilnosti: ESP, CIR, MID i CRRS

Tijekom 2022. eu-LISA je ostvarila napredak u provedbi preostalih **komponenti interoperabilnosti**: europskog portala za pretraživanje (ESP), zajedničkog repozitorija podataka o identitetu (CIR), detektora višestrukih identiteta (MID) i središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS).

Započete su i napreduju aktivnosti održavanja projektiranja na visokoj razini, repozitorija zahtjeva i sigurnosnih rezultata, a posebno su usmjerene na ključne elemente, kao što su dokument o softverskoj arhitekturi i detaljne projektne specifikacije. Usporedno su nastavljene razvojne aktivnosti.

Najnovije verzije **dokumenata o nadzoru sučelja** za interoperabilnost (ICD) državama članicama dostavljene su u studenom 2022. Postupak održavanja vanjskih ICD-ova s novim ciklusom ažuriranja svaka dva i pol mjeseca već se primjenjivao, kako je dogovoreno s državama članicama.

Kad je riječ o infrastrukturi, krajem 2022. bila je u tijeku napredna javna nabava za pokretanje ispitnih aktivnosti, a planirana je i instalacija infrastrukture. Osim toga, Agencija je pokrenula postupak potpisivanja prvog ugovora o aktivnostima testiranja interoperabilnosti.

1.2.8. Inovacije, istraživanje i razvoj

eu-LISA proaktivno prati istraživačke aktivnosti i tehnološke inovacije u područjima opsežnih informacijskih sustava. Mora pratiti najnovija kretanja i predvidjeti promjene koje će doprinijeti pružanju visokokvalitetnih informacijskih usluga te biti spremna za testiranje novih tehnologija i rješenja radi poboljšanja učinkovitosti informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA.

Praćenje istraživanja i tehnologije

U prosincu 2022. eu-LISA je objavila **godišnje izvješće o praćenju istraživanja i tehnologije** pod nazivom „**Omogućavanje neometanog putovanja u Europsku uniju**”⁶⁰. Glavna su mu tema aktualna kretanja u digitalizaciji postupaka upravljanja granicama tijekom cijelog trajanja putovanja. Konkretnije, u izvješću se daje pregled nedavnih političkih kretanja u digitalizaciji postupaka upravljanja granicama, kao i novih tehnologija i rješenja kojima se omogućuju neometana međunarodna putovanja.

Nadalje, u srpnju 2022. eu-LISA i Eurojust objavili su zajedničko izvješće o upotrebi rješenja umjetne inteligencije za potporu prekograničnoj suradnji u kaznenom pravosuđu⁶¹. U izvješću se daje pregled politike i pravnog konteksta na visokoj razini za upotrebu umjetne inteligencije u prekograničnoj pravosudnoj suradnji. Istražuju se i primjenjive tehnologije i mogući slučajevi upotrebe umjetne inteligencije u pravosuđu.

Sudjelovanje dionika

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila koordinirati izvješćivanje o provedbi **plana za standardizaciju u svrhu kvalitete podataka**, koji je u prosincu 2020. donijela Radna skupina Vijeća za razmjenu informacija pravosuđa i unutarnjih poslova (IXIM) i koji je uključivao razne aktere iz cijele Europe (Europska komisija, nekoliko agencija EU-a i tijela država članica). Inicijativu je pokrenulo Vijeće kako bi se nedostatci u kvaliteti podataka i pristupu informacijama u EU-u riješili razvojem, odobravanjem i provedbom zajedničkih standarda (za biometrijske podatke, alfanumeričke podatke, uređaje i rješenja za prikupljanje i pristup podacima te kibersigurnost). Agencija je u lipnju i prosincu 2022. predstavila dva izvješća o napretku, a IXIM ih je podržao.

Agencija je aktivno sudjelovala u radu **Inovacijskog centra za unutarnju sigurnost EU-a**, koji je smješten u Europolu⁶². Centar je osnovan 2020. kao mreža za suradnju inovacijskih laboratorija koja se bavi istraživanjem primjene novih tehnologija, a posebno mapiranjem relevantnih projekata te nedostataka u znanju i sposobnosti u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Kako bi pružila potporu tajništvu Inovacijskog centra EU-a, eu-LISA je od svibnja 2022. rasporedila člana osoblja u Europol i nastavila aktivno sudjelovati u radu tima i upravljačke skupine Centra. U okviru Centra pokrenula je **istraživanje o umjetnoj inteligenciji u CRRS-u radi poboljšanja analize rizika i analitike za ETIAS i revidirani VIS**. Osim toga, pomogla je Centru u organizaciji godišnjeg događanja pod nazivom „Oblikovanje odgovornih rješenja za unutarnju sigurnost”, koje je održano u rujnu 2022. u Bruxellesu, a bilo je usmjereno na potrebu za razvojem učinkovitih sigurnosnih rješenja uz ispunjavanje očekivanja građana u pogledu privatnosti, transparentnosti i odgovornosti⁶³.

Na temelju svojeg sudjelovanja u **Okvirnom programu EU-a za istraživanja i inovacije**, koji je dogovoren 2021., eu-LISA se bavila različitim aktivnostima kako bi nastavila pružati potporu Komisiji i Izvršnoj agenciji za istraživanje u provedbi Okvirnog programa Obzor Europa. Konkretno, sudjelovala je u utvrđivanju prioriteta za programe rada u području istraživanja i inovacija te doprinijela evaluaciji prijedloga podnesenih kao odgovor na pozive od operativne važnosti za Agenciju.

Osim toga, pomogla je Europskoj komisiji u **nekoliko istraživanja**, kao što su „Istraživanje tržišta sigurnosti EU-a”⁶⁴ i istraživanje o prihvaćanju istraživanja u području sigurnosti⁶⁵. Pomogla je i Glavnoj upravi Komisije za migracije i unutarnje poslove (GU HOME) u evaluaciji ključnih tehnoloških ovisnosti u unutarnjoj sigurnosti

⁶⁰ eu-LISA (2022.), „**Omogućavanje neometanog putovanja u Europsku uniju**” (*Enabling Seamless Travel to the European Union*), izvješće eu-LISA-e o praćenju istraživanja, prosinac 2022.

⁶¹ eu-LISA i Eurojust (2022.), „**Umjetna inteligencija kao potpora prekograničnoj suradnji u kaznenom pravosuđu**” (*Artificial intelligence supporting cross-border cooperation in criminal justice*), srpanj 2022.

⁶² Više informacija potražite na mrežnom mjestu **Inovacijskog centra za unutarnju sigurnost EU-a**.

⁶³ Inovacijski centar EU-a za unutarnju sigurnost, „**Oblikovanje odgovornih rješenja za unutarnju sigurnost**” (*Shaping responsible solutions for internal security*), rujan 2022.

⁶⁴ Europska komisija (2022.), „**Istraživanje sigurnosnog tržišta EU-a**” (*EU security market study*), Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove (GU HOME), 2022.

⁶⁵ Europska komisija (2022.), „**Uvođenje inovacija u rezultate istraživanja u području sigurnosti koje financira EU**” (*Innovation uptake of EU-funded security research outcomes*), GU HOME, 2022.

i inicijative „Sigurnosni podatkovni prostor EU-a za inovacije”.

Agencija je 2022. sudjelovala i u pilot-projektu sa Švedskom agencijom za migracije u svrhu analize **kvalitete operativnih podataka o otiscima prstiju** u kontekstu VIS-a. Među rezultatima tog projekta bio je prvi znanstveni rad koji je izradila eu-LISA, a koji je podnesen i prihvaćen na Međunarodnoj radionici o biometriji i forenzici (IWBF) za 2023.⁶⁶ U radu se analizira uzimanje otisaka prstiju, pri čemu se ističe razlika u kvaliteti među pojedinačnim prstima te se procjenjuje mogući učinak na razvoj skenera za otiske prstiju i njihovo uvođenje u opsežne informacijske sustave.

Umjetna inteligencija

U svibnju 2022. eu-LISA je dovršila sudjelovanje u **projektu provjere koncepta usluge VisaChat**, koji je u srpnju 2021. pokrenuo GU HOME kako bi se utvrdili tehnički zahtjevi za *chatbot* koji se planira upotrebljavati na budućem digitalnom viznom portalu EU-a. *Chatbot* za strojno učenje o vizama treniran je za odgovaranje na pitanja podnositelja zahtjeva za vizu na njihovu materinskom jeziku. Kad postanu operativni, *chatbotovi* bi smanjili radno opterećenje tijela nadležnih za vize zaduženih za odgovaranje na zahtjeve u državama članicama i zajamčili dosljednu primjenu Zakonika EU-a o vizama. Agencija je tom projektu doprinijela utvrđivanjem tehničkih zahtjeva i održivosti rješenja, a očekuje se da će biti zadužena za razvoj *chatbota* za digitalni vizni portal EU-a.

Tijekom godine eu-LISA je bila domaćin triju sastanaka **Radne skupine za umjetnu inteligenciju**, čime je olakšala rasprave i razmjenu znanja između tijela država članica i institucija EU-a. Sastanci su uključivali prezentacije o rješenjima umjetne inteligencije, tekućim projektima i planovima za nove aktivnosti, kao i rasprave o daljnjem razvoju i provedbi relevantnih slučajeva upotrebe umjetne inteligencije.

Osim toga, Agencija je dovršila **interni plan za umjetnu inteligenciju** kako bi poduprla koordinaciju razvoja i provedbe rješenja koja se temelje na umjetnoj inteligenciji u okviru eu-LISA-e.

Okrugli stolovi s industrijskim sektorom

Tijekom 2022. eu-LISA je organizirala **dva okrugla stola s industrijskim sektorom** na kojima su se stručnjaci iz institucija EU-a, tijela država članica i industrijskog sektora okupili kako bi razmijenili mišljenja o odabranim područjima interesa i održali prezentacije o novim tehnologijama, proizvodima i uslugama te pronašli rješenja za potrebe i nedostatke u sposobnostima država članica.

Prvi okrugli stol, održan u lipnju, bio je usmjeren na **biometrijske tehnologije u upravljanju identitetima i njihovoj provjeri** u okviru konteksta integriranog upravljanja granicama⁶⁷. Sudionici su razmijenili iskustva, najbolje prakse i tehnologije za uklanjanje nedostataka u sposobnostima provjere identiteta na vanjskim graničnim prijelazima, kao i inovativna rješenja za upravljanje identitetima. Događanje je organizirano u suradnji s francuskim predsjedništvom Vijeća EU-a u hibridnom obliku u Strasbourgu (Francuska). Više od 100 sudionika sudjelovalo je u događanju uz fizičku prisutnost, a više od njih 170 pratilo ga je putem interneta, pri čemu su bile zastupljene ukupno 34 zemlje iz cijelog svijeta.

Drugi okrugli stol s industrijskim sektorom, održan u listopadu, bio je usmjeren na rješavanje poteškoća s kojima se suočavaju prijevoznici u očekivanju početka rada EES-a i ETIAS-a, novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova koje će svi prijevoznici morati pretraživati kako bi provjerili valjanost odobrenja putovanja državljana trećih zemalja koji traže ulazak u šengensko područje. Na događanju pod nazivom „**EES, ETIAS i prijevoznici pripremaju se za početak rada**” dionici su pozvani na raspravu i razmjenu praktičnih iskustava, kao i dobrih praksi za poboljšanje obrade putnika i opće sigurnosti. Okrugli stol organiziran je u hibridnom obliku u Tallinnu (Estonija), a na njemu je sudjelovalo više od 300 sudionika putem interneta i 115 sudionika uz fizičku prisutnost, koji su zajedno predstavljali više od 50 zemalja iz cijelog svijeta⁶⁸.

Više informacija dostupno je u izvješćima s okruglog stola s dionicima iz industrijskog sektora za lipanj

<https://bit.ly/405n57a> i **listopad** <https://bit.ly/3lpEGlb>.

⁶⁶ 11. međunarodna radionica o biometriji i forenzici (IWBF 2023.), 19. i 20. travnja 2023. u Barceloni, Španjolska.

⁶⁷ Okrugli stol eu-LISA-e s dionicima iz industrijskog sektora, „**Biometrijske tehnologije u upravljanju identitetima i provjeri**” (*Biometric Technologies in Identity Management and Verification*), lipanj 2022., Strasbourg, Francuska.

⁶⁸ Okrugli stol eu-LISA-e s dionicima iz industrijskog sektora, „**EES, ETIAS i prijevoznici spremni za početak rada**” (*EES, ETIAS and Carriers Getting Ready for the Entry into Operation*), listopad 2022., Tallinn, Estonija.

1.3. Infrastruktura i mreže

Kako bi tijekom godine učinkovito poduprla operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova koji su joj povjereni, Agencija je uspostavila sigurnu i pouzdanu infrastrukturu za smještaj svih sustava, pobrinula se za siguran i pouzdan prijenos podataka među njima te pružila izravnu potporu i tehničke usluge potrebne za rad svih informacijskih sustava kojima upravlja.

1.3.1. Mreže

Agencija je odgovorna za upravljanje komunikacijskom infrastrukturom koja omogućuje siguran i pouzdan prijenos podataka između središnjih sustava kojima upravlja Agencija i korisnika tih sustava, država članica i drugih agencija Europske unije. Osim toga, komunikacijska infrastruktura omogućuje i vezu od točke do točke između glavnog tehničkog centra Agencije u Strasbourgu (centralna jedinica – CU) i pričuvne centralne jedinice (BCU) u mjestu Sankt Johann im Pongau u Austriji.

Komunikacijska infrastruktura upotrebljava mrežu TESTA-ng (sustav transeuropskih usluga za telematiku među upravama – nova generacija), koja je temelj mreže odvojen od javnog interneta, a njome se koristi i nekoliko europskih javnih uprava. Ugovor o mreži TESTA-ng nadzire Europska komisija, a mrežom upravlja privatni pružatelj usluga.

Agencija upotrebljava tri domene na platformi TESTA-ng za rad opsežnih sustava (komponente interoperabilnosti upotrebljavat će se u sve tri domene), a to su:

- domena sustava SIS za sustave SIS II i SIRENE Mail⁶⁹,
- domena sustava VIS za VIS (uključujući VISMail⁷⁰), EES i ETIAS,
- domena EuroDomain za Eurodac, DublinET i ECRIS-TCN.

Tri domene fizički su odvojene u prostorima korisnika. Krajnji se korisnici s njima povezuju (obično dvjema) zasebnim pristupnim točkama prema načelu „ključ u ruke”, koje se nalaze u geografski udaljenim objektima kako bi se moglo brzo nastaviti s radom u slučaju katastrofe ili održavanja. Kako bi se dodatno zajamčila dostupnost i pouzdanost mreže, i same pristupne točke sadrže dodatne redundacije. Uz enkripciju podataka kojom upravlja pružatelj usluge mreže TESTA-ng, eu-LISA upravlja drugim slojem enkripcije za SIS domenu.

Operativno upravljanje komunikacijskom infrastrukturom

Okvirni ugovor kojim su obuhvaćene komunikacijske infrastrukture sustava SIS i VIS (s pomoću usluga mreže TESTA-ng) za 2022. proveden je u skladu s pravnim zahtjevima za odgovarajuće sustave, pri čemu je prosječna dostupnost premašila cilj od 99,99 % jer je dostupnost obaju sustava bila 99,9984 %. Osim toga, drugi sloj enkripcije sustava SIS II osigurao je sigurnost poslovnih podataka sustava SIS II i SIRENE Mail uz dostupnost od 100 %.

Razvoj komunikacijske infrastrukture

Agencija je počela povezivati EES s komunikacijskom infrastrukturom VIS-a kako bi počela provoditi testiranja s državama članicama. Pripreme za razvoj okvirnog ugovora za TESTA-ng započele su 2018. pod vodstvom Komisije. Postupak za koji se prvotno očekivalo da će biti završen 2020. kasnio je. Komisija je obavijestila Agenciju da je potpisivanje okvirnog ugovora trenutačno suspendirano na temelju rješenja potpredsjednika Suda od 22. srpnja 2022.⁷¹

Agencija je nastavila pružati potporu i državama članicama tako što je koordinirala i upravljala prelaskom postojećih pristupnih točaka na nove lokacije podatkovnih centara, instalacijom novih pristupnih točaka prema načelu „ključ u ruke” i ukidanjem starih. Osim toga, upravljala je mrežnim uslugama i unutarnjim promjenama

⁶⁹ **SIRENE Mail** je komunikacijski mehanizam kojim se koriste nacionalni uredi SIRENE za dodatne informacije povezane s upozorenjima u SIS-u.

⁷⁰ **VIS Mail** je mehanizam za razmjenu informacija koji nacionalna tijela nadležna za vize upotrebljavaju za savjetovanja u vezi sa zahtjevima za izdavanje šengenske vize.

⁷¹ Sud EU-a, **rješenje potpredsjednika Suda od 14. ožujka 2023.** u predmetu C-141/23 P(R)-R.

mrežnih komponenti potrebnima kako bi se održala i razvila infrastruktura TESTA-ng i zajamčio kontinuitet rada sustava.

1.3.2. Podatkovni centri

Podatkovni centri Agencije, centralna jedinica u Strasbourgu (Francuska) i pričuvna centralna jedinica u mjestu Sankt Johannu im Pongau (Austrija) jesu infrastruktura koja fizički istodobno pruža usluge smještaja za sve opsežne IT sustave povjerene eu-LISA-i kao i druge operativne i neoperativne sustave potrebne za razvoj i ispitivanje. Kao takvi, oni čine temeljnu imovinu Agencije i od ključne su važnosti za izvršenje njezina mandata.

Agencija eu-LISA je 2022. poduzela sve potrebne mjere kako bi obje jedinice kontinuirano bile operativne, što je doprinijelo visokoj razini učinkovitosti, a posebno dostupnosti sustava. Međutim, u prvoj polovini godine rad podatkovnih centara i dalje je bio posebno složen zbog ograničenja pristupa i putovanja povezanih s pandemijom bolesti COVID-19 koja su znatno ograničila dostupnost osoblja i izvođača u tim objektima.

Kako bi pružila potporu aktivnostima i projektima, Agencija je nastavila s razvojem i provedbom pristupa „**podatkovnog centra kao usluge**” (DCaaS) u svrhu centralizacije operativnog upravljanja, praćenja i planiranja kapaciteta temeljne informacijske infrastrukture koju upotrebljavaju sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova. U tu je svrhu uvela poseban alat za upravljanje infrastrukturom podatkovnih centara (DCIM) koji uključuje nekoliko modula, kao što su optimizacija infrastrukture i upravljanje energijom kako bi se povećala njezina operativna učinkovitost.

Osim toga, eu-LISA je nastavila optimizirati i reorganizirati svoje podatkovne centre postavljanjem strukturiranih kabela i promjenama rasporeda nosača radi optimizacije hlađenja kako bi zadovoljila buduće potrebe za kapacitetima. Sva energetska postrojenja u podatkovnom centru u Strasbourgu ocijenjena su radi optimizacije i oslobađanja dodatnog prostora.

Agencija je ostvarila napredak i u pripremama za **budući modularni podatkovni centar** u Strasbourgu, koji bi trebao poslužiti kao dodatni kapacitet potreban za buduća ažuriranja glavnog rasporeda podatkovnog centra. Zahvaljujući tom modularnom podatkovnom centru kapacitet za smještaj novih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova ujedno će se povećati za 50 %.

Na pričuvnoj središnjoj jedinici u Austriji eu-LISA je nastavila s pripremama za osiguravanje usklađenosti pretprodukcijских i proizvodnih okruženja sa standardima zajedničke dijeljene platforme. U tu je svrhu dostupni kapacitet hlađenja maksimalno povećan prilagodbom hidraulike i crpki, a provedene su i druge nadogradnje mreže.

Osim toga, eu-LISA je nastavila pružati usluge smještaja na poslužitelju za rezervne sustave Frontexa i Agencije Europske unije za azil.

1.3.3. Zajednička dijeljena platforma

Zajednička dijeljena platforma je prilagodljiva, fleksibilna i standardizirana infrastruktura platforma za pružanje osnovnih tehničkih usluga potrebnih za upravljanje svim informacijskim sustavima kojima upravlja eu-LISA. Primjenom najsuvremenijih tehnologija zajednička dijeljena platforma nudi okvir kojim se učinkovito iskorištavaju resursi, pojednostavnjuju razvojni i operativni zadatci (razvoj usmjeren na DevOps) i nudi visok stupanj automatizacije za upravljanje infrastrukturom (infrastruktura kao kôd). Postojeći sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova upotrebljavaju samo neke usluge zajedničke dijeljene platforme (npr. VIS upotrebljava usluge pohrane i baze podataka), dok su manji sustavi (npr. SIRENE Mail i VISMail) u potpunosti smješteni na njoj. Nakon što postanu operativni, svi novi sustavi koji su trenutačno u razvoju bit će u potpunosti smješteni na zajedničkoj dijeljenoj platformi.

Agencija eu-LISA provela je 2022. sve operacije potrebne za održavanje zajedničke dijeljene platforme koja opslužuje sve osnovne sustave poslovnih aktivnosti. Stoga je zajednička dijeljena platforma bila u potpunosti dostupna, a sve poteškoće riješene su u okviru ciljeva utvrđenih u sporazumima o razini usluga. Osim toga, Agencija je uvela postupak za prilagodljivo održavanje cikličkih ažuriranja, čime se pobrinula da su svi sustavi ažurirani te da se potrebne zamjene točno predviđaju i planiraju. Kako bi nadogradila svoje usluge pohrane, eu-LISA je provela istraživanje tržišta i počela primjenjivati sustav pohrane visoke učinkovitosti.

Važan uspjeh postignut je 2022. kad je migriran okvirni ugovor kojim se uređuju infrastrukturne usluge. Prethodni okvirni ugovor pod nazivom „Zajednička infrastruktura” zamijenjen je novim ugovorom u okviru

ugovora „**Transverzalni okvir za operacije**“⁷². Novi ugovor stupio je na snagu 16. prosinca 2022., čime je omogućen pristup poboljšanim uslugama za rad sustava pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a.

⁷²Ugovor o transverzalnom okviru za operacije (TOF) obuhvaća održavanje dobavljača, korektivno i prilagodljivo održavanje te tehničko praćenje infrastrukture.

1.4. Sigurnost i kontinuitet poslovanja

Agencija kontinuirano provodi postupak upravljanja informacijskom sigurnošću kako bi zajamčila da svaki informacijski sustav, uključujući korporativne sustave s pristupom internetu, primjenjuje pristup **dubinske obrane** koji se temelji na procjeni rizika, u okviru kojeg Agencija uspostavlja više slojeva sigurnosnih mjera radi otpornosti na incidente i kibernetičke napade. Kako bi omogućila pravodobnu identifikaciju kiberprijetnji i odgovor na njih eu-LISA uspostavlja alate za praćenje, postupke u slučaju sigurnosnih incidenata i sustave pripravnosti 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. U suradnji s CERT-EU-om (timom za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija) upravlja sustavom za upravljanje sigurnosnim informacijama i događajima (SIEM) kako bi utvrdila i odgovorila na kiberprijetnje za svoje korporativne informacijske sustave.

Kad je konkretno riječ o **kibersigurnosti**, u prvom je planu bilo jačanje **obrambene spremnosti** Agencije s obzirom na sve veće aktivnosti kibernetičkog ratovanja određenih zemalja. Uz potporu smjernica CERT-EU-a Agencija posebno povećava svoju razinu kibersigurnosti, jača svoju kiberobranu i poboljšava svoje sposobnosti za brzo otkrivanje i reagiranje na kibernetičke operacije.

U sklopu **operativnog upravljanja opsežnim IT sustavima** Agencija kontinuirano prati sigurnosne rizike i upravlja njima te ispituje i unapređuje sigurnosne kontrole kako bi imala učinkovitu sigurnosnu poziciju. Konkretno, kontinuirano je pratila stanje sigurnosnih prijetnji nakon ruske invazije na Ukrajinu, posebno u kontekstu hibridnih prijetnji. Zbog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine posebno je vodila računa o novoj geopolitičkoj situaciji, među ostalim i zbog svoje geografske prisutnosti u četiri države članice EU-a (Estoniji, Francuskoj, Austriji i Belgiji) u kojima se razina prijetnji (uglavnom fizičkih i u kibernetičkom prostoru) znatno razlikuje.

Sigurnost novih sustava glavni je element njihova razvoja. Kad je riječ o tekućoj provedbi **novih sustava PUP-a**, eu-LISA je svoj rad u području sigurnosti usmjerila na postavljanje sigurnosnih zahtjeva koji će potaknuti razvoj **sveobuhvatne sigurnosne arhitekture**. U tom je kontekstu nakon postupka procjene rizika dovršila sigurnosnu arhitekturu internetske zone EES-a. Radila je i na referentnom **modelu arhitekture organizacijske sigurnosti** za informacijske sustave pravosuđa i unutarnjih poslova. Osim toga, sudjelovala je u aktivnostima testiranja sigurnosti (povezanih s EES-om, VIS-om i SBMS-om), a sve potrebne kapacitete za to testiranje u smislu alata i sposobnosti uključila je u svoj portfelj DevSecOps (razvoj, sigurnost i rad).

Agencija je 2022. ostvarila napredak u provedbi preporuka povezanih sa sigurnošću iz nekoliko revizija i procjena (npr. revizija Službe za unutarnju reviziju u području IT sigurnosti za 2020., inspekcija Eurodac-a koju je proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka), kao i u provedbi preporuka iz prethodnih provjera sigurnosti i kontinuiteta poslovanja koje je provela zajedno s državama članicama EU-a. U prvom tromjesečju 2022. dovršila je **unutarnju procjenu sigurnosti** usmjerenu na tehničke i organizacijske aspekte te je pokrenula sigurnosne revizije šest pružatelja tehničkih usluga kako bi pružila dodatno jamstvo o njihovoj usklađenosti s ugovornim sigurnosnim zahtjevima.

Kako bi poboljšala svoj sustav upravljanja informacijskom sigurnošću, eu-LISA je **donijela nekoliko normi i smjernica o informacijskoj sigurnosti**. U kontekstu upravljanja sigurnosnim rizicima dovršila je procjene rizika, sigurnosne planove i **planove kontinuiteta poslovanja** za sustave SBMS, EES i Eurodac. Osim unutarnjih stručnjaka, stručnjaci za sigurnost iz država članica, Europske komisije i Frontexa pregledali su te planove u okviru mreže službenika za sigurnost. Savjetodavne skupine dale su pozitivno mišljenje o planovima, a upravni odbor donio ih je u studenom 2022.

Kad je riječ o koordinaciji i informiranju u području sigurnosti, suradnja s agencijama i institucijama EU-a olakšala je razmjenu znanja i najboljih praksi o kontinuitetu poslovanja, posebno u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 i agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Mreža službenika za kontinuitet poslovanja neprestano je razmjenjivala znanja, procjene rizika i dobre prakse o upravljanju sigurnošću osoblja i otpornosti raznih organizacija kojima se podržava njihov mandat. Agencija sudjeluje i u inicijativama međuinstitucijske skupine za sigurnosnu obuku i informiranje kako bi bila upoznata s najnovijim sigurnosnim pitanjima. Nadalje, kako bi se kontinuirano razmjenjivale najbolje prakse u svim područjima sigurnosti i kontinuiteta poslovanja, Agencija aktivno surađuje s mrežom službenika za sigurnost te je 2022. organizirala 15. i 16. sastanak te mreže kako bi se raspravilo o općem okruženju prijetnji EU-a i najnovijim prijetnjama u području kibersigurnosti. Osim toga, u skladu sa sigurnosnim pravilima eu-LISA-e o zaštiti komunikacijskih i informacijskih sustava, njezina Radna skupina za IT sigurnost sastajala se svaka dva mjeseca kako bi raspravila i razmijenila najnovije informacije o pitanjima povezanim sa sigurnošću.

U okviru priprema za provedbu odluke Komisije o postupcima suradnje u slučaju sigurnosnog incidenta⁷³ i za jačanje svojih kapaciteta za upravljanje tim incidentima Agencija je osnovala **tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente** (CSIRT). Aktivno se savjetovala i sa savjetodavnom skupinom za interoperabilnost i skupinom za suradnju o uspostavi svojih postupaka suradnje u području sigurnosnih incidenata. Osim toga, eu-LISA je aktivno doprinosila razvoju dvaju novih zakonodavnih prijedloga: prijedloga uredbe EU-a o informacijskoj sigurnosti u institucijama i tijelima Unije te prijedlogu uredbe o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti u institucijama, tijelima i agencijama Unije.

U kontekstu **sigurnosne zaštite i fizičke sigurnosti** Agencija je dovršila nekoliko poboljšanja kako bi poboljšala sigurnost i zaštitu svih svojih poslovnih prostora i osoblja koje upravlja sustavima 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. Provela je i specijalizirano osposobljavanje za osoblje kako bi se povećala spremnost za odgovor na hitne situacije. Osim toga, pripremila je sigurnosne zahtjeve za drugo proširenje tehničkog centra, modularnih podatkovnih centara i privremenih prostora u Strasbourgu i ureda za vezu u Bruxellesu.

1.5. Odnosi s dionicima

Kako bi održala i ojačala svoju vidljivost i ugled pouzdanog i sigurnog partnera u svojim područjima stručnosti, eu-LISA kontinuirano radi na poboljšanju i razvoju učinkovite razmjene informacija i radnih odnosa sa svojim dionicima, a posebno sa svim ključnim institucijama u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a te drugim dionicima sa sjedištem u Bruxellesu. Osim toga, ta joj suradnja omogućuje da pruža informacije i stručno znanje o politikama o zakonodavnim inicijativama u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a te prikuplja informacije za pripremu i zagovaranje svojih stajališta.

1.5.1. Partnerstva s državama članicama, institucijama i tijelima EU-a

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila njegovati snažna partnerstva s državama članicama, institucijama i tijelima EU-a te aktivno sudjelovati u tehničkim i strateškim raspravama u relevantnim odborima i radnim skupinama Vijeća EU-a i na sastancima Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove.

Agencija je 2022. doprinijela tehničkim i strateškim raspravama relevantnih tijela Vijeća EU-a, uključujući Stalni odbor za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti (COSI), Radnu skupinu za razmjenu informacija u području pravosuđa i unutarnjih poslova (IXIM), Radnu skupinu za granice, Radnu skupinu za pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima (COPEN) i Radnu skupinu za vize.

Tijekom 2022. eu-LISA je ujedno nastavila pomno pratiti aktivnosti različitih odbora Europskog parlamenta, posebno Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), Odbora za proračune (BUDG), Odbora za proračunski nadzor (CONT), Odbora za unutarnje tržište i zaštitu potrošača (IMCO), Odbora za pravna pitanja (JURI) te Posebnog odbora za umjetnu inteligenciju u digitalnom dobu (AIDA) do zaključenja njegova mandata u svibnju 2022.

Agencija je bila domaćin četiriju posjeta na visokoj razini:

- Didier Reynders, europski povjerenik za pravosuđe, posjetio je 14. veljače tehnički centar eu-LISA-e u Strasbourgu.
- Ylva Johansson, europska povjerenica za unutarnje poslove, posjetila je 21. ožujka sjedište eu-LISA-e u Tallinnu.
- Odbor za pravna pitanja (JURI) Europskog parlamenta posjetio je 24. svibnja sjedište Agencije u Tallinnu.
- Izaslanstvo Odbora Europskog parlamenta za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE) posjetilo je 3. listopada tehnički centar eu-LISA-e u Strasbourgu.

Osim toga, izvršni direktor Agencije održao je bilateralni sastanak s predstavnikom predstojećeg češkog predsjedništva Vijeća EU-a kako bi raspravio o njegovim prioritetima i potpori koju bi Agencija trebala dati kako

⁷³ Provedbene odluke Komisije [C(2021)6663 i C(2021)6664 od 16. rujna 2021.] o utvrđivanju specifikacija za postupak suradnje u pogledu sigurnosnih incidenata koji imaju ili bi mogli imati utjecaj na rad komponenata interoperabilnosti ili na dostupnost, cjelovitost i povjerljivost podataka, u skladu s člankom 43. stavkom 5. Uredbe (EU) 2019/817 i člankom 43. stavkom 5. Uredbe (EU) 2019/818.

bi se oni ostvarili.

Agencija je nastavila održavati godišnje sastanke kako bi svojim dionicima predstavila svoje godišnje prioritete te razmijenila mišljenja o trenutačnim i budućim aktivnostima. U travnju je dostavila godišnje izvješće savjetnicima za pravosuđe i unutarnje poslove, voditeljima diplomatskih misija u Estoniji i višim estonskim dužnosnicima.

Godišnja konferencija eu-LISA-e

U suradnji s češkim predsjedništvom Vijeća Europske unije eu-LISA je 2022. organizirala jubilarno izdanje svoje godišnje konferencije pod nazivom „**10 godina kao digitalno srce šengena**”⁷⁴. Na konferenciji je bilo 20 govornika i 388 sudionika, a na njoj je u Tallinnu prisustvovalo 130 osoba. Na događanju su sudjelovali visoki predstavnici dionika eu-LISA-e, država članica EU-a te institucija i agencija EU-a, uključujući potpredsjednika Europske komisije Margaritisa Schinasa i europsku povjerenicu za unutarnje poslove Ylvu Johansson.

Agencija je na konferenciji sagledala sva svoja postignuća, ključne etape i događaje u posljednjih deset godina na svojem putu od male tehničke agencije do digitalnog srca šengena te ulogu koju je imala u unutarnjim poslovima i digitalizaciji pravosuđa, dvama ključnim područjima za unutarnju sigurnost Europe. Osim toga, konferencija je bila prilika da se razmotre sljedeća faza razvoja eu-LISA-e i područja u kojima bi mogla pružiti dodatnu potporu institucijama EU-a i državama članicama u nastojanjima da Europu učine sigurnijom i snažnijom.

Evaluacije šengena

Učinkovito funkcioniranje šengenskog područja temelji se na složenom regulatornom i političkom okviru koji uključuje zajedničku viznu politiku i suradnju u okviru sustava SIS/SIRENE. Taj je okvir uspostavljen kao kompenzacijska mjera za ukidanje unutarnjih granica kako bi se olakšalo slobodno kretanje u šengenskoj zoni. Radi učinkovite primjene šengenske pravne stečevine u državama članicama EU je uspostavio poseban mehanizam za evaluaciju i praćenje njezine provedbe. Za provedbu **mehanizma evaluacije i praćenja šengenske pravne stečevine**⁷⁵ zajednički su odgovorne države članice i Komisija, a eu-LISA joj doprinosi sudjelovanjem u evaluacijama šengena i sastavljanjem izvješća o njima.

Agencija je 2022. sudjelovala u:

- šest **evaluacija sustava SIS/SIRENE** na licu mjesta: u Španjolskoj (ožujak), Švedskoj (travanj), Norveškoj (svibanj), Islandu (lipanj), Danskoj (listopad) i Portugalu (prosinac),
- jednoj zajedničkoj evaluaciji **zajedničke vizne politike** (uključujući VIS). Zajednička evaluacija Italije i Francuske provedena je u listopadu u odgovarajućim konzularnim uredima u Senegal⁷⁶.

Osim toga, eu-LISA je doprinijela dvama tečajevima osposobljavanja za šengenske evaluatore, koje su organizirale Komisija i Agencija EU-a za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva (CEPOL): jedan o viznoj politici, održan u Ankari u Turskoj, a drugi o suradnji u sustavu SIS/SIRENE, organiziran u Estoniji.

⁷⁴ Deseta godišnja konferencija eu-LISA-e, „**10 godina kao digitalno srce šengena**” (*10 Years as The Digital Heart of Schengen*), održana 13. listopada 2022. u Tallinnu (Estonija).

⁷⁵ **Uredba Vijeća (EU) 2022/922 od 9. lipnja 2022.** o uspostavi i funkcioniranju **mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine** i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013, SL L 160, 15.6.2022, str. 1.

⁷⁶ Osim toga, eu-LISA je pozvana da doprinese još dvjema zajedničkim evaluacijama šengena u konzularnim uredima: zajedničkoj evaluaciji Austrije i Nizozemske te zajedničkoj evaluaciji Malte, Islanda i Luksemburga. Međutim, zbog velikog radnog opterećenja i ograničenih resursa u konačnici je uspjela doprinijeti samo zajedničkoj evaluaciji Italije i Francuske.

1.5.2. Partnerstva s drugim agencijama EU-a

eu-LISA-e je 2022. s drugim agencijama EU-a, prvenstveno u području pravosuđa i unutarnjih poslova, nastavila surađivati i na bilateralnoj razini i u okviru nekoliko mreža, posebno **mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove** (JHAAN) i **mreže agencija EU-a** (EUAN).

FRONTEX

■ Radni dogovor od 2014.

■ Plan suradnje za razdoblje 2021. – 2023.

Suradnja s **Agencijom za europsku graničnu i obalnu stražu** (Frontex) usmjerena je na razmjenu statističkih podataka, sigurnost informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova te na istraživanje i razvoj sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA. Agencija eu-LISA i Frontex surađuju i u okviru JHAAN-a.

eu-LISA i Frontex 2022. su revidirali svoj radni dogovor kako bi uzeli u obzir svoje revidirane mandate. Najvažnija tema kojom su se bavile obje agencije bila je provedba uredbi o EES-u, ETIAS-u i interoperabilnosti. Kroz godinu su održavale redovite međuagencijske koordinacijske sastanke o razvoju ETIAS-a, a svaka agencija sudjelovala je na sastancima upravnog odbora druge agencije. Osim toga, Frontex je sudjelovao u Radnoj skupini eu-LISA-e za biometrijske podatke i Radnoj skupini za umjetnu inteligenciju (WGAI), dok je eu-LISA nastavila održavati Frontexovo mrežno mjesto za oporavak u slučaju katastrofe.

EUROPOL

■ Memorandum o razumijevanju od 2016.

Glavna područja suradnje s **Agencijom EU-a za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva** (Europol) obuhvaćaju pristup informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova te obuku i administrativnu suradnju. eu-LISA i Europol surađuju i u okviru JHAAN-a.

Najvažnija tema kojom su se 2022. bavile obje agencije bila je provedba uredbi o EES-u, ETIAS-u i interoperabilnosti. Europol je krajnji korisnik sustava SIS i uspostavio je svoju vezu s mrežom SIRENE radi razmjene upozorenja sustava SIS. Osim toga, agencije su surađivale u okviru Europolove radne skupine za upravljanje informacijama, eu-LISA-ine radne skupine za biometriju i radne skupine za umjetnu inteligenciju. Nadalje, Europol redovito sudjeluje i na sastancima upravnog odbora eu-LISA-e. Obje su agencije također bile aktivno uključene u provedbu inovacijskog centra EU-a za unutarnju sigurnost smještenog u Europolu, a eu-LISA je u svibnju jednog člana osoblja rasporedila u taj centar.

EUROJUST

■ Memorandum o razumijevanju od 2017.

■ Plan suradnje za razdoblje 2021. – 2023.

Suradnja s **Agencijom EU-a za suradnju u kaznenom pravosuđu** (Eurojust) usmjerena je na administrativnu suradnju i pristup informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova (Eurojust ima pristup SIS-u). eu-LISA i Eurojust surađuju i u okviru JHAAN-a.

Tijekom 2022. njihova je suradnja bila usmjerena na provedbu uredbi o ECRIS-TCN-u, sustavu e-CODEX i interoperabilnosti, kao i na koordinaciju aktivnosti povezanih s digitalizacijom pravosudne suradnje. Osim toga, Eurojust je sudjelovao u radnoj skupini eu-LISA-e o umjetnoj inteligenciji, a agencije su pripremile **zajedničko izvješće pod nazivom „Praćenje istraživanja o upotrebi umjetne inteligencije u prekograničnom kaznenom pravosuđu”**⁷⁷ koje je objavljeno 2022.

EUAA

■ Radni dogovor od 2014.

■ Plan suradnje za razdoblje 2021. – 2023.

Glavna područja suradnje s **Agencijom EU-a za azil** (EUAA) obuhvaćaju prioriteta područja kao što su razmjena statističkih podataka, pitanja povezana s azilom i DubliNetom te IKT-om, kao i administrativna pitanja. Agencija eu-LISA i EUAA surađuju i u okviru JHAAN-a.

Tijekom 2022. suradnja je bila usmjerena na provedbu Uredbe Komisije o elektroničkoj komunikacijskoj mreži „DubliNet”. Obje agencije podijelile su svoja stručna znanja i pružile potporu toj mreži planiranjem poboljšanja sigurnosnih certifikata za DubliNet. Osim toga, eu-LISA je nastavila održavati EUAA-ov centar za oporavak u slučaju katastrofe. Delegacija eu-LISA-e pod vodstvom izvršnog direktora Kruma Garkova u rujnu je posjetila EUAA kako bi s izvršnom direktoricom Ninom Gregori i višim rukovodstvom te agencije raspravila o revidiranom mandatu EUAA-e, napretku u provedbi paketa o interoperabilnosti te mogućnostima za jačanje uzajamne suradnje, posebno u okviru

⁷⁷ eu-LISA i Eurojust (2022.), „Umjetna inteligencija kao potpora prekograničnoj suradnji u kaznenom pravosuđu” (*Artificial intelligence supporting cross-border cooperation in criminal justice*), srpanj 2022.

koncepta koordinacije triju predsjedništava mreže JHAAN.

CEPOL

■ Radni dogovor od 2013.

■ Plan suradnje za razdoblje 2022. – 2024.

■ Godišnji zajednički plan rada

Suradnja s **Agencijom EU-a za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva** (CEPOL) usmjerena je većinom na osposobljavanje krajnjih korisnika informacijskih sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA. Agencije surađuju i u okviru mreže JHAAN.

Agencije su se 2022. usmjerile na organiziranje zajedničkih tečajeva osposobljavanja o upotrebi postojećih i novih sustava PUP-a, zajedno sa sveobuhvatnom arhitekturom interoperabilnosti. Osim toga, CEPOL i eu-LISA organizirali su osposobljavanje za šengenske evaluatore.

U lipnju 2022. CEPOL i eu-LISA potpisali su trogodišnji plan suradnje za razdoblje 2022. – 2024. kako bi ojačali svoju suradnju u pružanju zajedničkih tečajeva osposobljavanja i razmjenu stručnog znanja u područjima od zajedničkog interesa. Potpisale su i godišnji zajednički plan rada o suradnji u okviru zajednički organiziranih aktivnosti osposobljavanja. Osim toga, CEPOL je sudjelovao u radu eu-LISA-ine radne skupine za umjetnu inteligenciju.

FRA

■ Radni dogovor od 2016.

■ Plan suradnje za razdoblje 2020. – 2022.

Glavna područja suradnje s **Agencijom EU-a za temeljna prava** (FRA) obuhvaćaju istraživanje u području biometrijskih podataka i administrativnu suradnju. eu-LISA i FRA surađuju i u okviru JHAAN-a.

Te su agencije 2022. organizirale zajednička osposobljavanja, u čijem su prvom planu bili aspekti povezani s temeljnim pravima u upravljanju opsežnim IT-sustavima. Osim toga, FRA je sudjelovala u radu eu-LISA-ine radne skupine za umjetnu inteligenciju. Agencije su surađivale i u pripremi izvješća o temama od uzajamne važnosti, a eu-LISA je doprinijela FRA-inu „Izvješću o temeljnim pravima za 2022.“.

ENISA

■ Memorandum o razumijevanju od 2018.

■ Plan suradnje za razdoblje 2021. – 2023.

Prioritetna područja za suradnju s **Agencijom EU-a za kibersigurnost** (ENISA) obuhvaćaju informacijsku sigurnost, kontinuitet poslovanja i administrativnu suradnju.

Tijekom 2022. agencije su surađivale na praktičnoj provedbi zakonodavstva EU-a u području kibersigurnosti i u okviru mreže službenika za sigurnost eu-LISA-e. U području kibersigurnosti surađivale su i s CERT-EU-om. Osim toga, ENISA je poduprla eu-LISA-inu godišnju vježbu kibersigurnosti i sudjelovala u njezinoj radnoj skupini za umjetnu inteligenciju.

EASA

Buduća suradnja s **Agencijom EU-a za sigurnost zračnog prometa** (EASA) mogla bi obuhvaćati razmjenu informacija sa zračnim prijevoznicima kako je utvrđeno u uredbama o EES-u i ETIAS-u. Kako bi poduprle provedbu tih uredbi, obje su agencije Komisiji predložile nacрте radnih dogovora i dostavile ih Glavnoj upravi za migracije i unutarnje poslove na savjetovanje među službama.

EIGE

Agencija eu-LISA surađuje s **Europskim institutom za ravnopravnost spolova** (EIGE) na pitanjima kibersigurnosti, otpornosti i kontinuiteta poslovanja te u okviru JHAAN-a.

Međuagencijska suradnja

JHAAN

Članica
od 2012.

Mreža agencija za pravosuđe i unutarnje poslove (JHAAN) krovna je organizacija devet agencija EU-a koje djeluju u europskom području slobode, sigurnosti i pravde.

Kao predsjedatelj mreže JHAAN CEPOL se 2022. usredotočio na tri tematska prioriteta: digitalizaciju, europski zeleni plan i suradnju s trećim zemljama. JHAAN-om će sljedeće godine predsjedati EUAA, a 2024. eu-LISA. Te tri agencije zajedno čine prvi trio predsjedništava JHAAN-a koji se brine za kontinuitet glavnih prioriteta i neometanu smjenu predsjedništava. Kao predstavnica triju predsjedništava eu-LISA je sudjelovala na dvama sastancima organiziranim s predstojećim češkim i švedskim predsjedništvom Vijeća EU-a. Dosad je znatno doprinijela oblikovanju prioriteta mreže utvrđivanjem dnevnih redova sastanaka i zajedničkih inicijativa.

U kontekstu agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine JHAAN je pripremio zajednički dokument u kojem se opisuje doprinos agencija za pravosuđe i unutarnje poslove solidarnosti EU-a s Ukrajinom⁷⁸. Nadalje, mreža je nastavila mapirati aktivnosti svojih devet agencija članica kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, a u rujnu je objavila ažuriranu verziju zajedničkog dokumenta o odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19⁷⁹.

EUAN

Članica
od 2013.

Mreža agencija EU-a (EUAN) dijeli informacije i stručno znanje kako bi oblikovateljima politika i zakonodavcima na razini EU-a i na nacionalnoj razini pružila tehničke usluge i savjete utemeljene na dokazima.

Tijekom 2022. eu-LISA-e je svoj doprinos mreži usmjerila na administrativna pitanja, kao što su proračun i financije, ljudski resursi i učinci pandemije bolesti COVID-19, čime je doprinijela godišnjem postupku davanja razrješenice i međuagencijskim anketama, a razmjenjivala je i informacije o svojim najboljim praksama u različitim administrativnim područjima.

Osim toga, Agencija je sudjelovala u različitim podmrežama EUAN-a, kao što su Mreža voditelja komunikacijskih i informacijskih sustava (HCIN), Mreža za ozelenjivanje (GN), Savjetodavni odbor za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju (ICTAC), Mreža za razvoj radne učinkovitosti (PDN), Međuagencijska pravna mreža (IALN), Mreža službenika za nabavu agencija (NAPO) i Međuagencijska računovodstvena mreža (IAAN). Tijekom 2022. eu-LISA je također postala promatrač u Mreži agencija za znanstveno savjetovanje (EU-ANSA), što je preliminarni korak prema podnošenju službenog zahtjeva za pridruživanje podmreži u budućnosti.

⁷⁸ JHAAN (2023.), „Doprinos agencija za pravosuđe i unutarnje poslove solidarnosti EU-a s Ukrajinom” (*JHA Agencies' Contribution to EU Solidarity with Ukraine*), zajednički dokument JHAAN-a iz ožujka 2023.

⁷⁹ JHAAN (2022.), „Odgovor agencija EU-a za pravosuđe i unutarnje poslove na pandemiju bolesti COVID-19” (*COVID-19 Response of EU Justice and Home Affairs agencies*), drugo ažuriranje, rujna 2022.

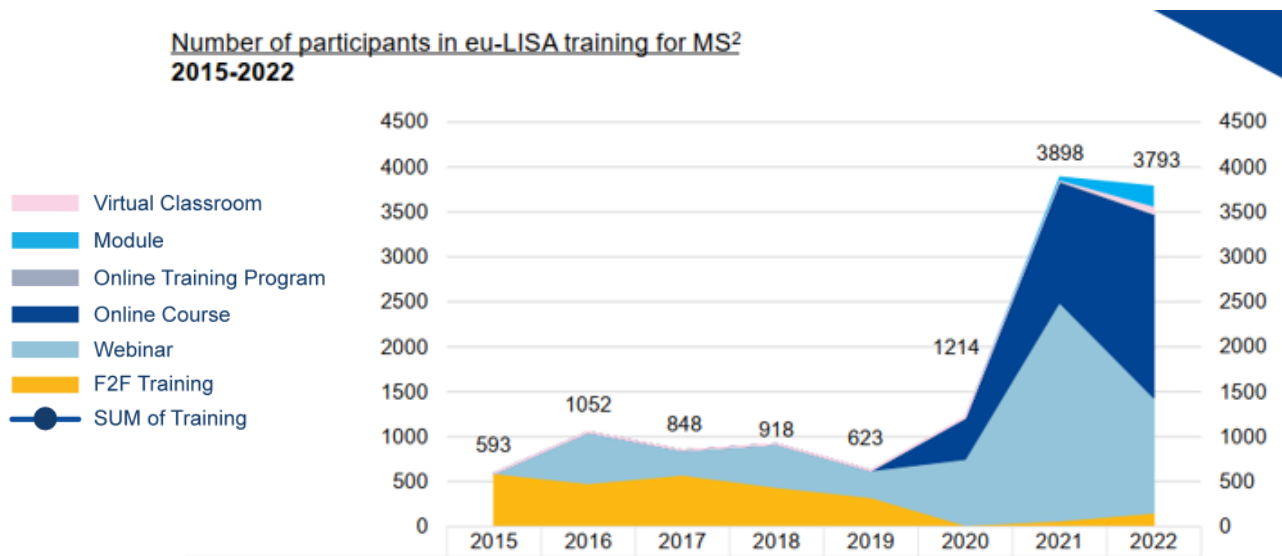
1.5.3. Izgradnja kapaciteta/razvoj sposobnosti

Osposobljavanje za države članice

Godišnji plan obuke državama članicama predstavljen je početkom 2022., a tijekom cijele godine ažurirao se kako bi odražavao revidirane vremenske rokove sustava koji se razvijaju.

agencija je 2022. provela rekordnih **48 aktivnosti osposobljavanja** (uključujući osposobljavanje uz fizičku prisutnost, internetske seminare, virtualne učionice, internetske tečajeve i module). Na tim aktivnostima bilo je gotovo 2800 sudionika, a ako se u obzir uzmu i korisnici postojećih materijala na internetu, ukupan broj sudionika iznosio je 3800. Budući da je 90 % sudionika izrazilo zadovoljstvo kvalitetom osposobljavanja, stopa zadovoljstva dosegla je razinu od 5,4 od 6, čime je u znatnoj mjeri premašen cilj (4)⁸⁰.

Slika 23. Sudjelovanje u osposobljavanjima eu-LISA-e za države članice.

PRIJEVOD

<i>No of participants in eu-LISA trainings for Member States</i>	<i>Broj sudionika osposobljavanja eu-LISA-e za države članice</i>
<i>virtual classroom</i>	<i>Virtualna učionica</i>
<i>module</i>	<i>Modul</i>
<i>online training program</i>	<i>Program osposobljavanja putem interneta</i>
<i>online course</i>	<i>Tečaj putem interneta</i>
<i>webinar</i>	<i>Mrežni seminar</i>
<i>F2F (face-to-face) training</i>	<i>Osposobljavanje uz fizičku prisutnost</i>
<i>SUM of training</i>	<i>Ukupno osposobljavanja</i>

⁸⁰ Detaljniji pregled dostupan je u informativnom sažetku „Aktivnosti osposobljavanja eu-LISA-e za države članice 2022.” (*eu-LISA Training Activities for Member States 2022*).

U prvoj polovini 2022. eu-LISA je održala dva sastanka putem interneta za nacionalne kontaktne točke za mrežu osposobljavanja u državama članicama (mreža nacionalnih kontaktnih točaka), uključujući jedan u lipnju za pokretanje postupka procjene potreba za osposobljavanjem, koji je osnova za **pripremu plana osposobljavanja** za sljedeću godinu. Godišnji sastanak mreže nacionalnih kontaktnih točaka održan je u studenom kako bi se predstavili rezultati procjene potreba za osposobljavanjem, nacrt plana osposobljavanja za 2023. i razvoj platforme sustava za upravljanje učenjem koja se upotrebljava za aktivnosti osposobljavanja. To je bio prvi sastanak mreže nacionalnih kontaktnih točaka uz fizičku prisutnost, organiziran nakon ukidanja ograničenja povezanih s epidemijom bolesti COVID-19.

Agencija je također nastavila dodatno poboljšavati i razvijati svoju **platformu za e-učenje** te je u svibnju uspješno nadogradila sustav za upravljanje učenjem, što je važan korak prema poboljšanju njegove upotrebljivosti i učinkovitosti platforme. Kako bi korisnicima olakšala pristup resursima za učenje, Agencija se posebno bavila povećanjem funkcionalnosti sustava za izvješćivanje i kvalitete podataka.

U siječnju je dovršila **plan osposobljavanja za države članice** i akcijski plan za potporu provedbi planiranih poboljšanja, koji sadržava 29 mjera koje treba provesti do kraja 2023. U prvom planu aktivnosti dovršenih 2022. bilo je pojednostavnjenje i dokumentiranje unutarnjih procesa kako bi se povećale kvaliteta i redovitost komunikacije, a aktivnosti su bile namijenjene unutarnjim i vanjskim dionicima te usmjerene na pokretanje ažuriranja LMS-a.

Izvješćivanje i statistički podaci

Tijekom 2022. eu-LISA je u skladu sa svojim zakonskim obvezama pripremila statutarna tehnička i statistička izvješća o sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova, a na svojim internetskim stranicama objavila je sljedeća izvješća:

Šengenski informacijski sustav (SIS)

- **Godišnje statističko izvješće o sustavu SIS II za 2021.**, koje sadržava pregled podataka primljenih od država članica i zemalja pridruženih šengenskom području, koji su upareni s podacima iz središnjeg sustava SIS⁸¹
- **Izvješće o tehničkom funkcioniranju sustava SIS II za razdoblje 2019. – 2020.**, koje sadržava pregled operativnog upravljanja središnjim sustavom (uključujući sigurnost), zajedno s godišnjim statističkim podacima⁸².

Vizni informacijski sustav (VIS)

- **Izvješće o tehničkom funkcioniranju sustava VIS za razdoblje 2019. – 2021.**, koje sadržava pregled operativnog upravljanja središnjim sustavom, uključujući podatke koje su dostavile države članice⁸³.

Eurodac

- **Popis imenovanih tijela za Eurodac za 2022.**, koji sadržava popis tijela za azil s pristupom središnjem sustavu Eurodac⁸⁴
- **Godišnje statističko izvješće o sustavu Eurodac za 2021.**, koje sadržava informacije o podacima pohranjenima u sustavu te o transakcijama koje provode tijela za azil i ovlaštena tijela za izvršavanje zakonodavstva⁸⁵
- U **godišnjem izvješću o sustavu Eurodac za 2021.** daje se pregled operativnog upravljanja

⁸¹ eu-LISA (2022.), „Godišnje statističko izvješće o sustavu SIS II za 2021.” (SIS II annual statistics report 2021) i „Informativni sažetak o sustavu SIS II za 2021.” (SIS II annual statistics 2021. factsheet), ožujak 2022.

⁸² eu-LISA (2022.), „Izvješće o tehničkom funkcioniranju sustava SIS II za razdoblje 2019. – 2020.” (SIS II technical functioning report 2019–2020) i „Informativni sažetak o sustavu SIS II za razdoblje 2019. – 2020.” (SIS II Technical report 2019-2020 factsheet), svibanj 2022.

⁸³ eu-LISA (2022.), „Izvješće o tehničkom funkcioniranju sustava VIS za razdoblje 2019. – 2021.” (VIS technical functioning report 2019-2021) i „Informativni sažetak o sustavu VIS za razdoblje 2019. – 2021.” (VIS Technical report 2019-2021 factsheet), kolovoz 2022.

⁸⁴ eu-LISA (2022.), „Popis imenovanih tijela za Eurodac za 2022.” (Eurodac list of designated authorities 2022), travanj 2022.

⁸⁵ eu-LISA (2022.), „Godišnje statističko izvješće o sustavu Eurodac za 2021.” (Eurodac annual statistics report 2021) i „Statističko izvješće o sustavu Eurodac za 2021. – informativni sažetak” (Eurodac statistics report 2021 factsheet), lipanj 2022.

Eurodacom, najnovijih ažuriranja i razvoja te statističkih podataka o upotrebi sustava⁸⁶.

Nadalje, u okviru priprema za početak rada **obnovljenog SIS-a** eu-LISA je blisko surađivala s Komisijom na definiranju novih statističkih zahtjeva i novog predloška za prikupljanje podataka za izvješćivanje. Osim toga, sastavila je **novi popis nadležnih tijela** ovlaštenih za izravno pretraživanje SIS-a, zajedno s popisom nacionalnih ureda za SIS i ureda SIRENE, koji su objavljeni kad je obnovljeni sustav SIS pušten u rad u ožujku 2023.⁸⁷

1.6. Upravljanje i usklađenost

U svim svojim aktivnostima Agencija se primamo nastoji pobrinuti da su njezino upravljanje i vodstvo, svakodnevna administracija i opća potpora učinkoviti i troškovno učinkoviti te nastoji definirati i ojačati svoju sposobnost da uzme u obzir promjene političkih prioriteta u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a i sve veće zahtjeve svojih dionika.

Kako bi svoje poslovanje održala učinkovitim i troškovno učinkovitim, a odluke donosila na temelju podataka, Agencija poduzima sve što je potrebno kako bi provodila i stalno poboljšavala svoje jasno utvrđeno, transparentno i odgovorno korporativno upravljanje. Te aktivnosti upravljanja i usklađivanja obuhvaćaju strateško i operativno planiranje, zaštitu podataka, praćenje uspješnosti i izvješćivanje te transparentnu i pravodobnu razmjenu informacija o operativnim i organizacijskim pitanjima eu-LISA-e.

1.6.1. Upravljanje

Upravljačka tijela

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila pružati visokokvalitetnu administrativnu i logističku potporu svojem upravnom odboru, odborima za upravljanje programom i savjetodavnim skupinama.

U prosincu 2022. izmjerila je ukupnu stopu zadovoljstva potporom koju pruža svojim upravljačkim tijelima. Povratne informacije pokazale su vrlo visoku razinu zadovoljstva organizacijom sastanaka (98,6 %), što je znatno iznad ciljne razine.

Tijekom 2022. eu-LISA je organizirala 117 sastanaka svojih upravljačkih tijela, i to:

- sedam sastanaka upravnog odbora, uključujući dva izvanredna sastanka,
- sedam sastanaka Odbora za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) i pet sastanaka koordinacijske skupine,
- 53 sastanka savjetodavne skupine, uključujući sedam izvanrednih sastanaka savjetodavne skupine za SIS,
- 45 sastanaka odborâ za upravljanje programom, uključujući tri izvanredna sastanka Odbora za upravljanje programom za EES i 12 zajedničkih sastanaka Odbora za interoperabilnost, Odbora za upravljanje programom za EES i Odbora za upravljanje programom za ETIAS.

Tijekom 2022. eu-LISA je organizirala i sastanke nekoliko drugih podskupina. Sljedeće skupine osnovane u okviru mandata odgovarajućih savjetodavnih skupina sastajale su se redovito: radna skupina za prijevoznike i radna skupina za biometrijske podatke (u okviru mandata savjetodavne skupine za EES-ETIAS), neformalne stručne skupine za testiranje za VIS i EES (u okviru mandata savjetodavne skupine za VIS i EES-ETIAS) te Forum za upravljanje programom za VIS i SIS (u okviru mandata savjetodavne skupine za VIS i SIS). Osim toga, tajništvo upravnog odbora eu-LISA-e podržalo je organizaciju 15 tehničkih radionica koje su zatražili predsjednici savjetodavnih skupina. Agencija također nadzire radnu skupinu za umjetnu inteligenciju (WGAI) i tehničku horizontalnu stručnu radnu skupinu upravnog odbora koja se na zahtjev sastaje na *ad hoc* osnovi. Agencija je 2022. predstavila dva nova formata sastanaka: skupinu za suradnju u pogledu sigurnosnih

⁸⁶ eu-LISA (2022.), „Godišnje izvješće o sustavu Eurodac za 2021.” (*Eurodac annual report 2021*) i „Godišnje izvješće o sustavu Eurodac za 2021. – informativni sažetak” (*Eurodac annual report 2021 factsheet*), prosinac 2022.

⁸⁷ Popis nadležnih tijela koja su ovlaštena za izravna pretraživanja u SIS-u, zajedno s popisom nacionalnih ureda SIS i nacionalnih ureda SIRENE, objavljen je u *Službenom listu Europske unije*, sv. 66., C 85, 7. ožujka 2023.

incidenata u području interoperabilnosti i stručnu skupinu za testiranje sustava ETIAS, čiji je prvi sastanak održan u lipnju 2022. Osim toga, pripremila se za osnivanje dvaju novih upravljačkih tijela 2023.: savjetodavne skupine i Odbora za upravljanje programom za e-CODEX.

Unutarnje upravljanje i kontrole

Upravni odbor Agencije donio je sve statutarne dokumente o korporativnom programiranju i obvezna korporativna izvješća u skladu s regulatornim zahtjevima i u zakonskim rokovima. Nacrt jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2023. – 2025. donio je 25. siječnja 2022., a njegovu konačnu verziju s neznatnim zakašnjenjem 20. prosinca 2022. Agencija je pripremila i nacrt jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2024. – 2024., koji je Odbor donio 31. siječnja 2023. Odbor je 22. lipnja donio konsolidirano godišnje izvješće o radu agencije eu-LISA za 2021., a 31. kolovoza 2022. i privremeno izvješće za 2022. **Plan provedbe strategije** Agencije donesen je 2022. kako bi se uskladili njezini strateški i operativni ciljevi te kako bi se bolje pratila provedba njezine dugoročne strategije za razdoblje 2021. – 2027. Osim toga, Agencija je 2022. odlučila uvesti novi alat za planiranje (Anaplan) za predstojeći višegodišnji i godišnji proces planiranja kako bi poboljšala cjelokupni proces planiranja, uključujući raspodjelu resursa.

Krajem 2022. eu-LISA je pokrenula **projekt utvrđivanja referentnih vrijednosti** kako bi pomogla u pripremi svoje vanjske evaluacije 2023. Komparativna analiza bila je usmjerena na operativni model i raspodjelu ljudskih resursa Agencije. Projekt uključuje i **pregled korporativnih ključnih pokazatelja uspješnosti** kako bi se poboljšalo mjerenje učinka eu-LISA-e na provedbu relevantnih politika EU-a. Agencija je pokrenula i sveobuhvatno mapiranje svojih unutarnjih i vanjskih **upravljačkih struktura**.

Tijekom 2022. eu-LISA je svoje aktivnosti upravljanja kvalitetom usmjerila na provedbu **zajedničkog okvira za procjenu (CAF)**, sustava potpunog upravljanja kvalitetom koji je posebno prilagođen organizacijama javne uprave. Taj je projekt u rujnu 2021. pokrenut dubinskom analizom jakih i slabih točaka Agencije koju je provela skupina za samoprocjenu zajedničkog okvira za procjenu, koja se sastoji od osoblja iz cijele organizacije. Ta je skupina svoje preporuke organizacijskih poboljšanja utemeljene na konsenzusu predstavila u **izvješću o samoprocjeni** dostavljenom u travnju 2022. To je izvješće bilo osnova za **plan poboljšanja** zajedničkog okvira za procjenu s 10 paketa mjera, koji će poslužiti kao plan djelovanja i u kojem se detaljno opisuju prioriteti eu-LISA-e za organizacijski razvoj. Upravni odbor odobrio ga je u listopadu, a tijekom sljedeće dvije godine Odbor za kvalitetu Agencije nadzirat će njegovu provedbu. U studenom je eu-LISA podnijela zahtjev za **oznaku „Effective CAF User”**, a vanjska evaluacija zakazana je za svibanj 2023.

Od siječnja do ožujka eu-LISA je provela procjenu djelotvornosti svojeg **okvira unutarnje kontrole (ICF)**, tijekom koje je upravitelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu prikupio i analizirao podatke iz različitih izvora (npr. ankete osoblja, registar iznimaka i neusklađenosti te izvješća o unutarnjoj i vanjskoj reviziji) na temelju unaprijed utvrđenih kriterija praćenja. U izvješću o procjeni, koje je dovršeno krajem ožujka, potvrđeno je da je sustav unutarnje kontrole Agencije prisutan, funkcionalan i djelotvoran, ali da su potrebna određena poboljšanja. U travnju je eu-LISA Odboru za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) predstavila rezultate, a upravnom odboru 22. lipnja. Rezultati su sažeti u konsolidiranom godišnjem izvješću o radu za 2021.⁸⁸

Agencija je provela dvije analize svojeg središnjeg **registra iznimaka i neusklađenosti**, što je rezultiralo odgovarajućim mjerama praćenja i poboljšanja. Održala je i prilagođena osposobljavanja kako bi se podigla svijest o važnosti izvješćivanja o iznimkama i neusklađenostima radi poboljšanja kvalitete takvih izvješća i svođenja njihove pojave u budućnosti na najmanju moguću mjeru.

Upravljanje poslovnim programima i projektima (EPMO)

U Uredbi o osnivanju Agenciju se ovlašćuje za korištenje odgovarajuće strukture za upravljanje projektima za učinkovito upravljanje svim projektima. U tu svrhu eu-LISA pomno prati svoje programe i projekte s pomoću metodologije PRINCE2 (Projekti u kontroliranim okruženjima)⁸⁹.

Tijekom godine Agencija je nastavila jačati svoje **moćnosti upravljanja portfeljem projekata (PPM)**, a posebno se usmjerila na olakšavanje donošenja utemeljenih odluka o mogućnostima i rizicima povezanim s

⁸⁸ eu-LISA (2022.), **Konsolidirano godišnje izvješće o radu eu-LISA-e za 2021.**

⁸⁹ Za više informacija posjetite službene internetske stranice o **metodologiji PRINCE2.**

upravljanjem portfeljem na temelju podataka prikupljenih alatima za upravljanje portfeljem projekata (Planview EnterpriseOne i ProjectPlace). Ta će aktivnost doprinijeti i boljem razumijevanju rada na različitim aktivnostima u cijeloj organizaciji.

U ožujku je provela godišnju provjeru usklađenosti **metodologije upravljanja projektima**, a njezine je rezultate u svibnju predstavila upravnom odboru. Osim toga, pokrenula je važno ažuriranje svoje metodologije upravljanja projektima u koju je uključila povratne informacije o trenutačnoj verziji i pojašnjenje ovisnosti o unutarnjim procesima.

Agencija je uvela i nove funkcije, kao što je **registar korporativnih i jediničnih rizika/problema** u alatu Planview Enterprise. Krajem 2022. uvela je novu platformu za učenje kako bi dodatno potaknula razvoj kapaciteta za upravljanje projektima.

Kako bi poboljšala postupke u okviru mogućnosti za upravljanje portfeljem projekata, Agencija je analizirala i upotrebu suradničkog rješenja ProjectPlace. Analiza odgovora pokazala je da je 75 % korisnika rješenja ProjectPlace bilo zadovoljno podrškom EPMO-a za alat, a 51 % korisnika bilo je zadovoljno pruženom obukom. Međutim, samo je 49 % korisnika bilo zadovoljno resursima za učenje. Agencija je izradila akcijski plan za rješavanje primjedbi i poboljšanje ukupnog zadovoljstva suradničkim rješenjem ProjectPlace.

Kao dio veće inicijative za poboljšanje procesa u okviru funkcije za upravljanje portfeljem projekata eu-LISA je dovršila **ocjenu integracije modela zrelosti sposobnosti (CMMI)**. Svrha ocjene bila je višem rukovodstvu Agencije pružiti točnu procjenu postojećih procesa i utvrditi prilike za poboljšanje. Uvođenjem metodologije CMMI eu-LISA će povećati kontrolu usklađenosti s metodologijom upravljanja projektima. Rezultate ocjene CMMI-ja formalizirala je u akcijski plan, ali s obzirom na to da se trenutačno razmatra donošenje formalnog agilnog pristupa, Agencija je pokrenula analizu kako bi istražila mogućnost zamjene evaluacije CMMI-ja procjenom spremnosti za agilnost.

U drugom tromjesečju 2022. eu-LISA je dovršila preispitivanje poslovnika **programskih odbora**, čime je njihova nadležnost proširena na nadzor i praćenje dodjele i potrošnje resursa u okviru programa. Osim toga, ažuriran je sastav programskih odbora kako bi se uključili dodatni unutarnji dionici. U skladu sa zakonskim zahtjevima Agencija je podnosila redovita izvješća Europskom parlamentu i Vijeću o razvoju novih sustava (tj. izvješća o napretku svakih šest mjeseci), kao i mjesečna izvješća odgovarajućim odborima za upravljanje programom.

U skladu s financijskim pravilima eu-LISA-e svi programi i aktivnosti koji zahtijevaju znatne izdatke podliježu **ex ante evaluaciji** prije odobrenja i uvrštavanja u godišnji program rada Agencije. Te se evaluacije provode u skladu s pristupom u dvije faze odobrenim 2019., koji se sastoji od procjene mogućnosti (dvije godine prije početka projekta) i procjene izvedivosti (godinu dana nakon početka projekta). Nijedan veliki projekt 2022. nije ispunjavao uvjete za procjenu izvedivosti⁹⁰.

Agencija je u ožujku 2022. osnovala **Odbor za upravljanje ugovorima** kako bi bolje upravljala transverzalnim elementima okvirnih ugovora za vanjske konzultantske usluge, a posebno kako bi se poboljšala koordinacija nabave. Osim toga, razvila je alat za praćenje statusa i napretka zahtjeva za vanjsku nabavu.

Okvir usluga i procesa

Agencija je kroz godinu održavala svoj katalog proizvoda i usluga te integrirani model procesa, koji sadržava ažuran popis svih proizvoda i usluga koje Agencija pruža unutarnjim i vanjskim dionicima te jamči jasnoću u svim aspektima provedbe procesa. U 2022. naglasak je bio na **utvrđivanju potrebnih ažuriranja i promjena** postojećih i novih usluga povezanih s budućim radom novih sustava i inicijativa (npr. ETIAS, ECRIS-TCN, interoperabilnost). Osim toga, eu-LISA je započela mapirati i dokumentirati sve svoje korporativne procese, u okviru čega sastavlja ažuriranu i sveobuhvatnu dokumentaciju kako bi povećala transparentnost i odgovornost svojih operacija te zajamčila djelotvorno i učinkovito pružanje usluga svojim dionicima, kao i djelotvorno mjerenje uspješnosti.

U okviru svojeg integriranog modela procesa Agencija je u srpnju 2022. pokrenula projekt za jačanje **upravljanja znanjem** u okviru razvoja i provedbe prilagođenog alata, čime će se dionicima znatno olakšati pristup relevantnim dokumentima.

⁹⁰ Međutim, početkom 2023. upravnom odboru predstavljeno je izvješće o 23 projekta čije je pokretanje predviđeno za 2024., a koji ispunjavaju uvjete za *ex ante* procjenu mogućnosti.

Upravljanje ugovorima i dobavljačima

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila sa strateškim prelaskom s vertikalne na transverzalnu nabavu usluga i zaliha za svoje poslovanje, uključujući uspostavu novih kontrola radi boljeg upravljanja ugovorima i dobavljačima. Operativne jedinice imale su potporu posebnog tima za provedbu i izvršenje ugovora te tima za upravljanje ugovornim rizikom, čime je ojačana primjena učinkovitih, djelotvornih i usklađenih praksi.

Agencija eu-LISA donijela je 2022. novu **politiku upravljanja ugovorima** koja će poslužiti kao sveobuhvatan okvir za upravljanje ugovornim sredstvima koja se upotrebljavaju za nabavu robe, usluga i radova, uključujući definiranje uloga i odgovornosti, zajedno s okvirom za kontrolu. Osim toga, osnovala je poseban Odbor za upravljanje ugovorima, koji je zadužen za nadzor okvirnih ugovora za eksternalizirane ljudske resurse.

Agencija je za neke ključne ugovore testirala **uravnoteženu ocjenu uspješnosti** kako bi se izvukle pouke za budućnost te je poradila na formalizaciji postupka ugovornih kazni i umanjenih plaćanja, što je dovršila do kraja 2022. Osim toga, pozabavila se i relevantnim nalazima revizije i širila stečena iskustva kako bi poboljšala poštovanje pravila u ugovornom ekosustavu s više dobavljača koji se stalno razvijaju.

Organizacijska arhitektura

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila s uvođenjem svoje organizacijske arhitekture, koja je započela 2019. uvođenjem organizacijske strukture u okviru programa eu-LISA 2.0. Proces organizacijske arhitekture usvojen je u prosincu. Nakon što je uspostavila okvir procesa i upravljanja te osnovala Odbor za reviziju, Agencija je sada usmjerena na održavanje optimalne usklađenosti arhitektonskih, dizajnerskih i razvojnih inicijativa sa svojim sveobuhvatnim ciljevima te korporativnom i tehnološkom strategijom.

1.6.2. Usklađenost

Unutarnja revizija

Člankom 80. financijskih pravila eu-LISA-e⁹¹ zahtijeva se da Odjel za unutarnju reviziju izvješćuje upravni odbor i izvršnog direktora o svojim nalazima i preporukama. Njime se zahtijeva i učinkovita suradnja dionikâ unutarnje revizije. U studenom 2021. Odbor je donio⁹² plan unutarnje revizije za 2022.⁹³, koji je izmijenjen u studenom 2022.⁹⁴ U ožujku 2022. donio je Izvješće o radu Odjela za unutarnju reviziju, a u studenom 2022. i Plan unutarnje revizije za 2023.

Odjel za unutarnju reviziju nastavio je služiti kao kontaktna točka za revizije koje provode Služba za unutarnju reviziju Europske komisije (IAS) i Europski revizorski sud. Ta je uloga bila važna kako bi se poremećaji u redovitim aktivnostima Agencije sveli na najmanju moguću mjeru i izbjeglo udvostručavanje rada. Kao glavna kontaktna točka, Odjel nije preuzeo upravljačku odgovornost kako bi zadržao neovisnost i objektivnost.

Nije bilo narušavanja individualne objektivnosti, primjerice zbog sukoba interesa ili ograničenja područja primjene. Međutim, budući da je Odjel za unutarnju reviziju *de facto* odgovoran za pripremu, održavanje, praćenje, izvješćivanje i koordinaciju provedbe eu-LISA-ine strategije za borbu protiv prijevара, postoji rizik od stvaranja dojma narušenosti. Odjel neće pružiti (ponovno) jamstvo u pogledu nekoliko elemenata strategije koje je sâm osmislio kako bi zaštitio svoju objektivnost i neovisnost. Umjesto toga, bit će pozvan da prema potrebi pruži (ponovno) jamstvo za te elemente.

Rezultati pokazatelja uspješnosti Odjela za unutarnju reviziju za 2022.⁹⁵ prikazani su u Tablici 4. u nastavku.

Tablica 4. Pokazatelji uspješnosti Odjela za unutarnju reviziju eu-LISA-e

⁹¹ **Financijska pravila eu-LISA-e**, odluka upravnog odbora br. 2019-198, stupila na snagu 1. rujna 2019.

⁹² Vidjeti dokument odluke upravnog odbora br. 2021-350, točka A.25.

⁹³ Vidjeti dokument upravnog odbora br. 2021-358, Plan unutarnje revizije za 2022., Ares(2021)7075595 – 17. studenog 2021.

⁹⁴ Vidjeti dokument odluke upravnog odbora br. 2022-382, točka B.15.

⁹⁵ Vidjeti dokument upravnog odbora br. 2023-046 REV1, Izvješće o radu Odjela za unutarnju reviziju za 2022., Ares(2023)1905996 – 16. ožujka 2023.

Pokazatelji uspješnosti	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.
Provedba godišnjeg plana revizije	> 80 %	80 %	80 %	82 %
Revizijski pregledi dovršeni u okviru proračuna i na vrijeme	> 80 %	60 %	60 %	55 %
Broj sati osposobljavanja osoblja Odjela za unutarnju reviziju godišnje	> 80 %	70 %	77 %	72 %
Zadovoljstvo dionika	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.
<i>vanjski dionici</i>	> 80 %	87,5 %	90 %	87,5 %
<i>unutarnji dionici</i>	> 80 %	80,4 %	80,4 %	89,7 %

U okviru programa osiguranja i poboljšanja kvalitete Odjel za unutarnju reviziju proveo je **drugu samoprocjenu s neovisnom vanjskom validacijom**. Projekt je pokrenut krajem 2022., a dovršen je u veljači 2023.⁹⁶ Neovisni vanjski ocjenjivač potvrdio je da je Odjel općenito usklađen s međunarodnim standardima za stručnu provedbu unutarnje revizije i etičkim kodeksom⁹⁷.

Zaštita podataka

Agencija je tijekom godine kontinuirano jamčila najvišu razinu zaštite podataka u skladu sa zakonodavstvom EU-a o zaštiti podataka, uključujući posebne odredbe za svaki informacijski sustav PUP-a u svojoj nadležnosti. U tu je svrhu upravni odbor eu-LISA-e imenovao službenika za zaštitu podataka koji će nadzirati usklađenost Agencije s pravilima za obradu osobnih podataka koju provode institucije i agencije EU-a i blisko surađivati s voditeljima obrade podataka, izvršiteljima obrade i Europskim nadzornikom za zaštitu podataka (EDPS) kako bi se pronašla učinkovita rješenja koja jamče usklađenost s relevantnim uredbama o privatnosti i zaštiti osobnih podataka.

Kako bi podigla razinu svijesti o zaštiti podataka, Agencija je cijele godine provodila različite aktivnosti, uključujući opće tečajeve i sastanke radi informiranja, uvodno osposobljavanje za nove zaposlenike, pojedinačne tečajeve, tjedne biltene i namjensku intranetsku stranicu. Povodom proslave Europskog dana zaštite podataka u siječnju 2022. predstavljena je inovativna društvena igra za interaktivno učenje o obavijestima o privatnosti, procjenama učinka na zaštitu podataka i povredama podataka. Agencija je u listopadu organizirala internetski seminar o zaštiti podataka u javnoj nabavi i upravljanju ugovorima (koji je vodio Europski nadzornik za zaštitu podataka), što je bila prilika za razmjenu iskustava o pitanjima zaštite podataka povezanim s ugovorima s vanjskim pružateljima usluga koji uključuju obradu osobnih podataka.

Tijekom godine Agencija je vodila **evidenciju o svim kategorijama aktivnosti obrade** koje se provode u ime voditelja obrade. Osim toga, budući da se od nje zahtijeva da vodi evidenciju o svim aktivnostima obrade koje se provode u ime jednog ili više voditelja obrade, eu-LISA je organizirala tečajeve i radionice za obuku vlasnika proizvoda i usluga sustava SIS, VIS, Eurodac i EES kako bi im pružila odgovarajuću podršku. Osim toga, u skladu sa zahtjevima iz Uredbe **uspostavila je registar aktivnosti obrade**.

Nadalje, službenik za zaštitu podataka podržao je razvoj i razvoj informacijskih sustava tako što je sudjelovao u procesu upravljanja promjenama, u okviru kojeg je uglavnom podupirao izradu procjena učinka na zaštitu podataka. Agencija je poradila na rješavanju najzahtjevnijih aspekata u području zaštite podataka, posebno onih koji proizlaze iz primjene tehnologija uspoređivanja biometrijskih uzoraka i mjera za ublažavanje utvrđenog rizika. U rujnu 2022. počela je revidirati svoju metodologiju procjene učinka na zaštitu podataka kako bi pružila potporu odgovornom osoblju.

Godišnje izvješće o radu službenika za zaštitu podataka za 2021. u ožujku je predstavljeno upravnom odboru eu-LISA-e i objavljeno na mrežnom mjestu Agencije⁹⁸. U izvješću su predstavljeni status aktivnosti eu-LISA-e u području zaštite podataka i trenutačno stanje provedbe aktivnosti i usklađenosti Agencije u području

⁹⁶ U skladu sa standardom 1312 Vanjske procjene Odjel za unutarnju reviziju mora se pobrinuti da funkcija unutarnje revizije najmanje jednom svakih pet godina prođe vanjsku procjenu kvalificiranog neovisnog ocjenjivača.

⁹⁷ **Međunarodni okvir profesionalne prakse (IPPF)** konceptualni je okvir kojim su organizirane smjernice koje je objavio Institut unutarnjih revizora.

⁹⁸ Za više informacija vidjeti **Godišnje izvješće o radu službenika za zaštitu podataka eu-LISA-e za 2021. Godišnje izvješće o radu za 2022.** doneseno je u veljači 2023.

zaštite podataka.

Tijekom godine službenik za zaštitu podataka eu-LISA-e sudjelovao je u koordinacijskim skupinama za nadzor za SIS, VIS i Eurodac, a nacionalnim tijelima za zaštitu podataka i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka predstavio je najnovija kretanja i uspješnost sustava, pri čemu se usmjerio na kretanja i pitanja koja bi mogla utjecati na obradu osobnih podataka. Na sastancima mreže službenika za zaštitu podataka sudjelovao je u raspravama o međunarodnim prijenosima, obradi obavijesti o povredi podataka, društvenim mrežama, učinku presude *Schrems I*⁹⁹, a na sastancima mreže službenika za zaštitu podataka PUP-a razmatrali su se provedbena pravila, međunarodni prijenosi podataka i suradnja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka.

U listopadu 2022. Europol i eu-LISA na bilateralnom sastanku u Tallinnu razmijenili su iskustva o prethodnim savjetovanjima s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka i procjenama učinka na zaštitu podataka te stajališta o inspekcijama Europskog nadzornika za zaštitu podataka radi daljnjeg jačanja svoje suradnje.

⁹⁹ Presuda Suda Europske unije (veliko vijeće) od 16. srpnja 2020., *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland Limited i Maximilian Schrems (Schrems II)*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559.

1.7. Administracija i opća podrška

Agencija kontinuirano nastoji rasti kao organizacija koja ostvaruje operativnu izvrsnost i svoju misiju te uspješno postiže svoje godišnje ciljeve i jamči učinkovitu i prilagodljivu uspješnost koja je potpuno usklađena s regulatornim okvirom EU-a. Te funkcije potpore uključuju održavanje pravnih usluga, proaktivno upravljanje ljudskim i financijskim resursima te učinkovitu potporu unutar Agencije postojećim i novim dionicima.

1.7.1. Transformacija organizacije

Agencija eu-LISA započela je s **kulturnom transformacijom** kako bi postala fleksibilna, otporna organizacija koja se može prilagoditi i ostvariti rezultate u svim okolnostima.

Kako bi definirala skup poželjnih ponašanja za svoje osoblje koja bi činila temelj njezine kulture, 2022. je provela kulturnu procjenu. Nakon sveobuhvatne procjene uslijedilo je nekoliko radionica, koje su rezultirale zemljovidom kulturnih ambicija, što će doprinijeti kontinuiranom razvoju eu-LISA-e i moći će se upotrijebiti i u postupku zapošljavanja za utvrđivanje kulturnih podudaranja.

Osim toga, Agencija je započela s razvojem **strategije upravljanja ljudskim resursima koja se temelji na kompetencijama**, a cilj joj je poboljšati zapošljavanje, planiranje radne snage, upravljanje uspješnošću i ponudu učenja. To podrazumijeva reviziju okvira kompetencija kako bi se pružili sveobuhvatne smjernice, alati i postupci. Okvirom se kompetencija uvodi kao središnji element, a usmjeren je na pojedince. Konačno izvješće i plan uvođenja trenutačno su u završnoj fazi i uspješno su testirani u pripremi oglasa za slobodna radna mjesta i procjenama kandidata.

1.7.2. Ljudski resursi

Dijagnostička studija u području ljudskih resursa

U prvom tromjesečju 2022. eu-LISA je provela dijagnostičku studiju u području ljudskih resursa kako bi procijenila funkciju i učinkovitost svojih ljudskih resursa, u okviru koje je prikupila vrijedne informacije o profilima koje treba zaposliti. Studija će pomoći i da se postave temelji za **strategiju ljudskih resursa** i utvrde moguća poboljšanja kako bi se ponudile najbolje usluge ljudskih resursa.

Novi **sektor za upravljanje talentima** uspostavljen je 2022. kako bi se obuhvatio cijeli ciklus zapošljavanja: od privlačenja kandidata, zapošljavanja, uvođenja u posao, zadržavanja, razvoja karijere i odvajanja te kako bi se zajamčilo poduzimanje odgovarajućih mjera za ostvarenje potencijala ljudi i njegovanje timova koji doprinose sigurnijoj Europi.

Stjecanje talenata

Nastojanja da se privuče **raznolika skupina kandidata** i da se eu-LISA pozicionira kao poželjan poslodavac nastavila su se tijekom 2022. Agencija je predstavljala mrežu agencija EU-a na **virtualnom sajmu karijera** za međunarodne organizacije u Berlinu na kojem se okupilo više od 60 međunarodnih organizacija i 4000 sudionika. Osim toga, poradila je i na stvaranju pozitivne slike o sebi kao poslodavcu kroz posebne kampanje, kao što su izjave članova osoblja na društvenim mrežama, i upotrebom društvenih mreža kao alata kako bi doprla do talenata. Zahvaljujući boljem informiranju o koristima koje nudi zaposlenicima i poboljšanoj vidljivosti mogućnosti za karijeru koje nudi Agencija je doprla do nove publike s ograničenim znanjem o EU-u i njegovim agencijama.

Agencija je 2022. **zaposlila 36 novih članova osoblja**, u što se ne ubrajaju interne izmjene ugovora ili ponude za napredovanje u karijeri za postojeće članove osoblja. Budući da je njezin rad na zapošljavanju talenata neutraliziran fluktuacijom osoblja, Agencija je provela sveobuhvatnu procjenu kako bi shvatila razloge i pronašla načine za brže zapošljavanje novih talenata.

Osim toga, pokrenula je pilot-projekt **programa unutarnje mobilnosti** kako bi iskoristila kompetencije postojećeg osoblja i potaknula kontinuirani interni profesionalni rast. Poziv je bio usmjeren na četiri profila u području provedbe programa i projekata, što je dovelo do uspostave baze talenata i premještanja dvaju članova osoblja.

Digitalizacija postupaka u području ljudskih resursa

Agencija je nastavila raditi na digitalizaciji svojih postupaka u području ljudskih resursa i zapošljavanja kako bi poboljšala učinkovitost. Migracija eu-LISA-ine platforme za upravljanje talentima iLearn u oblak uspješno je dovršena pa je pristup informacijama i značajkama omogućen s bilo kojeg mjesta, čime je poboljšano cjelokupno korisničko iskustvo.

U studenom 2023. dovršen je prvi krug testiranja modula sustava Sysper za planiranje pripravnosti i izvješćivanje o njoj. Osim toga, eu-LISA je digitalizirala podnošenje obveznih izvjava ili zahtjeva za provedbu pravila o sprečavanju sukoba interesa i upravljanju njima.

Učenje i razvoj

Utvrđen je **godišnji plan učenja** i održano je nekoliko informativnih sastanaka za cjelokupno osoblje. Tijekom godine organizirane su različite aktivnosti obuke koje su privukle ukupno 1366 sudionika, a obrađeno je 89 zahtjeva za uslugu.

Prvi novi sadržaj koji je postao dostupan u sustavu iLearn bio je **novi prethodno snimljeni program uvođenja u posao**, kojim se pojednostavnjuje iskustvo za osoblje i nove zaposlenike te štedi vrijeme operativnog osoblja, koje više ne mora održavati sastanke uz fizičku prisutnost.

Dovršena je **godišnja procjena i reklasifikacija**, pri čemu je 2022. reklasificirano 25 članova osoblja. Osim toga, Agencija je ažurirala postupak i alate za postavljanje pojedinačnih ciljeva, čime su bolje povezani strateški ciljevi eu-LISA-e i godišnji ciljevi svakog člana osoblja.

Iskustvo i dobrobit zaposlenika

Agencija nastavlja s mjerenjem angažmana zaposlenika na godišnjoj osnovi, a on je tijekom 2022. ostao stabilan. Na temelju anketa o angažmanu eu-LISA i dalje daje prednost dobrobiti osoblja, uključujući pokretanje **programa za mentalno zdravlje** za osoblje i njihove obitelji koji se temelji na tri stupa: osviještenosti, prevenciji i potpori. Osim toga, članovima osoblja ponuđena je usluga brige o sebi u obliku preplate na mobilne aplikacije, internetskih seminara o mentalnom zdravlju na radnom mjestu te pojedinačnih savjetovanja s kvalificiranim psihoterapeutom kako bi se njima i njihovim obiteljima pomoglo u nošenju s teškim vremenima.

Kako bi dodatno promicala poštovanje i dostojanstvo na radnom mjestu, Agencija je dovršila odabir novih povjerljivih savjetnika. Odabrano je pet novih članova osoblja koji su osposobljeni za pružanje podrške osoblju koje traži pomoć u situacijama koje se smatraju psihološkim ili seksualnim uznemiravanjem.

Nakon što je tijekom pandemije stekla vrijedno iskustvo i povratne informacije na temelju posebnih radnih aranžmana, eu-LISA je povećala mogućnosti **rada na daljinu** koje se nude osoblju tako što je uvela hibridne radne aranžmane, ali službena pravila o tom pitanju još nisu donesena. Takav način rada doprinio je smanjenju stope izostajanja s posla.

Politike u području ljudskih resursa

Kako bi svoj pravni okvir uskladila s novim pravilima za agencije EU-a, eu-LISA je donijela **nova provedbena pravila Pravidnika o osoblju o administrativnim istragama i revidirala smjernice o zviždačima**. Na temelju odobrenja upravnog odbora omogućeno joj je odstupanje od pravila Komisije o radnom vremenu i **hibridnom radu** dok se ne izradi nova ogledna ili posebna odluka.

1.7.3. Financije i javna nabava

Tijekom 2022. eu-LISA je nastavila razvijati i jačati svoje unutarnje financijske procese i postupke radi transparentnog i učinkovitog upravljanja financijskim sredstvima. Osim toga, ponovno je prionula planiranju za budućnost, posebno u području digitalizacije proračuna i javne nabave. Nadalje, eu-LISA je uspostavila potrebne elemente za buduće uvođenje izrade proračuna na temelju aktivnosti, uz kontinuirano praćenje i razvoj svojih financijskih postupaka i postupaka javne nabave.

1.7.4. Program povećanja kapaciteta

Nakon što joj je 2018. proširen mandat, eu-LISA je morala proširiti kapacitet svoje lokacije u Strasbourgu kako bi se zadovoljile operativne potrebe novih sustava, što je prije svega podrazumijevalo povećanje kapaciteta podatkovnih centara i stvaranje dodatnog uredskog prostora za osoblje. U veljači 2020. pokrenula je projekt za **drugo proširenje lokacije u Strasbourgu** čija je provedba predviđena za 2028. Odluka o tom projektu izmijenjena je u lipnju 2021. kako bi se uključila još dva projekta kojima se rješavaju hitne poslovne potrebe prije dovršetka drugog proširenja lokacije: **modularni podatkovni centar** i **nadogradnja kapaciteta za napajanje i hlađenje**.

Radi učinkovitog upravljanja projektima i njihove provedbe u okviru sveobuhvatnog **programa povećanja kapaciteta** uređena su sljedeća tri međusobno povezana infrastrukturna projekta:

- **Drugo proširenje tehničkog centra.** Projekt se bavi izgradnjom novih poslovnih prostora na lokaciji u Strasbourgu. U 2022. ažuriran je program izgradnje, uključujući svu relevantnu dokumentaciju i novu procijenjenu financijsku omotnicu. Zbog proračunskih ograničenja poziv na podnošenje ponuda okvirni ugovor o uslugama projektiranja zgrada nije pokrenut, a projekt je trenutačno odgođen za sljedeće višegodišnje razdoblje financijskog okvira.
- **Modularni podatkovni centar 2.** Projektom se predviđa instalacija modularnog podatkovnog centra u kontejnerima, tj. fleksibilno i prilagodljivo rješenje za koje nisu potrebne građevinske aktivnosti. Tijekom 2022. eu-LISA je radila na dovršetku koncepta tog centra uzimajući u obzir buduće potrebe smještaja sustava na poslužitelju. Osim toga, pokrenula je anketu kako bi dobila pregled mogućih tehničkih rješenja za modularne podatkovne centre.
- **Nadogradnja infrastrukture za napajanje i hlađenje.** Cilj je pokriti kratkoročne i dugoročne potrebe za električnom energijom i hlađenjem tehničkog centra u Strasbourgu. Prethodna studija izvedivosti elektroenergetskog kapaciteta dovršena je u svibnju 2022., a u njoj su navedeni alternativni scenariji za kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje. Rezultati će se upotrijebiti i za modularni podatkovni centar 2. Osim toga, u studiji o hlađenju istražuje se kako optimizirati kapacitete hlađenja opreme ugrađene u podatkovni centar kako bi se smanjila potrošnja energije i omogućila nadogradnja postojećeg sustava.

1.7.5. Korporativne usluge

Program za upravljanje poslovnim sadržajem

Agencija je 2020. počela provoditi **program za upravljanje poslovnim sadržajem** kako bi svojem osoblju stavila na raspolaganje integrirani okvir koji obuhvaća sve strategije (uključujući politike i postupke), metode i alate za upravljanje informacijama o aktivnostima Agencije te njihovoj obradi i pohrani. Provedba tog programa postupna je i očekuje se da će trajati do kraja 2025.

Agencija je 2022. nastavila raditi na dva projekta u okviru ovog programa. Prvo, u okviru projekta **novog sustava za upravljanje dokumentima** izrađen je plan projekta i resursa u kojem su navedeni ciljevi, mjere uspješnosti te uloge i odgovornosti. Drugo, u prvom planu projekta **novih internetskih stranica eu-LISA-e** bila je priprema ugovora.

Program za uvođenje računalstva u oblaku

Računalstvo u oblaku strateški je pokretač digitalne transformacije. Moderne organizacije zainteresirane su za izgradnju i pružanje prilagodljivih i sigurnih rješenja bez ulaganja u prateću fizičku infrastrukturu i njezina razvoja. U digitalnom svijetu organizacije također žele upotrebljavati svoj softver i pristupiti svojim sadržajima s bilo kojeg mjesta na zahtjev. Poslovni razlozi eu-LISA-e za prelazak na računalstvo u oblaku su sljedeći: upravljanje tehnologijom na kraju pružanja podrške, uvođenje novih tehničkih kapaciteta i ispunjavanje budućih poslovnih zahtjeva, bolja sigurnost i usklađenost s propisima, postizanje operativne izvrsnosti u smislu dostave, troškovne učinkovitosti i bržeg prelaska na tržište, poboljšanje tehnološke stabilnosti te učinkovitosti, produktivnosti i interakcija među zaposlenicima, korisnicima i izvođačima za bolje korisničko iskustvo.

Strateški pristup za uvođenje računalstva u oblaku u području IKT-a odobren je 2022., a poslovni je model

programa (uključujući proračun, vremenski okvir i područje primjene) konsolidiran.

Ta će se modernizacija korporativnih sustava IKT-a Agencije isporučivati postupno u razdoblju 2023. – 2024. u okviru sljedećih inicijativa: **jedinstvene komunikacije** (uključujući mogućnosti razgovora i sastanaka u okviru poduzeća usmjerenog na produktivnost, pružatelja usluga računalstva u oblaku, upotrebu hibridnog sustava na lokaciji, arhitekture s više oblaka), migracije poslovnih aplikacija i kapaciteta na **pružatelja usluga računalstva u oblaku usmjerenog na produktivnost** (uključujući e-poštu i kalendar, alat za praćenje ugovora, aplikaciju za sigurnosnu provjeru itd.), **jedinstvene sigurnosne kopije** (objedinjavanje postupaka za sigurnosno kopiranje i oporavak od katastrofa u sustavima koji upotrebljavaju hibridnu arhitekturu na lokaciji ili arhitekturu računalstva u više oblaka).

Opće usluge

Tijekom 2022. eu-LISA je provodila i optimizirala održavanje svih svojih centara i objekata kako bi se pobrinula da je infrastruktura zgrade sigurna, učinkovita, funkcionalna i u potpunosti usklađena s poslovnim potrebama. U svrhu promicanja vožnja biciklom na posao pokrenut je projekt spremišta za bicikle kako bi se u poslovnim prostorima moglo smjestiti više bicikala.

Radi omogućavanja povećanja broja osoblja Agencije, provedeno je nekoliko projekata kako bi prostor bio kvalitetno iskorišten i imao više radnih mjesta. Uvedeni su nova politika održavanja radnih mjesta i internetski alat za rezervaciju radnih prostora. Osim toga, pokrenuta je studija aktivnosti na radnom mjestu za još učinkovitiju upotrebu uredskog prostora, udobnije radno okruženje i općenito poboljšanje dobrobiti na radnom mjestu.

Tijekom 2022. donesena je **politika zaštite okoliša** eu-LISA-e, a cilj je osigurati registraciju u sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a (EMAS) do 2024. Osim toga, konsolidirana je i politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Korporativne usluge IKT-a

Agencija je 2022. promijenila pristup pružanju korporativnih usluga IKT-a i usmjerila se na pokazatelje uspješnosti za praćenje kvalitete usluga. Jedan od čimbenika uspjeha te promjene bio je projekt uvođenja popisa infrastrukture informacijskih tehnologija (ITIL), koji je trenutačno u tijeku i kojim je olakšana potrebna prilagodba. Agencija je uvela nove linije za internet i mreže širokog područja (WAN) u Bruxellesu i između lokacija (Tallinn – Strasbourg) zbog čega se poboljšao i sigurnosni položaj. Osim toga, nadogradila je infrastrukturu za sigurnosno kopiranje i pohranu kako bi bolje podržala ciljeve oporavka te je uvela upravljanje hibridnim identitetom radi višerazinske provjere autentičnosti.

1.7.6. Komunikacija

Vanjska komunikacija Agencije bila je usmjerena na pružanje objektivnih, pouzdanih i lako razumljivih informacija kako bi se povećala opća informiranost i vidljivost. Konkretno, 2022. Forbes je eu-LISA-i dodijelio društvenu nagradu za inovativne i inspirativne inicijative u području javne komunikacije, a Agencija je pohvaljena za svoje odlučno zagovaranje etičnosti i upotrebu inovativnih komunikacijskih strategija, tehnika i alata.

Vanjska komunikacija

U prvom planu vanjske komunikacije 2022. bili su vidljivost postignuća eu-LISA-e i podizanje javne svijesti o njezinoj ulozi u služenju interesima građana EU-a i pružanju IT usluga svojim dionicima. Agencija je upotrebljavala različite multimedijske formate kako bi promicala svoju ulogu i postignuća u upravljanju i zagovaranju IT-a kao ključnog čimbenika za provedbu politika EU-a u području slobode, sigurnosti i pravde. Potrebno je istaknuti sljedeće:

- Agencija eu-LISA objavila je posebnu knjižicu kako bi obilježila svoju **desetu obljetnicu** 100. Publikacija je objavljena na društvenim mrežama kako bi se dodatno povećala vidljivost Agencije na internetu te je doprla do više od 14 500 ljudi na LinkedInu.

¹⁰⁰ eu-LISA (2022.), „Deseta obljetnica eu-LISA-e” (eu-LISA 10-year anniversary). Za više informacija posjetite internetske stranice **desete obljetnice eu-LISA-e**.

- Agencija eu-LISA pokrenula je novi internetski portal „Otkrij eu-LISA-u 2.0”, na kojem je dostupan ažurirani pregled njezinih zadaća i područja poslovanja¹⁰¹.
- Agencija je sudjelovala na sastancima o Komisijinim komunikacijskim kampanjama za EES i ETIAS, a tim je kampanjama doprinijela promicanjem korporativnog mrežnog mjesta kampanje za registraciju prijevoznika i podizanje razine svijesti te je na svim svojim kanalima društvenih mreža radila na informiranju i poticanju registracija.

Osim toga, doprinijela je tromjesečnom biltenu sustava ETIAS koji objavljuje Frontex i u kojem se navodi pregled najnovijih promjena povezanih s uvođenjem sustava ETIAS. Agencija je podržala i **kampanju Europske komisije za preinaku sustava SIS**.

Tijekom 2022. Agencija je svoje aktivnosti u području vanjske komunikacije usmjerila i na jačanje odnosa s medijima i daljnje širenje svoje internetske prisutnosti na svojim internetskim stranicama i kanalima društvenih mreža. To je uključivalo objavljivanje sveobuhvatnih pregleda njezine uloge i zadaća u nekoliko nacionalnih medijskih kuća (među ostalim u njemačkim, talijanskim, francuskim i estonskim medijima). Osim toga, eu-LISA je doprinijela mrežama agencija EU-a isticanjem zajedničkih stajališta (uključujući solidarnost s Ukrajinom, europski zeleni plan i kampanju „Žene u IT-u”) te je povećala vanjsku publiku do koje su doprle povezane informacije i poruke.

Naposlijetku, eu-LISA je komunicirala o svojim glavnim događanjima – godišnjoj konferenciji i dvama okruglim stolovima o industriji – kako bi povećala svoju vidljivost i suradnju s ciljanom publikom, čime je znatno povećala broj pratitelja na društvenim mrežama: +42 % na LinkedInu, +21 % na Twitteru i +15 % na Facebooku.

Unutarnja komunikacija

Tijekom 2022. funkcija unutarnje komunikacije eu-LISA-e učinkovito je olakšala komunikaciju između uprave i zaposlenika te između organizacijskih jedinica Agencije. Prema rezultatima ankete provedene među osobljem ukupno zadovoljstvo unutarnjom komunikacijom iznosilo je 91 %.

Povodom proslave svoje desete obljetnice eu-LISA je organizirala razne aktivnosti, uključujući posebnu internetsku izložbu fotografija „Then and Now”, posebnu retrospektivu u obliku biltena i niz intervjua s članovima osoblja. Tijekom 2022. znatan dio aktivnosti unutarnje komunikacije bio je usmjeren na komunikaciju u kriznim situacijama povezanu s pandemijom bolesti COVID-19 i agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine.

Kako bi podigla razinu svijesti svojeg osoblja i pozvala kolege da doprinesu važnim temama povezanim s EU-om, Agencija je promicala i razne društvene kampanje na razini EU-a, npr. Svjetski dan čišćenja u rujnu, sadnja tri milijarde stabala do 2030., mjesec kibersigurnosti u listopadu, Međunarodni dan žena i Međunarodni dan muškaraca.

¹⁰¹ „Otkrij eu-LISA-u – naše osnovne aktivnosti za sigurniju Europu” (*Discover eu-LISA – our core activities for a safer Europe*). Za više informacija posjetite discover.eulisa.europa.eu.

2

MANAGEMENT

The main elements of eu-LISA's management, such as budget and human resources.

Rukovodstvo

2.1. Upravni odbor

Agencija je tijekom 2022. nastavila vrlo blisku, transparentnu i konstruktivnu suradnju sa svojim upravnim odborom. Uz svoje statutarne obveze Agencija je redovito izvješćivala Odbor o svim utvrđenim značajnim rizicima i problemima, uključujući mjere ublažavanja provedene radi razvoja novih opsežnih informacijskih sustava koji su joj povjereni.

Agencija je Odboru dostavljala redovita ažuriranja i izvješća o statusu provedbe EES-a, ETIAS-a, ECRIS-TCN-a i programa interoperabilnosti, uključujući mišljenja donesena u okviru odgovarajućih savjetodavnih skupina i odbora za upravljanje programom, izvješća o povezanim rizicima i problemima, predložene mjere ublažavanja i cjelokupni razvoj programa. Odbor je u više navrata naglasio svoju čvrstu predanost provedbi arhitekture interoperabilnosti kao njezina glavnog prioriteta. Osim toga, savjetodavne skupine za SIS, VIS i Eurodac izvješćivale su ga o statusu operativnog upravljanja odgovarajućim sustavima, uključujući povezane rizike i probleme, zajedno s mjerama za smanjenje rizika. Odbor je redovito primao izvješća i od službenika za sigurnost, službenika za zaštitu podataka i Odjela za unutarnju reviziju agencije eu-LISA.

Tijekom 2022. upravni odbor donio je nekoliko važnih odluka kako bi se zajamčio kontinuitet poslovanja Agencije, uključujući:

- imenovanje privremenog izvršnog direktora,
- odobrenje radnog dogovora s Agencijom Europske unije za temeljna prava (FRA) za usluge računovodstvenog službenika i imenovanje računovodstvenog službenika *ad interim*,
- prijedloge promjene datuma puštanja novih sustava u rad,
- donošenje propisanih dokumenata o planiranju i izvješćivanju (tj. jedinstvenog programskog dokumenta (uključujući financijski izvještaj), godišnjih i privremenih izvješća o radu, godišnjih financijskih izvještaja),
- donošenje sigurnosnih planova i planova kontinuiteta poslovanja za komunikacijsku infrastrukturu i Eurodac te sigurnosnih planova, planova kontinuiteta poslovanja i planova oporavka u slučaju katastrofe za EES i sBMS,
- donošenje smjernica o javnom pristupu dokumentima.

Odbor za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) pratio je rizike kojima upravlja Agencija i sustav unutarnje kontrole. Uz tri redovita održao je i četiri izvanredna sastanka. Odbor i ACFC primali su redovita izvješća o stanju proračunskog postupka i pregovora o financijskom upravljanju, kao i o statusu provedbe revizijskih preporuka. Nadalje, Odbor je pomno pratio najnovije informacije o kadrovskoj situaciji Agencije i njezinu programu povećanja kapaciteta.

Upravni odbor je 2022. sazvao dva izvanredna sastanka: jedan o izvješću Odbora za reviziju, a drugi o statusu provedbe preinaka uredbi o SIS-u i puštanju u rad obnovljenog SIS-a. Odbor se u tri navrata sastao putem interneta, dok su ostali sastanci organizirani u hibridnom obliku. Sastanak upravnog odbora u lipnju održan je u Strasbourgu pod pokroviteljstvom francuskog predsjedništva Vijeća EU-a, a sastanak u studenom održan je u Pragu pod pokroviteljstvom češkog predsjedništva.

Kako bi dodatno poboljšala transparentnost i doprinijela podizanju javne svijesti o svojem radu, Agencija je na svojim internetskim stranicama nastavila objavljivati sažetke redovitih sjednica upravnog odbora.

2.2. Najvažniji događaji

2.2.1. Donesene uredbe

U lipnju 2022. na snagu je stupila **Uredba o e-CODEX-u**, kojom se eu-LISA-i povjerava operativno upravljanje sustavom e-CODEX i njegovim budućim razvojem te se utvrđuju zahtjevi koje je potrebno ispuniti kako bi joj ga predao konzorcij država članica koje su njime dotad upravljale¹⁰². Pripreme za preuzimanje započele su u prosincu, a eu-LISA je osnovala posebnu savjetodavnu skupinu.

Vijeće je 15. lipnja donijelo Uredbu o reviziji **mehanizma evaluacije i praćenja šengena** (SEMM), izmjeni intervala ciklusa evaluacije i jačanju uloge agencija EU-a u postupcima praćenja i evaluacije¹⁰³. U skladu s njom promjene će se uvesti u sljedećem ciklusu evaluacije.

Krajem 2022. EU je donio Direktivu o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti u cijeloj Uniji (**Direktiva NIS 2**)¹⁰⁴. Iako ta direktiva ne utječe izravno na osnovne aktivnosti eu-LISA-e, njome će se poboljšati kibersigurnost u EU-u jer se od država članica zahtijeva određena razina pripravnosti u strateškim područjima.

U području umjetne inteligencije Vijeće je 6. prosinca 2022. donijelo opći pristup **Zakonu o umjetnoj inteligenciji**¹⁰⁵. Taj je akt dio zakonodavnog paketa Komisije objavljenog 2021., uključujući preispitivanje koordiniranog plana za umjetnu inteligenciju. Predloženom uredbom uvodi se skup usklađenih pravila primjenjivih na oblikovanje, razvoj i upotrebu određenih visokorizičnih sustava umjetne inteligencije te ograničenja za određenu upotrebu sustava daljinske biometrijske identifikacije¹⁰⁶. Zakonodavnim prijedlogom predviđa se odredba o izuzimanju komponenti opsežnih informacijskih sustava koje nadzire eu-LISA i koji su stavljeni na tržište ili u uporabu godinu dana prije datuma njegove primjene. Međutim, kad je to primjenjivo, Agencija će pri evaluaciji svakog opsežnog informacijskog sustava u svojoj nadležnosti uzeti u obzir regulatorne zahtjeve. Osim toga, svaka znatna promjena dizajna ili namjene relevantnog sustava ili komponente umjetne inteligencije potaknut će punu primjenu te uredbe.

2.2.2. Revidirane i izmijenjene Uredbe

Vijeće i Parlament utvrdili su 2022. svoje pregovaračke mandate za preinaku Uredbe o Eurodacu kako bi dovršili **reformu sustava Eurodac**¹⁰⁷. Kad se donese, ta preinaka bit će važna sastavnica koja će se integrirati u okvir za interoperabilnost u području pravosuđa i unutarnjih poslova. Prijedlogom se područje primjene Uredbe o Eurodacu proširuje uvođenjem novih kategorija kako bi se podržao zahtjev za prikupljanje i pohranu podataka o državljanima trećih zemalja ili osobama bez državljanstva za koje je utvrđeno da nezakonito borave na području EU-a. Njime će se umjesto aplikacija uspostaviti više funkcija pretraživanja i mehanizama za praćenje pojedinačnih situacija podnositelja zahtjeva za azil i nezakonitih migranata. Međuinstitucijski pregovori trebali bi započeti 2023., a Europski parlament i predstojeće predsjedništvo Vijeća obvezali su se da će zakonodavnu reformu dovršiti do travnja 2024., što će poslužiti kao osnova za nadogradnju Eurodaca koju će provesti Agencija.

U lipnju 2022. izmijenjena je **Uredba o osnivanju agencije eu-LISA** kako bi se e-CODEX (komunikacija e-pravosuđa putem internetske razmjene podataka) stavio pod njezinu nadležnost.

¹⁰² **Uredba (EU) 2022/850** Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o računalnom sustavu za prekograničnu elektroničku razmjenu podataka u području pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima (**sustav e-CODEX**) i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1726, SL L 150, 1.6.2022.

¹⁰³ **Uredba Vijeća (EU) 2022/922** od 9. lipnja 2022. o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013, SL L 160, 15.6.2022., str. 1.

¹⁰⁴ **Direktiva (EU) 2022/2555** Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o **mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije**, izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 i Direktive (EU) 2018/1972 i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148 (Direktiva NIS 2), SL L 333, 27.12.2022., str. 80.

¹⁰⁵ Vijeće za PUP (2022.), „**Akt o umjetnoj inteligenciji: Vijeće poziva na promicanje sigurne umjetne inteligencije koja je u skladu s temeljnim pravima**”, priopćenje za medije, 6. prosinca 2022.

¹⁰⁶ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju **usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji (Akt o umjetnoj inteligenciji)** i izmjeni određenih zakonodavnih akata Unije, COM(2021) 206 final.

¹⁰⁷ „**Eurodac: Zastupnici ažurirali svoja stajališta s obzirom na predstojeće pregovore s Vijećem**”, Europski parlament, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (LIBE), priopćenje za medije, 13. prosinca 2022.

Konačno, u srpnju 2022. Europski parlament i Vijeće donijeli su **izmijenjenu Uredbu o šengenskom informacijskom sustavu (SIS)** kako bi u SIS uključili unos upozorenja o informacijama o državljanima trećih zemalja u interesu Unije¹⁰⁸. Tom se izmjenom utvrđuju primjenjivi postupci i zaštitne mjere kojima se Europolu omogućuje da predloži dodavanje novih upozorenja u SIS. Komisijin Odbor za SIS SIRENE nastavio je rasprave o potrebnim izmjenama provedbenih akata, uključujući upućivanje na nove kategorije upozorenja. Nakon donošenja provedbenih akata eu-LISA će uvesti novo upozorenje s informacijama koje je predložio Europol.

2.2.3. Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine

Od početka ruske invazije na Ukrajinu 24. veljače 2022. Agencija aktivno podupire države članice i brine se za neprekinutu dostupnost sustava EU-a za upravljanje granicama.

Od ožujka 2022. eu-LISA sudjeluje i daje svoj doprinos na sastancima **mreže EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija**¹⁰⁹. Kako bi podržala provedbu Direktive o privremenoj zaštiti¹¹⁰, pružila je stručnu potporu Komisiji u razvoju **platforme za privremenu zaštitu** za evidentiranje osoba koje bježe od agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine.

U prvom semestru eu-LISA je doprinijela radnoj skupini za **integrirani politički odgovor na krizu (IPCR)**¹¹¹, ponajviše pružanjem potpore Vijeću u pitanjima povezanim s opsežnim informacijskim sustavima u području pravosuđa i unutarnjih poslova te izradom redovitih izvješća kako bi Komisiju obavijestila o upotrebi sustava pravosuđa i unutarnjih poslova i razinama kiberprijetnji.

Osim toga, eu-LISA je bila u redovitom kontaktu s drugim agencijama EU-a u zemljama domaćinima koje dijele granice s Ukrajinom i Rusijom (tj. s Uredom BEREC-a, EIGE-om, Frontexom, CEPOL-om i ECHA-om) kako bi analizirala razine prijetnji za kibersigurnost i kontinuitet poslovanja. Osim toga, pojačala je i praćenje mogućih rizika i prijetnji za opsežne informacijske sustave i korporativnu infrastrukturu u svojoj nadležnosti, a relevantne informacije prosljeđuje odgovarajućim stranama. Na razini osoblja u okviru eu-LISA-e pokrenuto je nekoliko inicijativa u obliku dobrotvornih kampanja za potporu izbjeglicama.

2.2.4. Promjena izvršnog direktora

Upravni odbor 31. listopada 2022. zamjenika izvršnog direktora eu-LISA-e Luca Tagliarettija imenovao je privremenim izvršnim direktorom kako bi osigurao kontinuitet poslovanja i nadgledao svakodnevno upravljanje nakon odlaska Kruma Garkova, koji je dužnost izvršnog direktora Agencije obnašao od njezina osnivanja.

U tom je svojstvu Luca Tagliaretti preuzeo i zadaće dužnosnika za ovjeravanje koji je odgovoran za provedbu unutarnjih kontrola eu-LISA-e. Kako bi se spriječio sukob interesa s ulogom voditelja upravljanja rizicima i unutarnje kontrole (MRMIC) za potrebe provedbe okvira za unutarnju kontrolu, uloga voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu do imenovanja novog izvršnog direktora privremeno je delegirana voditelju Jedinice za upravljanje i kapacitete¹¹².

¹⁰⁸ **Uredba (EU) 2022/1190** Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2022. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1862 u pogledu unosa u Schengenski informacijski sustav (SIS) upozorenja s informacijama o državljanima trećih zemalja u interesu Unije, SL L 185, 12.7.2022., str. 1.

¹⁰⁹ **Plan za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija**, mehanizam EU-a za pripravnost i upravljanje krizama povezanim s migracijama, uspostavljen **Preporukom Komisije (EU) 2020/1366 od 23. rujna 2020.**

¹¹⁰ **Direktiva Vijeća 2001/55/EZ** od 20. srpnja 2001. o **minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba** te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, SL L 212, 7.8.2001., str. 12. i **Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382** od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja **masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine** u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite, SL L 71, 4.3.2022., str. 1.

¹¹¹ Za detaljniji pregled načina na koji Vijeće koordinira odgovor EU-a na krize posjetite posebnu stranicu o **integriranom političkom odgovoru na krizu (IPCR)**.

¹¹² Upravni odbor eu-LISA-e 12. siječnja 2023. imenovao je Agnès Diallo **novom izvršnom direktoricom**, a dužnost je preuzela 16. ožujka 2023.

2.3. Upravljanje proračunom i financijama

2.3.1. Financijsko upravljanje

Proračun Agencije za financijsku godinu financiran je iz različitih izvora¹¹³, pri čemu je glavni prihod dolazio iz godišnjeg doprinosa iz proračuna EU-a, tj. iz dijela III. glave 11. poglavlja 10. „Upravljanje državnom granicom – decentralizirane agencije”, koji je donijelo proračunsko tijelo¹¹⁴. Osim toga, eu-LISA prima doprinose od pridruženih zemalja.

2.3.2. Izvršenje proračuna

Upravni odbor eu-LISA-e donio je konačni račun prihoda i rashoda za 2022.¹¹⁵ Na kraju 2022. stope izvršenja njezina proračuna bile su sljedeće:

- 99,0 % kad je riječ o odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, uzimajući u obzir neautomatske prijenose odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koje je upravni odbor odobrio u veljači 2023.¹¹⁶, vidjeti tablicu u nastavku,
- 91,6 % kad je riječ o odobrenim sredstvima za plaćanje, uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2023.

Odobrena sredstva za preuzete obveze (u milijunima EUR)

Izvršenje proračuna za 2022. na dan 31. prosinca 2022.			Izvršenje proračuna uz prijenos sredstava u skladu s odlukom	
Konačni doneseni proračun za 2022.	Izvršene obveze	% izvršenja	Neautomatski prijenos	% izvršenja uzimajući u obzir neautomatski prijenos
319,64	291,29	91,1 %	25,15	99,0 %

Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (C1)¹¹⁷ koja su konačno prihvaćena za 2022. podijeljena su među različitim glavama na sljedeći način:

- 8 % (25,49 milijuna EUR) za rashode za infrastrukturu i operativne rashode (glava 2.),
- 13 % (41,22 milijuna EUR) za rashode za osoblje (glava 1.),
- 79 % (252,93 milijuna EUR) za operativni proračun (glava 3.).

Kad je riječ o glavi 3., zbog višegodišnje prirode ugovora koji se upotrebljavaju za podršku temeljnim aktivnostima otvorena odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 195,88 milijuna EUR predviđena za 2022. automatski su prenesena te će se upotrijebiti 2023. i u narednim godinama. Detaljna raščlamba navedena je u Prilogu II.

Agencija je izvršila 100 % operativnog proračuna u iznosu od 252,93 milijuna EUR (uzimajući u obzir neautomatski prijenos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koji je odobrio Upravni odbor), kako je prikazano u poglavlju **Slici 24.** na stranici 80.

¹¹³ U skladu s člankom 46. stavkom 3. **Uredbe osnivanju agencije eu-LISA.**

¹¹⁴ Vidjeti članak 45. stavak 5. i članak 46. stavak 3. **Uredbe o osnivanju eu-LISA-e.** Doprinos EU-a odnosi se na odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje C1 (izglasana odobrena sredstva za tekuću proračunsku godinu).

¹¹⁵ U skladu s člankom 45. stavkom 7. **Uredbe osnivanju agencije eu-LISA.**

¹¹⁶ Odluka upravnog odbora eu-LISA-e br. 2023-040 od 9. veljače 2023.; članak 12. **financijskih pravila eu-LISA-e.**

¹¹⁷ Odobrena sredstva za godinu (tj. početni proračun + izmjena proračuna ± prijenosi). Riječ je o „svježim” odobrenim sredstvima koja su unesena u proračun na početku financijske godine. Ona se mogu prenijeti ili dopuniti odobrenim sredstvima iz izmijenjenog proračuna.

Agencija je 2022. ukinula 1,11 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza prenesenih iz prethodnih godina, što čini 0,3 % ukupnog iznosa prenesenih odobrenih sredstava u okviru glave 3. „Rashodi poslovanja”. U **Tablici 5** sažeto su prikazana opozvana odobrena sredstva po godini nastanka pravne obveze na kojoj se temelje.

Tablica 5. Opozvane proračunske obveze iz 2022. po godini nastanka (u milijunima EUR)

Poglavlje proračuna	Članak proračuna	2018.	2019.	2020.	2021.	Ukupno
Infrastruktura	Zajednička infrastruktura sustava			-0,13		-0,13
	Mreže			-0,01	-0,01	-0,02
Aplikacije	SIS II	-0,08		-0,13		-0,21
	VIS/BMS	-0,38				-0,38
Aktivnosti operativne potpore	Operativna potpora			-0,01	-0,36	-0,37
UKUPNO		-0,46		-0,28	-0,38	-1,11

U okviru operativne potpore iznos od 0,37 milijuna EUR odnosi se na ukidanje proračunskih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za koja je istekao ugovor, a za koja nisu bile potrebne rezervacije predviđene ugovorom (npr. opozivi koji se odnose na ugovore o funkcijama vanjske podrške (uključujući dodatne troškove za prekovremeni rad); preostali sastanci savjetodavnih skupina i osposobljavanje u vezi sa sustavima i državama članicama; kao i primjena ugovornih kazni).

Izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje

Ukupni izglasani konačni proračun za odobrena sredstva za plaćanje Agencije iznosio je 296,51 milijun EUR. Na kraju 2022. izvršenje odobrenih sredstava za plaćanje za odobrena sredstva C1 doseglo je 91,6 %, uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2023. Na slikama na idućim stranicama prikazana je raščlamba ukupnog proračuna po glavama te ukupna potrošnja sredstava i odobrenih sredstava za plaćanje tijekom 2022.

Kad je riječ o administrativnim rashodima, izvršeno je 89,4 % odobrenih sredstava za plaćanje prenesenih iz 2021. u 2022.

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru glave 1. („Rashodi za osoblje”)¹¹⁸ koja iznose 0,67 milijuna EUR i u okviru glave 2. („Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi”) koja iznose 13,71 milijun EUR, a koja još nisu bila plaćena tijekom 2022. i za koja postoji valjana pravna obveza, prenesena su u 2023. zajedno s odgovarajućim odobrenim sredstvima za plaćanje¹¹⁹. U okviru glave 3. najveći dio odobrenih sredstava za plaćanje potrošen je na zajedničku infrastrukturu sustava. Raščlamba izvršenih odobrenih sredstava za plaćanje za operativni proračun nalazi se na **Slici 27**. na stranici 80.

Pokazatelj uspješnosti: vrijeme plaćanja

Tijekom 2022. eu-LISA je ukupno izvršila 2892 platne transakcije s rokovima za plaćanje, što je povećanje od 36,16 % u odnosu na 2021., uključujući:

- 2808 transakcija s maksimalnim vremenom plaćanja od 30 dana,
- 50 transakcija s maksimalnim vremenom plaćanja od 45 dana,
- 32 transakcije s maksimalnim vremenom plaćanja od 60 dana,
- 2 transakcije s maksimalnim vremenom plaćanja od 90 dana.

Prosječno vrijeme plaćanja za sve vrste plaćanja bilo je znatno kraće od propisanog roka: 18,4 dana za plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 30 dana i 30,4 dana za plaćanja koja je potrebno izvršiti u roku od 60 dana.

Sveukupno je 90,08 % svih transakcija plaćeno u ugovorenom roku. Ukupno je odgođeno 287 plaćanja, od

¹¹⁸ Ne prenose se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje povezana s naknadama.

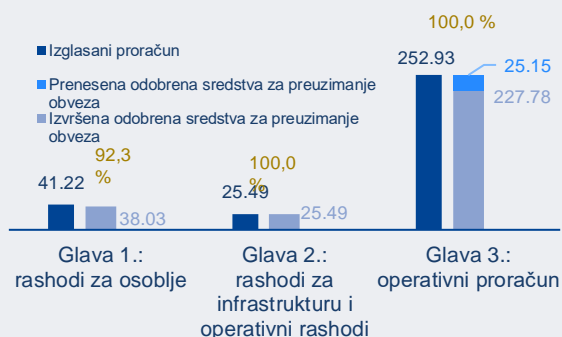
¹¹⁹ U skladu s člankom 12. stavkom 6. **financijskih pravila eu-LISA-e**.

čega su za četiri plaćene i zatezne kamate za kašnjenje koje su iznosile 9048,07 EUR plaćenih vjerovnicima.

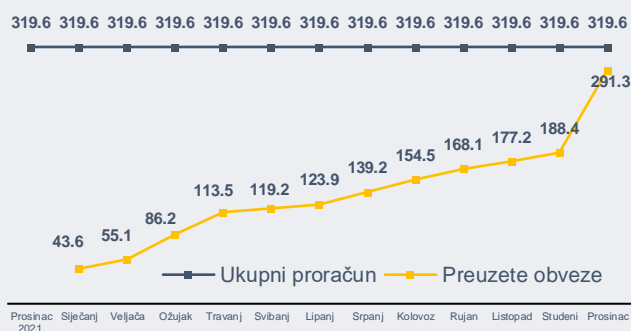
Izvršenje proračuna 2022.

Agencija u okviru godišnjeg okvira za izvješćivanje objavljuje stope izvršenja proračuna i pokazatelje uspješnosti.

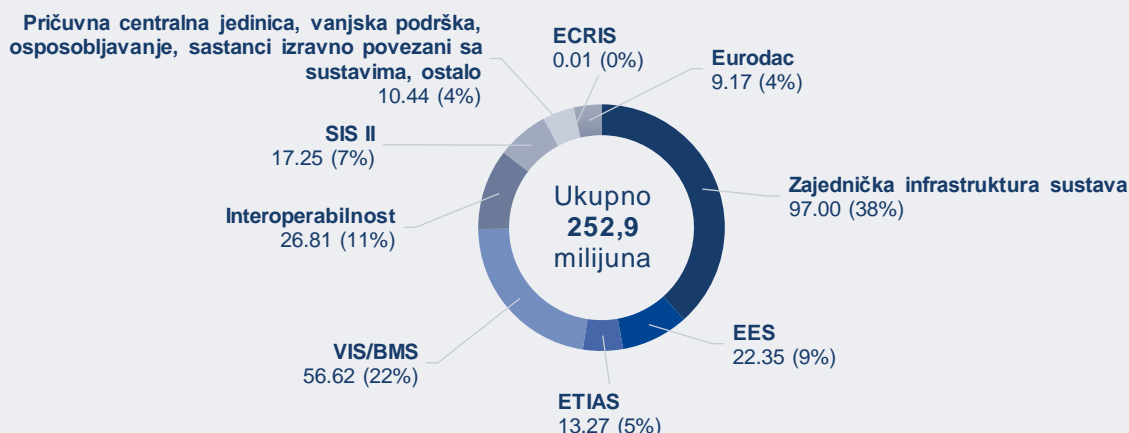
Slika 24. Potrošnja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza C1 (u milijunima EUR)

Slika 25. Kretanja u potrošnji odobrenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom godine (u milijunima EUR)

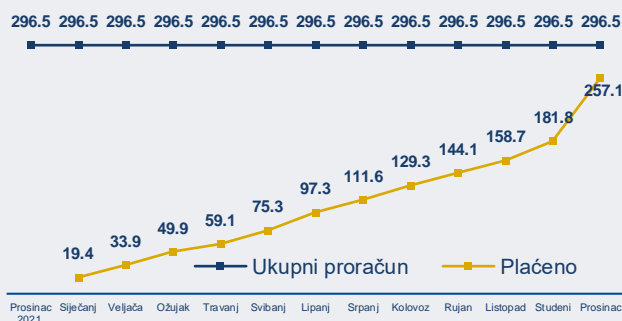
Slika 26. Izvršenje odobrenih sredstava za preuzimanje obveza iz glave 3. (u milijunima EUR)

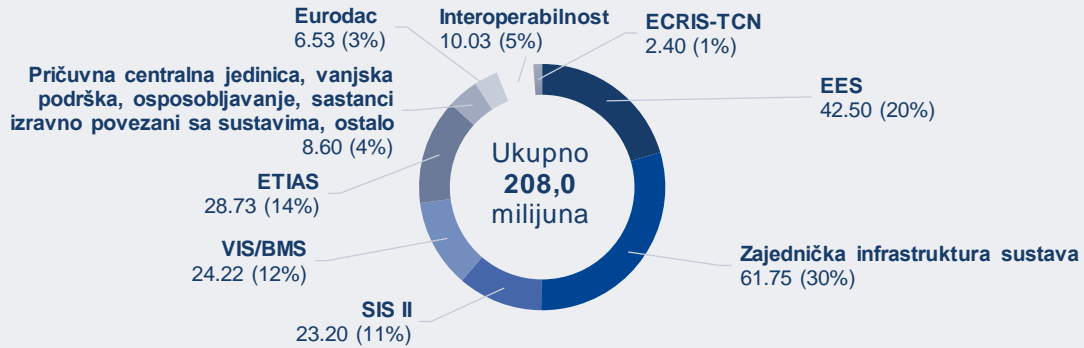
Slika 27. Potrošnja odobrenih sredstava za plaćanje C1 (u milijunima EUR)

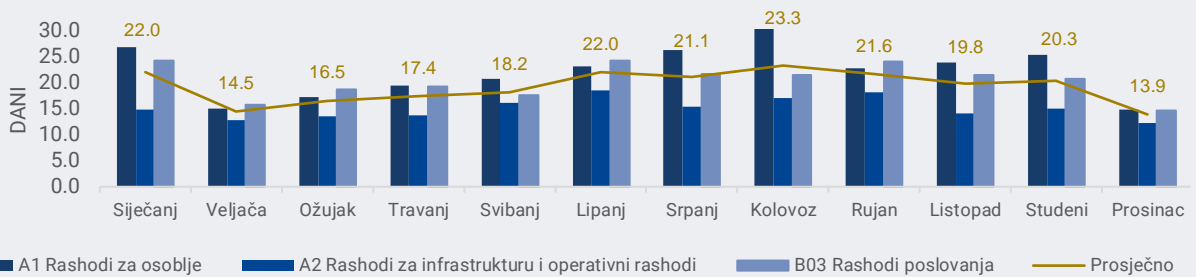
Slika 28. Kretanja u potrošnji plaćenih sredstava i sredstava predviđenih proračunom tijekom godine (u milijunima EUR)

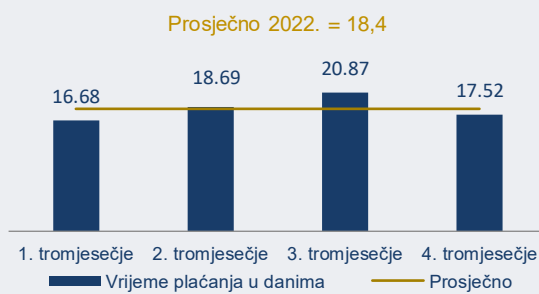
Slika 29. Izvršena odobrena sredstava za plaćanje u okviru glave 3. (u milijunima EUR)

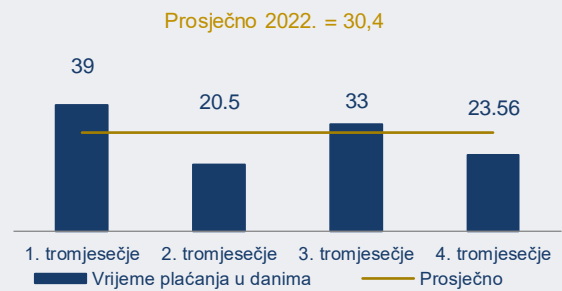
Slika 30. Mjesečno kretanje ukupnog vremena plaćanja

Slika 31. Plaćanja u roku od 30 dana

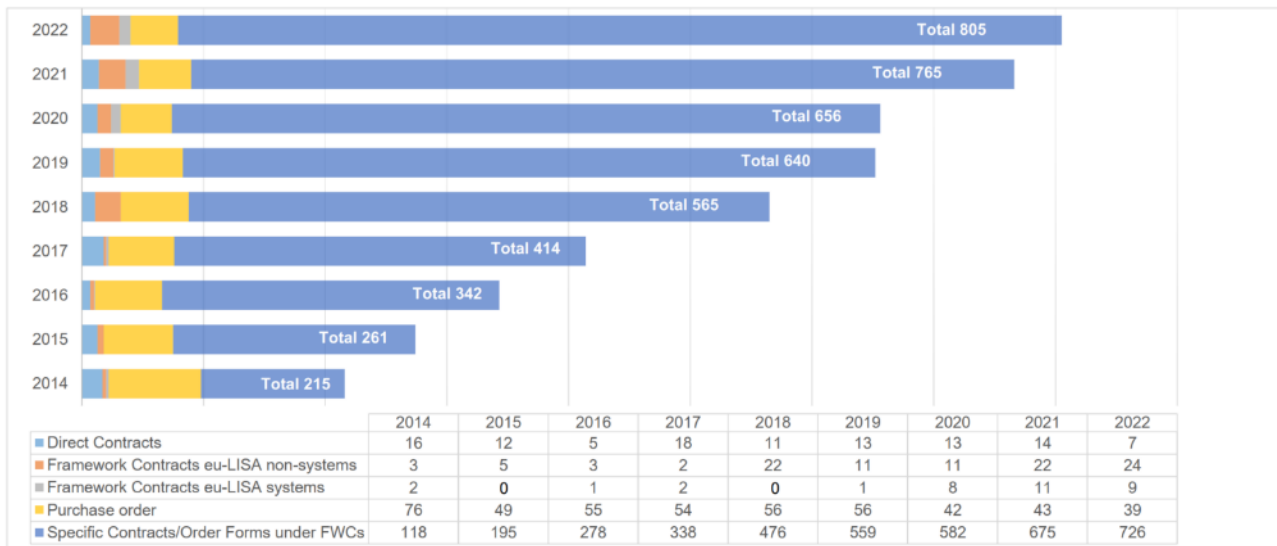
Slika 32. Plaćanja u roku od 60 dana

2.3.3. Postupci javne nabave

Na Slici 33. prikazani su rezultati sinoptičke analize količine koja je provedena razmatranjem broja transakcija (tj. ugovora) u razdoblju od 2014. do 2022. Prikazane su razlike među različitim vrstama ugovora, pri čemu se ističe stalan porast broja posebnih ugovora i narudžbenica u skladu s okvirnim ugovorima. Rezultati analize količine pokazuju potrebu za jačanjem funkcija javne nabave u cijeloj Agenciji.

Slika 33. Aktivnost javne nabave 2014. – 2022.

PRIJEVOD

<i>Direct contracts</i>	<i>Izravni ugovori</i>
<i>Framework contracts eu-LISA non-systems</i>	<i>Okvirni ugovori eu-LISA-e koji nisu povezani sa sustavima</i>
<i>Framework contracts eu-LISA systems</i>	<i>Okvirni ugovori eu-LISA-e koji su povezani sa sustavima</i>
<i>Purchase orders</i>	<i>Nalozi za kupnju</i>
<i>Specific contracts/order forms under framework contracts</i>	<i>Posebni ugovori ili nalozi u skladu s okvirnim ugovorima</i>
<i>2014</i>	<i>2014.</i>
<i>2015</i>	<i>2015.</i>
<i>2016</i>	<i>2016.</i>
<i>2017</i>	<i>2017.</i>
<i>2018</i>	<i>2018.</i>
<i>2019</i>	<i>2019.</i>
<i>2020</i>	<i>2020.</i>
<i>2021</i>	<i>2021.</i>
<i>2022</i>	<i>2022.</i>
<i>Total</i>	<i>Ukupno</i>

2.4. Delegiranje i daljnje delegiranje ovlasti izvršenja proračuna na osoblje

U skladu s financijskim pravilima eu-LISA-e, posebno člancima 41. i 46., dužnosnik za ovjeravanje delegira ovlasti za izvršenje proračuna imenovanim dužnosnicima za ovjeravanje. Imenovani dužnosnik za ovjeravanje izvršava delegiranje ovlasti na temelju Povelje za dužnosnike za ovjeravanje na osnovi delegiranja, u kojoj su utvrđene njihove zadaće i odgovornosti. Ta se delegiranja primjenjuju na temelju interne matrice proračunske odgovornosti eu-LISA-e u kojoj se opisuje dodjela ovlasti i odgovornosti imenovanom osoblju na temelju njegove upravljačke funkcije u planiranju, izvršenju i praćenju proračunskih sredstava unutar svih financijskih tokova. Delegiranje ovlasti stoji na razini proračunske linije za sve izvore sredstava. Izvršava ga osoblje koje je za tu ulogu službeno imenovano odlukom izvršnog direktora za određeni iznos (tj. financijska gornja

granica).

2.5. Upravljanje ljudskim resursima

2.5.1. Zapošljavanje

Agencija eu-LISA je 2022. pokrenula 17 novih postupaka odabira. Za 12 od tih postupaka zaprimila je ukupno 1657 prijava¹²⁰. Prosječan broj prijava po postupku iznosio je 141, što je povećanje u odnosu na prosjek od 108 prijava 2021. Najveći broj kandidata za zatvoreni postupak odabira bio je 247, a najmanji 39.

Kako bi se ispunili ciljevi stjecanja talenata utvrđeni za 2022., u kontekstu velikog broja kratkoročnih radnih mjesta koja se ne mogu obnoviti, a koja je trebalo popuniti, u kombinaciji s relativno velikom fluktuacijom osoblja, Agencija je objavila veći broj oglasa za slobodna radna mjesta te poradila na jačanju svojeg brenda poslodavca i poboljšanju standarda kvalitete kako bi privukla odgovarajuću vrstu talenata.

Sljedeće kvalitativne inicijative dovele su do boljeg iskustva kandidata i većeg broja zaposlenika 2022.:

- osnivanje nove podjedinice, Sektora za upravljanje talentima, koja uključuje posebnu uslugu za stjecanje talenata (više informacija dostupno je u odjeljku 1.7.2 o *stjecanju talenata*),
- pojednostavnjenje postupka radi veće učinkovitosti i dodatnih sinergija za poslodavce i članove odbora za odabir (uključujući nove alate za smanjenje administrativnog opterećenja), što dovodi do poboljšanog iskustva kandidata,
- intenzivnija strateška upotreba društvenih mreža i drugih alata za oglašavanje otvorenih radnih mjesta i brendiranje eu-LISA-e kao poželjnog poslodavca, posebno za visokospecijalizirana radna mjesta, npr. oglasi za slobodna radna mjesta imali su više od 74 000 jedinstvenih pogleda na LinkedInu,
- sudjelovanje na globalnom internetskom sajmu karijera „Žene u tehnologiji”¹²¹ koji je bio namijenjen iskusnim tehnološkim stručnjacima, što je pomoglo u privlačenju raznolike baze kandidata i povećalo predodžbu eu-LISA-e kao privlačnog poslodavca, a kandidatkinje su potaknute da se prijave za radna mjesta povezana s IT-om i
- maksimalna upotreba popisa uspješnih kandidata tako što su slični profili grupirani u postupke odabira i bolja upotreba postojećih popisa uspješnih kandidata tako što su prenosive vještine povezane s otvorenim radnim mjestima; to je uključivalo i suradnju s mrežom agencija EU-a (EUAN) kako bi se upotrebljavali popisi uspješnih kandidata drugih agencija EU-a.

2.5.2. Učenje i razvoj

U okviru **godišnjeg plana učenja** Agencija je:

- organizirala 56 tečajeva osposobljavanja s 1366 sudionika i ukupnim trajanjem od 125 dana,
- organizirala 35 vanjskih tečajeva osposobljavanja s ukupno 94 sudionika,
- ostvarila stopu općeg zadovoljstva internim osposobljavanjem od 82 %,
- obradila ukupno 216 pojedinačnih zahtjeva za osposobljavanje,
- prijavila ukupno 49 članova osoblja na tečajeve stranih jezika.

2.5.3. Iskustvo i dobrobit zaposlenika

Agencija je 2022. olakšala uvođenje u posao 36 novih zaposlenika. Organizirala je osam mrežnih seminara čije su glavne teme bili mentalno zdravlje i dobrobit, a na njima je sudjelovalo ukupno 485 sudionika. Osim toga, 10 osoba iskoristilo je 24 pojedinačna savjetovanja, a 127 ih je dobilo pristup mobilnoj aplikaciji za

¹²⁰ Uključujući postupke odabira za koje je popis uspješnih kandidata utvrđen tijekom 2022.

¹²¹ **Mrežno događanje „Žene u tehnologiji”**, koje je u lipnju 2022. organizirao Global Careers.

dobrobit.

Agencija je imenovala i osposobila novu skupinu povjerljivih savjetnika. Tijekom godine savjetnicima je upućeno ukupno devet slučajeva te su organizirane redovite nadzorne sjednice. Kao odgovor na moguće povrede eu-LISA je provela četiri preliminarne procjene kako bi utvrdila odgovarajuće mjere praćenja.

2.5.4. Plan radnih mjesta i broj zaposlenika

U planu radnih mjesta eu-LISA-e za 2022. bila su ukupno 393 odobrena radna mjesta, odnosno 215 članova privremenog osoblja, 167 članova ugovornog osoblja i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka. To je 37 radnih mjesta više nego 2021. Broj radnih mjesta članova ugovornog osoblja povećao se za 35 (sa 132 na 167), zahvaljujući odobrenju proračuna za nove zadaće povjerene Agenciji (revidirani VIS, ETIAS i interoperabilnost). Broj radnih mjesta upućenih nacionalnih stručnjaka nije se mijenjao tijekom ovog razdoblja.

Tablica 6. Stanje popunjenih radnih mjesta na dan 31. prosinca 2022.

Radna mjesta članova privremenog osoblja u planu radnih mjesta za 2022.	Popunjena radna mjesta članova privremenog osoblja		Popunjena radna mjesta članova privremenog osoblja + izdane ponude za posao	Odobreno 2022. (TA, CA, SNE)	Popunjena radna mjesta (ukupno)	Popunjena radna mjesta + izdane ponude za posao (ukupno)
215	192		198	393	324	341

Stopa popunjenosti 2022. iznosila je 89,3 % plana radnih mjesta, odnosno 92,1 % ako se uključe izdane ponude za posao, što je neznatno smanjenje u odnosu na 2021. (-1 %). Ukupna stopa popunjenosti za sve vrste radnih mjesta iznosila je 82,4 %, odnosno 85,5 % ako se uključe izdane ponude za posao. Za radna mjesta odobrena planom radnih mjesta za 2022. i gdje je donesen odgovarajući zakonodavni financijski izvještaj, Agencija je ostvarila stopu popunjenosti od 89 % radnih mjesta članova privremenog osoblja te stopu popunjenosti od 87 % svih radnih mjesta (privremeno osoblje, ugovorno osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci).

Do kraja godine 61 član osoblja uspješno je završio razdoblje probnog rada (uključujući jednog rukovoditelja), a tri člana osoblja nisu zadovoljila na probnom roku.

Na kraju 2022. **ukupan broj radnih mjesta** iznosio je 324, što je povećanje u odnosu na njih 310 na kraju 2021. Tijekom 2022. u skladu s odobrenim brojem radnih mjesta trebalo je popuniti 89 radnih mjesta. Međutim, četiri radna mjesta nije bilo moguće popuniti zbog nedostatka odobrenja, kašnjenja u donošenju preinačene Uredbe o Eurodacu i prebacivanja dodijeljenih radnih mjesta iz 2022. u 2023. za preinaku sustava SIS (policija). Agencija je zaključila sveukupno 12 postupaka odabira. Na dan 31. prosinca 2022. bile su izdane ponude za posao za 18 radnih mjesta, a jedna od njih već je bila prihvaćena.

Tablica 7. Stvarni i odobreni broj članova osoblja na dan 31. prosinca 2022.

Osoblje	Popunjena radna mjesta na dan 31.12.2021.	Odobreno za 2022. (TA, CA, SNE) u okviru proračuna EU-a ¹²²	Popunjena radna mjesta na dan 31.12.2022.	Stopa popunjenosti na dan 31.12.2022.
Članovi privremenog osoblja (TA)	193	215	192	89,3 %
Članovi ugovornog osoblja (CA)	107	167 ¹²³	121	72,5 %
Upućeni nacionalni stručnjaci (SNE)	10	11	11	100 %
UKUPNO	310	393	324	82,4 %

¹²² Te brojeve uključuju i dva radna mjesta članova privremenog osoblja za koja 2022. nije donesena pravna odredba te dva radna mjesta članova ugovornog osoblja koja zbog svojeg kratkoročnog trajanja i kašnjenja u donošenju pravne odredbe nisu bila dostupna za zapošljavanje i ostala su slobodna.

¹²³ U skladu s donesenim zakonodavnim financijskim izvještajem trebalo bi biti ukupno 169 članova ugovornog osoblja. Međutim, zbog prilagodbe raspodjele osoba za revidirani VIS (svi brojevi osoblja premješteni su za jednu godinu) u planiranju osoblja i izvješćivanju o njemu zabilježeno je 167 radnih mjesta članova ugovornog osoblja.

Na kraju prosinca 2022. eu-LISA je imala 324 člana osoblja zaposlena na puno radno vrijeme: 192 člana privremenog osoblja, 121 člana ugovornog osoblja i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka. Osim toga, sedam stažista pozvano je na obavljanje stručnog staža u Agenciji.

Tablica 8. Raspodjela osoblja eu-LISA-e po lokacijama i vrstama ugovora

31. prosinca 2022.	TA	CA	SNE	Ukupno
Tallinn	50	29	4	83
Strasbourg	140	89	6	235
Bruxelles	1	3	1	5
Haag	1	0	0	1
UKUPNO	192	121	11	324

U usporedbi s 2021. nije bilo promjena u raspodjeli osoblja između tri centra eu-LISA-e, tj. sjedišta u Tallinnu (Estonija), tehničkog centra u Strasbourgu (Francuska) i ureda za vezu u Bruxellesu (Belgija). Gotovo trećina osoblja (26 %) bila je zaposlena u sjedištu eu-LISA-e u Tallinnu, a 73 % u tehničkom centru u Strasbourgu, dok je ured za vezu u Bruxellesu činio 1 % osoblja eu-LISA-e. Agencija nema stalno zaposlenog osoblja u pričuvnom tehničkom centru u mjestu Sankt Johann im Pongau (Austrija). Tijekom 2022. jedan član osoblja privremeno je raspoređen u inovacijski centar EU-a za unutarnju sigurnost, koji koordinira Europol u Haagu.

Među osobljem Agencije zastupljena su 23 državljanstva (22 države članice EU-a i Ujedinjena Kraljevina). U usporedbi s 2021. ravnoteža spolova blago se poboljšala (+0,9 %), pri čemu žene čine 31,5 % (102 osobe), a muškarci 68,5 % osoblja (222 osobe). To je poboljšanje zabilježeno i na razini osoblja i na razini rukovodstva.

2.5.5. Pokazatelj uspješnosti u području ljudskih resursa

Stopa izostajanja s posla utvrđena je na temelju triju pokazatelja:

- prosječni broj dana bolovanja po zaposleniku bio je 4,1 dan (ciljna vrijednost: < 15 dana po zaposleniku)
- postotak članova osoblja na dugotrajnom bolovanju bio je 3,2 % (ciljna vrijednost: < 10 %)
- postotak članova osoblja koji uopće nisu bili na bolovanju bio je 51,6 % (ciljna vrijednost: > 15 % cjelokupnog osoblja).

Stopa fluktuacije osoblja iznosila je 7,1 %, što je više od cilja od 5 % jer su 23 zaposlenika 2022. napustila organizaciju. U sjedištu u Tallinnu fluktuacija osoblja iznosila je 7,95 %, dok je na operativnoj lokaciji u Strasbourgu iznosila 6,78 %.

Postotak osoblja koje je na vrijeme dostavilo izjave o financijskim interesima bio je 90 % (ciljna vrijednost: > 80 %), što je blago poboljšanje u usporedbi s 89 % u 2021.

Indeks zadržavanja nadarenih zaposlenika, kojim se procjenjuje prosječna uspješnost ljudi koji napuštaju Agenciju u usporedbi s prosječnom uspješnošću osoblja, dosegao je 0,3 (ciljna vrijednost: > 0), u usporedbi s 0,2 u 2021.¹²⁴

2.5.6. Planovi za kompenzacijski dopust

U skladu s Izvješćem Europskog parlamenta o razrješnici za 2011.¹²⁵ sve agencije EU-a dužne su izvijestiti o broju dana dopusta odobrenih za svaki razred prema planovima fleksibilnog radnog vremena i kompenzacijskog dopusta.

Agencija primjenjuje fleksibilno radno vrijeme kao program rada po analogiji s provedbenim pravilima o radnom vremenu¹²⁶. Agencija je zadužena za kontinuirano pružanje svojih usluga državama članicama (24 sata

¹²⁴ Ta vrijednost pokazuje gubi li Agencija talente (ako je negativna) ili ih zadržava (ako je pozitivna).

¹²⁵ **Rezolucija Europskog parlamenta od 17. travnja 2013.** o razrješnici za izvršenje proračuna agencija Europske unije za financijsku godinu 2011.: uspješnost, financijsko upravljanje i nadzor (2012/2214(DEC)).

¹²⁶ **Odluka Komisije o radnom vremenu** od 15. travnja 2014., C(2014) 2502, koju je upravni odbor eu-LISA-e donio 15. travnja 2015.

dnevno, sedam dana u tjednu). To podrazumijeva da će dio osoblja morati raditi u smjenama ili biti u pripravnosti. Intervencije u informacijskim sustavima kojima upravlja eu-LISA ponekad zahtijevaju rad izvan uobičajenog radnog vremena, pa tako i noću ili na državne praznike. Posljedično, kompenzacija za prekovremeni rad koja se stječe zbog fleksibilnog radnog vremena ili tijekom intervencija u okviru rada u pripravnosti svojstvena je značajka njezina svakodnevnog rada.

U **Tablici 9.** prikazana je količina (broj dana) dopusta koji su dodijeljeni kao kompenzacija za prekovremeni rad, podijeljen prema funkcijskim skupinama i razredima članova osoblja i prosječnom broju dana odsutnosti zbog kompenzacijskog dopusta. U usporedbi s 2021. smanjio se broj plaćenih fleksibilnih i prekovremenih sati, što je dovelo do smanjenja ukupnog prosječnog broja dana kompenzacijskog dopusta za 1,6 dana (sa 7,4 na 5,8). Pripravnost osoblja nije uključena u pregled jer osoblje za nju prima financijsku naknadu, dok se ona upućenim nacionalnim stručnjacima nadoknađuje u vremenu, u obliku fleksibilnog radnog vremena ili prekovremenih sati, ovisno o broju sati ili dana koje treba nadoknaditi za rad u pripravnosti.

Tablica 9. Raščlamba kompenzacijskog dopusta po vrsti dopusta i razredu osoblja (u danima)

Funkcijska skupina i razred	Kompenzirani rad	Funkcijska skupina i razred	Kompenzirani rad
AD 05	5	0	313,5
AD 06	2	0	131,5
AD 07	0	0	230,5
AD 08	16	0	244
AD 09	2	0	83
AD 10	1	0	49
AD 11	0,5	0	8
AD 12	2	0	0
AD 13	0	0	0
AD 14	1	0	0
AD 15	0	0	0
AD 16	0	0	0
AST 01	0	0	0
AST 02	0	0	0
AST 03	0	0	80,5
AST 04	0	0	4
AST 05	0	0	11
AST 06	0	0	34,5
AST 07	3	0	29,5
AST 08	11	0	27,5
AST 09	0	0	2,5
AST 10	0	0	0
AST 11	0	0	0
Ukupan broj dana (TA)	43,5	0	1249
Broj osoba (TA)	16	0	181
FS III 9	0	0	66
FS III 10	1	0	67
FS IV 13	0	0	42
FS IV 14	0	0	162,5
FS IV 15	0	0	38,75
FS IV 16	0	0	48
FS IV 17	0	0	28
FS IV 18	0	0	3
Ukupan broj dana (CA)	1	0	455,25
Broj osoba (CA)	1	0	106
SNE	15	0	66
Ukupan broj dana (SNE)	15	0	66
Broj osoba (SNE)	1	0	11
UKUPAN broj dana	59,5	0	1770,25
UKUPAN broj osoba	18	0	298
Prosječni broj dana prema vrsti dopusta	3,3	0	5,9
Ukupan prosječni broj dana kompenzacijskog dopusta	5,8		

2.5.7. Komparativna analiza osoblja

U skladu sa zahtjevima iz okvirne financijske uredbe i metodologijom koju su donijeli voditelji administracije agencija EU-a eu-LISA je provela godišnju komparativnu analizu kako bi utvrdila omjer administrativnog i operativnog osoblja. Općenito se smatra da bi optimalna raspodjela radnih mjesta i osoblja trebala biti oko 70 % za operativne aktivnosti, 20 % za aktivnosti administrativne podrške i koordinacije te 10 % za neutralne (financijske) aktivnosti. Rezultati komparativne analize 2022. pokazali su da je raspodjela osoblja eu-LISA-e sljedeća:

- **74,7 %** za operativne aktivnosti,
- **16,3 %** za aktivnosti administrativne podrške i koordinacije,
- **9 %** za neutralne aktivnosti.

Detaljniji pregled rezultata komparativne analize eu-LISA-e za 2022. dostupan je u Prilogu IV.

2.6. Strategija za poboljšanje učinkovitosti

Kako bi postigla ciljeve politike postavljene za 2022., eu-LISA je morala uzeti u obzir proračunska ograničenja i raspoložive ljudske resurse za zadatke koji su joj dodijeljeni. U tu je svrhu vodila redovite rasprave i radila na mjerama ublažavanja kako bi riješila problem nedostatka osoblja.

Kako bi se optimizirala upotreba resursa, eu-LISA je u veljači 2022. donijela **strategiju za zapošljavanje** kako bi pojasnila i uskladila svoje planiranje ljudskih resursa i usmjerila svoje odluke o nabavi na operativnoj i strateškoj razini radi optimizacije i uravnoteženja ukupnog sastava ljudskih resursa (tj. udio internog osoblja u odnosu na vanjske pružatelje usluga). To se postiže razlikovanjem između funkcija i usluga koje se moraju održavati i razvijati interno u odnosu na one koje bi Agencija mogla nabaviti od vanjskih pružatelja usluga. Isto tako, stalna upotreba **okvirnih ugovora za usluge vanjske podrške** također se pokazala učinkovitom u rješavanju relevantnih zadataka za postizanje ciljeva Agencije na kratkoročnoj osnovi.

Kad je riječ o zapošljavanju osoblja, eu-LISA je ostvarila povećanje učinkovitosti zahvaljujući **upotrebi postojećih popisa uspješnih kandidata** sastavljenih tijekom prethodnih postupaka odabira. Osim toga, grupirala je profile i dulje popise uspješnih kandidata kako bi u okviru jednog postupka zapošljavanja pokrila nekoliko radnih mjesta, što je dovelo do znatnog povećanja učinkovitosti jer je, među ostalim, više dostupnih radnih mjesta mogla popuniti objavljivanjem manje oglasa za slobodna radna mjesta.

Dugoročno gledano, očekuje se da će se dodatno povećanje učinkovitosti postići **digitalizacijom postupaka** za koje su potrebne znatne količine papirologije. Kako bi podržala prelazak na administraciju bez papirnatih dokumenata i omogućila učinkovitije tijekove rada, eu-LISA je nastavila poticati razvoj i uvođenje IT alata u području ljudskih resursa, kao što su ILearn i dva modula alata SYSPER2: modul za izvješćivanje o ljudskim resursima i modul ATS.

Nadalje, Agencija je počela pripremati **strategiju za povećanje učinkovitosti**, u čijem su prvom planu poboljšanje upravljanja procesima i upotrebe ljudskih resursa te optimizacija organizacijske strukture i upravljanja.

2.7. Ocjena rezultata revizije i ex post evaluacije

U ovom se odjeljku daje pregled revizija koje su proveli Služba za unutarnju reviziju Europske komisije (IAS) i Odjel za unutarnju reviziju eu-LISA-e (IAC), kao i revizija koje je proveo Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) te mišljenja Europskog revizorskog suda (ECA) o pouzdanosti i pravilnosti transakcija povezanih s računovodstvenom dokumentacijom, uključujući njihove relevantne nalaze.

2.7.1. Služba za unutarnju reviziju Europske komisije (IAS) i Odjel za unutarnju reviziju eu-LISA-e (IAC)

U studenom 2021.¹²⁷ upravni odbor eu-LISA-e donio je plan unutarnje revizije za 2022.¹²⁸, koji je izmijenjen u studenom 2022.¹²⁹ Odjel za unutarnju reviziju nastavio je 2022. djelovati kao kontaktna točka za IAS i Europski revizorski sud kako bi se poremećaju u redovitom radu Agencije sveli na minimum i izbjeglo udvostručavanje rada.

Tablica 10. Sažetak tema unutarnje revizije za 2022.

Revizor	Revizijska tema obrađena 2022.	Tematsko područje i rezultati
IAS	Strateška revizija procjene rizika i plan revizije za agenciju eu-LISA (jamstvo)	Utvrđivanje, procjena i izvješćivanje o rizicima za ciljeve eu-LISA-e kako bi se povećala vjerojatnost njihova ostvarenja. Priprema strateškog plana revizije za sljedeće tri godine. U strateškom planu unutarnje revizije za razdoblje 2023. – 2025. ¹³⁰ opisan je strateški plan revizije koji je IAS ¹³¹ utvrdio za to razdoblje, uključujući uži popis revizijskih tema za potporu planiranju svojih revizija. Plan revizije temelji se na rezultatima dubinske procjene rizika koju je IAS proveo u srpnju 2022. U procjeni su istaknuta sljedeća visokorizična područja povezana s ciljevima eu-LISA-e: <ul style="list-style-type: none">■ organizacijska prilagodljivost i sposobnost reagiranja,■ korištenje oskudnih ljudskih i financijskih resursa,■ upravljanje javnom nabavom i ugovorima,■ sigurnost IT sustava,■ upravljanje,■ upravljanje projektom,■ komunikacija i koordinacija sa službama Komisije.
IAS	Revizija više subjekata o koordinaciji između GU-a HOME i decentraliziranih agencija EU-a: eu-LISA, EUAA, Europol, CEPOL i EMCDDA	Pružanje (ponovnog) jamstva o primjerenosti osmišljavanja te djelotvorne i učinkovite provedbe koordinacijskih mehanizama između GU-a HOME i decentraliziranih agencija obuhvaćenih revizijom, uključujući eu-LISA-u. Revizijom su obuhvaćeni postupci i unutarnje kontrole za koordinaciju između GU-a HOME i eu-LISA-e, EUAA-a, Europol-a, CEPOL-a i EMCDDA-a u pogledu planiranja, praćenja i nadzora operacija te radne učinkovitosti i izvješćivanja. Revizija je provedena tijekom 2022., a krajnji je rok bio 16. studenog 2022. Rezultirala je revizijskim zaključkom i dvjema revizijskim preporukama ¹³² . Rukovodstvo Agencije kao odgovor na to uspostaviti će akcijski plan.
IAC	Revizija projekta središnjeg sustava EES-a: razvoj IT rješenja (jamstvo)	Pružanje (ponovnog) jamstva djelotvornosti i učinkovitosti unutarnjih kontrola uspostavljenih za provedbu projekta. Revizija je bila usmjerena na upravljanje projektom, rizicima, izvješćivanjem, kvalitetom i promjenama, ispitivanjima te ugovorima i dobavljačima. Rezultirala je revizijskim zaključkom i donošenjem nekoliko revizijskih preporuka ¹³³ . Rukovodstvo Agencije kao odgovor na to uspostavilo je

¹²⁷ Vidjeti dokument upravnog odbora br. 2021-350, odluke upravnog odbora, točka A.25.

¹²⁸ Vidjeti dokument upravnog odbora br. 2021-358, Plan unutarnje revizije za 2022., Ares(2021)7075595 – 17. studenog 2021.

¹²⁹ Vidjeti dokument upravnog odbora br. 2022-382., odluke upravnog odbora, točka B.15.e.

¹³⁰ Izvadak iz izvješća Odjela za unutarnju reviziju (IAS), ref. Ares(2022)8285043 – 30. studenog 2022.

¹³¹ U skladu s člankom 70. stavkom 5. **Financijske uredbe (EU, Euratom) 2018/1046** unutarnji revizor Komisije nad tijelima osnovanima u skladu s člancima 70. i 71. ima iste ovlasti kao u odnosu na Komisiju.

¹³² Završno revizijsko izvješće Službe za unutarnju reviziju o koordinaciji između GU-a HOME i decentraliziranih agencija EU-a eu-LISA, EUAA, Europol-a, CEPOL-a i EMCDDA-a, ref. Ares(2023)3266879 – 10. svibnja 2023.

¹³³ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju, ref. Ares(2022)6160738 – 6. rujna 2022.

Revizor	Revizijska tema obrađena 2022.	Tematsko područje i rezultati
		akcijski plan.
IAC	Godišnji pregled upravljanja pravima pristupa sustavu ABAC ¹³⁴ (jamstvo)	Pružanje (ponovnog) jamstva za upravljanje pravima pristupa sustavu ABAC ¹³⁴ u eu-LISA-i. Revizija je bila usmjerena na provedbu i ažuriranje procjene rizika u vezi s odobrenim pravima pristupa te je provedena periodična provjera prava pristupa sustavu ABAC (tj. tijekom rada, računovodstvo i izvješćivanje) u odnosu na odgovornosti povjerene korisnicima u skladu s redovnim postupkom. Rezultirala je revizijskim zaključkom i jednom revizijskim preporukama ¹³⁵ . Rukovodstvo je kao odgovor na to uspostavilo akcijski plan.
IAC	Praćenje provedbe strategije eu-LISA-e za borbu protiv prijevара (koordinacija/jamstvo)	Borba protiv prijevара smanjivanjem mogućnosti počinitelja da počine prijevара. U strategiji eu-LISA-e za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024. utvrđena su tri cilja: <ul style="list-style-type: none"> postići potpunu usklađenost s načelima borbe protiv prijevара, uspostava i održavanje visoke razine etičnosti u svim aktivnostima eu-LISA-e, razviti i upotrebljavati prikupljanje i analizu podataka. Prema godišnjem izvješću o praćenju Odjela za unutarnju reviziju stopa provedbe akcijskog plana za strategiju za borbu protiv prijevара iznosila je 70 % ¹³⁶ .
IAC	Praćenje provedbe revizijskih preporuka koje su izdali IAS, IAC, ECA i OLAF (koordinacija)	Pobrnuti se za rješavanje utvrđenih problema i provedbu poboljšanja. Odjel za unutarnju reviziju dostavio je 2022. četiri izvješća o praćenju.
IAC IAS	Praćenje provedbe revizijskih preporuka (jamstvo)	Pružiti neovisnu potvrdu da su problemi riješeni, a poboljšanja provedena. I IAC i IAS provjerili su provedbu preporuka za koje je uprava eu-LISA-e navela da su „provedene” (spremne za reviziju) i zaključili 12 preporuka.
IAC	Godišnja procjena rizika revizije (jamstvo)	Utvrđivanje, procjena i izvješćivanje o rizicima za ciljeve eu-LISA-e utvrđene u jedinstvenom programskom dokumentu kako bi se povećala vjerojatnost njihova ostvarenja. Priprema plana revizije za sljedeću godinu. U procjeni ¹³⁷ je istaknuto 10 glavnih rizika za postizanje ciljeva jedinstvenog programskog dokumenta eu-LISA-e i pružena je potpora pripremi plana unutarnje revizije za 2023.

Rezultati plana unutarnje revizije eu-LISA-e za 2022. formalizirani su u detaljnom izvješću o radu koje je analizirano i o kojem se raspravljalo s izvršnim direktorom i Odborom za reviziju, usklađenost i financije Upravnog odbora (ACFC) na sastanku održanom 22. veljače 2023. Upravni odbor izvješće je donio 15. ožujka 2023.¹³⁸

2.7.2. Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS)

Visoka razina zaštite podataka jedan je od glavnih ciljeva Agencije. Vanjske revizije usklađenosti u području zaštite podataka doprinose ostvarenju tog cilja i dio su eu-LISA-ina plana kontinuiranog poboljšanja operativnog upravljanja informacijskim sustavima pravosuđa i unutarnjih poslova.

Tijekom 2022. eu-LISA je kontinuirano pratila **provedbu revizijskih preporuka** koje je Europski nadzornik za zaštitu podataka utvrdio u revizijama sustava SIS, VIS i Eurodac.

- **Revizija sustava SIS i VIS** provedena je u studenom 2018., a rezultirala je konačnim izvješćem u travnju 2020., koje je sadržavalo 43 preporuke (uz dodatne povratne informacije dostavljene u studenom 2022.).
- **Revizija sustava Eurodac** provedena je u prosincu 2019., a rezultirala je završnim izvješćem zaprimljenim u ožujku 2021., koje je sadržavalo 29 preporuka, uključujući dodatne povratne informacije

¹³⁴ **ABAC** (računovodstvo na temelju nastanka poslovnog događaja) je korporativni informacijski sustav kojim se omogućuje da glavne uprave Komisije, agencije i institucije svakodnevno izvršavaju i prate sve proračunske i računovodstvene operacije. Razvila ga je Komisija, a uključuje cjeloviti skup značajki kojima se postiže usklađenost s Financijskom uredbom i provedbenim pravilima.

¹³⁵ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju, ref. Ares(2022)3945170 – 25. svibnja 2022.

¹³⁶ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o praćenju provedbe akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара za 2022., ref. Ares(2023)523216 – 24. siječnja 2023.

¹³⁷ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o procjeni rizika revizije za 2022., ref. Ares(2022)8692434 – 14. prosinca 2022.

¹³⁸ **42. sastanak upravnog odbora eu-LISA-e**, točka 17.b., ref. dok. br. 2023-065, 15. ožujka 2023.

dostavljene u studenom 2022.

Agencija je u oba slučaja izradila odgovarajuće akcijske planove i u njih uključila preporuke Europskog nadzornika za zaštitu podataka. Tromjesečna izvješća pripremljena su i podijeljena s EDPS-om, upravnim odborom i njegovim Odborom za reviziju, usklađenost i financije (ACFC). Tijekom 2022. unutarnji naknadni sastanci održani su u veljači, travnju, lipnju i rujnu. Osim toga, službenik za zaštitu podataka proaktivno je na tromjesečnoj osnovi izvješćivao EDPS o napretku i statusu provedbe preporuka.

Agencija je 2022. predano radila na neometanoj koordinaciji novog inspekcijskog pregleda Eurodaca, viznog informacijskog sustava (VIS) i šengenskog informacijskog sustava (SIS II), koju je Europski nadzornik za zaštitu podataka proveo u listopadu. Revizija je bila usmjerena na cjelokupno upravljanje informacijskom sigurnošću, sigurnosne incidente i povrede podataka te metodologiju i prakse sigurnog razvoja i testiranja sustava, a naglasak je bio na upravljanju kontrolom pristupa u različitim okruženjima. To je uključivalo i daljnje postupanje u vezi s prethodnim inspekcijskim pregledima koje je EDPS obavio nad sustavima SIS, VIS i Eurodac. Agencija je nacrt zapisnika revizije primila krajem studenog 2022.

2.7.3. Europski revizorski sud (ECA)

Europski revizorski sud 2022. dovršio je redovnu reviziju godišnjih financijskih izvještaja eu-LISA-e za financijsku godinu koja je završila 31. prosinca 2021.¹³⁹ Sud je provjerio računovodstvenu dokumentaciju Agencije, koja se sastoji od financijskih izvještaja¹⁴⁰ i izvješća o izvršenju proračuna¹⁴¹, kao i zakonitost i pravilnost transakcija na kojima se ta računovodstvena dokumentacija temelji.

Prema mišljenju Suda, u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji eu-LISA-e za 2021. u svim su bitnim aspektima vjerno prikazani financijsko stanje Agencije na dan 31. prosinca 2021., rezultati njezina poslovanja, njezini novčani tokovi i promjene u neto imovini za tu godinu, u skladu s njezinom Financijskom uredbom i računovodstvenim pravilima koja je računovodstveni službenik Komisije donio na temelju međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Nadalje, prihodi na kojima se temelji računovodstvena dokumentacija u skladu su sa zahtjevima zakonitosti i pravilnosti u svim bitnim aspektima. Kad je riječ o plaćanju, Europski revizorski sud utvrdio je da je neusklađenost utjecala na plaćanja u ukupnom iznosu od 18,11 milijuna EUR, što čini 6,2 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2021. te premašuje prag značajnosti utvrđen za reviziju. U skladu s tim donio je uvjetno mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom.

Naposljetku, Europski revizorski sud iznio je i opažanja o upravljanju Agencijom, sustavima kontrole i upravljanju proračunom koja nisu izmijenila prethodno navedena mišljenja, ali jesu dovela do akcijskog plana za rješavanje tih opažanja.

2.8. Praćenje revizijskih preporuka i povezanih akcijskih planova

U skladu s odlukom izvršnog direktora eu-LISA-e¹⁴² Odjel za unutarnju reviziju Agencije odgovoran je za praćenje napretka u provedbi revizijskih preporuka. U tu svrhu Odjel prikuplja ažuriranja od nositelja tih preporuka i priprema izvješća o praćenju koja se podnose izvršnom direktoru i upravnom odboru.

Stopa provedbe revizijskih preporuka¹⁴³ 2022. iznosila je 63 %, tj. 20 od 32. Napredak eu-LISA-e u provedbi preporuka revizije sažeto je prikazan u **Tablici 11**.

¹³⁹ Europski revizorski sud (2022.), **Godišnje izvješće o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021.**, 27. listopada 2022., str. 234.

¹⁴⁰ Financijski izvještaji uključuju bilancu i izvještaj o financijskom rezultatu, tablicu novčanog toka, izvještaj o promjenama u neto imovini i sažetak važnih računovodstvenih politika te druga pojašnjenja.

¹⁴¹ U tim izvješćima objedinjene su bilješke s objašnjenjima o svim proračunskim operacijama.

¹⁴² Odluka izvršnog direktora o donošenju sustava obveznog podnošenja izvješća (izvršnom direktoru i voditelju Odjela za unutarnju reviziju) o napretku ostvarenom u području revizijskih preporuka i/ili nalaza, ref. Ares(2018)6152498 – 30. studenog 2018.

¹⁴³ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o praćenju provedbe revizijskih preporuka na dan 31. prosinca 2022., Ares(2023)1158875, 17. veljače 2023.

Tablica 11. Revizijske preporuke: napredak u provedbi (na dan 31. prosinca 2022.)

Preporuke IAS-a, IAC-a, ECA-e i OLAF-a prema ocjeni	Ukupan broj otvorenih preporuka 2022.	U tijeku	Provedeno	Rok za provedbu istekao	Zaključeno 2022.	Ukupan broj otvorenih preporuka na kraju 2022.
<i>ključne</i>	3	3	0	0	0	3
<i>vrlo važne</i>	31	12	12	7	11	20
<i>važne</i>	15	2	8	5	5	10
UKUPNO	49	17	20	12	16	33

Objašnjenje pojmova:

- **u tijeku:** provedba se odvija prema planu ili u skladu s novim rokom / akcijskim planom dogovorenim s revizorom
- **važne:** bitna slabost cijelog procesa ili temeljna slabost bitnog dijela revidiranog procesa
- **provedeno:** potvrdio nositelj preporuke i spremna je za revizorovu provjeru
- **rok za provedbu istekao:** provedba je u tijeku, no nije dovršena u dogovorenom roku
- **zaključeno:** revizor je službeno zaključio problem
- **ključne:** temeljna slabost revidiranog procesa koja je štetna na razini cijelog tijela
- **vrlo važne:** temeljna slabost koja je štetna za cijeli proces (tako su označene sve preporuke Europskog revizorskog suda)
- **važne:** bitna slabost cijelog procesa ili temeljna slabost bitnog dijela revidiranog procesa.

Tablica 12. Popis otvorenih revizijskih preporuka koje su izdali unutarnji revizori (IAS i IAC), uključujući one sa znatnim kašnjenjima (> 6 mjeseci na dan 31. siječnja 2023.)

#	Revizor, revizija, godina	Preporuka br. / Naslov	Ocjena	Izvorni rok za provedbu	Odgođeno > 6 mjeseci
1	IAS, Revizija IT operacija, 2016.	1. Upravljanje konfiguracijom	Važna	31.12.2017.	pet godina i mjesec dana
2	IAC, Izvješće o upravljanju IT imovinom eu-LISA-e	1.2.1. Upravljanje IT imovinom	Vrlo važna	31.10.2018.	četiri godine i tri mjeseca
3	IAS, Izvješće o kontrolama postupka javne nabave, 2017.	3. Provedba kontrola prije sklapanja određenih ugovora	Važna	31.12.2018.	četiri godine i mjesec dana
4	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a, 2020.	1.a Proračun	Vrlo važna	24.3.2020.	dvije godine i devet mjeseci
5	IAS, Izvješće o zapošljavanju osoblja i angažmanu strukturnih pružatelja usluga te organizacijskoj etici eu-LISA-e, 2020.	1. Pribavljanje ljudskih resursa treba se temeljiti na dokumentiranoj i ažuriranoj procjeni	Vrlo važna	30.9.2020.	dva mjeseca i četiri mjeseca
6	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a, 2020.	1.e Upravljanje resursima	Vrlo važna	31.12.2020.	dvije godine i mjesec dana
7	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a, 2020.	2.b Priprema za testiranje	Važna	30.3.2021.	godinu dana i devet mjeseci
8	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a, 2020.	2.a izvješćivanje i komunikacija	Važna	30.6.2021.	godinu dana i šest mjeseci
9	IAS, Izvješće o zapošljavanju osoblja i angažmanu strukturnih pružatelja usluga te organizacijskoj etici eu-LISA-e, 2020.	2. Pravna jamstva o korištenju strukturnih pružatelja usluga	Važna	31.12.2021.	godinu i mjesec dana
10	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a, 2020.	2.c Dizajn središnjeg sustava EES-a	Važna	31.12.2021.	godinu i mjesec dana
11	IAS, Izvješće o upravljanju IT sigurnošću u eu-LISA-i, 2021.	4. Upravljanje inačicama i rješenjima	Vrlo važna	31.3.2022.	nije primjenjivo
12	IAS, Izvješće o upravljanju IT sigurnošću u eu-LISA-i, 2021.	1. Upravljanje uslugama IT sigurnosti	Vrlo važna	31.12.2022.	nije primjenjivo
13	IAS, Izvješće o upravljanju IT sigurnošću u eu-LISA-i, 2021.	3. Upravljanje konfiguracijom	Vrlo važna	31.12.2022.	nije primjenjivo
14	IAS, Izvješće o upravljanju IT sigurnošću u eu-LISA-i, 2021.	6. Upravljanje promjenama	Važna	31.12.2022.	nije primjenjivo

15	IAC, Izvješće o upravljanju IT sigurnošću u eu-LISA-i, 2021.	7. Sustav upravljanja sigurnošću informacija	Važna	31.12.2022.	nije primjenjivo
16	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	5. Testno okruženje	Vrlo važna	1.1.2023.	nije primjenjivo
17	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	6. Resursi, vještine i vrijeme dodijeljeni fazi testiranja	Vrlo važna	1.1.2023.	nije primjenjivo
18	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	4. Upravljanje proračunom i plaćanjima	Vrlo važna	31.1.2023.	nije primjenjivo
19	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	7. Upravljanje nepravilnostima i nedostacima	Vrlo važna	1.3.2023.	nije primjenjivo
20	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	9. Sljedivost između zahtjeva i druge dokumentacije na višoj/nizjoj razini	Važna	1.3.2023.	nije primjenjivo
21	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	1. Upravljanje i organizacija projekta	Ključna	31.3.2023.	nije primjenjivo
22	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	8. Upravljanje promjenama i iznimkama	Važna	1.4.2023.	nije primjenjivo
23	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	2. Upravljanje resursima	Ključna	1.6.2023.	nije primjenjivo
24	IAC, Izvješće o upravljanju središnjim sustavom EES-a – razvoj IT rješenja, 2022.	3. Rezultati ugovora	Ključna	1.6.2023.	nije primjenjivo

Agencija je obvezna poduzeti brze i odlučne radnje kako bi riješila problem kašnjenja provedbe neprovedenih preporuka, uključujući revidiranje ciljanih datuma. U budućnosti će obavješćivati revizore o napretku provedbe relevantnih akcijskih planova.

Kako bi potvrdili zaključnje preporuka za koje je eu-LISA izvjestila da su „provedene”, Služba za unutarnju reviziju¹⁴⁴ i Odjel za unutarnju reviziju¹⁴⁵ proveli su godišnje praćenje akcijskih planova za koje je eu-LISA proglasila „provedenima”, čime je zaključeno 16 revizijskih preporuka (vidjeti stupac „Zaključeno 2022.” u **Tablici 11**).

Europski revizorski sud također je pratio provedbu svojih revizijskih preporuka iz prethodnih godina¹⁴⁶, pri čemu su četiri preporuke zaključene. Preporuke koje još treba provesti navedene su u **Tablici 13**.

Tablica 13. Provedba revizijskih preporuka Europskog revizorskog suda iz prethodnih godina

Godina	Opažanja Suda	Status	Aktivnosti Agencije
2017.	Trenutačno eu-LISA upravlja trima zasebnim, neintegriranim opsežnim informacijskim sustavima (SIS II, VIS i Eurodac) te se u svima njima obrađuju podatci u području pravosuđa i unutarnjih poslova EU-a. Zbog takvog pristupa može se dogoditi da eu-LISA ne ostvari ekonomije razmjera i ne iskoristi sinergije među različitim sustavima.	U tijeku	Agencija će 2023. dovršiti planove prelaska svih glavnih poslovnih sustava (SIS II, VIS i Eurodac) iz stare strukture održavanja u radnom stanju (MWO) u nove okvire okvira TEF i TOF.
2018. 2019. 2020.	Stopa izvršenja proračuna bila je manja od planirane. Agencija bi zajedno s Europskom komisijom trebala poraditi na usklađivanju proračunskog planiranja s vremenom donošenja povezanih zakonskih akata.	U tijeku	U suradnji s Komisijom eu-LISA će utvrditi minimalni skup dokumentacije potrebne za savjetovanje o zakonodavnim financijskim izvještajima, čime će se postaviti osnova za odgovarajuće unutarnje planiranje.

¹⁴⁴ Daljnje postupanje u vezi s preostalim preporukama iz prethodnih revizija – bilješka IAS-a o zaključcima revizije, ref. Ares(2022)810155 (3. veljače 2022.) i ref. Ares(2022)7132265 (14. listopada 2022.).

¹⁴⁵ Rezultati praćenja Odjela za unutarnju reviziju za 2021., ref. Ares(2022)1548233, 2. ožujka 2022.

¹⁴⁶ **Godišnje izvješće Europskog revizorskog suda o agencijama EU-a za financijsku godinu 2021.**, str 234.

2.9. Mjere praćenja povezane s istragama koje provodi OLAF¹⁴⁷

Agencija je 2022. odgovorila na preporuke iz istraga OLAF-a koje se odnose na predmete OC/2020/0441-A2 i OC/2017/1121/A2.

2.10. Praćenje opažanja tijela nadležnog za davanje razrješnice

Odbor za proračunski nadzor (Odbor CONT) Europskog parlamenta 2022. pokrenuo je postupak davanja razrješnice za aktivnosti agencija EU-a i zajedničkih poduzeća provedene u financijskoj godini 2021. Tim se postupkom jamči usklađenost s relevantnim zahtjevima pravnog i regulatornog okvira te primjena načela dobrog financijskog upravljanja, točnije ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

U studenom 2022. na zahtjev Odbora CONT eu-LISA je odgovorila na skup pisanih pitanja podijeljenih na pojedinačna (upućena samo eu-LISA-i) i horizontalna (identična za sve agencije i zajednička poduzeća EU-a). Nakon toga održan je dijalog s Odborom CONT, a Europski revizorski sud pripremio je dokument „Daljnje postupanje nakon revizije računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za 2021. – akcijski plan”, koji je u svibnju 2023. podnesen Odboru eu-LISA-e za reviziju, usklađenost i financije (ACFC).

Krajem svibnja 2023. Parlament je izvršnom direktoru eu-LISA-e dao razrješnicu za izvršenje proračuna Agencije za 2021., čime je odobrio zaključenje računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za 2021., a svoje primjedbe podijelilo je u rezoluciji.

Kako bi se istaknula utvrđena područja za poboljšanje i riješila područja od ključnog interesa, Agencija je posebno:

- poduzela potrebne korake za jačanje unutarnjih kontrola i ažuriranje unutarnjih postupaka javne nabave kako bi se ublažile slabosti koje su utvrdili revizori,
- nastavila prelazak s vertikalne na transverzalnu nabavu za razvoj, poboljšanje i održavanje osnovnih sustava,
- redefinirala strategiju zapošljavanja kako bi se bolje riješila pitanja zapošljavanja i rodne ravnoteže,
- ojačala nekoliko elemenata komponente procjene rizika i nastavila pratiti strateški plan kako bi se bolje uskladili strateški i operativni ciljevi te poboljšala ukupna provedba njezine dugoročne strategije.

Kao odgovor na opažanja Europskog revizorskog suda o njezinoj računovodstvenoj dokumentaciji za 2021., Agencija je pripremila akcijski plan. Upravni odbor primio ga je na znanje 15. ožujka 2023., a revidirana verzija podnesena mu je 15. lipnja 2023.

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice	Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela
Proračun i financijsko upravljanje	
1. Sa zadovoljstvom konstatira da je praćenje proračuna tijekom 2021. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 100 %, što je povećanje od 24,39 % u odnosu na 2020.; nadalje, konstatira da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 94,65 %, što je povećanje od 0,24 % u odnosu na 2020.	Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.
2. Pozdravlja činjenicu da 2021. nisu izvršeni neautomatski prijenosi; konstatira, međutim, visok iznos automatskih prijenosa (11,1 milijun EUR) nediferenciranih odobrenih sredstava za plaćanje za glavu II. (rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi), što predstavlja 56 % ukupnog iznosa od 19,8 milijuna EUR za tu glavu, odnosno 93,55 % ukupnog iznosa (11,8 milijuna EUR) automatskih prijenosa iz 2021. u 2022.; slaže se s mišljenjem Revizorskog suda da su visoke stope prijenosa u suprotnosti s proračunskim načelom jedne godine i upućuju na strukturne probleme u izvršenju proračuna; prima na znanje odgovor Agencije da su se prijenosi rashoda iz glave II. uglavnom odnosili na vanjske pružatelje usluga podrške s kojima je Agencija sklapala ugovore kako bi riješila problem sustavnog manjka osoblja u razdoblju nakon što su Agenciji dodijeljene nove zadaće koje nisu bile popraćene dodjelom	Akcijski plan eu-LISA-e „Daljnje postupanje nakon revizije računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za 2021. koju je proveo Europski revizorski sud” (koji je upravni odbor primio na znanje 15. ožujka 2023., a revidirana verzija podnesena je 15. lipnja 2023.) obuhvaća sljedeće mjere koje se odnose na dio tog opažanja: Rok za podnošenje novih zahtjeva za preuzimanje proračunskih obveza postavljen je na 30. rujna 2023., kako bi ugovorna razdoblja bila bolje usklađena s financijskom godinom. Više rukovodstvo treba se pobrinuti da se iznimke svedu na najmanju moguću mjeru jer je učinak na prijenose znatan.

¹⁴⁷ Članak 11. Uredbe (EU/Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999.

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice

odgovarajućih ljudskih resursa; nadalje, prima na znanje da raspored ugovora s tim vanjskim pružateljima usluga nije bio usklađen s trajanjem kalendarske godine, već s trajanjem potrebnih pruženih usluga; međutim, poziva Agenciju da riješi ta sporna pitanja i da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvijesti o mjerama poduzetim u tom pogledu; poziva Komisiju da poboljša koordinaciju između dodjele novih zadaća i potrebnih resursa kako bi se smanjila potreba za pribjegavanjem vanjskim pružateljima usluga.

3. Smatra da bi Agencija trebala nastaviti dijalog s Komisijom i predložiti izmjenu višegodišnjeg proračunskog planiranja na način da bi Agencija primala sredstva za razvoj sustava tek nakon što se zajamči pravna sigurnost.

Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela

Kad god je to moguće, ponavljajući tekući rashodi preuzimat će se u okviru predviđenog proračuna na kraju četvrtog tromjesečja kako bi se pokrili rashodi sljedeće godine u skladu s financijskim pravilima.

Uzimajući u obzir potpisivanje novog okvirnog ugovora za pružanje usluga vanjske podrške koje se očekuje u četvrtom tromjesečju 2023., predviđa se usklađivanje vremenskog okvira godišnjih ugovora o uslugama s godišnjim kalendarom kako bi se znatno smanjili financijski prijenosi.

Budući da su u uredbama o novim zadaćama utvrđeni kratki rokovi za početak rada sustava, eu-LISA se mora početi pripremati znatno prije njihova donošenja. Međutim, budući da se s donošenjem uredbi često kasni, neki proračuni stavljaju se na raspolaganje čak i prije nego što se uspostavi odgovarajuća pravna osnova. To se pretače u vrlo složene izazove u javnoj nabavi, posebno zato što donošenje uredbe u većini slučajeva nije dovoljno za pripremu detaljnih natječajnih tehničkih specifikacija. To se može dogoditi samo nakon donošenja provedbenih akata. Time se također stvara znatan pritisak na proračunsko planiranje, što dovodi do velikih prijenosa proračunskih sredstava potrebnih za očuvanje proračuna koji bi se inače izgubili.

Ti bi se rizici smanjili pravodobnijim i sustavnijim savjetovanjem s eu-LISA-om o zakonodavnim financijskim izvještajima priloženima predloženom zakonodavstvu te fleksibilnijim pristupom Komisije u pogledu stvarnog uključivanja proračuna u opći proračun EU-a.

Te su mjere stalna preporuka Europskog revizorskog suda, ali eu-LISA na njih ima ograničen utjecaj.

Jednako je važno i to što je dostupnost provedbenih akata preduvjet za učinkovitu nabavu. Skraćivanje pripreme provedbenih akata izravno bi utjecalo na sposobnost eu-LISA-e da bolje planira javne nabave i ograniči promjene ugovora.

Uzimajući u obzir potpisivanje novog okvirnog ugovora za pružanje usluga vanjske podrške koje se očekuje u četvrtom tromjesečju 2023., predviđa se usklađivanje vremenskog okvira godišnjih ugovora o uslugama s godišnjim kalendarom kako bi se znatno smanjili financijski prijenosi.

Uspješnost

4. Pozdravlja činjenicu da Agencija primjenjuje određene alate kao ključne pokazatelje uspješnosti za procjenu dodane vrijednosti svojih aktivnosti i za poboljšanje upravljanja proračunom; konstatira da je, prema izvaji Agencije, Agencija ostvarila svoje ciljeve za 2021. utvrđene u uredbi o njezinu osnivanju, Uredbi (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾, i ostvarila rezultate utvrđene u njezinu godišnjem programu rada za 2021., i u pogledu ishoda i u pogledu uspješnosti; pozdravlja činjenicu da je Agencija 2021. nastavila ulagati napore kako bi se prilagodila svojem ažuriranom mandatu utvrđenom u toj uredbi, koja je stupila na snagu 11. prosinca 2018., i prima na znanje donošenje dugoročne strategije za razdoblje 2021. – 2027., kojom se daju smjernice za dugoročni razvoj i aktivnosti Agencije te buduće višegodišnje i godišnje programe.

5. Primjećuje da su učinkovitost i dostupnost informacijskih sustava kojima upravlja Agencija u skladu s relevantnim sporazumima o razini usluga; prima na znanje kontinuirani razvoj novih informacijskih sustava za sustav ulaska/izlaska (EES), europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i sustava za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o prethodnim osuđujućim presudama protiv državljana trećih zemalja (ECRIS-TCN) i interoperabilnosti između novih i postojećih sustava; nadalje, konstatira da je početak korištenja tih novih sustava odgođen za nekoliko mjeseci, ali da je zadržan konačni rok za dovršetak arhitekture za interoperabilnost do kraja 2023.; pohvaljuje Agenciju za dovršetak više projekata, kao što je instalacija nacionalnih jedinstvenih sučelja, nadogradnja komunikacijske infrastrukture viznog informacijskog sustava (VIS) i puštanje u pogon zajedničke usluge uspoređivanja biometrijskih podataka (sBMS); pozdravlja činjenicu da je Agencija uložila više napora u području istraživanja i inovacija s pomoću projekata u području umjetne inteligencije, tehnologija za neometan i

Agencija eu-LISA prima na znanje to opazanje.

Kad je riječ o EES-u i ukupnim rokovima za interoperabilnost, odbor za upravljanje programom za EES, ETIAS i interoperabilnost 25. svibnja 2023. podržao je novu strategiju za uvođenje EES-a, pristup koji se temelji na minimalnim održivim proizvodima i potpunu reviziju predstavljenog vremenskog okvira za interoperabilnost. Taj vremenski okvir obuhvaća nekoliko valova čiji je cilj isporučiti komponente interoperabilnosti s povremenim izdanjima svakih šest do devet mjeseci sve do 2026. Nadalje, to ponovno planiranje povezano je s nizom uvjeta, a Odbor za upravljanje programom svim dionicima preporučio je da učine sve što mogu kako bi ih ispunili. Odbor će 31. svibnja raspravljati o novoj strategiji za EES i planu za interoperabilnost radi odobrenja.

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice

Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela

beskontaktni prelazak granica i unutarnje sigurnosti; konstatira da Agencija nastavlja po planu s projektom drugog proširenja svojeg tehničkog centra u Strasbourg; nadalje, konstatira da je Agencija preispitala taj projekt kako bi se i prije očekivanog dovršetka 2028. stavili na raspolaganje dodatni kapaciteti, i to zahvaljujući modularnom podatkovnom centru, smanjenju uredskog prostora i postupnom pristupu projektu proširenja lokacije.

6. Pozdravlja činjenicu da Agencija, zajedno s Agencijom Europske unije za azil (nasljednica Europskog potpornog ureda za azil) i Europskom graničnom i obalnom stražom, pruža aktivnu potporu državama članicama koje su glavne ulazne točke u Uniju za migrante i tražitelje azila; prima na znanje da Agencija upravlja središnjom komponentom niza opsežnih informacijskih sustava u području slobode, sigurnosti i pravde, koji su povezani s nacionalnim sustavima.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

7. Pozdravlja kontinuiranu potporu Agencije provedbi politika Unije u području slobodnog kretanja ljudi i robe, zajedničkih putnih viza, nadzora državne granice, imigracije i azila, kao i suradnju između nacionalnih tijela kaznenog progona i pravosudnih tijela, među ostalim u pogledu borbe protiv organiziranog kriminala, krijumčarenja ljudi i trgovanja ljudima te terorizma.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

Kadrovska politika

8. Prima na znanje da je 31. prosinca 2021. bilo izvršeno 90,61 % plana radnih mjesta, odnosno bila su zaposlena 193 privremena djelatnika od 213 privremenih radnih mjesta odobrenih u okviru proračuna Unije (u usporedbi s 202 odobrena radna mjesta 2020.); također primjećuje da je 2021. za Agenciju radilo 107 ugovornih djelatnika i 10 upućenih nacionalnih stručnjaka, a bilo je odobreno 132 ugovornih djelatnika i 11 upućenih nacionalnih stručnjaka.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

9. Ističe da je 2021. Agenciju napustilo sedam članova osoblja, što predstavlja fluktuaciju od 5,5 %, višu od ciljane vrijednosti od 5 % i višu od referentne vrijednosti od 3,7 % iz 2020.; pozdravlja činjenicu da uprava Agencije prati i evaluira razloge u pogledu tog pokazatelja; prima na znanje iz odgovora Agencije da su tijekom izlaznih razgovora koje je organizirala Agencija među navedenim razlozima istaknuti ugovori na ograničeno vrijeme, ugovori u niskim platnim razredima i veliko radno opterećenje; ističe potrebu za većom fleksibilnošću u pogledu dostupnosti ljudskih resursa kako bi se Agenciji omogućilo da se prilagodi fluktuacijama u radnom opterećenju i mogućim kašnjenjima u donošenju relevantnih zakonodavnih akata; poziva Komisiju da stupi u konstruktivan dijalog s Agencijom i da se posveti tim pitanjima pri određivanju dostupnosti resursa u budućim planovima radnih mjesta.

Kako bi bolje razumjela razloge visoke stope fluktuacije osoblja, eu-LISA je provodila dosljedne izlazne razgovore. Na temelju analize tih razgovora 2021. većina ispitanika kao glavni razlog za traženje drugog zaposlenja navela je želju za boljim mogućnostima za razvoj karijere. Te mogućnosti uključuju više platne razrede, dulje trajanje ugovora i ugovore koji se mogu obnoviti. Obiteljski i/ili osobni razlozi bili su drugi najvažniji uzrok traženja drugih mogućnosti, nakon čega slijedi potreba za boljom ravnotežom između poslovnog i privatnog života. Velik udio ispitanika naveo je da je veliko radno opterećenje negativno utjecalo na njihovu ravnotežu između poslovnog i privatnog života.

eu-LISA zapošljava uglavnom IT profile koji su vrlo traženi na tržištu rada i u svim institucijama EU-a. Većina radnih mjesta niskog je platnog razreda, kratkoročna ili neobnovljiva, stoga nije privlačna niti se smatra konkurentnom ponudom na tržištu. Ukupno 40 % svih izdanih ponuda za posao nije prihvaćeno. Među glavnim razlozima bili su nedostatak interesa za kratkoročne ugovore i/ili ugovore koji se ne mogu obnoviti, bolje mogućnosti za razvoj karijere ili viši platni razredi koje nude druge institucije EU-a.

10. Sa zabrinutošću prima na znanje rodni sastav višeg rukovodstva Agencije, koje broji dva muškarca (100 %) i nema nijednu ženu, upravnog odbora, koji broji 49 muškarca (81,7 %) i 11 žena (18,3 %), te ukupnog osoblja, koje broji 215 muškarca (69,4 %) i 95 žena (30,6 %); svjestan je da su za imenovanje osoba u upravni odbor odgovorna relevantna nacionalna tijela u svakoj državi članici; poziva države članice da aktivno razmotre čimbenik rodne ravnoteže pri kandidiranju i imenovanju članova upravnog odbora Agencije; prima na znanje napore Agencije da poboljša rodnu ravnotežu i pozdravlja blago poboljšanje zabilježeno 2021.; ipak, poziva Agenciju da aktivno radi na ostvarivanju rodne ravnoteže i da tijelo nadležno za davanje razrješnice izvjesti o akcijskom planu u tom pogledu; također podsjeća na važnost osiguravanja uravnotežene geografske zastupljenosti među rukovodstvom i osobljem Agencije.

Sredinom ožujka 2023. na dužnost je stupila nova izvršna direktorica Agnès Diallo, što je utjecalo na rodnu ravnotežu višeg rukovodstva Agencije.

11. Napominje da je Agencija 2021. pokrenula 15 postupaka odabira i zaprimila 1944 prijave za ukupno 18 postupaka zapošljavanja; pohvaljuje Agenciju zbog navedenog povećanja učinkovitosti, poboljšanja koje je ostvarila u postupcima zapošljavanja te njezin ugled kao privlačnog poslodavca; u tom smislu prima na znanje razne poduzete mjere Agencije, kao što su pilot-projekt „Agilno

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice

zapošljavanje”, njezino sudjelovanje na globalnom internetskom sajmu karijera „Žene u tehnologiji”, objavljivanje oglasa za slobodna radna mjesta i na drugim lokacijama osim na mrežnom mjestu Agencije i grupiranje profila ili korištenje postojećih popisa uspješnih kandidata za ekvivalentne razrede i funkcijske skupine; nadalje, konstatira da je izvršena analiza okvira kompetencija Agencije i potiče Agenciju da razvije svoju strategiju upravljanja ljudskim resursima koja se temelji na kompetencijama.

12. Pohvaljuje činjenicu da Agencija ima politiku nulte tolerancije na uznemiravanje; primjećuje da je Agencija 2021. rješavala 14 slučajeva povezanih sa psihičkim ili seksualnim uznemiravanjem; u tom kontekstu nadalje konstatira da je Agencija provela dvije preliminarne procjene koje su dovele do pokretanja triju administrativnih istraga i otpuštanja jednog člana osoblja; pozdravlja činjenicu da je Agencija organizirala internetske seminare i sastanke za podizanje razine svijesti o sprečavanju uznemiravanja i uloji povjerljivih savjetnika, kao i mjere za poboljšanje dobrobiti na radnom mjestu i ravnoteže između poslovnog i privatnog života osoblja Agencije putem internetskih seminara o mentalnom zdravlju i pojedinačnih savjetovanja.

13. Pozdravlja činjenicu da se Agencija koristi svim osnovnim modulima alata za upravljanje ljudskim resursima SYSPER, kao i nekim dodatnim modulima; potiče Agenciju da nastavi s digitalizacijom svojeg sustava upravljanja ljudskim resursima.

Nabava

14. Prima na znanje izvješće Agencije da se okvir za transverzalni inženjering, najopsežniji natječaj koji je Agencija ikad potpisala, pokazao održivim za više ključnih operativnih aktivnosti Agencije, a cilj nastavlja biti ostvarivanje najveće moguće koristi od transverzalne nabave koordinacijom unosa različitih izvođača u više projekata; primjećuje da je 2021. pripremljeno nekoliko važnih natječaja za koje su potpisani ugovori, posebno u vezi sa središnjim sustavom ECRIS-TCN, ažuriranom verzijom novog ispitnog okruženja sustava VIS/BMS i procjenom tehnologije za buduće rješenje sustava upravljanja dokumentima.

15. Ističe da je uvjetno mišljenje Revizorskog suda u pogledu zakonitosti i pravilnosti posljedica nepravilnosti šest plaćanja izvršenih 2021. u ukupnom iznosu od 18,11 milijuna EUR povezanih s nekoliko okvirnih ugovora, koja čine 6,20 % odobrenih sredstava za plaćanje koja su bila na raspolaganju 2021.; sa zabrinutošću napominje da je 2021. druga godina zaredom za koju je Revizorski sud izdao slično uvjetno mišljenje u području upravljanja javnom nabavom i ugovorima Agencije; prima na znanje da, prema Agenciji, na usklađenost u tom području utječe nekoliko čimbenika povezanih s operativnim i proračunskim planiranjem, modelom nabave, upravljanjem razvojem ugovora te manjkom osoblja, koji

Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela

U 2021. organiziran je poseban sastanak o sprečavanju uznemiravanja za rukovoditelje i cjelokupno osoblje.

eu-LISA je ponudila i „Program za mentalno zdravlje i dobrobit”, koji se sastojao od deset mrežnih seminara koje su vodili ovlaštene klinički psiholozi. Osim toga, jedan dodatni internetski seminar bio je namijenjen rukovoditeljima kako bi im se pružila potpora u njihovoj ulozi. Program je također bio prilika za organizaciju radionica za timove (jedinica/sektor) kako bi se obradila određena područja koja rukovoditelji smatraju ključnima. Ukupno je zatraženo i organizirano pet radionica. U okviru programa članovima osoblja koji su to zatražili nudili su se i pojedinačni tečajevi osposobljavanja. Osim toga, eu-LISA je nudila pretplatu na aplikaciju za usredotočenu svjesnost (engl. *mindfulness*) sa sučeljem koje je jednostavno za upotrebu.

Tijekom 2021. u eu-LISA-i nije prijavljen nijedan slučaj sindroma izgaranja na poslu (engl. *burnout*). Agencija je to pokušala spriječiti organiziranjem sastanaka za podizanje razine svijesti posvećenih dobrobiti osoblja, upravljanju sukobima i stresom, psihološkoj potpori i daljnjoj provedbi tzv. programa FIT.

Agencija eu-LISA upotrebljava sve osnovne i nekoliko izbornih modula alata SYSPER. Sve module uvela je u skladu s vremenskim rasporedom dogovorenim s Komisijom (voditelj projekta odgovoran za provedbu za eu-LISA-u). Relevantnost upotrebe alata SYSPER znatno se povećala nakon transkodiranja SYSPER-NAP. eu-LISA neće provesti sve postojeće module zbog razlike u poslovniku.

Agencija je 2020. započela prijelaz s vertikalne na transverzalnu nabavu za razvoj, nadogradnju i održavanje glavnog sustava. To je značilo da model javne nabave naslijeđen od Komisije, koji je organiziran na temelju vertikalnih i cjelovitih okvirnih ugovora po sustavu (u to vrijeme samo SIS II, VIS i Eurodac), više nije bio održiv nakon što je mandat Agencije znatno povećan.

Taj je prijelaz dovršen 2022., kad je uz transverzni inženjerski okvir (TEF) dodan drugi stup transverzalne nabave, i to dodjelom transverznog operativnog okvira (TOF).

Prijelaz s vertikalnog modela nabave donosi očekivane koristi, a to su uglavnom:

- smanjenje ovisnosti o jednom dobavljaču,
- ekonomija razmjera (posebno za infrastrukturu),
- ugovorna sredstva za provedbu interoperabilnosti s odgovarajućim sinergijama među sustavima,
- smanjenja troškova za ugovore kojima prethodi ponovno otvaranje nadmetanja,
- znatno proširenje potencijalnih dobavljača, uz odgovarajuće smanjenje rizika od prekomjerne ovisnosti.

Akcijski plan eu-LISA-e „Daljnje postupanje nakon revizije računovodstvene dokumentacije eu-LISA-e za 2021. koju je proveo Europski revizorski sud” uključuje sljedeće mjere koje se odnose na dio tog opazanja:

1. uključiti dodatne provjere u smjernice za upravljanje nabavom i ugovorima kako bi se obuhvatila sva moguća odstupanja od temeljnog okvirnog ugovora, a natječajni postupak mora biti dokumentiran i podložan postupku iznimke i/ili zahtijevati prethodnu izmjenu okvirnog ugovora;

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice

ograničavaju mogućnost Agencije da ograniči opseg, trajanje i vrijednost ugovora; ističe da je, s obzirom na dodatne module i ažuriranja opsežnih informacijskih sustava kojima se upravlja, Agencija prešla s vertikalnog na transverzalni model, zbog čega početni model vertikalne nabave koji je naslijedila od Komisije više nije održiv; napominje da su glavni razlozi za taj prijelaz bili smanjenje ovisnosti o jednom dobavljaču te postizanje ekonomije razmjera ili smanjenje troškova.

16. Ističe opažanja Revizorskog suda o jednom konkretnom ugovoru u iznosu od 40 milijuna EUR za provedbu okvirnog ugovora povezanog s opsežnim informacijskim sustavima, koje je Agencija potpisala a da nisu navedene pojedinosti o pruženim uslugama; prima na znanje objašnjenje Agencije da brzi tempo tehnološkog razvoja zahtijeva veću fleksibilnost u pogledu nabave u području IT-a; ističe da okvirni ugovori koje je sastavila Agencija zahtijevaju visok stupanj fleksibilnosti kako bi se prilagodili ne samo tehnološkom razvoju nego i zakonodavnim promjenama kao što su uspostava novih ili prilagodba postojećih opsežnih informacijskih sustava kojima upravlja Agencija; ističe da su opetovana kašnjenja u donošenju i provedbi relevantnih pravnih akata, aspekti koji su potpuno izvan kontrole Agencije, ključni čimbenici za utvrđivanje razine detaljnosti i preciznosti koju Agencija može ponuditi pri prvotnom sklapanju okvirnih ugovora; nadalje, prima na znanje da su se prema informacijama iz Agencije njezine politike i prakse javne nabave poboljšale tijekom posljednjih nekoliko godina, ali da nemaju velik utjecaj na starije važeće ugovore; poziva Agenciju da razmotri stečeno iskustvo i uvide koje je pružio Revizorski sud kako bi se zajamčila trajna poboljšanja u tom području; podupire Agenciju u njezinim nastojanjima da donese sveobuhvatan skup smjernica za javnu nabavu i svoju prvu politiku upravljanja ugovorima te poziva Agenciju da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi te dokumente nakon što budu odobreni; poziva Agenciju, Revizorski sud i Komisiju da istraže moguća rješenja za povećanje fleksibilnosti i prilagodljivosti javne nabave radi učinkovite provedbe mandata Agencije.

17. Prima na znanje stajalište Agencije da formalne nepravilnosti koje je utvrdio Revizorski sud nisu rezultirale financijskom štetom za proračun Unije.

18. Ističe da je Agencija 2021. potpisala 759 pravnih obveza; prima na znanje da Agencija zapošljava 14 članova osoblja u javnoj nabavi (11 službenika i 3 asistenta); ističe da Agencija ne raspolaže radnim mjestima odgovarajućih razreda za organizaciju potpuno operativne jedinice za javnu nabavu; poziva Komisiju da razmotri te potrebe pri određivanju dostupnosti resursa u budućim planovima radnih mjesta.

Postupanje u slučaju sukoba interesa i njihovo sprečavanje, etika i transparentnost

19. Prima na znanje postojeće mjere Agencije i njezine stalne napore oko osiguravanja transparentnosti, postupanja u slučaju sukoba interesa i njihova sprečavanja te zaštite zviždača; pozdravlja činjenicu da je 2021. Agencija revidirala i donijela smjernice o zviždačima kako bi odjelu za unutarnju reviziju dodijelila zadaću pružanja povjerljivih i nepristranih smjernica o pravilima o zviždačima.

Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela

2. uključiti kontrolu u politiku upravljanja imovinom kako bi se ispravno odredili osnovni ugovori o održavanju i osiguranju te provesti odgovarajuće postupke i provjere; kontrola bi trebala biti povezana s postupkom pregleda stanja zaliha koji se koristi za financijske ponude koje su definirane u kontekstu TOF-a;

3. provesti *ex post* ispitivanje slučaja u kojem su datumi isporuke neformalno izmijenjeni kako bi se utvrdila priroda pogreške i poduzele odgovarajuće mjere.

Kako bi odgovorila na dio tog opažanja, eu-LISA je u akcijski plan uključila sljedeće:

1. kako bi se riješili problemi s planiranjem proračuna koje je utvrdio Europski revizorski sud:

- utvrdit će se minimalni skup dokumentacije potrebne za savjetovanje o zakonodavnim financijskim izvještajima i postaviti osnova za odgovarajuće unutarnje planiranje,
- ažurirat će se financijski memorandum o razumijevanju s Komisijom kako bi se uključila obvezna sustavna prethodna savjetovanja o zakonodavnom financijskom izvještaju;

2. smjernice za javnu nabavu i odgovarajuće provjere preispitat će se:

- kako bi se generički ugovorni modalitet utrošenog radnog vremena i sredstava (QTM) (način provedbe ugovora SC 19) sveo na minimum kad je riječ o vremenu i preciznosti opsega i rezultata,
- kako bi se, kad god je to izvedivo i ne zahtijeva dodatno osoblje za provedbu kontrola, preispitao način na koji se kontrole dokumentiraju, primjerice uvođenjem kontrolnih popisa uz već postojeće načine;
- 3. provest će se procjena rizika te analiza troškova i koristi kako bi se utvrdilo koji su organizacijski ustroj, broj osoblja i intenzitet kontrola potrebni da se rizik u području usklađenosti svede na najmanju moguću mjeru;

4. potpisani ugovor (SC) 19 VIS izmijenit će se tako što će se u njega uključiti zahtjev za usluge koji su još uvijek aktivni kako bi se stvorila jasna pravna osnova na temelju koje ovlašteni dužnosnik za ovjeravanje može odobriti plaćanja u skladu s člankom 73. stavkom 3. AFR-a;

5. postupci upravljanja potražnjom revidirat će se kako bi eu-LISA imala na raspolaganju dovoljno tehničkih, financijskih i ljudskih resursa kad joj se povjere nove zadaće.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

U lipnju 2018. eu-LISA je usvojila oglednu odluku Komisije o provedbenim pravilima kojima se utvrđuju smjernice o zviždačima, koja je revidirana u ožujku 2022. U skladu s tim smjernicama član osoblja može se koristiti bilo kojim od sigurnih kanala, a to su:

- neposredni rukovoditelj člana osoblja ili izvršni direktor (prva mogućnost),
- predsjednik Odbora ili izravno OLAF (druga mogućnost),
- predsjednik Komisije, Vijeća, Parlamenta ili Europskog revizorskog suda ili Europski ombudsman (u krajnjom nuždi).

Osim toga, kad je riječ o početnom povjerljivom i nepristranom savjetovanju i davanju smjernica u vezi s postupkom za

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice

20. Sa zadovoljstvom primjećuje da Agencija na svojim internetskim stranicama svake godine objavljuje izjave o financijskim interesima i životopise članova upravnog odbora i višeg rukovodstva; pozdravlja činjenicu da je Agencija uspostavila registar transparentnosti u skladu s kojim se sastanci između njezina višeg rukovodstva i gospodarskih subjekata objavljuju na njezinim internetskim stranicama.

Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela

zviždače, član osoblja može se obratiti Odjelu za unutarnju reviziju (IAC) ili anonimno pristupiti OLAF-ovu internetskom sustavu za obavješćivanje o prijevarama. Tijekom 2021. organiziran je jedan sastanak za informiranje osoblja o zviždačima u okviru redovite godišnje obuke o etici, integritetu i sukobu interesa.

U skladu s pravilima eu-LISA-e o sprečavanju sukoba interesa i upravljanju njime od članova upravnog odbora zahtijeva se da svake godine popune izjavu o financijskim interesima i godišnju javnu izjavu o preuzimanju obveza.

Više rukovodstvo dužno je svake godine (ili u bilo kojem trenutku kad se situacija promijeni) podnijeti izjavu o financijskim interesima u skladu s provedbenim pravilima o sprečavanju sukoba interesa osoblja agencije eu-LISA i upravljanju njima (Odluka upravnog odbora br. 2020-405 od 23. prosinca 2020.). U provedbenim pravilima predviđene su posebne odredbe za izvršnog direktora i njegova zamjenika. Izjave su dostupne na internetskim stranicama eu-LISA-e.

Unutarnja kontrola

21. Napominje da je 2018. godine Europski nadzornik za zaštitu podataka proveo reviziju zaštite podataka u pogledu druge generacije šengenskog informacijskog sustava (SIS II) i VIS-a te da je 2019. proveo inspekciju u pogledu Eurodaca, pri čemu svim navedenim sustavima upravlja Agencija, te da su izdane ukupno 72 preporuke; utvrđuje da Agencija provodi te preporuke i da svaka tri mjeseca organizira sastanke kako bi pratila napredak njihove provedbe; potiče Agenciju da svoje aktivnosti u pogledu zaštite podataka nastavi smatrati prioritarnim pitanjem; poziva Agenciju da izvješćuje tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku u provedbi tih preporuka.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

22. Pozdravlja godišnju ocjenu sustava unutarnje kontrole koju je provela Agencija i u kojoj je zaključeno da je njezin sustav unutarnje kontrole prisutan, funkcionalan i učinkovit iako su potrebna određena poboljšanja; nadalje, pozdravlja napredak postignut u pogledu opažanja Revizorskog suda i rezolucije Parlamenta o razrješnici iz prethodnih godina te činjenicu da je Agencija provela preporuke Revizorskog suda iz 2018. i 2019. u vezi s nepoštovanjem pravila o nabavi; podsjeća da je rad u pogledu preostala dva opažanja još u tijeku; poziva Agenciju da uloži više napora u provedbu korektivnih mjera u pogledu opažanja Revizorskog suda koja još nisu uvažena.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje. Tijekom 2022. Odbor za reviziju, usklađenost i financije (ACFC) pojačao je praćenje provedbe preostalih opažanja Suda. Agencija je nedavno uspostavila poseban akcijski plan kako bi se pozabavila opažanjima Europskog revizorskog suda. ACFC je pomno pratio napredak u provedbi kako bi ona bila brza i potpuna.

23. Primjećuje da je na kraju 2021. stopa provedbe preporuka o reviziji iznosila 77 % (provedene su 24 preporuke, a trebalo ih je provesti 37); prima na znanje da su na kraju 2021. bile otvorene ukupno 32 preporuke, od kojih nijedna nije bila „kritična”; sa zabrinutošću prima na znanje da sedam preporuka nije provedeno do roka, što znači da je provedba preporuke bila u tijeku iako je rok za provedbu istekao; poziva Agenciju da bez odgode provede dosad neprovedene preporuke te da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o postignutom napretku; smatra da bi zaključci izvješća OC-2020-0441-A2 Europskog ureda za borbu protiv prijevvara (OLAF) trebali biti dostupni tijelu nadležnom za davanje razrješnice; nadalje, poziva Agenciju da tijelu nadležnom za davanje razrješnice pruži izvješće o provedbi preporuka OLAF-a.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje. Odbor za reviziju, usklađenost i financije u okviru upravnog odbora 2022. je pojačao praćenje provedbe neprovedenih revizijskih preporuka kako bi se pobrinuo da se provedu brzo i potpuno.

Digitalizacija i zelena tranzicija

24. Pohvaljuje Agenciju za njezine razne mjere poboljšanja energetske učinkovitosti, od korištenja isključivo zelene električne energije i recikliranog papira do grijanja zgrade u Tallinnu ponovnom uporabom topline iz prostorije za poslužitelje; poziva Agenciju da ubrza postupke certificiranja u okviru sustava upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Unije (EMAS); nadalje, poziva Agenciju da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi posljednje izvještaje o okolišu.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

25. Prima na znanje dodatne mjere koje je Agencija poduzela 2021. u području kibersigurnosti, kao što su donošenje šest standarda u tom području i pokretanje uspostave tima za odgovor na računalne sigurnosne incidente, kao i njezina stalna suradnja s timom za hitne računalne intervencije europskih institucija, tijela i agencija (CERT-EU) i provedba strukturiranog okvira za upravljanje sigurnosnim rizicima u području IT-a i njihovu kontrolu; prima na znanje da je Agencija 2021. surađivala s ENISA-om (Agencija Europske unije za kibersigurnost) u praktičnoj provedbi zakonodavstva Unije o kibersigurnosti i godišnjoj vježbi Agencije u području kibersigurnosti; poziva Agenciju da usvoji nove alate u područjima digitalizacije proračuna i javne nabave kao što su e-potpis, e-ugovori i e-fakturiranje.

Kad je riječ o sustavima glavnih poslovnih aktivnosti, Agencija posljednjih godina nije doživjela kibernetičke napade na središnje sustave. Međutim, nastavila je provoditi mjere koje proizlaze iz pravnih instrumenata zajedno s konsolidiranim postupcima upravljanja rizicima kako bi zajamčila učinkovitost mehanizama odgovora u borbi protiv kibernetičkih napada. To zahtijeva dostupnost kapaciteta u području kibersigurnosti na rubu mreže unatoč izazovima koji proizlaze iz pandemije bolesti COVID-19 i hibridnih prijetnji koje je izazvao agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, a sve u okruženju sigurnosnih prijetnji koje se stalno mijenjaju. Agencija redovito i prema planu provodi sigurnosne provjere, uz sudjelovanje država članica, kako testirala ključne elemente otpornosti na svim razinama sustava.

Kontinuitet poslovanja za vrijeme krize uzrokovane bolešću COVID-19

26. Pohvaljuje sposobnost Agencije da osigura neprekidnu dostupnost i otpornost sustava kojima upravlja te normalno funkcioniranje šengenskog područja unatoč izazovima uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19 koji su se nastavili i 2021.; u tom kontekstu ipak napominje da su rokovi za implementaciju u pogledu razvoja novih sustava revidirani zbog nedostupnosti hardvera, kašnjenja u isporuci i instaliranju opreme te rjeđe prisutnosti osoblja i izvođača na licu mjesta.

Kao pravni zahtjev glavni je prioritet Agencije pobrinuti se za neprekinutu dostupnost sustava svim korisnicima. To je uspjela ostvariti unatoč pandemiji bolesti COVID-19 i promjenama geopolitičkog konteksta, pri čemu je lanac opskrbe bio jedan od ključnih pogođenih elemenata pa je dostupnost tehničkih komponenti potrebno za svakodnevno poslovanje eu-LISA-e bila ograničena. Unatoč tim poteškoćama, Agencija i njezino osoblje učinili su sve što su mogli kako bi zajamčili da svi sustavi povjereni eu-LISA-i ostanu dostupni korisnicima u svakom trenutku – što je pohvalno postignuće, potvrđeno

Opazanje tijela nadležnog za davanje razrješnice

Odgovor Agencije i mjere koje je poduzela

27. Pohvaljuje suradnju Agencije s drugim institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije u razmjeni znanja i najboljih praksi u pitanjima povezanim s kontinuitetom poslovanja; nadalje, pohvaljuje sudjelovanje Agencije u inicijativama međuinstitucijske skupine za osposobljavanje i osviještenost u području sigurnosti i mreže službenika za sigurnost u području PUP-a radi rješavanja zajedničkih sigurnosnih pitanja.

izvrsnim rezultatima ključnih pokazatelja uspješnosti (KPI): dostupnost središnjeg sustava i vremena odgovora.

eu-LISA je nastavila održavati dva sastanka godišnje u okviru mreže službenika za sigurnost u području PUP-a, što je pokazatelj velikog interesa i predanosti tijela država članica i njihovih sigurnosnih funkcija, a svi su bili usmjereni na osiguravanje odgovarajuće zaštite sustava glavnih poslovnih aktivnosti. Osim toga, Agencija razvija kapacitet za odgovor na sigurnosne incidente u okviru za interoperabilnost (skupina za suradnju), čime će se suradnja na operativnoj razini poboljšati zahvaljujući međunarodnom odgovorom koji je dostupan 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu.

Ostalo

28. Pozdravlja aktivnu prisutnost Agencije na internetu 2021. i prima na znanje poboljšanje pokazatelja njezinih aktivnosti na društvenim mrežama; pohvaljuje Agenciju za njezin doprinos vanjskim internetskim kampanjama kao što su „Digitalni EU” i „Žene u tehnologiji” te za organizaciju događanja s velikim odazivom kao što su njezina godišnja konferencija ili okrugli stolovi eu-LISA-e za industrijski sektor.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

29. U vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju rezoluciju od 10. svibnja 2023.⁽³⁾ o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

Agencija eu-LISA prima na znanje to opažanje.

2.11. Upravljanje okolišem

Nakon što je 2022. podržala politiku zaštite okoliša, Agencija se obvezala uspostaviti unutarnji sustav upravljanja okolišem (EMS) u skladu sa sustavom upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja EU-a (EMAS) te radi na dobivanju certifikata EMAS-a do 2024. Time će se aktivnosti eu-LISA-e uskladiti s inicijativom europskog zelenog plana za smanjenje emisija CO₂ u svim poslovnim područjima¹⁴⁸.

Agencija je 2022. izradila Izvješće o stanju okoliša za 2021., u kojem su detaljno navedeni ciljevi, praćenje i napredak. Izvješće uključuje tablični sažetak u kojem su prikazani izvori učinaka na okoliš, akcijski planovi i pokazatelji uspješnosti za sve aspekte povezane s okolišem. U pripremi je Izvješće o stanju okoliša za 2022.

2.12. Procjena koju je provelo rukovodstvo

Rukovodstvo Agencije ima razumno jamstvo da su postojeće unutarnje kontrole primjerene te da funkcioniraju kako je predviđeno. Tijekom 2022. utvrđeni su glavni rizici i njima se upravljalo, što dodatno potvrđuju rezultati unutarnjih i vanjskih revizija provedenih tijekom godine.

2.13. Vanjska evaluacija

U skladu s člankom 39. Uredbe o osnivanju eu-LISA-e, Agencija mora proći **evaluaciju uspješnosti svakih pet godina**, a sljedeća evaluacija zakazana je za 2023. Komisija će u okviru te evaluacije razmotriti uspješnost eu-LISA-e u odnosu na njezin mandat, ciljeve, lokacije i zadaće. Ocijenit će i koliko Agencija uspješno doprinosi i dodaje vrijednost operativnom upravljanju opsežnim informacijskim sustavima EU-a te kako je uspjela uspostaviti koordinirani, troškovno učinkovit i usklađen informatičkog okruženja za informacijske sustave PUP-a.

Kako bi se pripremila za predstojeću vanjsku evaluaciju, eu-LISA je 2022. provela **neovisnu komparativnu analizu** za ocjenu operativnog upravljanja svojim sustavima glavnih poslovnih aktivnosti. Kako bi dobila sveobuhvatan pregled svoje operativne uspješnosti, Agencija je ocijenila i svoje razvojne

¹⁴⁸ Više informacija dostupno je na namjenskoj stranici Komisije o **europskom zelenom planu**.

prakse, strategiju nabave i dostupne ljudske resurse, kao i svoj doprinos provedbi relevantnih politika EU-a. Budući da je riječ o opsežnoj evaluaciji, očekuje se za će završno izvješće o njoj biti dovršeno do sredine 2023.

3

ASSESSMENT OF THE EFFECTIVENESS OF THE ICF

The effectiveness of the internal control framework (ICF) and major corporate risks for the reporting period.

Ocjena djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu (ICF)

3.1. Djelotvornost okvira za unutarnju kontrolu

3.1.1. Metodologija

Sustavi unutarnje kontrole pomažu organizacijama u postizanju ciljeva te ostvarivanju operativnih i financijskih rezultata u skladu s relevantnim pravilima i propisima. Sustavom interne kontrole koji dobro funkcionira podržava se donošenje utemeljenih odluka i pomaže smanjiti rizike na prihvatljive razine putem troškovno učinkovitih kontrola. Upravni odbor eu-LISA-e 2019. zadužio je izvršnog direktora za provedbu okvira za unutarnju kontrolu (ICF) u skladu s načelima i značajkama koje je donio Odbor¹⁴⁹.

Okvir za unutarnju kontrolu Agencije čini sljedećih pet komponenti: (1) kontrolno okruženje, (2) procjena rizika, (3) kontrolne aktivnosti, (4) informacije i komunikacija te (5) aktivnosti praćenja. Za učinkovitu unutarnju kontrolu nad poslovanjem tih pet međusobno povezanih komponenti mora biti prisutno i dobro funkcionirati na svim razinama organizacije. ICF-om su utvrđena i temeljna načela za svaku komponentu te povezane značajke svakog načela, koji su određeni za specifične načine upravljanja uspostavljene u Agenciji. Ta utvrđena načela i značajke unutarnje kontrole minimalni su standardi navedeni u članku 45. stavku 2. financijskih pravila eu-LISA-e¹⁵⁰.

Kako bi se zajamčila učinkovitost sustava za unutarnju kontrolu, izvršni direktor ovlašten je provoditi godišnju ocjenu učinkovitosti ICF-a. Zamjenik izvršnog direktora Agencije imenovan je voditeljem upravljanja rizicima i unutarnje kontrole (MRMIC) radi pružanja potpore uspostavi, praćenju, provedbi i ocjenjivanju okvira za unutarnju kontrolu eu-LISA-e te izvješćivanju o njemu. Tijekom 2022. uloga MIRMIC-a od 1. studenog 2022. do 16. ožujka 2023. privremeno je delegirana voditelju Jedinice za upravljanje i kapacitete jer je imenovani MRMIC, zamjenik izvršnog direktora, imenovan privremenim izvršnim direktorom do imenovanja novog izvršnog direktora (za više informacija vidjeti **odjeljak 2.2.4.**).

Godišnja ocjena okvira za unutarnju kontrolu obuhvaća utvrđivanje kriterija za praćenje svakog načela unutarnje kontrole, utvrđivanje prednosti i područja koja je potrebno poboljšati, ocjene za svako pojedino načelo i komponentu te opću ocjenu. Pokazatelji za svako načelo unutarnje kontrole, njihove osnovne vrijednosti ciljevi utvrđeni su u Prilogu 2. Odluci izvršnog direktora o donošenju kriterija za praćenje unutarnje kontrole i imenovanju voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu. Radi provedbe ocjene voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu prikuplja i na temelju unaprijed utvrđenih kriterija za praćenje analizira podatke iz različitih izvora u Agenciji, uključujući anketu osoblja, registar iznimaka i neusklađenosti, izvješća o unutarnjoj i vanjskoj reviziji i drugu dokumentaciju povezanu s poslovnim procesima Agencije.

3.1.2. Rezultati ocjene

Kriteriji za praćenje unutarnje kontrole

Samoprocjena je rezultirala postizanjem ili djelomičnim postizanjem 81 % kriterija za praćenje unutarnje kontrole 2023., kao što je bio slučaj 2022.

Kriteriji za praćenje unutarnje kontrole	2022.	2023.
Ukupan broj pokazatelja	79	79
<i>postignuto</i>	55 (70 %)	56 (71 %)
<i>djelomično postignuto</i>	9 (11 %)	8 (10 %)
<i>nije postignuto</i>	15 (19 %)	15 (19 %)

¹⁴⁹ Odluka upravnog odbora br. 2019-042 od 19. ožujka 2019. o donošenju revidiranog okvira za unutarnju kontrolu za eu-LISA-u.

¹⁵⁰ **Financijska pravila eu-LISA-e**, odluka upravnog odbora br. 2019-198, stupila na snagu 1. rujna 2019.

Prednosti i nedostaci unutarnje kontrole

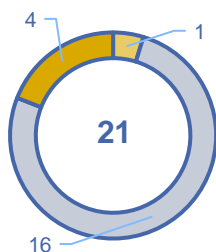
Godišnjom procjenom za 2022. utvrđen je 21 nedostatak unutarnje kontrole, od čega 1 veći, 16 umjerenih i 4 manja nedostatka.

Tijekom 2022. Agencija je provodila različite aktivnosti radi provedbe planova popravniha mjera i otklanjanja nedostataka unutarnje kontrole. Rizici povezani s određenim unutarnjim nedostacima povećali su se 2022., što je dovelo do povećanja ozbiljnosti dvaju nedostataka, posebno:

- 2 umjerena nedostatka su uklonjena,
- 1 manji nedostatak je uklonjen,
- 1 veći nedostatak snižen je na razinu umjerenog,
- 1 umjereni nedostatak snižen je na razinu manjeg,
- 1 umjereni nedostatak povećan je na razinu većeg,
- 1 manji nedostatak povećan je na razinu umjerenog.

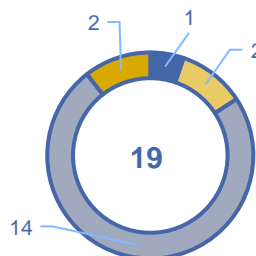
U procjeni za 2023. utvrđen je jedan novi ključni nedostatak, što znači da je zabilježeno ukupno 19 nedostataka unutarnje kontrole: 1 ključni nedostatak, 2 veća, 14 umjerenih i 2 manja nedostatka.

Status nedostataka 2022.

■ Znatna ■ Umjereni ■ Manji

Status nedostataka 2023.

■ Ključni ■ Znatna ■ Umjereni ■ Manji

Sastavni dijelovi ICF-a	Prednosti	Nedostaci
I. Kontrolno okruženje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nadzor upravnog odbora i njegova Odbora za reviziju, usklađenost i financije nad unutarnjim kontrolama ▪ Bolja komunikacija i osposobljavanje u području etike i integriteta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povećanje provedbe odgovornosti
II. Procjena rizika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Priprema strateškog plana za ciljeve i plana za provedbu strategije ▪ Poboljšanja u području upravljanja rizikom, posebno utvrđivanje rizika na razini jedinice ▪ Uspostava registra transparentnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Povećanje <i>ex ante</i> kontrole radi bolje usklađenosti planiranja i provedbe ▪ Nedostatak standardiziranog pristupa upravljanju rizicima u programskim odborima
III. Kontrolne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Automatizacija kontrola usklađenosti upravljanja projektima ▪ Provedba revizijskih preporuka ▪ Donošenje politike upravljanja ugovorima 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostaci unutarnje kontrole u projektu središnjeg sustava EES-a ▪ Priprema strategije kontrole, rizika i usklađenosti ▪ Provedba posebnih smjernica za upravljanje ugovorima
IV. Informacije i komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revizija politike dugoročnog očuvanja ▪ Donošenje smjernica o javnom pristupu dokumentima ▪ Bolje informiranje o zasebnim komunikacijskim linijama 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nema nedostataka

V. Aktivnosti praćenja

■ Sudjelovanje u radnoj skupini mreže za poboljšanje rezultata za unutarnju kontrolu

■ Jačanje postupka izjave o jamstvu i procjene zadržki

Ocjena komponenti okvira za unutarnju kontrolu

I Kontrolno okruženje

Komponenta kontrolnog okruženja obuhvaća skup standarda postupanja, postupaka i struktura koji čine osnovu za provedbu aktivnosti unutarnje kontrole u cijeloj organizaciji. Na rukovodećoj razini opći ton u pogledu važnosti unutarnjih kontrola, uključujući očekivane standarde ponašanja, određuju upravni odbor, izvršni direktor i ostatak najvišeg rukovodstva.

Komponenta kontrolnog okruženja okvira za unutarnju kontrolu prisutna je i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

Agencija je nastavila jačati svoju predanost integritetu i etičkim vrijednostima, ponajprije pokretanjem nove namjenske stranice o etici na svojem intranetu, emitiranjem posebne videoporuke privremenog izvršnog direktora te revidiranjem unutarnjih pravila o administrativnim istragama. Upravni odbor i Odbor za reviziju, usklađenost i financije 2022. nastavili su nadzirati područje unutarnje kontrole. Agencija se pobrinula da su njezina struktura, hijerarhija, tijela i odgovornosti dobro uspostavljeni i prema potrebi revidirani lako se trudila da do toga ne dođe, stopa fluktuacije osoblja povećala se, a stopa popunjenosti radnih mjesta smanjila, ponajviše zbog broja kratkoročnih radnih mjesta i radnih mjesta nižeg platnog razreda koja eu-LISA nudi. Agencija je utvrdila i potrebu za jačanjem pojedinačne odgovornosti za odgovornosti unutarnje kontrole.

Načelo	Ocjena
1. Pokazuje predanost u odnosu na integritet i etičke vrijednosti	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
2. Preuzima odgovornost za nadzor	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
3. Utvrđuje strukture, nadležnost i odgovornost	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
4. Pokazuje predanost u odnosu na kompetentnost	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
5. Raspoređuje odgovornosti	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

II Procjena rizika

Procjena rizika dinamičan je i iterativan postupak za utvrđivanje i procjenu rizika koji mogu utjecati na postizanje ciljeva te za utvrđivanje načina na koji se takvim rizicima može upravljati.

Komponenta procjene rizika okvira za unutarnju kontrolu prisutna je i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

Nakon donošenja svoje dugoročne strategije za razdoblje 2021. – 2027. eu-LISA-e je u studenom 2021. pripremila plan provedbe strategije u kojem su navedeni strateški ciljevi, strateški ciljevi s područjima aktivnosti i glavni rezultati za razdoblje 2021. – 2027. Izvješćivanje različitim dionicima nastavljeno je u skladu s propisanim zahtjevima. U drugom tromjesečju 2023. eu-LISA je provela praćenje provedbe svojeg plana provedbe strategije za 2021. i 2022. te zaključila da je 73 % rezultata provedeno na vrijeme, 25 % odgođeno je za sljedeću godinu, a 2 % otkazano.

Agencija je nastavila poboljšavati svoj pristup toleranciji rizika i značajnosti programa, posebno revidiranjem poslovnika programskih odbora. Nastavila je bilježiti napredak pri utvrđivanju rizika na razini jedinice s pomoću alata Planview. Do kraja 2021. eu-LISA je postigla stopu provedbe od 92 % za svoju strategiju za borbu protiv prijevара, kojom je obuhvaćeno razdoblje od ožujka 2019. do prosinca 2021. Nakon namjenske procjene rizika od prijevара upravni odbor pripremio je i donio novu strategiju za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024. zajedno s provedbenim akcijskim planom u kojem je utvrđeno 12 mjera. Tijekom 2022. Agencija je doživjela važne promjene na rukovodećim položajima, u prvom redu promjenu izvršnog direktora i računovodstvenog službenika. Promjene su utvrđene unaprijed i uspostavljena su privremena rješenja kako bi se zajamčio kontinuitet tih dviju funkcija.

Načelo	Ocjena
6. Utvrđuje odgovarajuće ciljeve	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).
7. Utvrđuje i analizira rizike	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
8. Ocjenuje rizik od prijevare	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
9. Utvrđuje i analizira bitne promjene	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

III Kontrolne aktivnosti

Kontrolnim aktivnostima omogućuje se ublažavanje rizika povezanih s ostvarivanjem ciljeva politika, operativnih ciljeva te ciljeva unutarnje kontrole. Te se aktivnosti provode na svim razinama organizacije, u različitim fazama poslovnih procesa te u cijelom tehnološkom okruženju. Njihov cilj može biti sprečavanje ili otkrivanje, a obuhvaćaju čitav niz ručnih i automatiziranih aktivnosti te razdvajanje dužnosti.

Komponenta kontrolnih aktivnosti ICF-a djelomično je prisutna i djelomično funkcionira na odgovarajući način, ali potrebna su znatna poboljšanja (treća kategorija).

U procjeni komponente kontrolnih aktivnosti iz 2023. zaključeno je da je komponenta djelomično prisutna i djelomično funkcionira, zbog čega je **iz druge kategorije u 2022. premještena u nižu treću kategoriju**. To je uglavnom posljedica kritičnog nedostatka koji je utvrđen revizijom projekta središnjeg sustava EES-a. Preostali rizici od nedostataka u kontrolnim aktivnostima i dalje su visoki iako se eu-LISA-a trudi ispraviti tu situaciju.

Kontrolne aktivnosti provode se na različitim razinama u okviru postojećih procesa, postupaka i mehanizama upravljanja u različitim odjelima i jedinicama. Očekuje se da bi uključivanje kontrola u strategiju olakšalo ocjenjivanje njihove djelotvornosti, troškova i koristi, kako je propisano financijskim pravilima. Agencija je započela osmišljavati strategiju unutarnje kontrole, koja će uključivati popis glavnih kontrolnih aktivnosti i postupak te njihovih vlasnika, a dovršetak je planiran za ljetu 2023. Nastavila raditi na jačanju kontrola usklađenosti s metodologijom upravljanja projektima, ali to je i dalje visokorizično područje, što je vidljivo iz rezultata revizije projekta središnjeg sustava EES-a koju je proveo Odjel za unutarnju reviziju. Znatno je radila na novim kontrolama upravljanja u područjima kao što su upravljanje ugovorima, nabava i pribavljanje resursa, kao i na prelasku na horizontalni operativni model. Agencija je nastavila pojačavati kontrolu nad tehnologijom i informatičkom sigurnošću, u čemu je ostvarila dobre rezultate. Osim toga, dodatno je ojačala svoj postupak izvješćivanja o iznimkama tako što je organizirala polugodišnju reviziju registra i formalizirala praćenje korektivnih mjera.

Načelo	Ocjena
10. Odabire i razvija kontrolne aktivnosti	Načelo je djelomično prisutno i funkcionira, potrebna su znatna poboljšanja (treća kategorija).
11. Odabire i razvija opće kontrole u području tehnologije	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
12. Provodi kontrolne aktivnosti s pomoću politika i postupaka	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

IV Informacije i komunikacija

Informacije koje se dostavljaju u okviru unutarnje i vanjske komunikacije potrebne su kako bi organizacija mogla provoditi aktivnosti unutarnje kontrole i podupirati ostvarivanje ciljeva. Unutarnja komunikacija pruža osoblju informacije potrebne za postizanje ciljeva i provođenje svakodnevnih kontrola, dok vanjska komunikacija javnosti i dionicima daje informacije o ciljevima i aktivnostima Agencije.

Komponenta informiranja i komunikacije prisutna je i dobro funkcionira (prva kategorija).

Aktivnosti informiranja i komunikacije Agencije slijede dobro uspostavljene postupke i procese koji doprinose ostvarivanju općenitijih ciljeva organizacije. Agencija je 2022. nastavila jačati svoje kontrole upravljanja informacijama tako što je revidirala postupke čuvanja dokumenata i politiku dugoročnog očuvanja te donijela smjernice o javnom pristupu dokumentima.

Uspješno je upravljala i svojom unutarnjom komunikacijom, koja se odnosila i na rusku agresiju na Ukrajinu. eu-LISA je povećala jasnoću i vidljivost svojih komunikacijskih kanala dostupnih osoblju, uključujući povjerljive savjetnike ili zviždače. Vanjska komunikacija također je provedena u skladu s planom, koji je bio usmjeren na komunikaciju o unutarnjim kontrolama.

Načelo	Ocjena
13. Koristi se relevantnim informacijama	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
14. Komunicira na unutarnjoj razini	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
15. Komunicira na vanjskoj razini	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).

V Aktivnosti praćenja

Agencija provodi kontinuirane i specifične procjene kako bi se utvrdilo je li prisutno svih pet komponenti ICF-a i funkcioniraju li. Kontinuiranim ocjenama, koje su ugrađene u postupke na različitim razinama organizacije, pružaju se pravodobne informacije o svim nedostacima. Kao rezultat toga, rezultati se redovito ocjenjuju, a nedostaci priopćuju i pravodobno ispravljaju.

Komponenta procjene rizika prisutna je i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

Agencija je nastavila jačati praćenje i ocjenjivanje svojih unutarnjih kontrola, koje se temelje na samoprocjenama koje u području svoje nadležnosti provode članovi osoblja, izvješćima o aktivnostima, analizi iznimaka i neusklađenosti, provedbi strategije za borbu protiv prijevара, revizijama (unutarnjim i vanjskim) i izvješćivanju o registru korporativnih rizika.

Načelo	Ocjena
16. Provodi kontinuirane i/ili odvojene ocjene	Načelo je prisutno i dobro funkcionira (prva kategorija).
17. Ocjenjuje nedostatke i obavještava o njima	Načelo je prisutno i funkcionira, ali potrebna su određena poboljšanja (druga kategorija).

3.1.3. Glavni korporativni rizici

U prvom tromjesečju 2022. upravljanje korporativnim rizicima i pitanjima preraslo je iz godišnje analize u **kontinuirani pristup** za prikupljanje i praćenje korporativnih stavki. U tu je svrhu Agencija pojasnila kriterije učinka i vjerojatnosti. Rukovoditelji zaduženi za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu potvrdili su poboljšane kriterije za standardizaciju i automatsku kvalifikaciju potencijalnih stavki na korporativnoj razini. Osim toga, kako bi se uzeli u obzir nalazi procjene okvira za unutarnju kontrolu za 2021., na razini odjela uspostavljeni su **registri rizika i problema**. Agencija svaka tri mjeseca upravnom odboru predstavlja status svojih **korporativnih rizika i problema**. Izvješća o statusu podnesena su u travnju, srpnju i listopadu 2022.

Tijekom godine eu-LISA je zatvorila dva rizika, smanjila značaj njih pet i utvrdila šest novih rizika na korporativnoj razini.

Predložila je i tri stavke za stručni pregled procjene rizika koju provodi mreža agencija EU-a (vidjeti rizike 2017-01, 2020-06 i 2020-07 u **Tablici 14**).

Tablica 14. Korporativni rizici, stanje u prosincu 2022.

Identifikacijska oznaka rizika	Naziv korporativnog rizika	Vjerojatnost	Učinak	Nositelj i drugi doprinositelji
2017-01	Ciljan i uspješan vanjski kibernetički napad na infrastrukturu eu-LISA-e.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za sigurnost
2018-01	Mjere koje su već poduzete možda neće biti dovoljne kako bi se zajamčila dovoljna veličina kapaciteta podatkovnog centra Agencije za smještaj budućih sustava.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za upravljanje infrastrukturom i voditelj Odjela za korporativne usluge
2018–06	Povreda povjerljivosti: slučajno javno otkrivanje osjetljivih informacija o nabavi pri odgovoru na zahtjeve za javne informacije.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za sigurnost

2019-05	Nedovoljno fizičkog prostora dostupnog na vrijeme za prilagodbu ključnim potrebama Agencije.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge, voditelj Jedinice za korporativne usluge, voditelj Jedinice za ljudske resurse
2019-08	Model i kapacitet tehničke podrške: znatno povećanje broja zahtjeva upućenih funkcijama tehničke podrške Agencije nakon puštanja novih sustava u rad može dovesti do ozbiljnog narušavanja kvalitete tehničke podrške za nove i postojeće sustave.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za rad sustava, voditelj Jedinice za sigurnost i Voditelj Jedinice za ljudske resurse
2020-01	Nedovoljne pravne provjere.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za operativne aktivnosti i voditelj Odjela za korporativne usluge
2020-04	Sporazumi na operativnoj razini – koordinacija aktivnosti u istom projektu ili za isti sustav između više ugovaratelja u ekosustavu transverzalnih ugovora.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za provedbu programa i projekata / Sektor za upravljanje dobavljačima i ugovorima, Jedinica za financije
2020-06	Izazov angažiranja resursa usklađenih s potrebama Agencije – rizik od nepronalaženja „prave osobe” za eu-LISA-u.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za ljudske resurse
2020-07	Spora kulturna preobrazba, promjena u vodstvu.	4 – vrlo visok	3 – visoka	Voditelj Jedinice za ljudske resurse, Sektora za upravljanje talentima
2020-08	Održavanje ugovora u funkciji nije dovoljno učinkovito za hardver i softver na kraju životnog ciklusa.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za planiranje i standarde, voditelj Jedinice za upravljanje infrastrukturom
2020-09	Nedovoljna provedba postojećeg sustava upravljanja kvalitetom mogla bi spriječiti da taj sustav, kako je očekivano, bude ključan čimbenik koji će Agenciji omogućiti da ostvari svoje strateške ciljeve.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Sektor EPMA-a i Jedinica za upravljanje i kapacitete
2020-10	Nedovoljna integracija dionika unutar suradničkog modela koji je potreban u okviru pristupa transverzalne nabave.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za provedbu programa i projekata / Sektor za upravljanje dobavljačima i ugovorima, Jedinica za testiranje i tranziciju
2021-02	Točna, potpuna i ažurirana dokumentacija sustava ne čuva se u središnjem repozitoriju kojim upravlja eu-LISA.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Jedinica za planiranje i standarde, Jedinica za provedbu programa i projekata
2022-01	Okvirni ugovor TESTA-ng III mogao bi isteći prije dovršetka prelaska na buduću paneuropsku mrežu (FPEN).	4 – vrlo visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za upravljanje infrastrukturom
2022-02	Ljudi (osoblje i izvođači eu-LISA-e) mogu biti izloženi elektromagnetskim poljima visoke razine u podrumu podatkovnog centra.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za operativne aktivnosti i voditelj Odjela za korporativne usluge
2022-04	Nedostatni resursi za upravljanje ugovorima o vanjskoj potpori.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge
2022-05	Neuspješno predviđanje proračuna za održavanje zajedničke infrastrukture.	4 – vrlo visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge i voditelj Odjela za operativne aktivnosti
2022-06	Unatoč povećanju gornje granice od 50 % vanjska podrška za 4. grupu „Administrativna podrška za sjedište eu-LISA-e u Tallinnu” možda neće biti dovoljna prije njezina isteka u studenom 2023. (na temelju trenutačnih obrazaca potrošnje).	4 – vrlo visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Odjela za korporativne usluge

2022-07	Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine utjecao je na geopolitičku situaciju u Europi te povećao rizike za institucije, tijela i agencije EU-a. Glavni rizici za eu-LISA-u povezani su s mogućim kibernetičkim i fizičkom sigurnošću lokacija.	3 – visoka	4 – vrlo visok	Voditelj Jedinice za sigurnost i izvršni direktor
---------	---	------------	----------------	---

3.1.4. Provedba akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара za 2022.¹⁵¹

Strategija eu-LISA-e za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024. ima tri strateška cilja:

- postići potpunu usklađenost s načelima borbe protiv prijevара,
- uspostaviti i održavati visoke razine etičnosti u svim aktivnostima eu-LISA-e,
- razviti i upotrebljavati prikupljanje i analizu podataka.

Redovito praćenje stanja provedbe akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024. pokazalo je da se 2022. nije ostvario nijedan rizik od prijevара. Akcijski plan sadržava 13 mjera, od kojih je svaka namijenjena smanjenju jednog ili više rizika od prijevара. Rezultati praćenja u prosincu 2022. pokazali su da je Agencija provela sedam od deset mjera koje je trebala provesti (tri su „u tijeku” u zadanom roku), stoga je stopa provedbe bila 70 %.

Ukupan kvantitativni aspekt provedbe akcijskog plana eu-LISA-e za strategiju za borbu protiv prijevара 2022. čini se dostatnim za tu godinu. Međutim, nositelji mjera dodatno će se zalagati za postizanje potpune provedbe u narednim godinama.

3.2. Zaključci ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu

Općenito, rezultati ocjene pokazuju da je **sustav unutarnje kontrole Agencije prisutan, da funkcionira te da je djelotvoran, ali da su potrebna određena poboljšanja (druga kategorija).**

Rezultati ocjene pokazuju da eu-LISA raspolaže dobro organiziranim kontrolnim okruženjem, koje čine standardi postupanja, postupci i strukture koji su temelj za provedbu unutarnjih kontrola. Agencija kontinuirano preispituje i ažurira svoje kontrolno okruženje kako bi povećala njegovu djelotvornost i učinkovitost. Pobrnila se da su njezina struktura, hijerarhija, tijela i odgovornosti dobro uspostavljeni te da se prema potrebi revidiraju. Iako se trudila da do toga ne dođe, stopa fluktuacije osoblja povećala se, a stopa popunjenosti radnih mjesta smanjila, ponajviše zbog broja kratkoročnih radnih mjesta i radnih mjesta nižeg platnog razreda koja eu-LISA nudi. Utvrđena je i potreba za jačanjem pojedinačne odgovornosti za odgovornosti unutarnje kontrole.

Općenito, eu-LISA se može osloniti na svoju strategiju i postupke procjene rizika kako bi djelotvorno definirala svoje ciljeve te utvrdila i analizirala rizike. Nakon donošenja svoje dugoročne strategije za razdoblje 2021. – 2027. eu-LISA-e je u studenom 2021. pripremila plan provedbe strategije u kojem su navedeni strateški ciljevi, strateški ciljevi s područjima aktivnosti i glavni rezultati koji se očekuju u tom razdoblju. Agencija je nastavila poboljšavati svoj pristup toleranciji rizika i značajnosti programa, među ostalim revizijom poslovnika programskih odbora. Nastavila je bilježiti napredak pri utvrđivanju rizika na razini jedinice s pomoću alata Planview. Upravni odbor donio je novu strategiju za borbu protiv prijevара za razdoblje 2022. – 2024., zajedno s akcijskim planom u kojem je utvrđeno 12 mjera. Tijekom 2022. eu-LISA je doživjela važne promjene na rukovodećim položajima, u prvom redu promjenu izvršnog direktora i računovodstvenog službenika. Promjene su pripremljene unaprijed i uspostavljena su privremena rješenja kako bi se zajamčio kontinuitet tih dviju funkcija.

¹⁵¹ Izvješće Odjela za unutarnju reviziju o praćenju provedbe akcijskog plana strategije za borbu protiv prijevара za 2022., ref. Ares(2023)523216, 24. siječnja 2023.

U procjeni komponente kontrolnih aktivnosti iz 2023. zaključeno je da je komponenta djelomično prisutna i djelomično funkcionira, zbog čega je premještena iz druge kategorije u 2022. u nižu treću kategoriju. To je uglavnom posljedica kritičnog nedostatka koji je utvrđen na temelju kritičnog rezultata projekta središnjeg sustava EES-a. Preostali rizici od nedostataka u kontrolnim aktivnostima i dalje su visoki iako se eu-LISA-a trudi ispraviti tu situaciju. Kontrolne aktivnosti provode se na različitim razinama u okviru postojećih procesa, postupaka i mehanizama upravljanja u različitim odjelima i jedinicama. Agencija je znatno radila na novim kontrolama upravljanja u područjima kao što su upravljanje ugovorima, nabava i pribavljanje resursa, kao i na prelasku na horizontalni operativni model. Nastavila je pojačavati kontrolu nad tehnologijom i informatičkom sigurnošću, u čemu je ostvarila dobre rezultate. Osim toga, dodatno je ojačala svoj postupak izvješćivanja o iznimkama tako što je organizirala polugodišnju reviziju registra i formalizirala praćenje korektivnih mjera.

Aktivnosti informiranja i komunikacije Agencije slijede dobro uspostavljene postupke i procese koji doprinose ostvarivanju općenitijih ciljeva organizacije. Agencija eu-LISA nastavila je 2022. jačati svoje kontrole upravljanja informacijama, revidirala je svoje postupke čuvanja dokumenata i politiku dugoročnog očuvanja, a donijela je i smjernice o javnom pristupu dokumentima. Nastavila je uspješno upravljati internom komunikacijom, koja se bavila i ruskim agresivnim ratom protiv Ukrajine. Povećala je jasnoću i vidljivost različitih komunikacijskih kanala dostupnih osoblju, npr. povjerljivim savjetnicima i zviždačima. Vanjska komunikacija također je provedena u skladu s planom, a Agencija je postigla napredak u komunikaciji o unutarnjim kontrolama.

Agencija je nastavila jačati praćenje i ocjenjivanje svojih unutarnjih kontrola, koje se temelje na samoprocjenama koje u području svoje nadležnosti provode članovi osoblja, izvješćima o aktivnostima, analizi iznimaka i neusklađenosti, provedbi strategije za borbu protiv prijevара, revizijama (unutarnjim i vanjskim) i izvješćivanju o registru korporativnih rizika.

3.3. Izjava voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu

Ja, niže potpisani,

voditelj zadužen za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu u Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA),

izjavljujem da sam u svojstvu voditelja zaduženog za upravljanje rizicima i unutarnju kontrolu, a u skladu s okvirom eu-LISA-e za unutarnju kontrolu, izvršnom direktoru priopćio svoje savjete i preporuke u pogledu općeg stanja unutarnje kontrole u Agenciji.

Ovom izjavom potvrđujem da su informacije navedene u ovom konsolidiranom godišnjem izvješću o radu i njegovim prilogima prema mojim saznanjima točne, pouzdane i potpune.

Luca Tagliaretti

4

MANAGEMENT ASSURANCE

Declarations of assurance.

Jamstvo rukovodstva

4.1. Pregled elemenata na kojima se temelji jamstvo

U ovom odjeljku daje se pregled sastavnih dijelova jamstva koji čine temelj razumnog jamstva koje je dužnosnik za ovjeravanje dao u svojoj izjavi o jamstvu u okviru godišnjeg izvješća o radu. Sastavni dijelovi davanja jamstva Agencije jesu sljedeći:

➤ Prvi sastavni dio: Procjena koju je provelo rukovodstvo

Procjena koju je provelo rukovodstvo. Rukovodstvo Agencije razumno je uvjeren da su, općenito, uvedene odgovarajuće kontrole i da one funkcioniraju na predviđeni način. Osim toga, rizici se prate i na odgovarajući način ublažavaju, a po potrebi se provode različita poboljšanja i pojačanja.

Osim toga, rukovodstvo eu-LISA-e uviđa potrebu za održavanjem djelotvornosti njezina okvira za unutarnju kontrolu te praćenjem i ocjenom njegove provedbe u svrhu postizanja ciljeva Agencije kako su utvrđeni u Uredbi o osnivanju i dugoročnoj strategiji.

Registar iznimki i neusklađenosti. Službeni postupak uspostavljen je 2013., a odgovarajuće smjernice osmišljene su 2021. Taj postupak sadržava odgovarajuće mjere kako bi se zajamčilo da se svi iznimni slučajevi poništavanja kontrola ili odstupanja od donesenog zakonodavnog okvira temeljito objasne, evidentiraju i prijave u skladu s načelom transparentnosti. Sve iznimke i neusklađenosti moraju se dokumentirati i evidentirati, a sve iznimke odobriti na odgovarajućoj razini prije poduzimanja bilo koje mjere. U skladu sa smjericama eu-LISA-e rukovodstvo je zaduženo za praćenje svih prijavljenih slučajeva dvaput godišnje putem namjenskog analitičkog izvješća.

Tijekom 2022. eu-LISA je evidentirala 21 iznimku i 10 neusklađenosti. Rukovodstvo Agencije sve evidentirane slučajeve te korektivne mjere i mjere ublažavanja analiziralo je i preispitalo u trećem tromjesečju 2022. i prvom tromjesečju 2023., što je dovelo do mjera za poboljšanje kako bi se njihova pojava svela na najmanju moguću mjeru. Ta analize poslužile su i za utvrđivanje nedostataka u okviru ocjene djelotvornosti okvira za unutarnju kontrolu.

➤ Drugi sastavni dio: Rezultati vanjskih revizija

Europski revizorski sud uputio je Europskom parlamentu i Vijeću sljedeću izjavu o jamstvu:

Mišljenje o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije: Prema mišljenju Suda računovodstvena dokumentacija eu-LISA-e za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. u svim značajnim aspektima vjerno prikazuje financijsko stanje eu-LISA-e na dan 31. prosinca 2021. te rezultate poslovanja, novčane tokove i promjene u neto imovini za godinu završenu tim danom, u skladu s Financijskom uredbom eu-LISA-e i računovodstvenim pravilima koja je donio računovodstveni službenik Komisije. Ta se pravila temelje na međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti prihoda povezanih s računovodstvenom dokumentacijom: Prema mišljenju Suda prihodi povezani s računovodstvenom dokumentacijom za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. u svim su značajnim aspektima zakoniti i pravilni.

Mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom: Kad je riječ o plaćanju, Sud je utvrdio da je neusklađenost utjecala na plaćanja u ukupnom iznosu od 18,11 milijuna EUR, što čini 6,2 % odobrenih sredstava za plaćanje dostupnih 2021. te premašuje prag značajnosti utvrđen za reviziju. U skladu s tim donio je uvjetno mišljenje o zakonitosti i pravilnosti plaćanja povezanih s računovodstvenom dokumentacijom.

➤ Treći sastavni dio: Praćenje zadržki iz prethodnih razdoblja izvješćivanja

Izjava o jamstvu dužnosnika za ovjeravanje iz konsolidiranoga godišnjeg izvješća o radu za 2021. nije sadržavala zadržke.

4.1.1. Zaključak

Na temelju informacija iz 3. poglavlja ovog izvješća može se zaključiti da nisu utvrđeni veći nedostaci u pogledu unutarnjih kontrola koji bi mogli utjecati na izjavu o jamstvu.

4.2. Zadržke

Na temelju prethodno navedenih informacija dužnosnik za ovjeravanje izrazio je sljedeće zadržke u pogledu izjave o jamstvu rukovodstva za 2022.:

- Početak rada obnovljenog SIS-a odgođeno je sa studenog 2022. na ožujak 2023.
- Upravni odbor eu-LISA-e u siječnju 2023. zaključio je da puštanje u rad sustava ulaska/izlaska u svibnju 2023. više nije izvedivo. Ta odgoda također je odgodila početak rada SBMS-a.
- Uzimajući u obzir opažanja koja proizlaze iz unutarnjih i vanjskih revizija, u kontekstu operativnih programa i projekata postoje nedostaci u kontrolama koji utječu na redovitost aktivnosti nabave i upravljanja ugovorima provedenih u financijskoj godini 2022.
- Parnični postupak s izvođačem za izgradnju (povezan s prvim proširenjem tehničkog centra eu-LISA-e u Strasbourgu), koji je nastavljen pred sudom drugog stupnja u Strasbourgu, dovršen je početkom 2023. izvansudskim posredovanjem, a bilateralni sporazum uskoro će biti potpisan.

5

**DECLARATION
OF ASSURANCE**

Izjava o jamstvu

Ja, niže potpisana,

izvršna direktorica Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA),

u svojstvu dužnosnice za ovjeravanje

izjavljujem da su podatci sadržani u ovom izvješću istiniti i točni.

Izjavljujem i da imam razumno jamstvo da su sredstva dodijeljena za aktivnosti opisane u ovom izvješću upotrijebljena za svoju namjenu i u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja te da se uspostavljenim kontrolnim postupcima daje potrebno jamstvo u pogledu zakonitosti i pravilnosti temeljnih transakcija.

Ovo se razumno jamstvo temelji na mojoj osobnoj procjeni i informacijama kojima raspolazem, kao što su rezultati samoprocjene i *ex post* kontrola (tj. revizije Službe Europske komisije za unutarnju reviziju, revizije Odjela eu-LISA-e za unutarnju reviziju i revizije Europskog revizorskog suda) za godine koje prethode godini ove izjave.

Potvrđujem da nemam saznanja ni o kakvom pitanju o kojemu se ovdje nije izvijestilo, a koje bi moglo naštetiti interesima Agencije ili njezinih dionika.

Međutim, potrebno je istaknuti sljedeće zadržke:

- Upravni odbor eu-LISA-e u siječnju 2023. zaključio je da puštanje u rad sustava ulaska/izlaska u svibnju 2023. više nije izvedivo. Odgoda puštanja u rad sustava EES odgodila je i početak rada sustava sBMS. Agencija sa svojim dionicima, uključujući Europsku komisiju i Vijeće, trenutačno raspravlja o novom i realističnijem vremenskom okviru. Prošireni vremenski okvir za puštanje u rad vjerojatno će utjecati na ljudske i financijske resurse potrebne za dovršetak razvoja.
- Potaknuta brzim tempom rasta, Agencija razvija skup složenih i složenih sustava. Razvija se u dinamičnom okruženju koje zahtijeva agilnost, ali i potpunu usklađenost s pravilima EU-a. Takav je kontekst izuzetno zahtjevan.
- Kako bi podržala taj dinamičan razvoj, eu-LISA sve više radi na dodatno jačanju svojih sustava i kapaciteta unutarnje kontrole, a to će i dalje činiti. Agencija će 2023. nastaviti s tim nastojanjima kao prioritarnim inicijativama kako bi ostvarila značajan napredak u područjima u kojima su potrebna poboljšanja, tj. kako je istaknuto u godišnjem izvješću o procjeni i revizijama okvira za unutarnju kontrolu za 2023., posebno u područjima upravljanja ugovorima za operativne programe i projekte.

Trebala bih naglasiti i da sam 16. ožujka 2023. preuzela ulogu izvršne direktorice eu-LISA-e.

[Kvalificirani elektronički potpis]

6

ANNEXES

Annexes provide a more detailed overview of utilising resources while ensuring additional transparency regarding the Agency's work and operations.

Prilog I. Statistički podatci o glavnim poslovnim aktivnostima

Operativno upravljanje postojećim informacijskim sustavima PUP-a

Dostupnost sustava

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
3	Dostupnost središnjeg sustava Eurodaca	zeleno ≥ 99,99 % 99,99 % > žuto ≥ 99,50 % crveno < 99,50 %		99,80 %	99,88 %	Postignuto
6	Dostupnost središnjeg sustava SIS-a	zeleno ≥ 99,99 % 99,99 % > žuto ≥ 99,50 % crveno < 99,50 %		99,98 %	99,94 %	Postignuto
8	Dostupnost središnjeg sustava VIS-a	zeleno ≥ 99,99 % 99,99 % > žuto ≥ 99,50 % crveno < 99,50 %		99,98 %	99,69 %	Postignuto

Vrijeme odgovora

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
4	Vrijeme odgovora središnjeg sustava Eurodaca	zeleno ≥ 99,45 % 99,45 % > žuto ≥ 90 % crveno < 90 %		100,00 %	99,99 %	Postignuto
7	Vrijeme odgovora središnjeg sustava SIS-a	zeleno ≥ 99,5 % 99,5 % > žuto ≥ 99 % crveno < 99 %		99,85 %	98,98 %	Nije postignuto
9	Vrijeme odgovora središnjeg sustava VIS-a	zeleno = 100 % 100 % > žuto ≥ 90 % crveno < 90 %		99,90 %	99,70 %	Postignuto

Dostupnost komunikacijske infrastrukture

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
5	Dostupnost mreže širokog područja (WAN) (za SIS i VIS)	zeleno ≥ 99,99 % 99,99 % > žuto ≥ 99,50 % crveno < 99,50 %		99,9988 %	99,9984 %	Postignuto

Operativna podrška i osposobljavanje

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
16	Osposobljavanje za države članice o sustavima PUP-a					
	stopa zadovoljstva (na ljestvici od 1 do 6)	prosjeak > 4	4,5	5,4	5,4	Postignuto
19	Zadovoljstvo korisnika: % krajnjih korisnika koji su zadovoljni ili vrlo zadovoljni sveukupnim radom sustava PUP-a					
		≥ 80 %		95 %	97 %	Postignuto
20	Učinkovitost sektora za korisničku podršku eu-LISA-e					
		≥ 75 %		95,00 %	82,37 %	Postignuto

Sigurnost

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
1	Postotak ostvarenih ciljeva u pogledu sigurnosti (u skladu sa zakonodavnim zahtjevima)					
		100 %	100 %	100 %	100 %	Postignuto
2	Broj vježbi za slučaj opasnosti, sigurnosnih vježbi i vježbi koje se odnose na kontinuitet poslovanja provedenih godišnje					
		2	2	2	3	Postignuto (1 po lokaciji)

Upravljanje i usklađenost

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
21	Ocjena projekta: dovršetak ocijenjen u odnosu na polaznu vrijednost definiranih parametara kvalitete, troškova i vremena uzimajući u obzir dopuštena odstupanja					
		< 10 %	9,19 %	15,75 %	16,59 %	Nije postignuto
22	Upravljanje projektima: ocjena usklađenosti završenih projekata s obzirom na metodologiju eu-LISA-e za upravljanje projektima tijekom životnog ciklusa projekta					
	mali projekti:	> 75 %	nije primjenjivo	20 %	nije primjenjivo	nije bilo malih projekata
	srednji projekti	> 80 %	71 %	76,2 %	66 %	Nije postignuto
	veliki projekti	> 85 %	73,5 %	nije primjenjivo	74 %	Nije postignuto
23	Revizija: (A) postotak revizijskih preporuka provedenih u propisanim rokovima					
	ključne	100 %	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	Nije postignuto
	vrlo važne	≥ 90 %	67 %	72 %	63 %	Nije postignuto
	važne	≥ 80 %	60 %	85 %	62 %	Nije postignuto
23	Revizija: (B) broj i starost neprovedenih revizijskih preporuka					
	preporuke u tijeku kraće od šest mjeseci	≤ 4	2	3	4	Djelomično postignuto
	preporuke u tijeku između 6 mjeseci i godinu dana	≤ 2	1	0	0	Postignuto
	preporuke u tijeku dulje od godinu dana	≤ 1	10	6	8	Nije postignuto

Administracija i opća podrška

Br.	Poslovni KPI	Ciljna vrijednost	2020.	2021.	2022.	Status
15	Ekološki pokazatelj: ugljični otisak					
		osnovna vrijednost	341,04 tone	401 tona	570 tona ¹⁵²	područje primjene izmijenjeno
10	Stopa poništenja odobrenih sredstava za plaćanje	< 5 %	13,60 %	7,00 %	10,6 %	Nije postignuto
11	Stopa izvršenja proračunskih obveza (%)	95 – 99 %	99,10 %	100,00 %	99,0 % (uključujući neautomatski prijenos)	Postignuto
12	Stopa izvršenja plaćanja (%)	> 95 %	99,00 %	99,00 %	91,6 %	Nije postignuto
13	Omjer administrativnih i operativnih resursa u odnosu na sve ljudske resurse (osoblje i upućeni nacionalni stručnjaci) (%)					
	administrativni	20 %	16,50 %	16,90 %	16,3 %	Postignuto
	operativni	70 %	72,50 %	73,20 %	74,7 %	Postignuto
14	Omjer plaćanja izvršenih unutar propisanih rokova (%)	> 87,5 %	95,90 %	99,00 %	90,1 %	Postignuto
17	Učinkovitost postupka nabave	< 25 %	11 %	21,40 %	9,5	Postignuto
18	Upravljanje stjecanjem: projekti nabave koji se odvijaju prema planu	> 60 %	163,6 %	80,10 %	140	Postignuto
24	Godišnja stopa izostajanja s posla					
	(a) prosječni broj dana bolovanja	< 15 dana po zaposleniku		4,1 dan	7,5 dana	Postignuto
	(b) % članova osoblja na dugotrajnom bolovanju	< 10 %		3,2 %	4,6 %	Postignuto
	(c) % članova osoblja koji nisu uzeli bolovanje	> 15 %		51,6 %	42 %	Postignuto
25	Godišnja fluktuacija osoblja (%)	≤ 5 %		5,48 %	7,1 %	Nije postignuto
26	Godišnja stopa popunjenosti (%)	> 94 %		94,2 %	82 %	Nije postignuto
27	Indeks zadržavanja talenata	> 0		0,2	0,3	Postignuto
28	Razina sudjelovanja osoblja	≥ 63 %		7,3 (indeks) ¹⁵³	7,3	Postignuto
29	Učinak vanjske komunikacije eu-LISA-e					
	(a) društvene mreže	+200 pratitelja na svakoj platformi na godišnjoj razini	LinkedIn: +1 888 Twitter: +477 Facebook: +332	YouTube: +37 % Twitter: +35 % Facebook: +20 %	LinkedIn: +42 % YouTube: +25 % Twitter: +21 % Facebook: +15 %	Postignuto
	(b) zadovoljstvo događajima povezanim s angažmanom	> 90 %	84 %	80 %	86,3 %	Djelomično postignuto (zbog angažmana na internetu)

¹⁵² Uključuje emisije CO₂ iz privremene poslovne zgrade u Illkirchu u Strasbourgu (Francuska).

¹⁵³ Promijenjena je metoda prikupljanja podataka. Ovaj indeks iznosi 73 %.

(c) stopa sudjelovanja	> 95 %	105 % ¹⁵⁴	95 %	95,3 %	Postignuto
30 Učinak unutarnje komunikacije eu-LISA-e (anketa zadovoljstva)					
(a) stopa sudjelovanja	> 51 %	52 %	55 %	59 %	Postignuto
(b) stopa zadovoljstva (interni kanali i aktivnosti za osoblje)	> 70 %	93 %	93 %	91 %	Postignuto

¹⁵⁴ To je posljedica promjene formata sudjelovanja. Osnovna vrijednost utvrđena je za sudjelovanje uz fizičku prisutnost, ali zbog ograničenja povezanih s pandemijom bolesti COVID-19 događaj se morao održavati isključivo putem interneta, što je omogućilo znatno povećanje broja sudionika.

Prilog II. Statistika financijskog upravljanja

Početni proračun, prijenosi i izmjene proračuna

Tablica u nastavku prikazuje sažetak, na razini poglavlja, unutarnjih proračunskih prijenosa kojima Agencija upravlja za sredstva C1 2022.

Poglavlje proračuna		Odobrena sredstva za preuzete obveze (u milijunima EUR)				Odobrena sredstva za plaćanje (u milijunima EUR)			
		Početni proračun	Prijenosi	Izmjena proračuna	Konačni proračun	Početni proračun	Prijenosi	Izmjena proračuna	Konačni proračun
A-11	Plaće i naknade	41,25	-4,58		36,67	41,25	-4,58		36,67
A-12	Rashodi povezani sa zapošljavanjem	1,06			1,06	1,06			1,06
A-13	Troškovi službenih putovanja	0,66			0,66	0,66			0,66
A-14	Socijalna i zdravstvena infrastruktura	2,23	-0,11		2,13	2,23	-0,11		2,13
A-15	Osposobljavanje osoblja	0,60	0,11		0,71	0,60	0,11		0,71
GLAVA 1. – RASHODI ZA OSOBLJE		45,80	-4,58		41,22	45,80	-4,58		41,22
A-20	Rashodi za poslovne prostore	3,92	0,57		4,49	3,92	0,57		4,49
A-21	Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	4,10	0,00		4,10	4,10	0,00		4,10
A-22	Pokretna imovina i povezani troškovi	0,29	-0,11		0,18	0,29	-0,11		0,18
A-23	Tekući administrativni rashodi	1,86	-0,55		1,30	1,86	-0,55		1,30
A-24	Poštarina	0,04	-0,02		0,02	0,04	-0,02		0,02
A-25	Upravni odbor	0,71	-0,20		0,51	0,71	-0,20		0,51
A-26	Informiranje i publikacije	0,55	0,85		1,40	0,55	0,85		1,40
A-27	Vanjske usluge potpore	8,35	1,49		9,84	8,35	1,49		9,84
A-28	Sigurnost	4,26	-0,61		3,65	4,26	-0,61		3,65
GLAVA 2. – RASHODI ZA INFRASTRUKTURU I OPERATIVNI RASHODI		24,07	1,42		25,49	24,07	1,42		25,49
B3-0	Infrastruktura	101,98	22,99		124,97	90,63	-11,18		79,45
B3-1	Aplikacije	136,74	-18,06		118,68	127,39	15,34		142,73
B3-8	Aktivnosti operativne potpore	11,05	-1,77		9,27	8,61	-0,99		7,62
GLAVA 3. – RASHODI POSLOVANJA		249,77	3,16		252,93	226,64	3,16		229,80
UKUPNO		319,64	0,00		319,64	296,51	0,00		296,51

Izvršenje proračuna eu-LISA-e za 2022. (izvor sredstava C1)

Samo u odnosu na odobrena sredstva za 2022. – izvor sredstava C1.

Glava proračuna	Obveze (C1, u milijunima EUR)			Plaćanja (C1, u milijunima EUR)		
	Predviđeno	Potrošeno	%	Predviđeno	Potrošeno	%
Glava 1. – Rashodi za osoblje	41,22	38,03	92,3 %	41,22	38,03	92,2 %
od čega izvršeno		38,03	92,3 %		37,36	90,6 %
od čega automatski preneseno					0,67	1,6 %
Glava 2. – Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	25,49	25,49	100,0 %	25,49	25,49	100,0 %
od čega izvršeno		25,49	100 %		11,78	46,2 %
od čega automatski preneseno					13,71	53,8 %
Glava 3. – Rashodi poslovanja	252,93	252,93	100,0 %	229,80	207,95	90,5 %

od čega izvršeno		227,78	90,1 %		207,95	90,5 %
od čega neautomatski preneseno		25,15	9,9 %		-	-
UKUPNO	319,64	316,45	99,0 %	296,51	271,47	91,6 %
od čega izvršeno		291,29	91,1 %		257,09	86,7 %
od čega neautomatski i automatski preneseno		25,15	7,9 %		14 368	4,8 %

Izvršenje proračuna iz ostalih izvora sredstava

Uz godišnji proračun (izvor sredstava C1) Agencija je izvršila odobrena sredstva iz:

- unutarnjih namjenskih prihoda (izvor sredstava C4)¹⁵⁵,
- prijenosa sredstava za preuzimanje obveza (diferenciranih u glavi 3. i nediferenciranih u glavama 1. i 2.) i odgovarajućih odobrenih sredstava za plaćanje (samo nediferenciranih) iz prethodnih godina (izvor sredstava C8)¹⁵⁶,
- vanjskih namjenskih prihoda, kao doprinosa pridruženih zemalja u skladu s člankom 46. stavkom 3. točkom (b) uredbe o osnivanju (izvor sredstava R0¹⁵⁷, samo glava 3.).

Glava proračuna	Izvor sredstava	Preuzete obveze			Plaćanja			
		Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno (u milijunima EUR)	%	Predviđeno proračunom (u milijunima EUR)	Potrošeno* (u milijunima EUR)	%	
A-1	Rashodi za osoblje	C1	41,22	38,03	92,3 %	41,22	37,36	90,6 %
		C4	0,00	0,00	100 %	0,00	0,00	100 %
		C8	0,70	0,48	69,0 %	0,70	0,48	69,0 %
		Međuzbroj	41,92	38,51	91,9 %	41,92	37,85	90,3 %
A-2	Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	C1	25,49	25,49	100,0 %	25,49	11,78	46,2 %
		C4	0,02	0,02	100 %	0,02	0,00	20,6 %
		C8	11,10	10,08	90,7 %	11,10	10,08	90,7 %
		Međuzbroj	36,61	35,58	97,2 %	36,61	21,86	59,7 %
B0-3	Rashodi poslovanja	C1**	252,93	252,93	100 %	229,80	207,95	90,5 %
		C8	349,36	348,25	99,7 %			
		R0	58,67	0,00	0,0 %	58,67	0,00	0,0 %
		Međuzbroj	660,96	601,18	91,0 %	288,47	207,95	72,1 %
UKUPNO		739,49	675,28	91,3 %	367,00	267,66	72,9 %	

▪ * U okviru glave 3. iznos C1 od 57,06 milijuna EUR odnosi se na plaćanja za preuzete obveze u predmetnoj godini. Preostali iznos od 150,90 milijuna EUR iskorišten je za pokrivanje preuzetih obveza iz prethodnih godina.

▪ ** Potrošena sredstva za preuzimanje obveza uključuju neautomatski prijenos iznosa od 25,15 milijuna EUR.

¹⁵⁵ Odobrena sredstva iz unutarnjih namjenskih prihoda u godini.

¹⁵⁶ Prijenos preuzetih obveza (diferenciranih i nediferenciranih) i odobrenih sredstava za plaćanje (nediferenciranih). Ako se obveze preuzimaju na temelju nediferenciranih odobrenih sredstava, a odgovarajući iznosi nisu u potpunosti plaćeni, odobrena sredstva za plaćanje koja odgovaraju nepodmirenom iznosu preuzetih obveza automatski se prenose samo na sljedeću financijsku godinu. U to m se slučaju izvor sredstava mijenja iz C1 u C8. Odobrena sredstva stoga se prenose u sljedeću godinu te se odgovarajuće obveze prenose. U slučaju diferenciranih odobrenih sredstava za koja rezervirani iznosi još nisu plaćeni, automatski se prenose obveze i odgovarajuća odobrena sredstva za preuzimanje obveza (tj. izvor financiranja C8). S druge strane, odobrena sredstva za plaćanje ne prenose se, već će se za iduću godinu morati pronaći drugi izvori financiranja (tj. izvor financiranja C1).

¹⁵⁷ Odobrena sredstva iz vanjskih namjenskih prihoda (za godinu i prenesena).

Proračunski prijenosi izvršeni 2022.

Tijekom 2022. provedeni su sljedeći interni prijenosi u skladu s člankom 26. financijskih pravila Agencije. Razlog za prijenose bio je osigurati optimalnu raspodjelu proračunskih odobrenih sredstva za preuzimanje obveza i plaćanje. Agencija je izvršila tri prijenosa u skladu s člankom 26. stavkom 1. financijskih pravila eu-LISA-e. Nije proveden nijedan prijenos na temelju članka 26. stavka 2. financijskih pravila Agencije.

Proračunski prijenos ¹⁵⁸	Glava proračuna	Glava 1. – rashodi za osoblje		Glava 2. – rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi		Glava 3. – rashodi poslovanja	
		Referentna oznaka	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza
1	LIS.4351						Prijenos sredstava unutar proračunske glave
2	LIS.4367	-984 000	-984 000	984 000	984 000		Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.4368						Prijenos sredstava unutar proračunske glave
3	LIS.4371						Prijenos sredstava unutar proračunske glave
4	LIS.4376	-1 000 000	-1 000 000	1 000 000	1 000 000		Prijenos sredstava unutar proračunske glave
5	LIS.4386		Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave
6	LIS.4395		Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.4396				Prijenos sredstava unutar proračunske glave		
7	LIS.4408				Prijenos sredstava unutar proračunske glave		Prijenos sredstava unutar proračunske glave
8	LIS.4424						Prijenos sredstava unutar proračunske glave
	LIS.4425	-2 595 500	-2 595 500	-567 988	-567 988	3 163 488	3 163 488
9	LIS.4428						Prijenos sredstava unutar proračunske glave
UKUPNO		-4 579 500	-4 579 500	1 416 012	1 416 012	3 163 488	3 163 488

Detaljan popis proračunskih prijenosa (svi izvori sredstava)

Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
1	LIS.4351	10.3.2022.	B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	-	-
				1 500 000,00	1 500 000,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	-6 000,00	0,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	1 506 000,00	1 500 000,00

¹⁵⁸ Proračunski prijenosi između glava navedeni su u punoj vrijednosti u EUR.

Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	–	0,00
				3 808 608,02	
			B03120 Projekti povezani sa sustavom Eurodac	3 808 608,02	0,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	6 000 000,00	0,00
			B03131 operativno održavanje sustava EES	–	0,00
				6 000 000,00	
			B03810 Vanjska podrška	0,00	–146 955,00
			B03811 Savjetovanje i studije	0,00	146 955,00
			B03822 Evaluacije šengena	49 500,00	49 500,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	–49 500,00	–49 500,00
2	LIS.4367	21.4.2022.	A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	–984 000,00	–984 000,00
			A01400 Godišnji liječnički pregledi	31 000,00	31 000,00
			A01403 Društvene aktivnosti	–31 000,00	–31 000,00
			A02600 Informacije i publikacije	984 000,00	984 000,00
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	19 000 000,00	19 000 000,00
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	0,00	250 000,00
			B03003 Interoperabilnost	–	–
				8 000 000,00	8 000 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	–
					4 000 000,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	0,00	2 400 000,00
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	0,00	–
					1 200 000,00
			B03120 Projekti povezani sa sustavom Eurodac	0,00	340 000,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	0,00	3 500 000,00
			B03131 operativno održavanje sustava EES	–	–
				3 000 000,00	6 500 000,00
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	–	0,00
				4 000 000,00	
			B03150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	–	–
				4 000 000,00	5 790 000,00
	LIS.4368		B03000 Zajednička infrastruktura sustava	6 900 000,00	6 900 000,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	–	–
				2 300 000,00	2 300 000,00
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	–	–
				2 300 000,00	2 300 000,00
			B03121 Operativno održavanje sustava Eurodac	–	–
				2 300 000,00	2 300 000,00
3	LIS.4371	28.6.2022.	B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	300 000,00	0,00
			B03003 Interoperabilnost	0,00	–
					4 000 000,00
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	3 000 000,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	0,00	1 000 000,00
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	–	–
				1 461 606,00	2 000 000,00
			B03120 Projekti povezani sa sustavom Eurodac	1 161 606,00	0,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	0,00	2 000 000,00
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	0,00	2 000 000,00
			B03150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	0,00	–
					2 000 000,00

Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
			B03810 Vanjska podrška	500 000,00	500 000,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	-500 000,00	-500 000,00
4	LIS.4376	8.8.2022.	A01100 Plaće i naknade za članove privremenog osoblja	-	-
				1 000 000,00	1 000 000,00
			A02700 Usluge vanjske podrške	1 000 000,00	1 000 000,00
			B03003 Interoperabilnost	0,00	-
					7 000 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	0,00	-
					7 400 000,00
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	3 500 000,00
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	-	-
				3 814 123,22	6 300 000,00
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	0,00	1 800 000,00
			B03120 Projekti povezani sa sustavom Eurodac	0,00	1 000 000,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	1 814 123,22	7 400 000,00
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	0,00	7 000 000,00
			B03150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	0,00	-
					2 360 000,00
			B03810 Vanjska podrška	3 500 000,00	3 300 000,00
			B03811 Savjetovanje i studije	0,00	60 000,00
			B03820 Savjetodavne skupine	-500 000,00	-500 000,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	-	-500 000,00
				1 000 000,00	
5	LIS.4386	27.9.2022.	A01402 Europska škola	-100 000,00	-100 000,00
			A01500 Osposobljavanje osoblja	100 000,00	100 000,00
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	98 189,00	98 189,00
			A02200 Ostala tehnička oprema i postavljanje	-98 189,00	-98 189,00
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	180 000,00	0,00
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	200 000,00	0,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	-200 000,00	0,00
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	-180 000,00	0,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	13 961 000,00	0,00
			B03131 operativno održavanje sustava EES	-247 194,00	0,00
			B03150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	-	0,00
				13 713 806,00	
6	LIS.4395	6.12.2022.	A01402 Europska škola	-5 000,00	-5 000,00
			A01500 Osposobljavanje osoblja	5 000,00	5 000,00
			A02000 Rashodi za poslovne prostore	461 000,00	461 000,00
			A02100 Korporativna informacijska i komunikacijska tehnologija	-29,04	-29,04
			A02210 Namještaj i uredska oprema	-9 971,22	-9 971,22
			A02220 Rashodi za dokumentaciju i knjižnicu	-1 767,73	-1 767,73
			A02300 Uredski materijal	-25 556,42	-25 556,42
			A02320 Pravni troškovi	-93 000,00	-93 000,00
			A02331 Pristojbe i naknade za ljudske resurse	-2 551,85	-2 551,85
			A02400 Poštarine	-22 500,00	-22 500,00
			A02510 Ostali sastanci	-100 462,63	-100 462,63
			A02600 Informacije i publikacije	-102 236,83	-102 236,83
			A02700 Usluge vanjske podrške	190 236,83	190 236,83

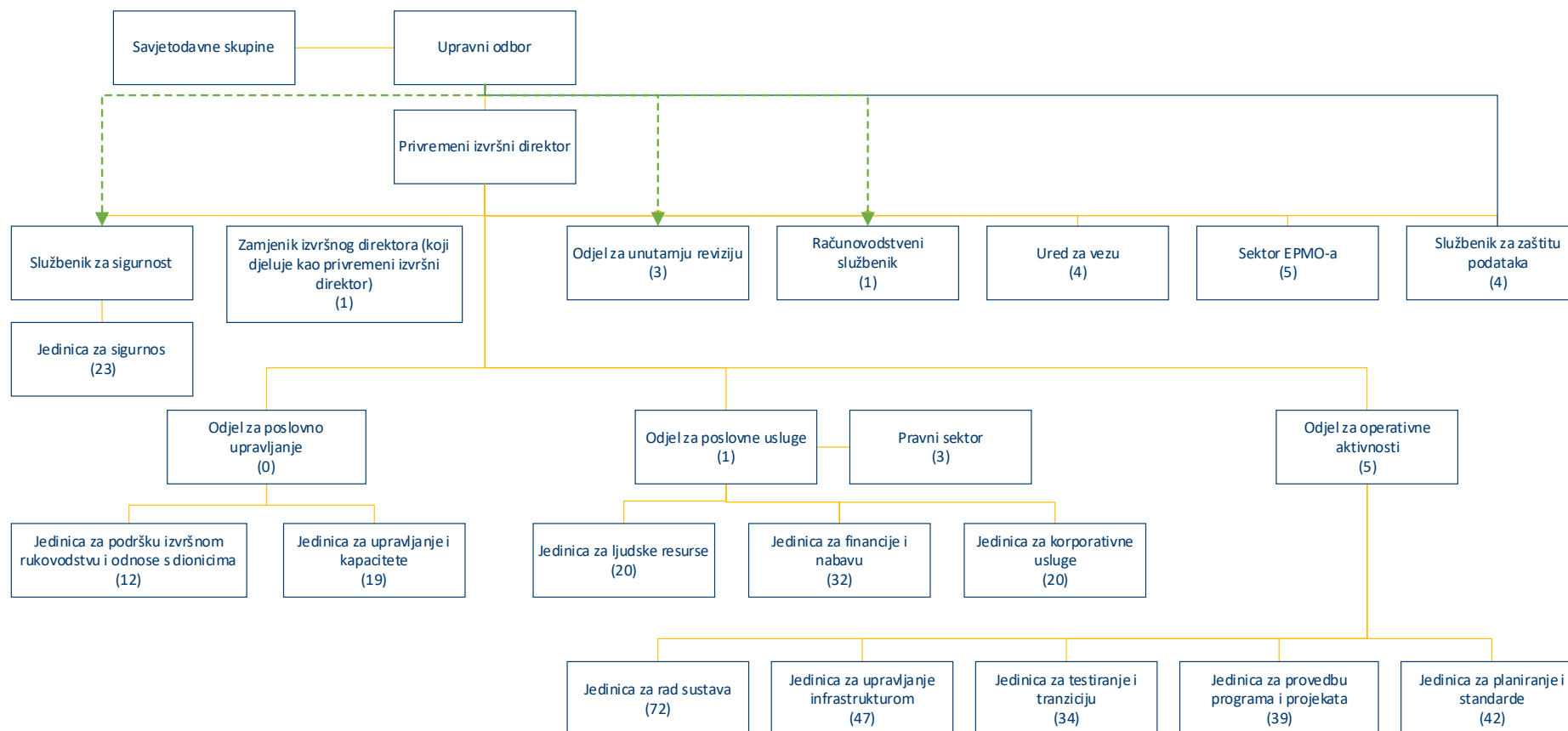
Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
			A02800 Korporativna sigurnost	-293 161,11	-293 161,11
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	5 218 037,91	- 1 000 000,00
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	0,00	222 000,00
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	0,00	10 000,00
			B03003 Interoperabilnost	0,00	- 3 800 000,00
			B03010 Mreže širokog područja	- 5 218 037,91	- 1 000 000,00
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	0,00	2 000 000,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	0,00	- 1 000 000,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	0,00	- 1 000 000,00
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	0,00	- 1 000 000,00
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	0,00	3 000 000,00
			B03112 Projekti povezani s preinakom sustava VIS/BMS	0,00	- 5 600 000,00
			B03121 Operativno održavanje sustava Eurodac	0,00	- 1 000 000,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	2 185 168,56	14 918 125,0 0
			B03131 operativno održavanje sustava EES	-633 168,56	-593 089,00
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	0,00	1 902 101,00
			B03141 operativno održavanje sustava ETIAS	0,00	-602 101,00
			B03150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	0,00	- 3 900 000,00
			B03151 Operativno održavanje sustava ECRIS	0,00	-227 036,00
			B03810 Vanjska podrška	0,00	-200 000,00
			B03811 Savjetovanje i studije	186 615,00	0,00
			B03820 Savjetodavne skupine	-150 000,00	-500 000,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	-182 000,00	-182 000,00
			B03822 Evaluacije šengena	-20 000,00	0,00
			B03830 Učenje i razvoj u operativne svrhe	-500 000,00	-250 000,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	-886 615,00	-198 000,00
	LIS.4396		A02000 Rashodi za poslovne prostore	8 563,80	8 563,80
			A02320 Pravni troškovi	-8 425,00	-8 425,00
			A02400 Poštarine	-80,80	-80,80
			A02600 Informacije i publikacije	-58,00	-58,00
7	LIS.4408	15.12.2022.	A02000 Rashodi za poslovne prostore	6 822,70	6 822,70
			A02300 Uredski materijal	-6 822,70	-6 822,70
			A02320 Pravni troškovi	-88 169,32	-88 169,32
			A02330 Ostali tekući troškovi	-327 770,48	-327 770,48
			A02700 Usluge vanjske podrške	415 939,80	415 939,80
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	8 499 900,00	4 730 000,00
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	-76 537,32	0,00
			B03002 Pričuvni centar – tekući troškovi	-528,76	0,00
			B03003 Interoperabilnost	3 792 400,00	- 1 800 000,00

Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	2 317 124,22	0,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	–	0,00
				4 267 576,54	
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	–	–
				3 539 063,07	2 710 000,00
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	–	0,00
				1 446 686,26	
			B03112 Projekti povezani s preinakom sustava VIS/BMS	–	0,00
				2 992 400,00	
			B03120 Projekti povezani sa sustavom Eurodac	–98 061,96	–200 000,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	622 465,39	1 520 000,00
			B03141 operativno održavanje sustava ETIAS	–	0,00
				1 326 000,00	
			B03150 Projekti povezani sa sustavom ECRIS	0,00	423 910,22
			B03151 Operativno održavanje sustava ECRIS	–485 047,00	0,00
			B03810 Vanjska podrška	–14 709,00	–590 910,22
			B03811 Savjetovanje i studije	100,00	–100 000,00
			B03820 Savjetodavne skupine	–530 863,84	–400 000,00
			B03822 Evaluacije šengena	0,00	–20 000,00
			B03830 Učenje i razvoj u operativne svrhe	–210 981,61	–103 000,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	–243 534,25	–750 000,00
8	LIS.4424	21.12.2022.	B03000 Zajednička infrastruktura sustava	–	–
				6 900 000,00	6 900 000,00
			B03101 Operativno održavanje sustava SIS II	2 300 000,00	2 300 000,00
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	2 300 000,00	2 300 000,00
			B03121 Operativno održavanje sustava Eurodac	2 300 000,00	2 300 000,00
	LIS.4425		A01110 Plaće i naknade za članove ugovornog osoblja	–	–
				2 595 500,00	2 595 500,00
			A02220 Rashodi za dokumentaciju i knjižnicu	–44,98	–44,98
			A02320 Pravni troškovi	–8 840,68	–8 840,68
			A02500 Sastanci upravnog odbora	–86 659,43	–86 659,43
			A02510 Ostali sastanci	–10 716,86	–10 716,86
			A02600 Informacije i publikacije	–30 085,40	–30 085,40
			A02700 Usluge vanjske podrške	–113 430,67	–113 430,67
			A02800 Korporativna sigurnost	–318 210,46	–318 210,46
			B03000 Zajednička infrastruktura sustava	–775 416,06	249 315,61
			B03001 Sigurnost sustava i kontinuitet poslovanja	–847,75	0,00
			B03003 Interoperabilnost	–	0,00
				2 964 341,82	
			B03010 Mreže širokog područja	3 034 788,15	2 355 472,54
			B03100 Projekti povezani sa sustavom SIS II	–248 254,07	–350 000,00
			B03102 Preinaka sustava SIS II	–	0,00
				1 500 399,28	
			B03110 Projekti povezani sa sustavom VIS/BMS	22 987 373,97	128 700,33
			B03111 Operativno održavanje sustava VIS/BMS	2 663 141,99	0,00
			B03112 Projekti povezani s preinakom sustava VIS/BMS	–	0,00
				9 783 590,73	
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	–	40 000,00
				5 306 443,79	

Proračunski prijenos br.	Referentna oznaka	Datum	Proračunska linija	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
			B03140 Projekti povezani sa sustavom ETIAS	– 3 727 244,78	800 000,00
			B03810 Vanjska podrška	– 1 113 542,00	0,00
			B03811 Savjetovanje i studije	0,00	18 000,00
			B03820 Savjetodavne skupine	–43 064,89	–18 000,00
			B03821 Ostali sastanci i službena putovanja	–11 363,00	0,00
			B03830 Učenje i razvoj u operativne svrhe	–2 300,72	0,00
			B03831 Osposobljavanje za države članice	–45 006,74	–60 000,00
9	LIS.4428	22.12.2022.	B03010 Mreže širokog područja	4 854,40	0,00
			B03130 Projekti povezani sa sustavom EES	407,08	0,00
			B03822 Evaluacije šengena	–5 261,48	0,00

Prilog III. Organizacijska shema

Organizacijska struktura Agencije ostala je nepromijenjena 2022.

Prilog IV. Plan radnih mjesta i dodatne informacije o upravljanju ljudskim resursima

Plan radnih mjesta eu-LISA-e za 2022.

Plan radnih mjesta za 2022. obuhvaćao je 215 radnih mjesta članova privremenog osoblja.

Tablica 15. Plan radnih mjesta za 2022.

Kategorija i razred	Privremeno osoblje	Kategorija i razred	Privremeno osoblje
AD 16	0	nije primjenjivo	nije primjenjivo
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AST 8	3
AD 11	9	AST 7	4
AD 10	11	AST 6	12
AD 9	19	AST 5	12
AD 8	32	AST 4	10
AD 7	15	AST 3	11
AD 6	36	AST 2	0
AD 5	31	AST 1	0
Ukupno AD	162	Ukupno AST	53

Informacije o početnoj razini za svaku vrstu radnog mjesta

U **Tablici 16.** prikazane su razine na kojima su ključne funkcije koje je navela Europska komisija zastupljene u eu-LISA-i. U slučaju razlika u terminologiji između Komisije i Agencije navedeni su nazivi radnih mjesta koji se upotrebljavaju u Agenciji. Početni razredi koji su viši od razreda navedenih u članku 53. Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije rezultat su zapošljavanja tijekom početne faze rada Agencije, kad su u planu radnih mjesta eu-LISA-e bili dodijeljeni viši razredi.

Tablica 16. Početne razine ključnih funkcija

Ključne funkcije	Vrsta ugovora (službenik, TA ili CA)	Funkcijska skupina, razred zaposlenja	Funkcija
Voditelj odjela (2. razina)	TA	AD 12	administrativna potpora / operativne aktivnosti
Voditelj jedinice (3. razina)	TA	AD 9	administrativna potpora / operativne aktivnosti
Voditelj sektora (4. razina) (nema uloge voditelja subjekta)	TA, CA	AD 5, AD 7	administrativna potpora / operativne aktivnosti
Viši službenik	TA	AD 7	administrativna potpora / operativne aktivnosti
Službenik	TA, CA	AD 5, AD 6, FS IV	administrativna potpora / operativne aktivnosti
Voditelj Odjela za korporativne usluge	TA	AD 12	administrativna potpora
Voditelj Jedinice za ljudske resurse	TA	AD 9	administrativna potpora
Voditelj Jedinice za financije i nabavu	TA	AD 10	neutralne aktivnosti
Voditelj IT-a (voditelj Jedinice za korporativne usluge)	TA	AD 9	administrativna potpora

Tajnik / pomoćnik / pomoćnik voditelja odjela ili jedinice ¹⁵⁹	TA, CA	AST 3, FS III	administrativna potpora / operativne aktivnosti
Službenik za zaštitu podataka	TA	AD 8	administrativna potpora
Računovodstveni službenik	TA	AD 9	neutralne aktivnosti
Voditelj Odjela za unutarnju reviziju	TA	AD 9	administrativna potpora / neutralne aktivnosti
Osobni pomoćnik izvršnog direktora	TA	AST 5	administrativna potpora

Komparativna analiza eu-LISA-e 2022.

Krajem 2022. eu-LISA je provela komparativnu analizu u skladu s metodologijom koju su 2014. dogovorili voditelji administracije agencija EU-a. Ta je metodologija izrađena prilagodbom, poboljšanjem i razradom Komisijine metodologije analitičkog pregleda. U analitičkom pregledu ljudski resursi kategoriziraju se prema ulozi koju svako radno mjesto ima u organizaciji. Glavni je cilj tog postupka dobiti podatke o broju radnih mjesta u područjima „administrativne potpore i koordinacije”, „operativnih aktivnosti” i „neutralnih aktivnosti” u svim organizacijskim jedinicama kako bi se ti rezultati usporedili s prošlogodišnjima. Analitičkim pregledom bila su obuhvaćena sva radna mjesta u eu-LISA-i. Rezultati tog pregleda prikazani su u **Tablici 17.** i **Tablici 18.**

Rezultati komparativne analize 2022. pokazuju blagi porast (0,5 %) udjela operativnih radnih mjesta (sa 74,2 % na 74,7 %), pri čemu su opće operativne aktivnosti porasle za 0,2 %, najviše zbog potrebe za razvojem novih sustava, dok se upravljanje programom povećalo za 0,4 %, a koordinacija na najvišoj razini smanjila za 0,2 %. Postotak radnih mjesta za administrativnu podršku i koordinaciju neznatno se povećao za 0,3 %, sa 16 % na 16,3 %. Broj neutralnih radnih mjesta smanjio se za 0,8 %, s 9,8 % na 9 %.

Postotak eksternalizacije usluga administrativne podrške i koordinacije povećao se s 55,8 % na 60,5 %, dok se postotak eksternaliziranih operativnih aktivnosti smanjio s 40,4 % na 36,1 %. Postotak eksternaliziranih neutralnih radnih mjesta isto se tako smanjio s 3,8 % na 3,4 %.

Tablica 17. Komparativna analize eu-LISA-e za 2022.: radna mjesta

(Pot)kategorija vrste posla	2019. (%)	2020. (%)	2021. (%)	2022. (%)
Administrativna podrška i koordinacija	16,6 %	16,5 %	16 %	16,3 %
Administrativna podrška	11,5 %	12 %	11,1 %	11,3 %
Koordinacija	5,1 %	4,5 %	4,9 %	5,0 %
Operativne aktivnosti	72,4 %	72,5 %	74,2 %	74,7 %
Operativna koordinacija najviše razine	6,7 %	7 %	5,3 %	5,1 %
Upravljanje programima i njihova provedba	3,1 %	4 %	3,5 %	3,9 %
Evaluacija i procjena učinka	0 %	0 %	0 %	0,0 %
Opće operativne aktivnosti	62,6 %	61,5 %	65,4 %	65,6 %
Neutralne aktivnosti	11 %	11 %	9,8 %	9,0 %
Financije i kontroling	11 %	11 %	9,8 %	9,0 %
Jezične aktivnosti	0 %	0 %	0 %	0,0 %

Agencija je provela i analitički pregled radnih mjesta koja su popunjavali vanjski pružatelji usluga koji rade u njezinim poslovnim prostorima, a rezultati su navedeni u nastavku.

Tablica 18. Komparativna analiza eu-LISA-e 2022.: vanjski pružatelji usluga (izvođači na licu mjesta)

(Pot)kategorija vrste posla	2019. (%)	2020. (%)	2021. (%)	2022. (%)
Administrativna podrška i koordinacija	51,2 %	52,2 %	55,8 %	60,5 %
Administrativna podrška	47,8 %	40,2 %	37,5 %	33 %
Koordinacija	3,4 %	12 %	18,3 %	28 %
Operativne aktivnosti	43,5 %	42,4 %	40,4 %	36,1 %

¹⁵⁹ Planom radnih mjesta eu-LISA-e nisu obuhvaćena radna mjesta tajnika ni administrativnih službenika. Nakon što je novi Pravilnik o osoblju stupio na snagu 1. siječnja 2014., eu-LISA je odlučila zadržati razrede odobrene u planu radnih mjesta i povećati zadaće pomoćnika u razredima AST 2 i AST 3. Tajničke dužnosti prema potrebi obavljaju i vanjski pružatelji usluga.

Operativna koordinacija najviše razine	2,4 %	2,2 %	1,9 %	0,0 %
Upravljanje programima i njihova provedba	2,9 %	2,2 %	1,5 %	12,3 %
Evaluacija i procjena učinka	1,8 %	2,2 %	1,4 %	0,0 %
Opće operativne aktivnosti	36,3 %	35,8 %	35,6 %	23,8 %
Neutralne aktivnosti	5,2 %	5,4 %	3,8 %	3,4 %
Financije i kontroling	5,2 %	5,4 %	3,8 %	3,4 %
Jezične aktivnosti	0 %	0 %	0 %	0 %

Provedbena pravila za ljudske resurse donesena 2022.

Agencija je 2022. donijela dva provedbena pravila Pravidnika o osoblju i zatražila odstupanje od pravila Komisije o radnom vremenu i hibridnom radu dok se ne izradi nova ogledna ili posebna odluka o tom pitanju:

- revidirane smjernice o zviždačima (odluka upravnog odbora br. 2022-039 od 4. ožujka 2022.),
- odluku o utvrđivanju općih provedbenih odredbi o provedbi administrativnih istraga i disciplinskih postupaka (odluka upravnog odbora br. 2022-081 od 24. ožujka 2022.).

Prilog V. Ljudski i financijski resursi prema aktivnostima

Ljudski resursi prema aktivnostima

Tijekom 2022. agencija je imala ukupno 324 člana osoblja, od čega je 238,15 ekvivalenta punog radnog vremena (74,7 % osoblja) upotrijebljeno za operativne aktivnosti, a 28,85 (9 % osoblja) za povezane aktivnosti u okviru nabave i financija. Za horizontalne aktivnosti (opća koordinacija i administrativna potpora) upotrijebljena su 52 ekvivalenta punog radnog vremena (16,3 % osoblja). U **Tablici 19.** prikazan je pregled osoblja eu-LISA-e u skladu sa zakonodavnim prijedlogom, kako je odobren u proračunu za 2022. u skladu s planom radnih mjesta.

Tablica 19. Ljudski resursi po područjima djelatnosti 2022.

Područje djelatnosti	Odobreno za 2022.			Stvarno stanje na dan 31. prosinca 2022.		
	TA	CA	SNE	TA	CA	SNE
Uredba o agenciji eu-LISA						
Revidirana uredba o agenciji eu-LISA (osnovno osoblje)	113	30	9	106	27	9
Revidirana uredba o agenciji eu-LISA (dodatno osoblje)	23	27	2	23	23	2
Kratkoročno ¹⁶⁰					6	
Uredbe o pojedinim sustavima (donesene)						
Preinaka sustava SIS (vraćanje i granice)		4			4	
Preinaka sustava SIS (policija)		2			0	
Revidirani VIS	5	5		2	2	
EES	32			26		
ETIAS	7	35		6	28	
ECRIS-TCN		5			4	
Interoperabilnost	33	36		29	21	
e-CODEX		2				
Podrška prijevoznicima za EES/ETIAS ¹⁶¹		21			6	
Zakonodavni prijedlozi u postupku donošenja¹⁶²						
Preinaka Eurodaca	2			0		
Ukupan broj EPRV-a	215	167	11	192	121	11

Rashodi u skladu s utvrđivanjem troškova na temelju aktivnosti

Tijekom 2018. eu-LISA je razvila metodologiju utvrđivanja troškova na temelju aktivnosti, što joj je omogućilo da utvrdi ukupne troškove za svaki sustav kojim upravlja. Ukupni rashodi za sustave obuhvaćaju:

- izravne rashode kojima su obuhvaćeni troškovi održavanja i projekata,
- rashode povezane s mrežom,
- horizontalne rashode kojima su obuhvaćeni operativni troškovi za zajedničku infrastrukturu i sigurnost

¹⁶⁰ Ta su radna mjesta popunjena zbog ušteta u proračunu kako bi se pokrile hitne potrebe za osobljem (ljudski resursi, pravna služba, računovodstvena služba, javna nabava, sigurnost i jedna zamjena za člana osoblja na rodiljnom dopustu).

¹⁶¹ Ta radna mjesta privremeno su dodijeljena eu-LISA-i iz Frontexa na razdoblje od tri godine, od 2022. do 2024.

¹⁶² Navedeni brojevi osoblja privremeni su i temelje se na zakonodavnim financijskim izvještajima priloženima odgovarajućim prijedlozima.

sustava te korporativni i horizontalni rashodi, uglavnom rashodi za osoblje i tekući troškovi.

Preraspodjela korporativnih i operativnih horizontalnih rashoda temelji se na sljedećim uzrocima troškova:

- izravne rashode za sustave,
- vremenu (trošak radne snage) dodijeljenom sustavima.

U izvještajnoj godini Agencija je izvršila proračun od 240,8 milijuna EUR, od čega je:

- 75 % potrošeno na operativne aktivnosti,
- 25 % činilo korporativne horizontalne troškove.

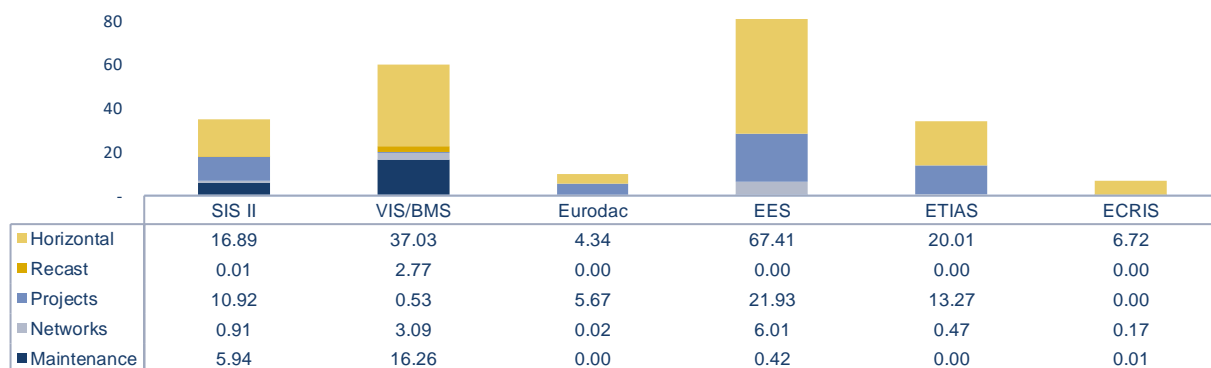
Tablica 20. Ukupni troškovi sustava

Sustav	Ukupni troškovi (u milijunima EUR)	Udio ukupnih troškova (%)
SIS II	34,664	14 %
VIS/BMS	59,675	25 %
Eurodac	10,032	4 %
EES	95,774	40 %
ETIAS	33,755	14 %
ECRIS-TCN	6,904	3 %
UKUPNO	240,804	100 %

Treba napomenuti da se većina temeljnih aktivnosti Agencije ne ponavlja, već se temelji na projektima. Stoga se njihovi troškovi ne mogu standardizirati u okviru standardnog poslovnog modela utemeljenog na procesima.

Na sljedećim dijagramima prikazana je raščlamba troškova za svaki sustav u milijunima EUR i u obliku postotka ukupnih troškova za sustave.

Cost breakdown for each system (in million euros)

Cost breakdown for each system (in million euros)

Horizontal
Recast
Projects
Networks
Maintenance
SIS II
VIS/BMS
Eurodac
EES
ETIAS
ECRIS
16,89
0,01
10,92
0,91
5,94
37,03
2,77
0,53
3,09
16,26
4,34
0,00
5,67
0,02
0,00
67,41

Raščlamba troškova za svaki sustav (u milijunima EUR)

Horizontalne aktivnosti
Preinaka
Projekti
Mreže
Održavanje
SIS II
VIS/BMS
Eurodac
EES
ETIAS
ECRIS
16,89
0,01
10,92
0,91
5,94
37,03
2,77
0,53
3,09
16,26
4,34
0,00
5,67
0,02
0,00
67,41

0,00
21,93
6,01
0,42
20,01
0,00
13,27
0,47
0,00
6,72
0,00
0,00
0,17
0,01

0,00
21,93
6,01
0,42
20,01
0,00
13,27
0,47
0,00
6,72
0,00
0,00
0,17
0,01

Rashodi povezani s višelokacijskom organizacijom

U skladu s preporukom iz vanjske evaluacije (R 4.34) izravni troškovi povezani s višelokacijskom organizacijom Agencije navedeni su u sažetom obliku u **Tablici 21**.

Tablica 21. Udio izravnih troškova za 2022. povezanih s višelokacijskom organizacijom Agencije (u milijunima EUR)

Glava proračuna	Ukupna plaćanja	Plaćanja povezana s višelokacijskom organizacijom Agencije	Udio (%)
A-1 Rashodi za osoblje	37,36	0,18	0,5 %
A-2 Rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	11,78	nije primjenjivo	nije primjenjivo
B0-3 Rashodi poslovanja	207,95	0,04	0,0 %
UKUPNO	257,09	0,22	0,1 %

Izravne troškove povezane s višelokacijskom organizacijom eu-LISA-e čine rashodi za službena putovanja statutarog osoblja koje putuje između njezina sjedišta u Tallinnu i tehničkog centra u Strasbourgu. Oni su 2022. činili 0,1 % ukupnih izvršenih plaćanja.

Prilog VI. Sporazumi o doprinosu, dodjeli bespovratnih sredstava i razini usluga

Nije primjenjivo na eu-LISA-u.

Prilog VII. Upravljanje okolišem

Utjecaj okolišnih pitanja na organizacijsku učinkovitost povećava se i nastaviti će se povećavati. Agencija je posvećena poboljšanju svoje okolišne učinkovitosti i radi u smjeru registracije u okviru sustava EU-a upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS), koja bi trebala biti ostvarena najkasnije do 2024. Nadalje, nakon što potvrdi politiku zaštite okoliša, eu-LISA će provoditi vlastiti sustav upravljanja okolišem (EMS) u skladu s načelima EMAS-a i Akcijskog plana za europski zeleni plan Europske komisije.

Pri osmišljavanju svojeg sustava upravljanja okolišem Agencija se treba usredotočiti na ono što se događa, ali i analizirati zašto se to događa. Tijekom vremena sustavna identifikacija i ispravljanje otkrivenih nedostataka dovest će do bolje okolišne (i cjelokupne organizacijske) učinkovitosti.

Agencija je 2020. uvela novi ključni pokazatelj uspješnosti (KPI) za mjerenje svoje okolišne učinkovitosti. Ključni pokazatelji uspješnosti u području okoliša jesu mjerni podatci koji odražavaju okolišnu učinkovitost organizacije u kontekstu postizanja njezinih širih ciljeva. Svrha je tih mjernih podataka pokazati napredak eu-LISA-e u smanjenju emisija stakleničkih plinova (CO₂) kako bi se ostvarile uštede energije i ispunio cilj EU-a za 2030. u pogledu upotrebe energije iz obnovljivih izvora i smanjenja emisija stakleničkih plinova. Podatci koji su prikupljeni u 2020. postat će osnovna referenca za ključni pokazatelj uspješnosti u području okoliša eu-LISA-e. Izvori podataka jesu brojila električne energije (električna energija i grijanje) u kombinaciji s računima za potrošnju, vodomjeri u kombinaciji s računima za potrošnju, računi za potrošnju papira te težina krutog otpada.

Prilog VIII. Godišnja računovodstvena dokumentacija

BILANCA STANJA – 2022. (u EUR)

IMOVINA

DUGOTRAJNA IMOVINA	31.12.2022.	31.12.2021.	Razlika	Razlika (%)
Računalni softver	43 427 266	53 422 918	(9 995 652)	-19 %
Nematerijalna imovina u izgradnji	66 969 819	36 541 630	30 428 188	83 %
Nematerijalna imovina	110 397 085	89 964 548	20 432 536	23 %
Zemljište i zgrade	32 017 632	33 508 672	(1 491 040)	-4 %
Postrojenja i oprema	87 067	283 462	(196 395)	-69 %
Namještaj i prijevozna sredstva	159 628	159 164	464	0 %
Računalni hardver	79 616 674	76 478 883	3 137 791	4 %
Ostala ugrađena oprema	1 020 658	694 708	325 950	47 %
Nekretnine, postrojenja i oprema	112 901 659	111 124 889	1 776 770	2 %
Dugoročno pretfinanciranje	2 546 822	2 546 822	-	0 %
Dugoročna potraživanja od razmjenskih transakcija	137 797	137 797	-	0 %
UKUPNA DUGOTRAJNA IMOVINA	225 983 363	203 774 056	22 209 306	11 %
KRATKOTRAJNA IMOVINA				
Odgođene naknade	13 307 960	16 094 899	(2 786 939)	-17 %
Ostala potraživanja od razmjenskih transakcija	97 332 433	29 232 321	68 100 112	233 %
Kratkotrajna potraživanja od razmjenskih transakcija	110 640 393	45 327 220	65 313 173	144 %
Potraživanja od PDV-a	1 325 357	1 539 514	(214 157)	-14 %
Obračunati prihodi	-	7 584 440	(7 584 440)	-100 %
Doprinosi pridruženih zemalja	6 343 406	24 405 313	(18 061 907)	-74 %
Potraživanja od nerazmjenskih transakcija	7 668 763	33 529 267	(25 860 504)	-77 %
UKUPNA KRATKOTRAJNA IMOVINA	118 309 155	78 856 487	39 452 668	50 %
UKUPNA IMOVINA	344 292 518	282 630 544	61 661 975	22 %

OBVEZE

NETO IMOVINA	31.12.2022.	31.12.2021.	Razlika	Razlika (%)
Akumulirani višak	201 187 412	139 313 173	61 874 238	44 %
Poslovni rezultat godine (+ dobit)	42 879 247	61 874 238	(18 994 991)	-31 %
NETO IMOVINA	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21 %
KRATKOROČNE OBVEZE				
Kratkoročne poslovne obveze	32 419 850	34 654 276	(2 234 427)	-6 %
Dospjele obveze povezane s konsolidiranim tijelima	26 281 667	3 075 730	23 205 937	754 %
Dospjele obveze	58 701 517	37 730 007	20 971 510	56 %
Obračunani rashodi	41 524 343	43 713 125	(2 188 783)	-5 %
UKUPNE KRATKOROČNE OBVEZE	100 225 859	81 443 132	18 782 728	23 %
UKUPNE OBVEZE	344 292 518	282 630 544	61 661 975	22 %

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM REZULTATU 2022. (u EUR)

PRIHODI	2022.	2021.	Razlika	Razlika (%)
Doprinos EU-a	270 226 598	260 867 265	9 359 333	4 %
Doprinosi država EFTA-e	16 474 672	32 069 317	(15 594 645)	-49 %
Prihodi od nerazmjenskih transakcija	286 701 270	292 936 582	(6 235 312)	-2 %
Administrativni prihodi povezani s konsolidiranim tijelima	-	4 087	(4 087)	-100 %
Ostali prihodi	8 613	618	7 995	1 294 %
Dobit od tečajnih razlika	-	21	(21)	-100 %
Prihodi od razmjenskih transakcija	8 613	4 726	3 887	82 %
Ukupni prihodi	286 709 883	292 941 308	(6 231 425)	-2 %
RASHODI				
Operativni rashodi	(127 063 564)	(132 513 317)	5 449 753	-4 %
Rashodi za osoblje	(36 101 247)	(30 877 862)	(5 223 384)	17 %
Financijski troškovi zbog zakašnjelih plaćanja	(9 048)	(3 192)	(5 856)	183 %
Administrativni rashodi i rashodi za IT	(8 988 906)	(7 265 149)	(1 723 758)	24 %
Ostali rashodi povezani s vanjskim pružateljima usluga	(6 360 820)	(4 575 529)	(1 785 291)	39 %
Rashodi povezani s konsolidiranim tijelima	(2 807 104)	(3 458 695)	651 591	-19 %
Rashodi povezani s dugotrajnom imovinom	(61 780 865)	(51 700 205)	(10 080 659)	19 %
Rashodi povezani s operativnim najmovima	(713 280)	(672 865)	(40 415)	6 %
Gubitak zbog tečajnih razlika	(5 803)	(256)	(5 547)	2 167 %
Administrativni rashodi	(116 767 072)	(98 553 753)	(18 213 319)	18 %
Ukupni rashodi	(243 830 636)	(231 067 070)	(12 763 566)	6 %
POSLOVNI REZULTAT GODINE	42 879 247	61 874 238	(18 994 991)	-31 %

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA 2022. (NEIZRAVNA METODA U EUR)

Novčani tokovi u okviru operativnih aktivnosti	2022.	2021.
Poslovni rezultat godine – dobit/(gubitak)	42 879 247	61 874 238
Amortizacija nematerijalne dugotrajne imovine	21 480 761	19 329 041
Amortizacija i otpis materijalne dugotrajne imovine	35 073 305	26 957 710
(Povećanje)/smanjenje dugotrajnog pretfinanciranja	-	(2 520)
(Povećanje)/smanjenje kratkoročnih potraživanja	(39 452 668)	(26 441 365)
Povećanje/(smanjenje) dospjelih obveza i obračunanih troškova	(4 423 209)	(5 274 421)
Povećanje/(smanjenje) obveza povezanih s konsolidiranim tijelima EU-a	23 205 937	(534 783)
Neto novčani tokovi u okviru operativnih aktivnosti	78 763 373	75 907 900
Novčani tokovi u okviru ulagačkih aktivnosti		
Materijalna i nematerijalna dugotrajna imovina (i njezino povećanje)	(78 763 373)	(75 907 900)
Neto novčani tokovi u okviru ulagačkih aktivnosti	(78 763 373)	(75 907 900)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	-	-
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	-	-

Prilog IX. Godišnje aktivnosti i pokazatelji

Operativno upravljanje				
Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Operativno upravljanje SIS-om i preinaka SIS-a				
Održavanje SIS-a	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> dvije inačice puštene su u rad na dostupnost središnjeg sustava utjecalo je nekoliko incidenata 	(1) sporazum o razini usluga za SIS (2) ključni pokazatelji uspješnosti za SIS	(1) u cijelosti ostvaren Sporazum o razini usluga (2a) dostupnost: 99,99 % (2b) vrijeme odgovora: 99,95 %	Ispod ciljne vrijednosti (1) 100 % (2a) žuto (2b) crveno
Održavanje sustava AFIS u SIS-u	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> provedeno redovito održavanje sustava SIS AFIS 	sporazum o razini usluga sustava SIS AFIS	u cijelosti ispunjen standardni i posebni sporazum o razini usluga za SIS AFIS	U skladu s ciljnom vrijednošću 100 %
Podrška državama članicama u pogledu sustava SIS	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> uspješno uvođenje preinačene verzije sustava SIS (odgođeno do 2022., prelazak 29. lipnja, povratak 1. srpnja) posebne radionice za države članice o obnovljenom SIS-u, uključujući upitnike (posebni doprinosi/povratne informacije) kako bi se olakšalo sudjelovanje u probnim aktivnostima i puštanju u rad 	(1) pridržavanje plana testiranja za nacionalne sustave država članica (2) kvaliteta i vrijeme integracije država članica (ako postoji)	(1) nema odstupanja od plana	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto
Nova tražilica i nadogradnja Oracleova softvera za SIS, poboljšanje dostupnosti i razmatranje transkripcijskih aspekata	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> ново ažuriranje tražilice uvedeno u ožujku 2023., nakon čega slijedi migracija država članica, dovršeno u studenom nadogradnja sustava Oracle (dio prelaska sustava SIS na Oracle Exadata) odgođena je za 2023. zbog kašnjenja u provedbi preinaka uredbi 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) crveno: kašnjenja do kojih je došlo u okviru projekta 2021. i 2022., što utječe na njegove troškove i opseg; (2) crveno (3) žuto
Prošireni kapacitet SIS-a	Ostalo – na čekanju <ul style="list-style-type: none"> projekt na čekanju (kašnjenja povezana s komponentama interoperabilnosti) 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Ostalo aktivnost na čekanju zbog ovisnosti o drugim projektima sustava SIS i interoperabilnosti
Provedba druge faze uvođenja AFIS-a u SIS	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> novi arhitektonski hardver instaliran i pušten u rad 29. lipnja ažuriranja uključena u obnovljeni SIS, puštena u rad u ožujku 2023. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) žuto (2) crveno: kašnjenje s puštanjem u rad inačice 21_R1 povezano s

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
				prethodnim kašnjenjima u projektu (3) žuto
Provedba novog pravnog okvira za sustav SIS	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> središnji sustav: završeni su tvornički testovi prihvatljivosti, u tijeku su potpuna ispitivanja sustava, ažuriranja simulatora dostavljena državama članicama novi dokument o nadzoru sučelja (ver. 5) usvojen je u lipnju razvojne aktivnosti dovršene do kraja 2022., ponovno puštanje u rad SIS-a odgođeno za 7. ožujka 2023. pripremljena i dostavljena ažurirana verzija razmjene podataka među uredima SIRENE (DEBS) 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) zeleno (2) crveno: puštanje u rad na koje utječu kašnjenja u razvoju središnjeg sustava i kašnjenja u državama članicama (3) zeleno
Nova inačica središnjeg sustava SIS-a (uključujući funkcije za odluke o vraćanju)	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> obavljeno zajedno s prethodnom aktivnošću 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) zeleno (2) crveno (3) zeleno: puštanje u rad na koje utječu kašnjenja u razvoju središnjeg sustava i kašnjenja u državama članicama
Razvoj sustava SIS (projekti, razvoj i studije)	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> prvi korak projekta paralelizacije provjere dosljednosti podataka (DCC) uveden u okviru obnovljenog SIS-a studija o poboljšanju algoritma DCC-a dovršena 30. lipnja. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto (3) zeleno: kašnjenja zbog kasnog uvođenja verzije sustava SIS 21_R1
Integracija sustava C.SIS u ESP i MID te druge komponente interoperabilnosti	Ostalo – na čekanju <ul style="list-style-type: none"> projekt je odgođen zbog ovisnosti o drugim projektima SIS-a i programu interoperabilnosti 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	Ostalo aktivnost je odgođena
Operativno upravljanje VIS-om i preinaka VIS-a				
Održavanje sustava VIS/BMS	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> provedba sustava VIS/BMS u skladu s pravnom osnovom i sporazumom o razini usluge 	(1) sporazum o razini usluga za sustav VIS/BMS (2) ključni pokazatelji uspješnosti za VIS	(1) u cijelosti ostvaren Sporazum o razini usluga ključni pokazatelji uspješnosti središnjeg sustava VIS-a (2a) dostupnost: 99,99 % (2b) vrijeme odgovora: 100 ‘	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) 100 % (2a) žuto (2b) žuto
Razvoj preinake	U tijeku	(1) trošak	(1) ukupno odstupanje	Djelomično u skladu s

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
sustava VIS	<ul style="list-style-type: none"> izrađene su tehničke specifikacije, nakon čega slijedi nabava, projektiranje, testiranje i integracija funkcionalnih i nefunkcionalnih promjena 	(2) vremenski raspored (3) opseg	≤ 5 % (2) ukupno odstupanje ≤ 5 % (3) nema odstupanja	ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto: vremenski raspored ispod ciljne vrijednosti zbog kašnjenja u donošenju sekundarnog zakonodavstva (3) zeleno
Provedba aktivne arhitekture VIS-a	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> aktivno-aktivna struktura horizontalne metodologije svih sustava PUP-a provesti aktivno-aktivnu strukturu zajedno s revidiranim dizajnom VIS-a 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) ukupno odstupanje ≤ 5 % (2) ukupno odstupanje ≤ 5 % (3) nema odstupanja	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto: vremenski raspored ispod ciljne vrijednosti zbog kašnjenja u donošenju sekundarnog zakonodavstva (3) zeleno
Operativno upravljanje sustavom Eurodac i preinaka Eurodaca				
Održavanje sustava DubliNet u okviru sustava Eurodac	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> certifikati DubliNet propisno su obnovljeni za sve države članice 	(1) sporazum o razini usluga za Eurodac-DubliNet (2) ključni pokazatelji uspješnosti za Eurodac	(1) u cijelosti ostvaren Sporazum o razini usluga ključni pokazatelji uspješnosti središnjeg sustava Eurodac: (2a) dostupnost: 99,88 % (2b) vrijeme odgovora: 99,99 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) 100 % (2a) žuto (2b) zeleno
Neplanirana kretanja koja proizlaze iz prilagodljivog održavanja Eurodaca i DubliNeta	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> početak provedbe projekta minimalne nadogradnje sustava Eurodac početak provedbe projekta nadogradnje kapaciteta sustava Eurodac pokrenut je projekt migracije certifikata sustava DubliNet 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) ukupno odstupanje ≤ 5 % (2) ukupno odstupanje ≤ 5 % (3) nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno
Operativno upravljanje – ostalo				
Podrška prve razine za neprekidno (24 sata dnevno, sedam dana u tjednu) operativno upravljanje sustavima PUP-a – sektor za korisničku podršku eu-LISA-e	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> aktivno sudjelovanje u pripremi dokumenata za mrežne usluge EES-a i EES-a/ETIAS-a, uključujući priručnik za operatore i standardni operativni postupak doprinos tehničkim osposobljavanjima država članica 	(1) ključni pokazatelj uspješnosti sektora za korisničku podršku (2) godišnja anketa o zadovoljstvu korisnika	(1) iznad 75 % (2) iznad 80 %	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto: 82 % (2) postignuto: 97 %
Neprekidna (24 sata dnevno, sedam dana u tjednu)	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje u uvođenju inačica i aktivno praćenje incidenata i problema 	(1) sporazumi o razini usluga za SIS/VIS/Eurodac	(1) dostupnost sustava SIS II / VIS / Eurodac	U skladu s ciljnom vrijednošću

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
dana u tjednu) aplikacijska potpora druge razine za operativno upravljanje sustavima glavnih poslovnih aktivnosti	povezanih s produkcijskim okruženjima <ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje u preispitivanju novih sustava: sBMS, EES održavanje sustava Oracle Exadata i uređaja za oporavak s nultom stopom gubitka podataka 	(2) godišnja anketa o zadovoljstvu korisnika	(2) iznad 80 %	(1) SIS II / VIS / Eurodac: žuto (2) postignuto: 97 %
Održavanje referentnog sustava ECRIS	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> u travnju su otkrivene ranjivosti tijekom analize sigurnosti izvornog kôda te je pripremljen popis alternativnih rješenja nadogradnja sustava ECRIS RI (vidjeti odjeljak 1.2.4.), uključujući potporu državama članicama 	sporazum o razini usluga sustava ECRIS RI	u cijelosti ispunjen standardni i posebni sporazum o razini usluga za ECRIS RI	U skladu s ciljnom vrijednošću
Pružanje usluga informacijske sigurnosti i osiguranja za sustave glavnih poslovnih aktivnosti	Provedeno: informacijska sigurnost i osiguranje: <ul style="list-style-type: none"> provedene su relevantne preporuke IAS-a i EDPS-a, utvrđuju se sigurnosni zahtjevi za ETIAS, ECRIS-TCN, sBMS i druge komponente interoperabilnosti (u tijeku), model organizacijske arhitekture sigurnosti za sustave pravosuđa i unutarnjih poslova, testiranje sigurnosnih zahtjeva u odnosu na nove sustave pravosuđa i unutarnjih poslova. Sigurnosne operacije i odgovor: <ul style="list-style-type: none"> osnovan tim za odgovor na računalne sigurnosne incidente (CSIRT), ažuriranje i razvoj procesa i mehanizama za praćenje sigurnosti, upravljanje incidentima, sigurnu konfiguraciju i jačanje, kontinuirano upravljanje ranjivostima i zakrpama, sigurnosne funkcije sustava pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA, poboljšanje sigurnosnih operacija na temelju nalaza i preporuka vanjskih revizija i inspekcijskih pregleda, upravljanje kibersigurnošću kako bi se ublažile kiberprijetnje. 	(1) provedbeni propisani sigurnosni ciljevi (3) procjene sigurnosnih rizika sustava PUP-a (5) vježbe u području kibersigurnosti (godišnje)	(1) 100 % (3) 100 % (5) 1	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (3) postignuto (5) postignuto * dva povjerljiva pokazatelja uspješnosti uklonjena su zbog osjetljivosti
Planiranje, razvoj i uvođenje aspekata poslovnog kontinuiteta opsežnih informacijskih sustava	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> planovi kontinuiteta poslovanja doneseni za EES, Eurodac i sBMS te pripremljeni za ETIAS, ECRIS-TCN i interoperabilnost 	(1) vježbe i testiranja (2) planovi kontinuiteta poslovanja za sve sustave PUP-a	(1) 1 (2) 100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto
Provjera sigurnosti i kontinuiteta poslovanja za sustav SIS	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> opseg i ciljevi ažurirani su kako bi se isključile države članice u skladu sa zahtjevom savjetodavne skupine za SIS scenarij na visokoj razini pripremljen i proveden u listopadu 2022. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) ukupno odstupanje ≤ 5 % (2) ukupno odstupanje ≤ 5 % (3) nema odstupanja	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno (opseg ažuriran)

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Provedba postupaka u okviru okvira eu-LISA-e za upravljanje uslugama IT-a, kontinuirano preispitivanje i poboljšanje usluga/procesa	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> izvješće o ključnim pokazateljima uspješnosti postupka za 2021. doneseno je u svibnju 2022. 	(1) ključni pokazatelji uspješnosti postupka (2) zadovoljstvo korisnika	(1) usklađenost s ključnim pokazateljima uspješnosti (2) rezultati ankete	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto → za više informacija vidjeti odjeljak 1.6.1. Upravljanje.
Upravljanje operativnim promjenama	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> naslijeđeni sustavi: kvalifikacija, provedba i preispitivanje promjena nakon provedbe novi sustavi: EES, sBMS, internetska zona 	godišnje izvješće o KPI-ju	stabilan broj otvorenih promjena	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću poteškoće u obradi naloga za operativne promjene za EES za sve dionike
Upravljanje inačicama i uvođenjem te prelazak na operativnu fazu	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> provedba inačica sustava VIS-BMS 22_ADP i 22_R1 provedba inačica sustava SIS II 21_R1 	(1) izrađeni planovi inačica (2) uvođenje inačica	(1) planovi inačica dovršeni u prvom tromjesečju (2) uvođenje inačica u skladu s tim planovima	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) djelomično postignuto: postignuto za obje inačice VIS-a, koje su počele s radom u skladu s rasporedom; inačica sustava SIS II 21_R1: ispod ciljne vrijednosti, uvođenje odgođeno
Upravljanje testiranjem	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> usklađivanje politika i postupaka ispitivanja sa stvarnim stanjem, redoviti koordinacijski sastanci, uključujući tri sastanka stručne skupine za testiranje radi testiranja EES-VIS-a i ETIAS-a podrška za alate za testiranje, uključujući one u oblaku, kako bi se pojednostavnilo izvješćivanje i rješavanje nedostataka, a problemi povezani s testovima doveli su do povećane upotrebe alata i centralizacije izvješća 	(1) zahtjev za pokrivenost (2) rezultati testiranja u skladu s očekivanjima (prema dogovorenim razinama rizika)	(1) pokrivenost od 100 % (2) pravovremen i uspješan završetak testiranja	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto
Aktivnosti svakodnevnog poslovanja, uključujući potporu prijevoznicima	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> u ožujku uvedeno novo rješenje za segmentaciju podataka za alat SM9 i poboljšana interoperabilnost između sustava i izvođača od lipnja do listopada uvedeno je dodatno ažuriranje 	nije primjenjivo	nije primjenjivo	U skladu s ciljnom vrijednošću
Zamjena EOPM-a – procjena učinka/studija	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> studija procjene učinka naručena u listopadu na temelju okvirnog ugovora za okvir za transverzalni inženjering grupe 1. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću

Novi sustavi				
Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Pametne granice				
Poslovni odnosi, potražnja, upravljanje zahtjevima između eu-LISA-e i njezinih dionika	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> sva tri međusobno povezana postupka upravljanja poslovnim odnosima provedena u skladu s očekivanjima i modelima, pokretanje brojnih zahtjeva za upravljanje potražnjom agencija eu-LISA koordinirala je i podupirala aktivnosti nekoliko savjetodavnih, radnih i stručnih skupina 	(1) interakcija s dionicima (2) postupci upravljanja zahtjevima i potražnjom ¹⁶³	(1) mjesečna izvješća i popratni materijali propisno dostavljeni savjetodavnim skupinama i odborima za upravljanje programom (2) ispunjenje poslovnih zahtjeva	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) 100 % (2) 70 %
Prilagodbe EES-a za komponente interoperabilnosti	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> nastavak priprema i provedba prilagodbi za komponente interoperabilnosti nacrt dokumenta o nadzoru sučelja za EES podijeljen s državama članicama 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) žuto: ovisnosti o komponentama interoperabilnosti stvaraju rizik za hardver, (gotovi) softver i troškove razvoja (2) žuto: kašnjenja zbog dodatnog pojašnjenja opsega i ugovorne strukture (3) žuto: zbog ovisnosti o komponentama interoperabilnosti
Održavanje zajedničke usluga uspoređivanja biometrijskih podataka (BMS) u EES-u (aktivno-aktivna konfiguracija)	Odgođeno <ul style="list-style-type: none"> aktivnost je odgođena do potpunog prihvatanja sustava i očekuje se da će započeti šest mjeseci nakon početka rada EES-a 	sporazum o razini usluga sustava EES BMS	sukladnost – 100 %	Ostalo aktivnost je odgođena
Održavanje BMS-a za EES – hardver	Odgođeno <ul style="list-style-type: none"> aktivnost je odgođena do potpunog prihvatanja sustava i očekuje se da će započeti šest mjeseci nakon početka rada EES-a 	sporazum o razini usluga sustava EES BMS	sukladnost – 100 %	Ostalo aktivnost je odgođena
Održavanje BMS-a za EES – softver	Odgođeno <ul style="list-style-type: none"> aktivnost je odgođena do potpunog prihvatanja sustava i očekuje se da će započeti šest mjeseci nakon početka rada EES-a 	sporazum o razini usluga sustava EES BMS	sukladnost – 100 %	Ostalo aktivnost je odgođena
Osnovna provedba EES-a	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> izrada dokumenta o nadzoru sučelja EES-a koji sadržava 	(1) trošak (2) vremenski raspored	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) žuto

¹⁶³ Samo za nove sustave u razvoju, tj. EES, ETIAS, ECRIS-TCN i komponente interoperabilnosti. Budući da postupak nije bio uspostavljen tijekom razvoja SIS-a, VIS-a i Eurodaca, na te sustave primjenjivat će se kako slijedi: (1) SIS i VIS za trenutačne i sve promjene od 2022. nadalje i (2) Eurodac nakon donošenja preinačene uredbe.

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	<p>promjene koje proizlaze iz testiranja rješenja sustava</p> <ul style="list-style-type: none"> testiranje primjene središnjeg sustava EES-a u tijeku, među ostalim u državama članicama testno okruženje i simulatori za testiranja država članica i predstojeća testiranja središnjeg sustava (uključujući pripremu svih relevantnih tehničkih dokumenata i testnih artefakata) priprema prvog operativnog priručnika za sustav EES 	(3) opseg	(3) opseg: zeleno	<p>(2) crveno</p> <p>(3) žuto: početak rada EES-a i dalje je odgođen (uključujući testiranje), što dovodi do dodatnih troškova i napora, koji su dodatno pogoršani zbog međuovisnosti različitih radnih tokova EES-a (sBMS, VIS, mrežne usluge)</p>
Održavanje sustava EES	<p>Odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivnost je odgođena do potpunog prihvatanja sustava i očekuje se da će započeti šest mjeseci nakon početka rada EES-a 	sporazum o razini usluga sustava EES BMS	sukladnost – 100 %	Ostalo aktivnost je odgođena
Dovršetak uvođenja mrežnih usluga sustava EES/ETIAS	<p>U tijeku – odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> mjesečni sastanci s radnom skupinom za prijevoznike priprema ugovorâ za razvoj alata za registraciju prijevoznika te alata i usluga za podršku, prelazak u fazu rada i rad simulatora u oblaku 	<p>(1) trošak</p> <p>(2) vremenski raspored</p> <p>(3) opseg</p>	<p>(1) trošak: zeleno</p> <p>(2) vremenski raspored: zeleno</p> <p>(3) opseg: zeleno</p>	<p>Ispod ciljne vrijednosti</p> <p>(1) žuto: o proračunskim prilagodbama raspravljalo se s ugovarateljem za internetske usluge EES-a/ETIAS-a</p> <p>(2) crveno: nedostatak čipova u IT industriji i ograničenja povezana s pandemijom uzrokovali su tromjesečno kašnjenje u provedbi infrastrukture; potrebno usklađivanje rasporeda s obzirom na složenost rješenja, nisku stopu napretka u fazi ispitivanja te broj i ozbiljnost nedostataka</p> <p>(3) zeleno</p>
Održavanje mrežnih usluga sustava EES/ETIAS	<p>Odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> aktivnost je odgođena do potpunog prihvatanja sustava i očekuje se da će započeti šest mjeseci nakon početka rada EES-a 	sporazum o razini mrežnih usluga sustava EES/ETIAS	sukladnost – 100 %	Ostalo aktivnost je odgođena
Uvođenje sustava ETIAS	<p>U tijeku – odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> isporučeni simulator središnjeg sustava (ožujak), dovršena simulacija softvera (peta iteracija) (travanj), isporučen dokument o nadzoru sučelja (lipanj), korektivne inačice u rujnu i prosincu ažuriranje procjene učinka na zaštitu podataka u ETIAS-u 	<p>(1) trošak</p> <p>(2) vremenski raspored</p> <p>(3) opseg</p>	<p>(1) trošak: zeleno</p> <p>(2) vremenski raspored: zeleno</p> <p>(3) opseg: zeleno</p>	<p>Ispod ciljne vrijednosti</p> <p>(1) zeleno</p> <p>(2) crveno: kašnjenja u isporuci i ugradnji hardvera, ovisnosti o zajedničkim komponentama (EES)</p> <p>(3) žuto: posljedične izmjene ETIAS-a i potreba za razvojem novih komponenti (npr. softverske komponente nacionalnog jedinstvenog sučelja, sloj interoperabilnosti, usluge kontinuiteta poslovanja)</p>

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Održavanje ETIAS-a	Odgođeno <ul style="list-style-type: none"> aktivnost je odgođena do potpunog prihvatanja sustava i očekuje se da će započeti šest mjeseci nakon početka rada EES-a 	sporazum o razini usluga za ETIAS	sukladnost – 100 %	Ostalo aktivnost je odgođena
Razvoj sustava ECRIS-TCN	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> dovršen dokument visoke razine o dizajnu (ožujak) predložak korisničkog sučelja (lipanj), ažuriran dokument o nadzoru sučelja 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto (3) zeleno
Interoperabilnost				
Razvoj Europskog portala za pretraživanje (ESP)	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> ažuriranje dokumenta o nadzoru sučelja (studeni) inačica ESP-a v.01 spremna za testiranje krajem 2022. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto : procijenjeno kašnjenje od tri mjeseca za projektne dokumente (3) zeleno
Zajednički repozitorij podataka o identitetu (CIR)	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> ažuriran dokument o nadzoru sučelja (studeni) inačica CIR-a v.01 spremna za testiranje krajem 2022. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto (3) žuto : kašnjenja u pokretanju i planiranju koja utječu na vremenski raspored razvoja i testiranja
Razvoj detektora višestrukih identiteta (MID)	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> ažuriran dokument o nadzoru sučelja (studeni) inačica MID-a v.01 spremna za testiranje krajem 2022. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto (3) žuto : kašnjenja u pokretanju i planiranju koja utječu na vremenski raspored razvoja i testiranja
Razvoj središnjeg repozitorija podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS)	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> dokument o nadzoru sučelja (verzija 4) podnesen državama članicama inačica CRRS-a v.01 spremna za testiranje krajem 2022. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) žuto (3) žuto : kašnjenja rezultata
Provedba interoperabilnosti između EES-a i VIS-a	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> VIS je spreman za razmjenu informacija s EES-om 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) žuto

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
				(2) crveno : čekanje da EES nastavi s testiranjem sukladnosti i puštanjem u rad (3) zeleno
Provedba interoperabilnosti između ETIAS-a i VIS-a (posljedične izmjene ETIAS-a)	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> u tijeku je uspostava ugovorne strukture 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Ispod ciljne vrijednosti (1) žuto (2) crveno : aktivnost kasni zbog uspostave ugovorne strukture i rasporeda razvoja ETIAS-a (3) zeleno .
Priprema razvoja sustava ECRIS-TCN u sBMS-u	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> funkcionalni zahtjevi, projektiranje biometrijskog podsustava, ponovno ocjenjivanje zahtjeva za kapacitete i učinkovitost dokument o nadzoru sučelja sBMS-a ažuriran, ažuriranja procjene učinka na zaštitu podataka u tijeku dogovorena konfiguracija korisničkog softverskog paketa, provedba djelomično dovršena, u tijeku su pilot-pripreme 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno
Priprema: utjecaj sBMS-a na MID	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> privremeni pristup uspješnosti sBMS-a povezane s MID-om (ciljevi točnosti, granični/negranični slučajevi upotrebe) procjena kapaciteta, uključujući opcije/ograničenja arhitekture biometrijski zahtjevi za alat MID Transition, uključujući pragove i intervale točnosti 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno
Održavanje korisničkog softverskog paketa	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> proveden ugovor o održavanju korisničkog softverskog paketa, uključujući nove verzije za države članice u prvoj polovini 2022. s izvođačem dogovoren plan održavanja za 2023. 	usklađenost s operativnim sporazumom o razini usluga	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću postignuto
Funkcionalna integracija/migracija podataka u VIS-u sBMS-om i povećana dostupnost	U tijeku – odgođeno <ul style="list-style-type: none"> dovršene su biometrijske funkcije sustava VIS-sBMS, uključujući dizajn i specifikacije, zahtjeve za korisnički softverski paket, ispitivanja u tijeku, ažuriranja sBMS-a za zaštitu podataka u tijeku osmišljeni i uvedeni alati za migraciju podataka, ispitivanje pretprodukcijskog okruženja (platforme) u pripremi 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću (1) (2) (3)

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	<ul style="list-style-type: none"> zahtijevani kapacitet VIS-a za sBMS djelomično kupljen 			
Implementacija sustava EES BMS/sBMS	<p>U tijeku – odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> testiranje zajedničkog rješenja sustava s EES-om i ažuriranim sustavom VIS (siječanj) ažurirana procjena učinka na zaštitu podataka sBMS-a podnesena Europskom nadzorniku za zaštitu podataka (veljača) <ul style="list-style-type: none"> početak testiranja rješenja za izolirani sBMS (lipanj) 	<p>(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg</p>	<p>(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno</p>	<p>Ispod ciljne vrijednosti</p> <p>(1) zeleno (2) crveno: na ugradnju hardverskih komponenti sBMS-a utječu kašnjenja i ovisnosti sa zajedničkim komponentama (EES) (3) žuto</p>
Poboljšanja/razvoj biometrijskog portfelja	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> izrađena strategija usklađivanja biometrijskih rječnika dovršena poboljšanja projekta povezana sa skupovima podataka o sintetičkoj točnosti, uključujući točnost kandidata (otisci prstiju, prikazi lica) standardizirani algoritam kvalitete prikaza lica koji su izradili ISO i British Standards Institution (BSI): uvodni sastanak o OFIQ-u (kvaliteta slike lica otvorenog koda) i aktivno praćenje 	<p>(1) ispitana/istražena područja visokog prioriteta (2) pronađena rješenja</p>	<p>nije primjenjivo</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) postignuto (2) postignuto</p>
Nastavak definiranja novih usluga i postupaka kao dio okvira eu-LISA-e za upravljanje uslugama IT-a	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> katalog proizvoda i usluga eu-LISA-e i model procesa ažurirani na temelju novih sustava i inicijativa revidirane i ažurirane definicije procesa za korporativne usluge i usluge upravljanja 	<p>(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg</p>	<p>(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno → za više informacija vidjeti odjeljak 1.6.1.</p>
Ostalo				
Provedba upravljanja životnim ciklusom aplikacija	<p>Odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> provedba nije započela, trenutni ALM/SDLC (životni ciklus razvoja sustava) u fazi je projektiranja (1. faza) 	<p>integrirani sustavi glavnih poslovnih aktivnosti</p>	<p>80 %-tna integracija sustava glavnih poslovnih aktivnosti</p>	<p>Ostalo aktivnost je odgođena</p>
Generički modul / generičko sučelje središnjeg sustava SIS kako bi se omogućilo povezivanje SIS-a s drugim sustavima i provesti povezivanje s ETIAS-om	<p>U tijeku – odgođeno</p> <ul style="list-style-type: none"> ugovor potpisan u siječnju, projekt u fazi analize i projektiranja 	<p>(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg</p>	<p>(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno</p>	<p>Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) zeleno (2) žuto: kašnjenja zbog kasne isporuke hardverskih komponenti i ovisnosti o drugim projektima interoperabilnosti (3) žuto</p>
Provedba plana za umjetnu inteligenciju	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> stabilna verzija „plana za umjetnu inteligenciju” podnesena upravnom odboru dovršena studija izvedivosti za uvođenje umjetne 	<p>(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg</p>	<p>(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p>

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	inteligencije u okviru sustava CRRS/ETIAS			→ za više informacija vidjeti odjeljak 1.2.8. Inovacije, istraživanje i razvoj
Provedba plana za normizaciju	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> provedba akcijskog plana je u tijeku drugo i treće izvješće o napretku propisno podneseni te ih je u lipnju i prosincu podržala radna skupina Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove za razmjenu informacija u području pravosuđa i unutarnjih poslova (IXIM WP) 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću → za više informacija vidjeti odjeljak 1.2.8. Inovacije, istraživanje i razvoj
Kontinuum organizacijskih arhitektura – utvrđivanje arhitekture interoperabilnosti	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> globalna arhitektura poduzeća (standardi i načela arhitekture) uspješno je provedena ažuriranje tehnološkog kataloga eu-LISA-e uspostavljena veza s izvođačima Okvira za transverzalni inženjering na razini poduzetničke arhitekture izrada vizije arhitekture kako bi se uključili ciljevi interoperabilnosti i neprekinute dostupnosti, dopunjene ažuriranjem tehnološke strategije eu-LISA-e 	provedba treće faze: organizacijska arhitektura – organizacijski kontinuum	100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću postignuto

Infrastruktura i mreže

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Integracija jedinstvenog rješenja za integrirano praćenje s postupkom za upravljanje događajima (nastavak)	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> projekt upravljanja događajima pokrenut u siječnju studija procjene učinka naručena u studenom na temelju okvirnog ugovora za okvir za transverzalni inženjering grupe 1. 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) zeleno (2) zeleno (3) zeleno
Usluge upravljanja aplikacijama	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> tehnički savjeti i pregledi dokumenata za kvalitetu dizajna redovito ažuriranje „Kataloga IT tehnologije” Agencije 	pregled dokumenata obavlja se pravodobno	ciljevi definirani prema projektima	U skladu s ciljnom vrijednošću
Potpora platformi za upravljanje životnim ciklusom aplikacija (ALM) i povezanim alatima (priprema inačica, alati za testiranje)	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> priprema inačica: potpora za uvođenje komponente interoperabilnosti sBMS-a i VIS-a i EES-a na platformi za upravljanje životnim ciklusom aplikacija pripreme za integraciju sustava EES, ETIAS, ECRIS-TCN i komponenta interoperabilnosti 	dostupnost platforme za upravljanje životnim ciklusom aplikacija	0 % učinka, tj. bez učinka na planirane projekte, izdanja ili operativne aktivnosti zbog nedostupnosti alata/podataka	U skladu s ciljnom vrijednošću
Pokretanje mogućnosti	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> preispitivanja kvalitete kodova privremenih isporuka izvođača, uključujući izradu i testiranje jedinice, 	uspostavljeni postupci i pregledi kodova koji se provode na vrijeme	definirano po projektima	U skladu s ciljnom vrijednošću

softverskog inženjeringa	automatske i ručne preglede kodova			
Usluge mrežnih operacija	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> započeo je razvoj mreže za EES (uključujući mrežne usluge), SBMS i komponentu interoperabilnosti sustava VIS i EES 	pokazatelji razine usluga za operativne procese	(1) dostupnost mreže (2) bilježe se incidenti, problemi, promjene i izdanja	U skladu s ciljnom vrijednošću
Usluge komunikacijske infrastrukture	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostupnost komunikacijske infrastrukture zajamčena u skladu sa sporazumima o razini usluga 	dostupnost komunikacijske infrastrukture u skladu sa sporazumima o razini usluga	dostupnost komunikacijske infrastrukture u skladu sa sporazumima o razini usluga	U skladu s ciljnom vrijednošću 99,99 %
Prelazak na novu mrežu TESTA	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> prelazak na novog pružatelja mreže TESTA prema rasporedu i uz minimalan prekid rada provedba je odgođena 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Ostalo potpisivanje okvirnog ugovora obustavljeno je u skladu sa sudskim nalogom
Operativne aktivnosti te razvoj i poboljšanja centralne i pričuvne centralne jedinice	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> tehnički pregledi nakon provedbe kao usluga kojom se osigurava poštovanje standarda učitavanje imovine podatkovnog centra u softver DCIM za upravljanje infrastrukturom podatkovnog centra (NLyte) modularni podatkovni centar: dodijeljen ugovor o povezivosti središnja jedinica (CU-DC1): strukturirana provedba kabela i optimizacija rasporeda elemenata za poboljšanje kapaciteta hlađenja, uvođenje mreže jedinice uređaja za napajanje za podatke o potrošnji električne energije u stvarnom vremenu, optimizacija instalacija električne energije 	dostupnost podatkovnog centra u skladu sa sporazumima na operativnoj razini	dostupnost usluge 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu	U skladu s ciljnom vrijednošću
Operativni i tekući troškovi pričuvne centralne jedinice (BCU)	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> maksimizacija kapaciteta hlađenja pričuvne centralne jedinice izvan planinskog područja prilagodbom hidraulike i crpki povezivanje pričuvne centralne jedinice unutar planinskog područja s mrežom i mrežom za pohranu podataka (SAN) između R09 i novog R08 spreman OTM u podrumu, 2. soba za ITM u funkciji dovršeno planiranje proširenja lokacije 	(1) dostupnost usluge (2) dostupnost resursa (hlađenje, električna energija)	dostupnost 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu	U skladu s ciljnom vrijednošću
Nastavak aktivnosti reorganizacije podatkovnih centara	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> optimizacija tlocrta, razvijena rješenja za napajanje/hlađenje kontrola pristupa putem posebnih mrežnih usluga podatkovnog centra, uključujući praćenje isporuke i registraciju 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću

Obnova licencije za održavanje sustava Oracle	U tijeku <ul style="list-style-type: none"> pravodobna obnova licencije za održavanje sustava Oracle 	dozvola obnovljena prije isteka valjanosti	nema financijske iznimke povezane s obnovom licencije	U skladu s ciljnom vrijednošću obnova licencije pravodobno je dovršena bez problema
Prilagodljivo održavanje centralizirane infrastrukture	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> nadogradnja ugrađenog softvera HP-a; u tijeku su nadogradnje vatrozida kontrolne točke 	plan prilagodljivog održavanja (utvrđen na temelju ugovora o TEF-u)	još nije utvrđeno	U skladu s ciljnom vrijednošću
Korektivno održavanje i praćenje centralizirane infrastrukture	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> rješavanje zahtjeva i incidenata kako bi se osigurala usklađenost sa sporazumima o razini usluga 	povećanje vremena dostupnosti središnje platforme infrastrukture	vrijeme dostupnosti od 99,9 %, ne uključujući planirano održavanje	U skladu s ciljnom vrijednošću
Obnova održavanja hardvera i softvera (infrastruktura)	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> propisno dovršena obnova hardvera i softvera 	sve se stavke održavaju i zamjenjuju na kraju životnog ciklusa	stavke bez održavanja	U skladu s ciljnom vrijednošću povećanje cijena od 12 % zbog inflacije
Operativno upravljanje i upravljanje infrastrukturom sustava za testiranje	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> početak aktivnog operativnog upravljanja sustavima za testiranje rješavanje incidenata 	dostupnost sustava za ispitivanje	99,9 % (od 9:00 do 17:00)	U skladu s ciljnom vrijednošću
Operativno upravljanje CBS-om druge razine potpore infrastrukturi	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> pružanje tehničke podrške druge razine 	dostupnost sustava	99,99 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
Operativno upravljanje CMDB-om	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> uspostavljen postupak upravljanja konfiguracijom ažurirana baza podataka za upravljanje konfiguracijom (CMDB) 	izvanmrežni podatci o konfiguracijskim stavkama CSI-ja	90 % usklađeno s CMDB-om na internetu	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću 50 % nema raspoloživih resursa za upravljanje konfiguracijom
Operativno upravljanje: provedba promjena	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> u tijeku je provedba promjena 	nalozi sa zahtijevanom promjenom	< 50 neriješenih naloga	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću > 200 neriješeni nalozi za promjenu infrastrukture, ograničeni resursi
Operativno upravljanje: potpora EUWS-a	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> stjecanje infrastrukture za radne stanice krajnjih korisnika (EUWS) pružanje krajnjih točaka EUWS-a i povezanih usluga 	dostupnost usluge	99,9 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
Operativno upravljanje: ispitivanje integracije	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> angažirani ispitivači infrastrukture započelo definiranje slučajeva testiranja infrastrukture 	otkriveni su nedostaci tijekom ispitivanja integracije	još nije utvrđeno	U skladu s ciljnom vrijednošću

Operativno upravljanje: upravljanje platformom	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> uvodenje u tijeku za nekoliko novih sustava glavnih poslovnih aktivnosti 	dostupnost usluge	99,99 %	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću odgovornosti za administraciju kontejnerske platforme OpenShift (OCP) i pripreme još uvijek nisu jasne
Operativno upravljanje: sistemski inženjering	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> projektiranje infrastrukture za nove sustave pravosuđa i unutarnjih poslova 	nije primjenjivo	nije primjenjivo	U skladu s ciljnom vrijednošću
Nabava novog rješenja za skladištenje	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> nabavljeno novo rješenje za skladištenje; provedba je u tijeku 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću

Poslovne aktivnosti

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Poslovni IT				
Upravljanje poslovnim informacijskim aplikacijama i njihovo održavanje	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> pravodobno održavanje platformi SharePoint, konfiguracija podlokacija, prava i dopuštenja u prostorima za suradnju razvoj novih alata za zadovoljavanje potreba osoblja, uključujući novi alat za programiranje, popise aktivnosti za Odbor za projekte i Korporativni upravljački odbor 	(1) pružanje usluge (2) dostupnost usluge	(1) pravodobno pružanje usluge i potpore (2) vrijeme dostupnosti od 90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje korporativnim informacijskim i komunikacijskim mrežama te njihovo održavanje	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> projekt modernizacije mreža i sigurnosti: nadogradnja infrastrukture IKT-a, zamjena uređaja za sigurnost elektroničke pošte (Cisco Iron Port) na mrežnim mjestima SXB i TLL, novi Wi-Fi portal za samoregistraciju na svim lokacijama, zamjena pozadinskih vatrozida, poboljšana mrežna učinkovitost, nove veze između lokacija velike brzine projekt Serena: nova veza između korporativne mrežne infrastrukture i sustava pravosuđa i unutarnjih poslova za pružanje usluga usmjerenih na internet i korisničkog pristupa (unutarnjeg i vanjskog) infrastrukturi Serena (siguran pristup mreži) uspostava novih georedundantnih veza za međusobno povezivanje između Tallinna, Strasbourga i Bruxellesa (širina pojasa od 1 GB/s) 	dostupnost mreže	vrijeme dostupnosti mreže od 90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje poslovnim informacijskim sustavima i pohranom te njihovo održavanje	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> održavanje i nadogradnja temeljne infrastrukture IKT-a, uključujući kapacitete za izradu sigurnosnih kopija i pohranu, najnovije sigurnosne zakrpe sav hardver ažuriran na najnoviji ugrađeni softver i upravljačke programe kako bi se izbjegle neispravnosti 	dostupnost usluge	dostupnost korporativnih IT sustava od 90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	<p>sustava</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ aplikacije i softver za krajnje korisnike nadograđeni na najnovije verzije ■ izrada topoloških dijagrama za sve infrastrukture sustava, tehničke dokumentacije, postupaka za potporu novom ugovoru o uslugama IKT-a kojima se upravlja 			
Migracija poslovne informacijske infrastrukture i aplikacija u oblak	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ projekt migracije u oblak: pokretanje programa i strateški pristup; definicija poslovnog modela (uključujući proračun, područje primjene i vremenski okvir); formalizacija projektnog plana i kontrola 	uspješna migracija u oblak	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	U skladu s ciljnom vrijednošću
Provedba praksi ITIL-a u okviru poslovnih informacijskih usluga	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ provedba praksi ITIL-a za upravljanje uslugama (ITSM) i imovinom (ITAM) ■ analiza procesa „u tijeku” i definicija „budućih” procesa te mapiranje procesa nakon analize (iterativni pristup): definicija sučelja, kontrola i detaljnog dizajna, uključujući određivanje prioriteta za 2022. (i 2023.) itd. ■ portal za izdavanje naloga eu-LISA-e: pokretanje obnove, usklađivanje s rezultatima ITSM-a, strateški i taktički prioriteta ■ anketa zadovoljstva IKT-om 2022., uključujući radionice, akcijski plan. 	rezultati projekta za mapiranje procesa (iteracija_1 i _2) postignuti su u okviru proračuna, vremena i opsega	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje poslovnim sadržajem	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ provedba sustava upravljanja dokumentima (DMS): projektni plan odobren, evaluacijska studija završena, zahtjev za uslugu za provedbu, migracija podataka planirana za prvo tromjesečje 2024. ■ nova internetska stranica: odobren projektni plan, provedena evaluacijska studija ■ pripreme novih projekta: javni registar dokumenata (početak trećeg tromjesečja 2023.), intranet (treće tromjesečje 2023.), registar e-pošte (prvo tromjesečje 2024.), tijek rada (uspostava, provedba i praćenje; planirani početak u prvom tromjesečju 2024.) 	(1) dostupan DMS (2) u izradi je novo mrežno mjesto	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje informacijskim uslugama	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ doneseni politika i postupci za čuvanje dugoročne evidencije 	pravovremeno pružanje usluge i potpore		U skladu s ciljnom vrijednošću
Nabava poslovne opreme, infrastrukture i usluga IKT-a	<p>Provedeno</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ nabava IKT softvera, hardvera, opreme, usluga i licencija (uključujući pravodobno produženje) ■ propisno potpisani/izmijenjeni ugovori o priključivanju na 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	računalnu mrežu i mobilnu telefoniju			
Pružanje IT podrške krajnjim korisnicima (korisnička podrška)	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ priprema radnog mjesta i uvođenje novih zaposlenika u rad (>90 osoba) ■ potpora krajnjim korisnicima: evidentirano 9346 naloga (zahtjevi i incidenti) ■ distribucija više od 130 mobilnih telefona (1/3 osoblja eu-LISA-e), nastavit će se 2023. 	zadovoljstvo krajnjih korisnika	stopa zadovoljstva: 90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću
Poslovno upravljanje				
Poslovno upravljanje, planiranje i izvješćivanje	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ koordinacija višegodišnjih/godišnjih postupaka planiranja i izvješćivanja ■ statutarne dokumente za planiranje i izvješća propisno je podnio i donio upravni odbor eu-LISA-e 	<p>(1) pravodobno donošenje nacrtu jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2023. – 2025.</p> <p>(2) pravodobno donošenje konačne verzije jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2023. – 2025. (bez većih izmjena 2022.)</p> <p>(3) pravodobno podnošenje izvješća o aktivnostima na pregled</p> <p>(4) pravodobno donošenje privremenog izvješća za 2021. i konsolidiranoga godišnjeg izvješća o radu za 2022.</p>	<p>(1) nacrt jedinstvenog programskog dokumenta za razdoblje 2023. – 2025. donesen do 31. siječnja</p> <p>(2) izmjene Odbora ne smiju premašivati 5 % predloženih aktivnosti i 5 % proračuna</p> <p>(3) izvješća podnesena najmanje 14 kalendarskih dana prije odgovarajućih sastanaka savjetodavne skupine / upravnog odbora</p> <p>(4) konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2021. i privremeno izvješće za 2022. koje je Odbor propisno donio</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) postignuto</p> <p>(2) postignuto uz neznatnu odgodu i bez većih izmjena</p> <p>(3) postignuto</p> <p>(4) postignuto</p> <p>→ za više informacija vidjeti odjeljak 1.6.1 Upravljanje.</p>
Upravljanje, planiranje i izvješćivanje u Odjelu za operativne aktivnosti	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ koordinacija planiranja i izvješćivanja o aktivnostima u Odjelu za operativne aktivnosti kako bi doprinos izradi statutarne dokumenata o planiranju i izvješćivanju, tj. jedinstvenog programskog dokumenta i konsolidiranoga godišnjeg izvješća o aktivnostima, bio pravodoban 	nije primjenjivo doprinosi Odjela za operativne aktivnosti statutarne dokumentima Agencije o planiranju i izvješćivanju	nije primjenjivo pravodobno davanje doprinosa	U skladu s ciljnom vrijednošću
Pružanje pravnih savjeta eu-LISA-i	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ savjeti i mišljenja o 472 interna zahtjeva, obradama pritužbi osoblja (5) i upravnim istragama (3), sudskim postupcima koji su u tijeku pred nacionalnim sudovima (3) i Općim sudom EU-a (3), uključujući dva dovršena predmeta ■ javni pristup dokumentima: obrađeno 17 početnih zahtjeva i pet savjetovanja, a upravni odbor 24. ožujka donio je Odluku br. 2022-90 o praktičnim aranžmanima u pogledu javnog pristupa dokumentima Agencije; sastanak za 	pravodobno pružanje pravnih savjeta i mišljenja	nije primjenjivo	U skladu s ciljnom vrijednošću

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	podizanje svijesti organiziran za osoblje 6. svibnja 2022.			
Provedba godišnjeg plana unutarnje revizije	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaključak revizije i preporuke o projektu EES redovite, točne i pravodobne informacije izvršnom direktoru i ACFC-u o statusu provedbe revizijskih preporuka samoprocjenom s neovisnim vanjskim ocjenjivačem potvrđeno da je Odjel općenito u skladu s međunarodnim standardima za stručnu provedbu unutarnje revizije i etičkim kodeksom 	<p>(1) postotak postupaka s osiguranim rezultatom koji ispunjava ciljne vrijednosti unutar dopuštenih odstupanja</p> <p>(2) postotak postupaka koji su podvrgnuti neovisnom preispitivanju</p>	<p>(1) najmanje 80 % procesa ispunjava ciljne vrijednosti unutar dopuštenih odstupanja</p> <p>(2) godišnje preispitano najmanje 30 % postupaka</p>	<p>Ostalo</p> <p>Odjel za unutarnju reviziju nije mogao mjeriti te nove pokazatelje. Umjesto toga, nastavio je mjeriti početne pokazatelje, vidjeti odjeljak 1.6.2 Usklađenost.</p>
Vođenje računovodstvene dokumentacije Agencije	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> privremeni godišnji financijski izvještaji agencije eu-LISA za 2021. podneseni Komisiji i Europskom revizorskom sudu 1. ožujka 2022. konačni godišnji financijski izvještaji za 2021. upravni odbor je donio 14. lipnja 2022. i proslijedio Komisiji, Europskom revizorskom sudu i proračunskom tijelu zajedno s mišljenjem Odbora te objavio na internetskim stranicama Agencije 	pravodobna dostava privremene, konsolidirane i završne računovodstvene dokumentacije Komisiji, Europskom revizorskom sudu i proračunskom tijelu	rokovi za izvješćivanje utvrđeni u Financijskoj uredbi EU-a i od strane računovodstvenog službenika Komisije	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje i razvoj sposobnosti PPM-a i povezanih postupaka	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> upravljanje: Poslovnik programskog odbora revidiran, tjedno predstavljanje rezultata provedbe projekta, mjesečni sastanci Korporativnog upravljačkog odbora i Odbora za upravljanje ugovorima postupak: pokrenut pregled postupka upravljanja korporativnim rizicima/problemima i metodologije upravljanja projektima te okvira za upravljanje programima alati: uvedene poboljšane značajke alata Planview and ProjectPlace, prilagođena izvješća/kontrolne ploče, uključujući informativne sastanke 	ciljevi hijerarhijski prikazani po rukovoditeljima	nije primjenjivo	U skladu s ciljnom vrijednošću
Službeno ocjenjivanje rada na temelju modela CMMI	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> dostavljeno završno izvješće o ocjenjivanju integracije modela zrelosti sposobnosti (CMMI) 	<p>(1) trošak</p> <p>(2) vremenski raspored</p> <p>(3) opseg</p>	<p>(1) ukupno odstupanje ≤ 5 %</p> <p>(2) ukupno odstupanje ≤ 5 %</p> <p>(3) nema odstupanja</p>	U skladu s ciljnom vrijednošću
Neovisna procjena referentnih vrijednosti operativnog upravljanja sustavima glavnih poslovnih aktivnosti	<p>U tijeku</p> <ul style="list-style-type: none"> opseg proširen na odobrenje Komisije, zbog čega je završno izvješće odgođeno za proljeće 2023. analiza na visokoj razini dovršena 2022., a dubinska analiza bit će dovršena početkom 2023. 	<p>(1) nadgledanje ugovora potpisanog s vanjskim ocjenjivačem, uključujući pravodobnu provedbu i prilagodbu projektnog plana</p>	<p>(1) visokokvalitetno završno izvješće koje se dostavlja prema rasporedu</p>	<p>Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) zbog proširenog opsega rok za završno izvješće odgođen je za 2023. → za više informacija vidjeti odjeljak 2.13. Vanjska evaluacija.</p>

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Upravljanje dionicima i komunikacija s njima				
Praćenje politika i koordinacija za predstavljanje stajališta eu-LISA-e u institucijama EU-a, upravljanje dionicima i prilagodba tehničkim i pravnim zajednicama	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ praćenje zakonodavnih promjena i analiza politika radi informiranja uprave i dionika eu-LISA-e te predstavljanje stajališta Agencije u različitim odborima i stručnim skupinama ■ koordinacija s relevantnim dionicima u pitanjima od zajedničkog interesa kako bi se pružila potpora razvoju politika na institucijskoj razini 	<p>(1) sveobuhvatna i pravodobna koordinacija i razvoj politika (2) predstavljanje eu-LISA-e na različitim događajima i institucijskim sastancima (3) visokokvalitetan doprinos politici i drugim dokumentima</p>	<p>(1) visokokvalitetno, učinkovito i pravodobno praćenje i koordinacija politika (2) visoka kvaliteta zastupljenosti stajališta eu-LISA-e (3) visokokvalitetni i pravovremeni doprinosi</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto (3) postignuto → za više informacija vidjeti odjeljke 1.5.1. Odnosi s dionicima i 2.2. Najvažniji događaji.</p>
Uključivanje dionika i koordinacija politika	<p>Provedeno</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ aktivno sudjelovanje u okviru mreže agencija za pravosuđe i unutarnje poslove (JHAAN) i mreže agencija EU-a (EUAN) ■ ažuriranje radnog dogovora s Frontexom i izrada novog dogovora s Agencijom EU-a za sigurnost zračnog prometa (EASA) ■ izrada strategije upravljanja dionicima za razdoblje 2023. – 2027. 	<p>(1) učinkovito upravljanje odnosima s dionicima (2) sastanci EUAN-a, JHAAN-a i bilateralni sastanci (3) podrška dionicima</p>	<p>(1) u skladu s godišnjim planom i uvjetima rada (2) visoka kvaliteta zastupljenosti stajališta eu-LISA-e (3) visokokvalitetna podrška pružena na vrijeme</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto (3) postignuto → za više informacija vidjeti odjeljak 1.5.</p>
Učinkovita administrativna podrška savjetodavnim skupinama	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ 53 sastanka održana su prema planu, uključujući 7 izvanrednih sastanaka savjetodavne skupine za SIS ■ dionici su izrazili veliko zadovoljstvo radom tajništva upravnog odbora, posebno njegovim komunikacijskim vještinama i visokom stručnom razinom pružanja usluga 	<p>(1) sastanci savjetodavne skupine (2) anketa među dionicima</p>	<p>(1) sastanci savjetodavnih skupina održani su prema planu (2) stopa zadovoljstva dionika: > 70 %</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto → za više informacija vidjeti odjeljak 1.6.1. Upravljanje.</p>
Pravovremena administrativna podrška upravnom odboru	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ svi sastanci odbora (7) održani su prema planu, uključujući dva izvanredna sastanka, 12 <i>ad hoc</i> sastanaka radnih skupina ■ dionici su izrazili veliko zadovoljstvo radom tajništva upravnog odbora, posebno njegovim komunikacijskim vještinama i visokom stručnom razinom pružanja usluga 	<p>(1) sastanci upravnog odbora eu-LISA-e (2) anketa među dionicima</p>	<p>(1) sastanci upravnog odbora održani su prema planu (2) stopa zadovoljstva dionika: > 70 %</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2.a) sastanci: 98,6 % (2.b) SPOC: 99,8 % → za više informacija vidjeti odjeljak 1.6.1. Upravljanje.</p>
Provedba akcijskog plana za vanjsku komunikaciju i informiranje	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ komunikacijska kampanja povodom desete obljetnice eu-LISA-e, uključujući novi internetski portal za prezentaciju „Discover eu-LISA 2.0“, mrežnu izložbu fotografija „Then and Now“, posebnu retrospektivu u obliku biltena ■ glavni događaji za vidljivost: godišnja konferencija (380 sudionika, više od 40 600 pregleda, 2 318 interakcija); okrugli stolovi s dionicima iz industrije (lipanj/listopad, 690 sudionika, povećanje broja pratitelja putem interneta) 	<p>(1) izrada visokokvalitetnog sadržaja u skladu s akcijskim planom (2) razine vidljivosti i angažmana na internetu (internetska analitika i praćenje društvenih mreža)</p>	<p>(1) sadržaj objavljen u skladu s akcijskim planom (2) pozitivna kretanja u odnosu na prethodnu godinu (3) veliko zadovoljstvo upravljanjem događajima (4) odgovoreno na 100 % medijskih upita</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto (3) događaji eu-LISA-e stopa sudjelovanja: 95,3 %</p>

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	<ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="461 188 1059 236">■ doprinos komunikacijskim kampanjama Komisije za EES i ETIAS, kampanja za registraciju prijevoznika <li data-bbox="461 240 1059 268">■ u tijeku je razvoj novog mrežnog mjesta 	(3) zadovoljstvo sudionika upravljanjem događajima (evaluacijski listovi)		aktivno sudjelovanje: 86,3 % (4) 64 medijska upita / zahtjeva za informacije → za više informacija vidjeti odjeljak 1.7.6 i Prilog I za KPU br. 29.

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Provedba akcijskog plana eu-LISA-e za unutarnju komunikaciju	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> olakšavanje unutarnje komunikacije, uključujući više od 70 izvješća e-pošte, 44 biltena, 150 vijesti na intranetu; redovita izvješća o kriznoj komunikaciji i smjernice o bolesti COVID-19 i ruskoj ratnoj agresiji; informativne kampanje na razini EU-a, npr. sadnja 3 milijarde stabala, mjesec kibersigurnosti osam skupština osoblja i pet posebnih informativnih sastanaka, društvena događanja na svim lokacijama kako bi se povećao angažman osoblja, uključujući sastanke s povjerenicom Ylvom Johansson i novom voditeljicom Predstavništva Europske komisije u Estoniji Vivianom Loonelom informativni sastanci o prelasku na novi korporativni vizualni identitet (uključujući o tome kako upotrebljavati nove korporativne predloške) 	<p>(1) izrada visokokvalitetnog sadržaja u skladu s akcijskim planom</p> <p>(2) anketa o zadovoljstvu</p>	<p>(1) godišnji akcijski plan za unutarnju komunikaciju proveden u skladu s ključnim etapama, utvrđenim rokovima i ciljevima</p> <p>(2) visoka stopa zadovoljstva unutarnjom komunikacijom</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) postignuto</p> <p>(2) postignuto: stopa zadovoljstva unutarnjom komunikacijom od 91 %</p> <p>→ za više informacija vidjeti odjeljak 1.7.6. Komunikacija i Prilog I za KPU br. 30</p>
Zaštita podataka				
Suradnja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka i službenicima za zaštitu podataka drugih institucija i tijela EU-a (funkcija zaštite podataka: suradnja)	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> pregled provedenih preporuka o procjeni učinka na zaštitu podataka sBMS-a, praćenje procjene učinka na zaštitu podataka u pogledu mjerenja točnosti podataka sBMS-a i EES-a podneseni paket postupka za mjerenje točnosti sustava sBMS i EES, s dokazom provedenih preporuka potpora procjenama učinka na zaštitu podataka ETIAS-a, ECRIS-TCN-a i komponenata interoperabilnosti, među ostalim za revidirani VIS i obnovljeni SIS (dodatna procjena učinaka zaštite podataka na jednokratne aktivnosti obrade, npr. proces migracije) sastanci mreže službenika za zaštitu podataka PUP-a, 50. sastanak mreže EDPS-a i službenika za zaštitu podataka te sastanci Skupine za koordinaciju nadzora (SCG) za VIS, SIS i Eurodac. 	<p>(1) zahtjevi Europskog nadzornika za zaštitu podataka</p> <p>(2) savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka</p> <p>(3) sastanci Skupine za koordinaciju nadzora</p> <p>(4) Sastanci mreže službenika za zaštitu podataka*</p> <p>(5) Sastanci mreže službenika za zaštitu podataka JHAA-e*</p> <p>* potencijalno jedan u organizaciji službenika za zaštitu podataka eu-LISA-e</p>	<p>(1) 80 % obrađenih zahtjeva</p> <p>(2) 60 % savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka</p> <p>(3) sudjelovanje na sastancima: 85 %</p> <p>(4) sudjelovanje na sastancima: 100 %</p> <p>(5) sudjelovanje na sastancima: 100 %</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) postignuto</p> <p>(2) postignuto</p> <p>(3) postignuto</p> <p>(4) postignuto</p> <p>(5) postignuto</p>
Izrada godišnjeg izvješća o radu za 2021. i izvješćivanje upravnog odbora o usklađenosti sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka (funkcija zaštite podataka: obavješćivanje)	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> godišnje izvješće o radu službenika za zaštitu podataka za 2021. predstavljeno upravnom odboru eu-LISA-e i objavljeno na internetu izvješće o privremenom statusu usklađenosti sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka podneseno upravnom odboru u ožujku 2022. 	<p>rezultati dostavljeni u skladu s rokovima</p>	<p>dva tjedna prije sjednica Odbora</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p>
Praćenje usklađenosti u	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> izvješća o provedbi revizijskih preporuka (unutarnjih i 	<p>(1) Izvješća o usklađenosti u području zaštite podataka</p>	<p>(1) provedene i praćene revizijske preporuke</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p>

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
području zaštite podataka	<p>vanjskih) predstavljena izvršnom direktoru</p> <ul style="list-style-type: none"> daljnje aktivnosti povezane s inspekcijskim izvješćima Europskog nadzornika za zaštitu podataka u vezi sa SIS-om, VIS-om i Eurodacom, uključujući tromjesečne sastanke o daljnjim aktivnostima (unutarnje), izvješća podnesena Europskom nadzorniku za zaštitu podataka u prvom i drugom tromjesečju te predstavljena odborima ED i ACFC eu-LISA-e u veljači/lipnju. 	(2) godišnja anketa o zaštiti podataka ¹⁶⁴		(1) postignuto
Organiziranje aktivnosti zaštite podataka (Funkcija zaštite podataka: organizacija)	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> povrede podataka: održava se središnji registar (četiri prijavljene povrede 2022.); potpora voditeljima obrade podataka (u skladu sa smjericama Europskog nadzornika za zaštitu podataka); pravodobno obavješćivanje izvršnog direktora eu-LISA-e, Europskog nadzornika za zaštitu podataka i pogođenih ispitanika (članci 34. i 35. Uredbe (EU) 2018/1725)¹⁶⁵, relevantni predlošci i internetski resursi redovito se preispituju i ažuriraju aktivnosti obrade u svojstvu voditelja obrade: poseban registar aktivnosti redovito se ažurira i objavljuje bez odgode; pružanje detaljnih uputa i predložaka za dokumentiranje zapisa aktivnosti; redovito pregledavanje i ažuriranje relevantnih predložaka i internetskih resursa aktivnosti obrade u svojstvu izvršitelja obrade: dovršen je namjenski registar, dostupne su detaljne upute i predlošci za dokumentiranje aktivnosti. 	(1) Javni registar aktivnosti obrade eu-LISA-e (članak 31. stavak 1. Uredbe (EU) 2018/1725) (2) broj dana za prijavu povrede podataka u registar (nakon primitka potpunog i potvrđenog izvješća o povredi podataka)	(1) Javni registar aktivnosti obrade eu-LISA-e ažurira se najmanje jednom mjesečno (2) Registar povreda podataka agencije eu-LISA ažurira se u roku od 15 radnih dana	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto Na kraju 2022. registar je sadržavao 121 evidenciju (uključujući 7 evidentiranih 2022.).
Davanje preporuka i savjeta odgovornom osoblju o pitanjima koja se odnose na primjenu Uredbe 2018/1725 (Funkcija zaštite podataka: savjetovanje)	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> potpora i savjeti voditeljima obrade podataka (i odgovornom osoblju) o novim evidencijama o aktivnostima obrade (četiri prijavljena kršenja 2022.), kao i o klauzulama o međunarodnom prijenosu i sporazumima između voditelja obrade i izvršitelja obrade podataka potpora/preporuke vlasnicima proizvoda (tj. SIS, VIS, Eurodac) o stvaranju evidencije kao izvršitelji obradi savjeti o procjenama učinka na zaštitu podataka 	(1) zahtjevi zaprimljeni od vlasnika poduzeća	(1) 80 % prijavljuje se u ranoj fazi projekta (2) ispunjeno je 60 % (3) 60 % ispunjeno u dogovorenom roku	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto (3) postignuto
Informiranje o zaštiti podataka	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> tečajevi osposobljavanja: društvene igre povodom dana zaštite podataka (100 sudionika u siječnju), sastanak za 	(1) informativni sastanci o zaštiti podataka i povredama osobnih podataka	najmanje 15 informativnih obavijesti (godišnje) dijeli se s osobljem eu-LISA-e	U skladu s ciljnom vrijednošću postignuto

¹⁶⁴ Godišnja anketa o zaštiti podataka 2022. privremeno je obustavljena zbog nedostatka resursa. Umjesto toga, službenik za zaštitu podataka usredotočio se na pružanje smjernica i potpore za zaštitu podataka za najvažnije prioritete eu-LISA-e, tj. nove i postojeće informacijske sustave pravosuđa i unutarnjih poslova, praćenje provedbe revizijskih preporuka EDPS-a i koordinaciju novih revizija EDPS-a.

¹⁶⁵ **Uredba (EU) 2018/1725** Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ, SL L 295, 21.11.2018., str. 39.

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	<p>nove zaposlenike (25 sudionika u travnju), tečajevi u četiri oka za voditelje obrade ili izvršitelje obrade podataka, EDPS-ov internetski seminar o personaliziranom osposobljavanju (75 sudionika u listopadu)</p> <ul style="list-style-type: none"> bilteni: 20 članaka podijeljenih u 15 tjednih biltena, uključujući posebno retrospektivno izdanje u prosincu intranet službenika za zaštitu podataka: redoviti pregledi i ažuriranja, dva nova odjeljka: „Međunarodni prijenosi” i „Klauzule o zaštiti podataka: odnos između voditelja obrade i izvršitelja obrade” nakon donošenja novih standardnih ugovornih klauzula za međunarodne prijenose osobnih podataka u zemlje izvan EU-a/EGP-a službenik za zaštitu podataka eu-LISA-a počeo je poučavati sve unutarnje voditelje obrade podataka, među ostalim o procjenama učinka prijenosa 	(2) informativni materijali koji se distribuiraju internim komunikacijskim kanalima (tj. bilteni, e-pošta, intranet itd.)		

Upravljanje ljudskim resursima				
Razvoj kompetencija i sposobnosti povezanih s operacijama	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> dovršetak plana osposobljavanja za operativne kapacitete, informativni sastanci za osoblje, uključujući one prilagođene jedinicama/sektorima, povećan broj pojedinačnih zahtjeva za osposobljavanje u odnosu na 2021. 	<p>(1) provedene aktivnosti osposobljavanja</p> <p>(2) stopa zadovoljstva</p>	<p>(1) provedeno 90 % aktivnosti iz plana osposobljavanja</p> <p>(2) stopa zadovoljstva > 85 %</p>	<p>Ispod ciljne vrijednosti</p> <p>(1) 80 % zbog ograničenog kapaciteta i velike fluktuacije zaposlenika</p> <p>(2) 82 % (nepouzdana zbog niske stope odgovora)</p>
Daljnje jačanje Agencije nakon rasta i transformacije, posebno u području kadrovskih poslova, digitalizacije službi za ljudske resurse i zapošljavanja	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> donošenje revidiranih smjernica o zviždačima i novih pravila o administrativnim istragama, glavni naglasak na digitalizaciji usluga ljudskih resursa i zapošljavanju izvješćivanje ljudskih resursa (u sustavu Sysper): završeno testiranje prihvatljivosti korisnika sprečavanje sukoba interesa: digitalizacija postupka podnošenja izjava (uključujući zahtjeve za provedbu) 	<p>(1) godišnja stopa izostajanja s posla¹⁶⁶</p> <p>(2) indeks zadržavanja talenata</p> <p>(3) omjer administrativnih i operativnih resursa za ljudske resurse</p> <p>(4) sprečavanje sukoba interesa¹⁶⁷</p> <p>(5) godišnja stopa fluktuacije osoblja (%)</p> <p>(6) godišnja stopa popunjenosti (%)</p>	<p>(1) godišnja stopa izostajanja s posla: < 15 dana / < 10 % / > 15 %</p> <p>(2) > 0</p> <p>(3) 20/70 %</p> <p>(4) stopa podnošenja izjava: 100 % (od čega 80 % na vrijeme) / > 90 % ocijenjeno / nije primjenjivo</p> <p>(5) < 5 %</p> <p>(6) > 90 %</p>	<p>Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) 4,1 dan bolovanja po zaposleniku / 3,2 % na dugotrajnom bolovanju / 51,6 % bez bolovanja</p> <p>(2) 0,3¹⁶⁸</p> <p>(3) 16 %/74 %</p> <p>(4) stopa podnošenja od 97 % (od čega 90 % na vrijeme / 100 % ocijenjeno / 1 % s mjerama)</p>

¹⁶⁶ Ključni pokazatelj uspješnosti br. 24: godišnja stopa izostajanja s posla: a) prosječan broj dana bolovanja po zaposleniku (ciljna vrijednost: < 15 dana), (b) osoblje na dugotrajnom bolovanju (ciljna vrijednost: < 10 %), (c) osoblje koje nije bilo na bolovanju (ciljna vrijednost: > 15 %).

¹⁶⁷ Novi ključni pokazatelji uspješnosti uvedeni za mjerenje sprečavanja sukoba interesa: (a) broj podnesenih izjava o interesima (od čega na vrijeme), (b) broj i postotak ocijenjenih izjava, (c) broj i postotak preventivnih mjera ili odluka kojima se ograničava sudjelovanje.

¹⁶⁸ Uključuje i negativna razdoblja probnog rada. Međutim, ako se razdoblje probnog rada ne uzme u obzir, onda je ispod ciljne vrijednosti.

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
				(5) 7,1 % (6) 82,4 % zbog fluktuacije osoblja, uključujući jedinicu za ljudske resurse → za dodatne informacije vidjeti odjeljak 2.5.4. i Prilog I za ključne pokazatelje uspješnosti br. 13 i od 24 do 28.
Organizacijski razvoj i promjena kulture	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> anketa o sudjelovanju osoblja iz veljače (ukupna ocjena 7,3) radionice o ljudskim resursima koji se temelje na kompetencijama organizirane za sve jedinice okvir kompetencija: testiranje novih profila uloga za sastanke o unosu slobodnih radnih mjesta provedena dijagnostička vježba u području ljudskih resursa kako bi se ocijenila kvaliteta usluge i provele prilagodbe na temelju organizacijskih potreba 	(1) anketa o sudjelovanju osoblja (2) uspješnost osoblja (godišnji prosjek) (3) Kriteriji za evaluaciju projekta kulturne preobrazbe eu-LISA-e	(1) rezultati ankete > 7,5 (2) prosječna uspješnost (godišnje ocjenjivanje) (3) trošak / vremenski raspored / opseg	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) rezultat ankete: 7,3 – ispod ciljne vrijednosti, s razlikama među jedinicama (2) godišnji prosjek: 2,4 (3) na vrijeme / proračun / opseg</p>
Financije i javna nabava				
Provedba plana javne nabave i stjecanja	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> pravodobno pružanje usluga nabave i stjecanja u skladu s propisanim obvezama i unutar planiranog proračunskog okvira 	(1) učinkovitost postupka nabave (2) upravljanje stjecanjima	(1) < 25 % (2) > 60 % projekata nabave odvija se prema planu	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) 9,5 % (2) 140 % → za više informacija vidjeti Prilog I za ključne pokazatelje uspješnosti br. 17 i 18</p>
Unutarnja kontrola, postupci i revizije povezani s financijama i nabavom	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> sve kontrolne liste i tijekom rada za financijske transakcije u skladu su s Financijskim pravilima Agencije 	sveobuhvatan skup postupaka za glavne financijske procese i postupke nabave	80 % postupaka godišnjeg plana rada	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p>
Pravodobno pružanje usluga povezanih s upravljanjem proračunom, imovinom i financijama	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> izvršenje proračuna za odobrena sredstva za preuzimanje obveza doseglo je 99 % (uključujući neautomatski prijenos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza koji je odobrio Odbor), dok su odobrena sredstva za plaćanje iznosila 92 % (uključujući prijenos administrativnih rashoda u 2023.) izvršenje proračuna pravodobno se pratilo, a sve usluge pružene su u skladu s definiranim standardima 	(1) stopa ukidanja odobrenih sredstava za plaćanje (2) stopa izvršenja proračunskih obveza (3) stopa provedbe plaćanja (4) propisno izvršena plaćanja (%)	(1) < 5 % (2) 95 – 99 % (3) > 95 % (4) > 87,5 %	<p>Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) 10,6 % (2) 99,0 % (3) 91,6 % (4) 90,1 % → za više informacija vidjeti Prilog I za ključne</p>

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost pokazatelje uspješnosti br. 10 i 14
Poslovna sigurnost				
Pružanje usluga informacijske sigurnosti i osiguranja za poslovnu infrastrukturu	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> prelazak na okvirni ugovor za upravljanje informacijskom sigurnošću prilagodljiva poboljšanja infrastrukture za praćenje sigurnosti provjera kibernsigurnosti u studenom poseban naglasak na ključnim aktivnostima upravljanja kibernsigurnošću kao odgovor na povećano okruženje prijetnji 	(1) statutarne sigurnosni ciljevi (2) procjene sigurnosnih rizika sustava PUP-a (3) vježbe u području kibernsigurnosti (godišnje)	(1) stopa provedbe: 100 % (2) 100 % (3) 1	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto dva povjerljiva pokazatelja uspješnosti uklonjena su zbog osjetljivosti
Kontinuitet poslovanja / oporavak od katastrofe / odgovor na hitne situacije u upravljanju sigurnošću i kontinuitetom	Provedeno <ul style="list-style-type: none"> nadzor eu-LISA-ina sustava za upravljanje korporativnim kontinuitetom poslovanja (BCMS), uključujući plan za poboljšanje kontinuiteta poslovanja planovi kontinuiteta poslovanja ispitani su u pogledu učinkovitosti uspostavljenih kontrola, uključujući ispitivanje u listopadu praćenje pandemije bolesti COVID-19 i odgovor na nju 	(1) BCMS obuhvaća sva područja (2) planovi kontinuiteta poslovanja ispitani u pogledu djelotvornosti uspostavljenih kontrola	(1) obuhvaćeno 100 % poslovnih područja (2) provedena najmanje jedna provjera kako bi se ispitala korporativna otpornost	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto
Provedba, planiranje i razvoj elemenata zaštite u upravljanju sigurnošću i kontinuitetom	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> upravljanje sigurnosnim sustavima (uključujući odobrenja) i osiguravanje zaštitne sigurnosti u svim prostorima eu-LISA-e 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu, uključujući sigurnosne kontrole privremenih prostora osmišljena politika pristupa i doneseni postupci pripravnosti 	(1) zaštitne sigurnosne mjere u skladu s procjenom rizika, propisima i (ISO) normama (2) osiguravanje fizičke sigurnosti u prostorima eu-LISA-e i sigurnosti za službena putovanja, aktivnosti i osoblje na prihvatljivim razinama rizika	(1) sukladnost – 100 % upravljanje sigurnošću uspostavljeno na svim lokacijama eu-LISA-e (2) rizici ublaženi na prihvatljive razine	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto
Provedba, planiranje i razvoj horizontalnih elemenata zaštite u upravljanju sigurnošću i kontinuitetom	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> održavanje godišnjih osposobljavanja osoblja, među ostalim o sigurnosti, zdravlju i zaštiti organizacija događanja za informiranje dionika, npr. 15. sastanak Mreže službenika za sigurnost i tri sastanka Skupine za suradnju u području mrežne i informacijske sigurnosti¹⁶⁹ 	(1) uspostavljene propisane sigurnosne politike (među ostalim za sustave PUP-a) (2) okvir za informiranje o sigurnosti (za godinu n + 1) (3) održavanje godišnjih osposobljavanja u području sigurnosti za osoblje (4) informativni događaji za dionike	(1) najmanje 80 % planiranih politika doneseno do kraja 2022. (2) razviti okvir za informiranje o sigurnosti (n + 1) do kraja 2022. (3) provedeno najmanje 80 % planiranih godišnjih osposobljavanja u području sigurnosti (4) organiziran najmanje jedan događaj s vanjskim dionicima	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje objektima				

¹⁶⁹ Skupina za suradnju u području mrežnih i informacijskih sustava (NIS) osnovana je Direktivom NIS kako bi se uspostavila suradnja i razmjena informacija među državama članicama.

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Program povećanja kapaciteta	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ drugi projekt proširenja: ažurirani program izgradnje, kontrola kvalitete poziva za podnošenje ponuda za usluge projektiranja (pokretanje u tijeku) ■ modularni podatkovni centar: ugovaranje ankete o natječajnoj dokumentaciji, anketa pokrenuta ■ nadogradnja sustava napajanja i hlađenja: preliminarno istraživanje potrebne snage završeno, provedba pokrenuta; završena faza A istraživanja hlađenja, u tijeku je faza B 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	Ostalo
Upravljanje okolišem	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ dovršeni politika zaštite okoliša, analiza učinka na okoliš i plan certificiranja u okviru sustava EMAS EU-a ■ proveden plan za razborito korištenje energije, uključujući zelenu električnu energiju 	ekološki pokazatelji ¹⁷⁰	90 %	Ostalo
Upravljanje zdravljem i sigurnošću	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ dovršen je plan za sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu (OHS), zajedno s nacrtima verzija politike i internih pravila OHS-a 	zadovoljstvo zaposlenika radnim okruženjem i sigurnošću na radu	stopa zadovoljstva od 90 % ¹⁷¹	Ostalo
Upravljanje objektima i usluge povezane s objektima	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ pružanje usluga u objektima za potporu operacijama, uključujući kontinuirano poboljšanje usluga praćenjem naloga i vremena odgovora do otklanjanja problema ■ poboljšanja infrastrukture zgrada, usmjerena na osnovne poslovne aktivnosti i dobrobit zaposlenika 	sukladnost s primjenjivim standardima	maksimalna sukladnost na svim lokacijama Agencije	U skladu s ciljnom vrijednošću
Usluge povezane s logistikom i uredskim materijalom	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ poboljšanje radnog prostora u Strasbourgu, Illkirchu i Tallinnu ■ projekt preraspodjele tlocrta, uključujući 100 radnih stanica za izvođače 	(1) trošak (2) vremenski raspored (3) opseg	(1) trošak: zeleno (2) vremenski raspored: zeleno (3) opseg: zeleno	U skladu s ciljnom vrijednošću
Upravljanje uslugama povezanim sa službenim putovanjima i pružanje potrebne potpore	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ kontinuirano unapređivanje portfelja misija ■ novi okvirni ugovor za usluge upravljanja putovanjima 	(1) propisno dovršene misije (2) potpisan novi okvirni ugovor	(1) 100 % (2) 100 %	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto

¹⁷⁰ eu-LISA je 2020. započela pratiti pokazatelje objuma za vodu, energiju, potrošnju papira i proizvodnju otpada, ali nije mogla utvrditi polazne vrijednosti zbog ograničenja povezanih s bolešću COVID-19 koja su bila na snazi do 2022. Zbog toga će polazne vrijednosti za okolišne pokazatelje utvrditi 2023., koje će onda upotrebljavati za izračun i evaluaciju tih pokazatelja uspješnosti.

¹⁷¹ Evaluacija će biti moguća tek nakon provedbe aktivnosti, koja će započeti kad se politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu odobri 2023.

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Operativno upravljanje poslovnim uslugama	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> potpora poslovnim uslugama i pružanju usluga 	(1) iskustvo krajnjih korisnika (2) upravljanje resursima	90 %	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto (2) postignuto

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
Opća koordinacija				
Doprinos u svojstvu promatrača evaluacijama šengena u području sustava SIS/SIRENE i zajedničke vizne politike (uključujući VIS)	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> šengenske evaluacijske misije: SIS/SIRENE (6), zajednička vizna politika (1). 	(1) sudjelovanje u evaluacijama i doprinos evaluacijskim izvješćima	(1) pravovremeni doprinosi i dostavljanje doprinosa u skladu s rasporedom Komisije	U skladu s ciljnom vrijednošću → za više informacija vidjeti odjeljak 1.5.1. Partnerstva s državama članicama, institucijama i tijelima EU-a.
Izrada izvješća o tehničkom funkcioniranju sustava i objedinjavanje statističkih podataka	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> objavljena propisana izvješća o SIS-u (2), VIS-u (1) i Eurodacu (3) 	statutarna izvješća o uspješnosti sustava SIS, VIS i Eurodac, uključujući statistička izvješća i popise imenovanih tijela	pravodobno podnošenje i objavljivanje statutarnih izvješća o uspješnosti	Djelomično u skladu s ciljnom vrijednošću postignuto sve osim: ažurirani popis tijela nadležnih: SIS odgođen je do pokretanja susta 7. ožujka 2023. → za više informacija vidjeti odjeljak 1.5.3.
Provedba planiranih godišnjih aktivnosti praćenja istraživanja i tehnologije, u skladu s donesenim planom provedbe istraživanja i razvoja	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> objavljena su dva izvješća o praćenju istraživanja: „Umjetna inteligencija kao potpora prekograničnoj suradnji u kaznenom pravosuđu” (lipanj 2022.), „Omogućivanje neometanog putovanja u Europsku uniju” (prosinac 2022.) događanja: godišnja konferencija u listopadu i dva godišnja okrugla stola s industrijom (u lipnju i listopadu) 	(1) izvješća o praćenju istraživanja i tehnologije (2) posjećenost događanja	(1) najmanje jedno izvješće objavljeno godišnje (2) stope posjećenosti: (a) događanja u industriji: > 50 sudionika (b) godišnje konferencije: > 120 sudionika	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) objavljena su dva izvješća (2.a) lipanj: 170+ putem interneta, 100+ uz fizičku prisutnost; listopad: 300+ putem interneta, 115 uz fizičku prisutnost (2.b) 388 sudionika, uključujući 130 uz fizičku prisutnost → za više informacija vidjeti odjeljak 1.2.8.
Provedba plana za pružanje tečaja državama članicama o tehničkoj upotrebi sustava PUP-a	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> 48 aktivnosti osposobljavanja, 3 800 sudionika, stopa zadovoljstva od 90 % godišnji plan osposobljavanja (70 %), izrada plana za sljedeću godinu dovršena migracija obnovljenog sustava za upravljanje učenjem, daljnja nadogradnja u tijeku 	zadovoljstvo aktivnostima osposobljavanja u državama članicama (ankete među sudionicima)	stopa zadovoljstva: iznad 4 (prosjek na ljestvici od 1 do 6)	U skladu s ciljnom vrijednošću stopa zadovoljstva: 5,4 → za više informacija vidjeti odjeljak 1.5.3. Izgradnja kapaciteta/razvoj sposobnosti
Integracija rezultata istraživanja u životne cikluse aplikacija	Provedeno: <ul style="list-style-type: none"> doprinos projektima koje nadziru GU HOME i Inovacijski centar EU-a za unutarnju sigurnost 	(1) tehnološki sažeci (na zahtjev	(1) najmanje 2-3 sažeta izvješća godišnje	U skladu s ciljnom vrijednošću (1) postignuto

Projekt/zadaća	Opis ključnih rezultata ostvarenih 2022.	Pokazatelji uspješnosti	Ciljna uspješnost	Status i vrijednost
	<ul style="list-style-type: none"> sudjelovanje na sastancima radne skupine eu-LISA-e za umjetnu inteligenciju (3) i Radne skupine za biometrijske proizvode 	<p>rukovodstva ili operativne funkcije)</p> <p>(2) suradnja sa savjetodavnim skupinama</p> <p>(3) tehnološki projekti</p>	<p>(2) najmanje jedna prezentacija za svaku savjetodavnu skupinu (godišnje)</p> <p>(3) dio temeljnog tima u najmanje jednom velikom tehnološkom projektu</p>	<p>(2) postignuto</p> <p>(3) postignuto</p> <p>→ za više informacija vidjeti odjeljak 1.2.8.</p>
Pružanje potpore provedbi dijelova Okvirnog programa EU-a za istraživanja i inovacije	<p>Provedeno:</p> <ul style="list-style-type: none"> utvrđivanje prioriteta programa rada za provedbu Okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije (okvir EU-a za istraživanje i inovacije) ocjenjivanje prijedloga istraživanja u području unutarnje sigurnosti 	<p>(1) tematski prioriteti za program rada okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije</p> <p>(2) prezentacije projekata osoblju i dionicima</p> <p>(3) Okvirni program EU-a za projekte istraživanja i inovacija delegiran eu-LISA-i</p>	<p>(1) upravni odbor i relevantne savjetodavne skupine donijeli jedan skup tematskih prioriteta okvirnog programa EU-a za istraživanje i inovacije</p> <p>(2) predstavljena najmanje dva projekta (uključujući ishode)</p> <p>(3) provedba projekta u skladu s opsegom, ciljevima i vremenskim rasporedom</p>	<p>U skladu s ciljnom vrijednošću</p> <p>(1) postignuto</p> <p>(2) postignuto</p> <p>(3) postignuto</p> <p>→ za više informacija vidjeti odjeljak 1.2.8. Inovacije, istraživanje i razvoj.</p>

Prilog X. Izvješće o javnom pristupu dokumentima

Kako bi zajamčila transparentnost svojeg rada, agencija eu-LISA trebala bi objavljivati informacije o svim svojim aktivnostima, pod uvjetom da to ne ugrožava postizanje ciljeva njezinih operacija. Tijekom 2022. eu-LISA je i dalje bila predana jamčenju transparentnosti svojih aktivnosti, postupaka i donošenja odluka. Primjenjivala je najviše razine dobre administrativne prakse i poštovala sve pravne zahtjeve¹⁷².

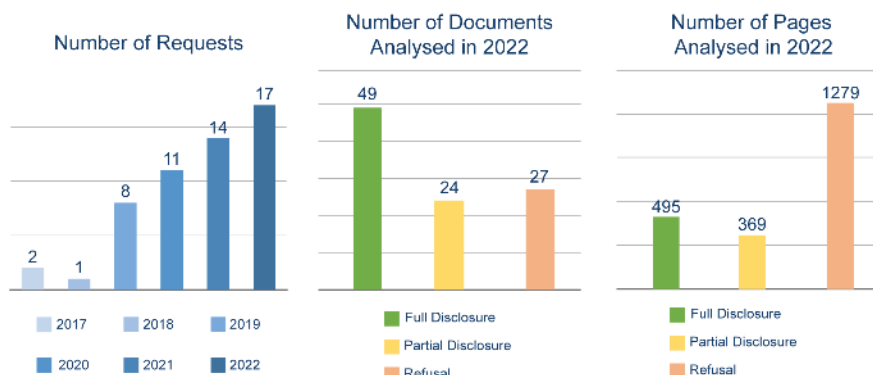
Izvješće o zahtjevima za pristup dokumentima

Agencija se obvezala jamčiti transparentnost svih svojih aktivnosti, postupaka i donošenja odluka, uključujući postupak za javni pristup dokumentima. Tijekom 2022. zabilježila je najvišu razinu dobrih upravnih praksi i poštovala sve rokove propisane Uredbom (EZ) br. 1049/2001¹⁷³.

Tijekom 2021. eu-LISA je zaprimila 17 zahtjeva za pristup dokumentima, što je povećanje u odnosu na prethodne godine. U vezi s 11 zahtjeva pozvala je podnositelje da pojašne opseg svojih zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1049/2001.

Osim toga, u šest zahtjeva posjedovala sve ili neke tražene dokumente, stoga nije mogla odobriti (ili odbiti) pristup. Podnositelji zahtjeva bili su uredno obaviješteni o tome i prema potrebi upućeni na javno dostupne informacije i druge odgovarajuće institucije.

Tijekom godine eu-LISA je analizirala ukupno 100 dokumenata, od čega ih je 49 potpuno otkrila podnositeljima zahtjeva, 24 je otkrila djelomično, a dijelove redigirala, dok je u 27 slučajeva odbila zahtjev za pristup. Ti su se dokumenti sastojali od ukupno 2143 stranice, od čega je 495 potpuno objavljeno, 369 djelomično objavljeno, a za preostalih 1279 stranica pristup je odbijen.

PRIJEVOD

<i>Number of requests</i>	<i>Broj zahtjeva</i>
<i>Number of documents analysed in 2022</i>	<i>Broj dokumenata analiziranih 2022.</i>
<i>Number of pages analysed in 2022</i>	<i>Broj stranica analiziranih 2022.</i>
<i>full disclosure</i>	<i>Potpuno objavljivanje</i>
<i>partial disclosure</i>	<i>Djelomično objavljivanje</i>
<i>refusal</i>	<i>Objavljivanje odbijeno</i>

¹⁷² U skladu s člankom 17. Odluke upravnog odbora eu-LISA-e od 28. lipnja 2012., koji odgovara tekstu članka 17. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, te u skladu s člankom 34. Uredbe o osnivanju Agencije, eu-LISA je godišnjem izvješću dužna priložiti izvješće o pristupu dokumentima. U tom se izvješću navodi broj slučajeva u kojima je institucija odbila odobriti pristup dokumentima te razlozi tih odbijanja.

¹⁷³ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

Djelomične izmjene dokumenata i odbijanje pristupa dokumentima eu-LISA je temeljila na izuzećima navedenima u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001, posebno na zaštiti privatnosti i integriteta pojedinca (u skladu s relevantnim zakonodavstvom EU-a o zaštiti osobnih podataka)¹⁷⁴, zaštiti javnog interesa u pogledu javne sigurnosti i procesu donošenja odluka koji su u tijeku.

Treba napomenuti da se 26 od 27 dokumenata za koje je Agencija 2022. odbila pristup podnositeljima zahtjeva odnosilo na tehničke aspekte opsežnih IT sustava koje razvija i kojima upravlja Agencija. Budući da bi se objavom tih dokumenata javnosti otkrile tehničke i osjetljive informacije o sustavima, njihova objava morala je biti odbijena na temelju zaštite javnog interesa kao pitanja javne sigurnosti.

Nije bilo ponovnih zahtjeva protiv prvotnih odluka Agencije niti su njezine odluke bile osporavane pred sudovima EU-a. Osim toga, Europskom ombudsmanu nije podnesena nijedna pritužba u pogledu postupanja Agencije sa zahtjevima za pristup dokumentima.

Agencija je 2022. isto tako primila pet zahtjeva za mišljenje za pristup dokumentima drugih tijela EU-a u skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001, što je manje nego 2021.

Ostale aktivnosti povezane sa sustavima glavnih poslovnih aktivnosti ili mrežom

Agencija kontinuirano nastoji zajamčiti potpuno poštovanje pravnih zahtjeva i poboljšati praksu obrade zahtjeva za javni pristup dokumentima. U tom kontekstu nastavlja s radom na preispitivanju praktičnih rješenja za javni pristup dokumentima kako bi se poboljšale učinkovitost i operativna djelotvornost postupka. U tom je pogledu 2022. ostvarila nekoliko ključnih etapa, koje će pomoći u neometanoj obradi budućih zahtjeva za javni pristup dokumentima.

Upravni odbor eu-LISA-e donio je 24. ožujka 2022. Odluku br. 2022-090 o praktičnim aranžmanima za javni pristup dokumentima u posjedu Agencije, čija je krajnja svrha utvrđivanje praktičnih aranžmana za primjenu Uredbe (EZ) br. 1049/2001 radi usklađenosti s dobrom administrativnom praksom i visokim standardima javnog pristupa dokumentima, uzimajući u obzir posebnu prirodu Agencije i njezina mandata.

Pravni sektor Agencije, kao imenovani tim za javni pristup dokumentima, u svibnju 2022. održao je internetsku informativnu sjednicu o toj temi kako bi se osoblju eu-LISA-e pružio pregled nedavno donesenog unutarnjeg pravnog okvira, postupka za početne zahtjeve, izuzeća od prava na pristup na temelju članka 4. Uredbe (EZ) br. 1049/2001 i mogućih pravnih posljedica.

Izvršni direktor donio je 22. rujna 2022. smjernice eu-LISA-e o javnom pristupu dokumentima u kojima se opisuje raspodjela rada povezanog s javnim pristupom dokumentima unutar Agencije kako bi eu-LISA mogla obavljati svoje zadaće u pogledu javnog pristupa dokumentima.

Izvršni direktor donio je 11. listopada 2022. odluku o imenovanju osoba za kontakt za javni pristup dokumentima koje će biti dio međusektorske mreže koju nadzire koordinator javnog pristupa dokumentima, a baviti će se obrađivanjem zahtjeva za javni pristup dokumentima u svojim područjima rada. Sve novoimenovane osobe za kontakt za javni pristup dokumentima pozvane su da sudjeluju u godišnjoj obveznoj obuci o javnom pristupu dokumentima koju je u listopadu 2022. organizirao pravni sektor. Osposobljavanjem, koje je proveo stručnjak iz Europskog instituta za javnu upravu, pružen je pregled teoretskih i praktičnih aspekata Uredbe (EZ) br. 1049/2001. Naposljetku, u studenom 2022. tim Agencije za javni pristup dokumentima održao je informativni sastanak o temi „osobe za kontakt za javni pristup dokumentima u eu-LISA-i” kako bi predstavio odgovarajuće uloge koje će osobe za kontakt imati u različitim postupcima te kako bi se poboljšala suradnja tog tima s osobama za kontakt.

¹⁷⁴ **Uredba (EU) 2018/1725** Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

Prilog XI. Inicijative za održivost

Pitanja održivosti sve su važnija, a institucije javne uprave pozivaju se na veću proaktivnost i transparentnost te da, kad je to moguće, budu primjer drugima kad je riječ o pristupu izazovima održivosti.

Agencija eu-LISA, svjesna svojih odgovornosti kao javnog subjekta, poduzela je nekoliko koraka za poboljšanje vlastite održivosti. To uključuje doprinos energetske učinkovitosti projektiranjem i izgradnjom energetski učinkovite pametne zgrade za sjedište Agencije u Tallinnu te izradu akcijskog plana za uštedu energije. Zahvaljujući svojoj jedinstvenoj ulozi eu-LISA će u okviru svojeg mandata i ključnih operativnih aktivnosti nastaviti doprinositi šengenskoj sigurnosti i slobodi kretanja.

Inicijative za održivost

Doprinos eu-LISA-e energetske učinkovitosti: akcijski plan za razborito korištenje energije

Agencija eu-LISA donijela je 2022. akcijski plan za razborito korištenje energije kako bi smanjila potrošnju energije u svim svojim prostorima. Plan je usmjeren na smanjenje potrošnje energije u sljedećim područjima:

- **grijanje prostora:** smanjenje temperature kad i gdje je to moguće,
- **hlađenje prostora:** povećanje zadane vrijednosti temperature sustava klimatizacije/hlađenja,
- **rasvjeta prostora:** smanjenje intenziteta uredske rasvjete i minimiziranje upotrebe svjetala na hodnicima,
- **IT oprema:** isključivanje opreme kad se ne koristi.

Doprinos eu-LISA-e energetske učinkovitosti: zelena i pametna zgrada sjedišta

Nakon uspostave eu-LISA-e jedan od prioriteta bio je pobrinuti se da njezine usluge podržava moderna, pametna i zelena infrastruktura. Zbog toga je Agencija osmislila i izgradila zelenu i pametnu zgradu sjedišta u Tallinnu (Estonija). Sjedište Agencije inovativna je kombinacija održive zelene infrastrukture, ergonomskih radnih stanica i modernog prostora za suradnju, što je čini oglednim primjerom izgradnje i upravljanja javnim zgradama u Estoniji i ostatku Europe.

U izgradnji te zgrade korištena su inovativna rješenja koja omogućuju energetske učinkovitost i uštedu energije gdje je to moguće. Na primjer, kvalitetu uredskog zraka poboljšava više od 200 lončanica koje su sustavno raspoređene u cijeloj zgradi, stoga nisu potrebni dodatni ovlaživači i pročišćivači zraka. Zgrada ima inovativni sustav podnoga grijanja koji radi na principu obrade vrućeg zraka iz serverske sobe s pomoću izmjenjivača topline, a koristi se i za prethodno zagrijavanje dotoka svježeg zraka. Sva rasvjeta, uključujući vanjsku, temelji se na LED tehnologiji i povezana je sa sustavom upravljanja zgradom, što omogućuje upravljanje i programiranje u skladu s potrebama.

Agencija eu-LISA dobila je 2021. jedno od najvećih priznanja u javnoj upravi na razini EU-a – nagradu za europski javni sektor (drugo mjesto u kategoriji „zelena javna uprava”) za svoje sjedište u Tallinnu, i to zbog uzornog pristupa osmišljavanju projekata i inspirativnog modela njihove provedbe, komunikacije i njezina učinka, što je pojačano ciljanim informiranjem osoblja i osposobljavanjem o održivoj upotrebi resursa i upravljanju njima.

Doprinos eu-LISA-e šengenskoj sigurnosti i slobodi kretanja

U narednim godinama EU će nastaviti održavati svoju unutarnju sigurnost u korist svojih građana, stanovnika, posjetitelja, područja i infrastrukture. Kako bi se ta ambicija podržala, mandat i osnovne operativne aktivnosti eu-LISA-e usmjereni su na jačanje vanjskih granica EU-a, u okviru čega Agencija doprinosi upravljanju migracijama i inicijativama za unutarnju sigurnost te podupire reformu europskog sustava azila.

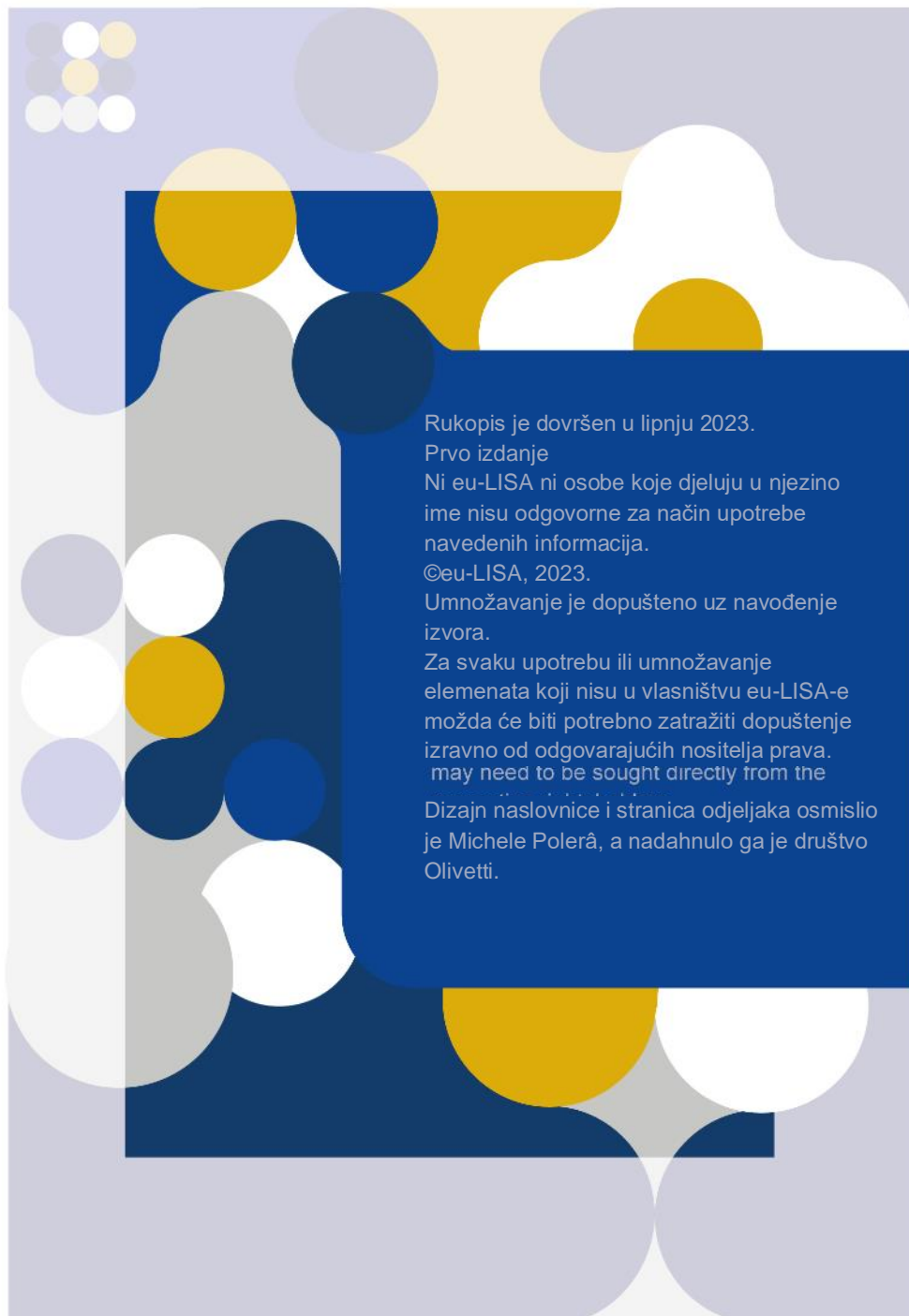
Sposobnost reagiranja na sigurnosne prijetnje koje se stalno razvijaju (npr. terorizam, organizirani kriminal i kaznena djela u kiberprostoru) oslanja se na pravodobnu i sveobuhvatnu razmjenu informacija između relevantnih nacionalnih i europskih tijela, koju najviše olakšavaju moderni informacijski sustavi. Novi sustavi, čiji se početak rada očekuje u razdoblju 2023. – 2024. (tj. EES, ETIAS i ECRIS-TCN), podupirat će sve te operativne potrebe i omogućiti integrirani inteligentni pristup osiguravanju unutarnje sigurnosti Europe.

Osim toga, rad eu-LISA-e temelji se na smjernicama iz Komisijine šengenske strategije, čiji je cilj jačanje i poboljšanje otpornosti šengenskog područja, najvećeg područja slobodnog kretanja na svijetu. U načelu svi informacijski sustavi pravosuđa i unutarnjih poslova kojima upravlja eu-LISA služe kao kompenzacijska mjera za olakšavanje slobodnog kretanja unutar šengenskog područja. Stoga je njihov kontinuirani razvoj od presudne važnosti za EU i eu-LISA-u.

Izveščivanje o održivosti

Izveščivanje o održivosti odnosi se na dobrovoljno objavljivanje okolišnih, socijalnih i gospodarskih pokazatelja. U njemu su prikazani podatci o napretku organizacije prema ciljevima održivosti.

Agencija eu-LISA svoje informacije o održivosti planira objaviti u konsolidiranom godišnjem izvješću o radu za 2023. u skladu s priznatim okvirom za izveščivanje o održivosti. Okvir za izveščivanje odabrat će se 2023., nakon što se analizira kompatibilnost eu-LISA-e s obilježjima okvira koje javne organizacije najčešće upotrebljavaju. Prvo izvješće Agencije o održivosti za 2023. sadržavat će skroman pregled informacija koje će eu-LISA dostaviti kako bi svoje aktivnosti povezane sa socijalnim, ljudskim i okolišnim kapitalom učinila transparentnima. U narednim godinama cilj će biti ambiciozniji, a želja je povećati količinu objavljenih informacija i utvrditi kako izveščivanje o održivosti može doprinijeti jačanju dugoročne strategije Agencije.

Rukopis je dovršen u lipnju 2023.

Prvo izdanje

Ni eu-LISA ni osobe koje djeluju u njezino ime nisu odgovorne za način upotrebe navedenih informacija.

©eu-LISA, 2023.

Umnožavanje je dopušteno uz navođenje izvora.

Za svaku upotrebu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu eu-LISA-e možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.
may need to be sought directly from the

Dizajn naslovnice i stranica odjeljaka osmislio je Michele Polerà, a nadahnulo ga je društvo Olivetti.